

Řeka Vltava odděluje území kmene Čechů od Návů, knížectví duchů na zapovězeném východním břehu. Pouze jednou za rok je vladykům a stařešinům dovoleno překročit její tok a vystoupit na posvátný Chrasten, aby tam ve svatyni Vyšehrad obětovali bohům a žádali kněžnu Libuši o hadačské předpovědi a rozsudky ve vzájemných sporech.

Letos však výroční slavnosti předcházejí zlá znamení. Libušina sestra Kazi byla cestou ze svého hradiště napadena děsivým démonem s kančí podobou. Vědnu v poslední chvíli zachránil Bivoj, syn Sudivojův, lovec z rodu Strošovců. Kdo běsa vyvolal? Proč se někdo pokouší zasít mezi české lechy svár? A jak to souvisí s varováním ducha Libušina otce, váženého knížete Kroka, který se zjevil svým dcerám a přinesl zvěst o hrozbě, přicházející z tajemných končin až někde za hvozdy mrtvých?

Juraj Červenák, autor Černokněžníka a Bohatýra, vystavěl na motivech ze Starých pověstí českých další hrdinskou fantasy plnou nelítostných bojů a slovanské magie.

Doporučená cena
včetně DPH: 248,- Kč

Mediální partneři:

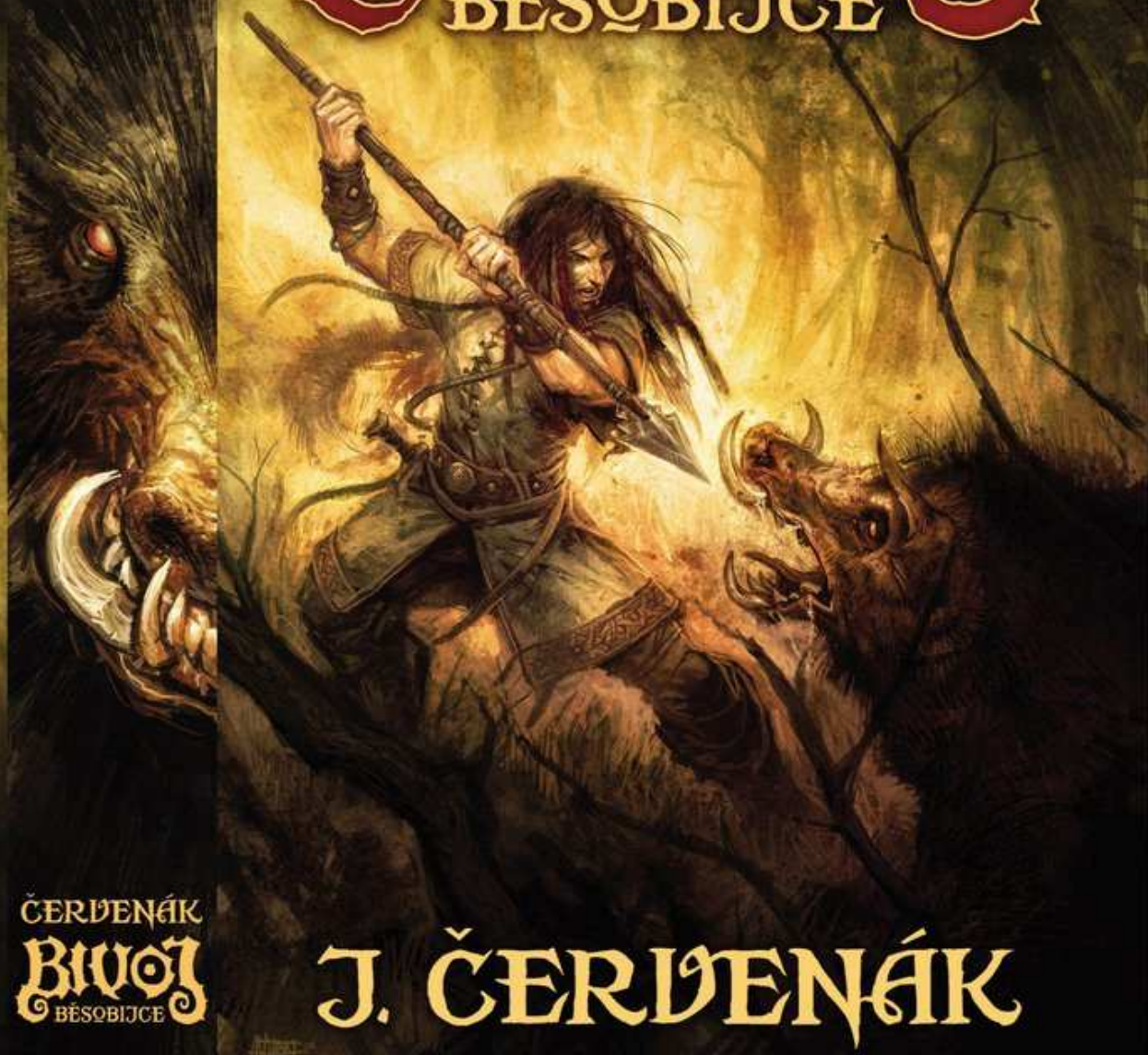
fantázia
pevnost

ČERVENÁK
BIVOJ
BĚSOBIJCE

BIVOJ

BĚSOBIJCE

J. ČERVENÁK

Copyright © 2008 by Juraj Červenák
Cover & Illustrations © 2008 by Michal Ivan
For Czech Edition © 2008 by Robert Pilch – Brokilon

ISBN 978-80-86309-20-0

Juraj Červenák

BIUOJ **BĚSOBIJCE**

Nakladatelství BROKILON
PRAHA
2008

Juraj Červenák
v nakladatelství Brokilon

Bivoj bėsobijce
*Bivoj válečník **
*Sekera z bronzu, rouno ze zlata **

** připravujeme*

<http://www.brokilon.cz>
brokilon@brokilon.cz

PŘEDMLUVA

T Tento příběh je čistokrevná fantasy. V žádném případě to není pokus o historický román ani o historickou fantasy. Navzdory určitému ukotvení v konkrétním čase a prostoru (zmínky o králi Sámovi, Avarech a skutečně existujících slovanských kmenech na území dnešních Čech, popis některých hradišť podle archeologických poznatků) se nesnaží věrohodně rekonstruovat realitu České kotliny ve druhé polovině 7. století. Vychází výhradně z legendy, a ani u té se nesnaží pátrat po skutečné, původní podobě mýtu. Při těchto snahách by se totiž musel potýkat s významnými rozpory, ať už z historického hlediska (jeden příklad za všechny: Vyšehrad v té době ještě určitě neexistoval), nebo z hlediska výstavby mýtu. Kosmas, který v 11. století zapsal jeho jakž takž původní verzi, by se při čtení Jiráskových Starých pověstí českých náramně divil. Všichni zapisovatelé legend v obdobích mezi těmito velikány ji totiž dále košatili, dotvářeli, obohacovali o příběhy nejasného původu (například o Bivojovi se Kosmovi ani nezdálo, tato postava přibyla až v pozdějším středověku) a neváhali si i vymýšlet a vytvářet úplně nové dějové linie, občas na základě mylných domněnek (postava Kazi údajně vznikla jen špatným pochopením jednoho starého přísloví). Takže to, co dnes známe jako Staré pověsti české, rozhodně není pravý, originální staroslovanský mýtus. Už zřejmě nikdy nezjistíme, co je v něm původního, co do něj prosáklo ještě z keltských, germánských, nebo dokonce řeckých

mýtů („dívčí válka“ je nepochybně inspirována bájemi o amazonkách), a co přidali středověcí (ale i novověcí) fabulátoři.

Přes to všechno je to mýtus nádherný, a hlavně v Jiráskově podání získal ryze a hrdě slovanskou podobu. Tento dobrodružný román se proto nesnaží pátrat po kořenech legendy ani ji historicky interpretovat. Je prostě jen její další, i když mnohem košatější a bujnější verzí. Takto se ony události určitě nestaly a ani stát nemohly. Ale proč bychom si to nemohli na chvíli představovat?

Juraj Červenák

KAPITOLA PRVNÍ

Sekáč

Jízda z Kazína ke svatyni Vyšehrad na zapovězeném břehu posvátné řeky trvala zhruba půldruhého dne. Samo sebou, když měl nějaký posel, obětník nebo prosebník o věštbu kromobyčejně naspěch, mohl už za rozbřesku osedlat rychlonohého koně a hnát ho k Vltavě – *Divoké vodě* – tryskem, takže za soumraku už jej převozník za půlku železné, čtvrtinu stříbrné či palcový zlomek zlaté hřivny dopravil na pravý břeh. A ještě než se úplně setmělo a ponuré hvozdy za řekou se rozezněly huhlavými hlasy duchů a vzdálenými skřeky běsů, spěchající poutník podél potoka Botiče obešel celý Chrašten, u Jezerky obětoval rusalkám a pak vystoupal po táhlém úbočí k vyšehradské Vlčí bráně.

Kazi však neviděla důvod, proč kopat patami do koňských slabin; tím spíše, že měla schopnost slyšet v hlasech zvířat jejich skutečné pocity, a tak se naučila zbytečně jim nezpůsobovat bolest ani neprováděla krvavé oběti – samozřejmě s výjimkou případů, kdy to bylo opravdu nezbytné, a v takových okamžicích se obracela na zkušenou Tetu. Když tedy onoho pozdně letního dne vyrazila ze

svého dvorce, jenž se z příkrého, břizami zarostlého ostrohu shlížel v Mži, Svarogův žhavý kotouč už zářil vysoko nad východními lesy.

Její doprovod tvořily dvě dívky, které jejich rody vyslaly do Kazína naučit se čarodějnickému a ranhojičskému umění. Střežila je pětice družiníků ozbrojených oštěpy, širočinami, štíty a luky. Družina jela volným, bezstarostným tempem, s častými zastávkami na jídlo a pití, a cestu si zpříjemňovala vyprávěním příběhů či líbeznými písněmi v podání zlatohlasé Jaromily.

Když ale krátce po poledním odpočinku dosáhli rozcestí a Kazi odbočila ze široké hlavní cesty, vinoucí se podél Mže dále na východ, a nasměrovala svou klisnu na stezku, která vedla k Vyšehradu napříč hlubokými lesy, na družinu padl stín a dobrá nálada byla rázem ta tam.

„Vznešená,“ ozval se jinak málomluvný Mlčan, velitel jejich strážců, a čelo se mu zkrabatilo – ačkoli je pravda, že on díky hustému prošedivělému obočí vypadal zamračeně pořád, „myslíš to vážně? Opravdu chceš jet zkratkou?“

„Ovšem, jako vždy, když cestujeme na výroční slavnosti na Vyšehrad,“ přikývla Kazi a téměř konejšivě se na něj usmála – na nemocné, které často léčila lektvary a kouzly, to obvykle zabíralo. „Vím, co se ti honí hlavou, Mlčane. Že ta stezka se kroutí kolem Kavčí hory...“

„Přesně tak, Vznešená.“ Úsměvy mladých žen už na toho starého mrzouta zjevně neúčinkovaly – ani ty kouzelné. „Dělám si starosti o tvé bezpečí. Víš přece, jaká hrozba číhá v úvalu pod horou. Slyšela jsi nářky a bědování poutníků, kteří v těch temných hvozdech přišli o koně, nebo dokonce o příbuzné, a sami vyvázli s ošklivými zraněními...“

„Samozřejmě že jsem je slyšela,“ odtušila Kazi. Její úsměv poněkud ochladl a zpod tmavě hnědé hřívy padající do tváře – zásadně nenosila čelenku, vlasy si zdobila jen tu a tam nějakým copánkem, vpleteným jantarovým korálkem anebo ptačím pírkem – blýskly na družiníka oči šedé a varovné jako bouřné nebe. „Vždyť jsem mnoha z nich vlastnoručně zašívala rány a zaříkáním od nich odháněla zlé duchy. Cítím ve tvých slovech skrytou výčitku, Mlčane. Když už jsi nás poctil otevřením svých mlčenlivých úst, mluv bez

vytáček. Předhazuješ mi snad, že jsem coby vládkyně povodí proti hrozbě nezakročila dost rázně? Poslala jsem přece nejlepší lovce, pamatuješ?“

„Poslala, ale k čemu to bylo? Jejich psy bestie podupala, koním břicha rozpárala, lovce nadosmrti zmrzčila, jednoho dokonce zahubila. Nechápej mě špatně, Vznešená, nedávám ti nic z toho za vinu,“ dodal rychle, když viděl, jak se její plná ňadra pod vyšívanou halenou zvedají v podrážděném nádechu. „Jsem jenom opatrný. Ne kvůli sobě a svým mužům. Naše oštěpy a sekery jsou připraveny potýkat se s jakoukoliv hrozbou, která nám zkříží stezku. Velmi se však bojím o tebe a o tvé družky...“

„Mlčane,“ řekla Kazi pomalu. Snažila se mluvit rozvážně, „chválím tvůj smysl pro povinnost, ale přeháníš to. S péčí i s obavami. Nebudeme přece nocovat venku v lesích, v mechu a houštích.“

A i kdyby, dodala v duchu, ani táboření pod holým nebem bych se nebála. Nebyla rozmazlená jako Libuše a lesních běsů se nebála o nic víc než Teta, která jim denně obětovala a naslouchala jejich šeptavým hlasům v hustých hvozdech kolem odlehlého Tetína. Kazi byla ze sester nejživotaschopnější – nebo se alespoň za takovou považovala. Na oplátku jí zhusta vytýkaly neukázněnost a lehkovážnost a napůl žertem, napůl vážně jí spílaly do jezinek a divoženek.

„K večeru dorazíme do dvorce Zarubanů,“ dodala. „Svatoslav, syn Božejův, nás určitě vlídně přijme pod svou střechou. Navíc jsem slyšela, že okolo osady vztyčil palisádu. Za ní nám nic nehrozí. To, co v lesích řádí, není žádná lasice.“

„Jenže běs někdy útočí i za dne,“ namítal Mlčan vytrvale. „A pokud přenocujeme v Zarubanech, kolem Kavčí hory budeme muset projet zítra ráno...“

„Mlčane,“ přerušila jej Kazi přísně a už opravdu netrpělivě, „děláš ostudu svému jménu. Všechny tvé obavy jsou plané. Má kouzla nás ochrání před jakýmkoliv nebezpečím.“

„Ach...“ Mlčanovi se další námitky zadrhly v krku. V duchu si řekl, že by asi neměl zapomínat na pověst své paní, považované za nejmocnější čarodějkou kmene Čechů.

„Je to jenom zvíře,“ dodala Kazi, jako by četla jeho myšlenky, a do jejího opáleného obličej se vrátil úsměv. „A v těchto lesích nežije tvor, který by se odvážil protivit mé moci.“

Na to už družiník nic neřekl, jen uctivě a trochu zahanbeně sklonil hlavu. Kazi nemluvila do větru, nechvástala se – ačkoli k tomu měla sklony – bylo to prostě tak. Měla pověst té, před níž se dávají na ústup, nebo se dokonce krotce plazí všichni lesní duchové a běsi.

Dosavadní dusot kopyt na dobře udupané hlavní cestě ztlumila tráva na zarostlé lesní stezce. Šumění Mže ztichlo za jejich zády a družina se vnořila do strakatých stínů.

#

Libuše a Teta – ale nejen ony – považovaly Kazi za paličatou. Ona sama připouštěla, že na tom něco je, ale jedním dechem dodávala, že není taková z pouhého ženského rozmaru. Bylo to kvůli rychle se měnícímu světu. A také kvůli mužům, což spolu úzce souviselo.

Vláda žen a ženských bohyní nad světem končila. Nastal věk mužů. Starobylý svět magie ustupoval nadcházející vládě železa. Mocnosti Měsíce, přejícího láskyplné vášni a šeptaným kouzlům, střídalo Slunce, krví potřísněné zlato, neurvalost a povyk, mužský princip. Ano, na Vyšehradě se pořád obětovalo bohyním – Děvaně, Strize, Živě, Moreně – ale nepotrvá to dlouho a muži se přestanou bát vílích strážkyní Chrastenu a duchů dlících ve východních lesích. A pak se i pod duby na ostrohu vztyčí modly ohnivého Svaroga, hromovládného Peruna a bujného Velese. Kazi věděla, že těmto změnám nezabrání, ale rozhodla se jim čelit se vztyčenou hlavou, přímočaře, tváří v tvář, ne ze stínu, potají a složitým pletičařením, jak se to naučily ostatní ženy. Vystupovala směle a sebejistě a snažila se být ráznou vládkyní nejen pro obyvatele svého Kazína, ale i pro vладыky podřízených rodů u Mže. Jako vnučka velikého Sáma, dcera Krokova a údajně nejnadanější žačka čarodějnické školy na Budči si váhavost a nerozhodnost, natož nějaké babské fňukání nemohla dovolit.

I proto odvážně zvolila kratší stezku hustými lesy pod Kavčí horou. Ovšemže by raději poslechla Mlčana a cestovala bezpečnější oklikou. Jenomže byla správkyní tohoto kraje. Jestliže nikdo jiný nedokázal udolat hrozbu z temných lesů, musela se s ní střetnout ona sama. S jistou dětinskou škodolibostí – za niž se pak zastyděla a v duchu si za ni přísně vyhubovala – ji napadlo, že mužští lovci selhali a teď je na ní, na ženské, aby kraj osvobodila od nebezpečí.

Ano, ona se s bestii *chtěla* setkat. A utkat. Jistě, ta představa jí plnila srdce bázlivým chvěním, ale současně ji podivně vzrušovala. Byla to výzva. Dobrodružství. Možnost naplno předvést své schopnosti.

Jak byla pošetilá!

Pochopila to za soumraku, když dojeli k Zarubanskému potoku, minuli nedávno sklizené pole a zahlédli Svatoslavův dvorec, krčící se v houstnoucím šeru u lesa.

„Chraň nás Perun a všichni bohové!“ zachroptěl Mlčan. Stejně jako všichni členové průvodu se snažil zklidnit jančícího koně. Muži sahalí po zbraních, ženy po amuletech.

Už první letmý pohled jim prozradil, že se tu něco stalo. Něco nedobrého. Z dymníků chýší se nekouřilo a nad střechami se nevznášela ona matná rozptýlená záře, stoupající z ohnišť a halící k večeru každé lidské sídliště. Na dvorci ležel jen zlověstný soumravný stín a skličující ticho.

Kazi prostým kouzlem zklidnila koně, aby mohli pokračovat dál. Bližší pohled družině odhalil ještě pádnější důvody pro vážné obavy.

Ano, vladyka Zarubanů skutečně nechal ohradit dvorec palisádou. Avšak očividně mu nebyla příliš platná. Masivní brána ležela v blátě, rozbitá, popraskaná, se zpřetrhanými lýkovými úvazy. Byla vyvrácena takovou silou, že se s ní svalil i kus hradby, ačkoli Zarubané svou práci rozhodně neodbyli a nezapustili kůly do půdy mělce.

„Tohle nebyl nepřátelský útok,“ vysoukal ze sebe Mlčan. „Chci tím říct... neútočili lidé. Nevidím žádné šípy ani stopy ohně. A ty rýhy na břevnech, ty určitě nezpůsobily sekery. Spíš to vypadá...“

„My víme, Mlčane,“ utřala ho Kazi. „Jako stopy po zubech a klech.“

„Bohové, jaká strašlivá zubiska mohla udělat tohle?“ zírала Slava, jedna z Kaziných družek, na dlouhé třísky, které trčely z polámaných, poškrábaných, a místy dokonce rozdrčených kůlů.

Kazi neodpověděla. Pobídla klisnu a vjela na dvůr. Kopyta zaduněla na povalené bráně.

„Dej pozor, paní!“ varoval ji Mlčan a s pozvednutým oštěpem v ruce ji rychle předjel. I ostatní muži vjeli do dvorce a spěšně se rozptýlili kolem, pohledy ostražitě, svaly napjaté. „Co když obluda pořád číhá nablízku?“

„Nečíhá, Mlčane, vím to,“ zastavila na malé kruhové návsi. „Cítila bych ji. A tady není ani živáčka. Snad až na těch pár vran támhle na stromech...“

Kazi se zarazila a její hlas se vytratil do šepotu. Podivný pocit ji přinutil vrátit se pohledem k mrchožroutům. Snad tucet havranů a krkavců, sedících vedle sebe na větvích buků, dubů a javorů, neshledala hodných pozornosti. Jenomže pak vzhledla výš a spatřila osamělou vránu, sedící vysoko v koruně košatého kaštanu, který natahoval větve až nad palisádu. Černý pták měl ze své pozice nepochybně dokonalý rozhled po celé osadě. Kazi však naplnil neodbytný, husí kůži způsobující pocit, že se i přesto dívá přímo na ni. V upřeném pohledu temného oka na nehybné, soustředěně natočené hlavě bylo něco hrozivého, nepřírodního... něco, co nemohlo pocházet z prostého ptačího vědomí.

Skoro jako by se na ni očima vrány dívala lidská mysl.

„Kněžno?“ vyrušila ji Jaromila, která jako první postřehla nepřítomný výraz v Kazině obličeji. „Co se děje?“

Tajemná vrána zakrákala, odrazila se od větve a zapleskala křídly. Snesla se nad ves, přeplichtila poutníkům nad hlavami a pak vzlétla nad hvozd a zmizela jím z dohledu. Kasino podezření, ještě před chvilkou tak intenzivní, najednou zesláblo a stalo se jen nezřetelnou ozvěnou podivných, ničím nepodložených pocitů.

„Nic,“ potřásla Kazi hlavou a vrátila se myslí i pohledem zpátky do dvorce. „Něco se mi zdálo.“

Její průvodci se s neskrývaným zděšením rozhlíželi po osadě. Zkáza byla všudypřítomná. Prosté chýše z proutí a bláta měly pobořené stěny, jedna se dokonce zřítla úplně a od ohniště vzplála.

Naštěstí požár nepřeskočil na ostatní příbytky. Vladykovo obydlí, dlouhý bytelný srub, v němž zřejmě prchající vesničané našli dočasné útočiště, nesl podobné stopy po zuřivě dorážejících klech jako brána. Hlavně okolo vylomených, na prahu pohozených vrat. Sýpka nedaleko srubu byla rovněž násilně otevřena, a když Kazi ze sedla nakoukla dovnitř, viděla, že obilí z nedávné hojné sklizně je podupáno a zaneřáděno blátem, hnojem a chomáči dlouhých štetin. A vyžráno, jako by se do něj pustilo celé stádo vyhladovělé vysoké.

„Nikde ani noha,“ zabručel Mlčan. „Ale ani žádná mrtvá těla. Pokud nepočítáme tamty zdechliny,“ ukázal na zubožené mršiny dvou psů. Odvážná zvířata se zřejmě pokusila útočníka zastavit. Skončila v blátě, podupaná, potřhaná, s vyhrzlými vnitřnostmi... a ohryzaná. „Kam se všichni poděli?“

„Utekli,“ odvětila Kazi ponuře. „Ráno se poohlédneme po jejich stopách.“

Ne, tohle opravdu nemělo na svědomí *jenom zvíře*, jak předtím chlácholila Mlčana. Šeredně se spletla. Lidé z lesů říkali, že bestie zpod Kavčí hory je démon, zlý a krvelačný, zosobnění starých lesních mocností, bránících se před postupujícími lidmi a jejich nenechavými sekerami, luky a loveckými oštěpy. Kazi tuto možnost už předtím na okamžik připustila, ale pak mávla rukou a řekla si, že to, co pochází z dávného magického světa, je spřízněno s prvotním, tedy ženským principem. Tudíž si troufala to porazit, či dokonce zkrotit.

Ted' chápala, jak byla bláhová. A zdálo se, že se ji bohové rozhodli důrazně pokárat za její domýšlivost.

Jenomže na zpytování svědomí a sypání popela na hlavu teď nebyl čas.

„Pospěšte!“ zavolala na rozptýlenou družinu a sklouzla z klisny. „Opevníme se ve vladykově srubu!“

„Vznešená,“ polekal se Mlčan. „Měli bychom odsud okamžitě odjet...“

„Máš rozum?“ zasyčela na něj. „V noci? Do lesů? Ani nápad.“ To ji asi podráždilo nejvíce – že musela přiznat svůj strach, ačkoli předtím hýřila smělymi úmysly. „Všichni z koní. Chlapi opraví vrata a my tři mezitím vztyčíme kolem dvorce novou ohradu. Takle bude

sice neviditelná, ale snad zadrží útočníka lépe než ten Svatoslavův plot.“

Družina bez dalších námitek poslechla a dala do práce. Z černých, neprostupných hvozdů už se totiž plížila temnota. Zanedlouho vezme zarubanský dvorec do náruče – a nebude to laskavé, konejšivé objetí. Ze tmy nepřicházelo nic dobrého.

Ne v těchto dobách, kdy se běsi a duchové začali objevovat už i na levém břehu Divoké.

#

*Jestřábí pero, hadí zub,
medvědí játra, žalud-dub,
čaromoci té se, běse, střež,
od kruhu z kouzel honem běž...*

Kazi vhodila do ohně jestřábí pírko. Měla ho od Tety, jejímž živlem byl vzduch – na hoře Pohled nad Tetínem často vzývala větrné duchy a bohy putující nebesy, zejména nespoutanou Strigu. Zatímco se pírko kroutilo a syčelo v plameni, Kazi pokračovala v rytmičtém zaklínání. Snažila se soustředit na kouzlo a vytěsnit ze srdce obavy. Ó ano, i ona se dokázala bát, přestože před svou družinou vystupovala směle a sebejistě. Tušila, že bohové se rozhodli naučit ji pokoře – a že nestačilo hrůzy vidět, že ještě musí nějaké i sama zakusit.

Seděla na patách u ohniště v lechově prostorném srubu, kolena těsně u kamenného kruhu, rukama kroužila nad čím dál odvážnějšími plameny a pronášela výhružná zaříkadla. Slava a Jaromila mezitím obcházely dům a věšely na vyčnívající trámy krovu, hlavně nad okna a nad dveře, ochranné návazy z vyšívaných stužek, hadích kůží, pečlivě spleteného trní, čaromocného býlí a krouceného bronzového drátu. Mlčan a jeho družiníci se na tu chvíli nenápadně uklidili stranou – když ženské začaly s čarováním, každý rozumný chlap se držel co nejdál. Dva junáci se v přístřešku na zadním dvoře srubu starali o koně, Mlčan a zbylí dva muži se pustili do opravy vrat – odněkud ze vsi zaznívalo bušení sekery a bručivé hlasy.

Kazi podruhé sáhla do ošoupané kožené brašny, v níž nosila své léčitelské i čarodějnické náčiní. Vytáhla malou hliněnou lahvičku, odzátkovala ji, přitiskla k hrdlu palec a pokropila ohniště několika kapkami. Voda pocházela z Jezerky, posvátného pramene tryskajícího z úbočí pod Vyšehradem. Byla to převzácná tekutina, protože rusalky, nemrtvé strážkyně Chrastenu, pramen bedlivě střežily. Dokonce ani Kazi neměla přístup do zakázaného lipového háje, který Jezerku chránil. Pouze Libuše, odjakživa uctívající bohyni Děvanu, měla výsadu jednou za rok vkročit do svatoboru, vykoupat se v divotvorné vodě a načerpat z ní sílu a jasnozřivost. To ona přemluvila Vlastu, vílí velekněžku, aby jí dovolila uschovat pár cenných kapek pro starší sestru. Kazi za ně musela zaplatit dívkou ze své družiny – samozřejmě rusovlasou, jak žádal odvěký zákon – která byla obětována Děvaně a pak znovu oživena v prameni, čímž se stala jednou z rusalek.

Nakonec Kazi vytáhla kožený váček a se soustředěným výrazem nasypala do plamenů špetku půdy. Byla to čáry nasáklá hlína z kazínského svatiště, smíchaná s popelem obětín – především květů a zrní – a zasloula krví, jak zvířecí, tak lidskou. Země, z níž pocházelo všechno býlí a magické kameny, byla zdrojem Kaziny síly. Pod povrchem tekly proudy nesmírné, prastaré, divotvorné moci a ona je dokázala vycítit a čerpat z nich. V tom jí napomáhala bohyně Živa, která byla Zemí.

*Rysí dráp a ocas ještěřčí,
sokolí srdce, tesák vlčí...*

Povzbuzena sílícími kouzly Kazi cítila, jak z ní strach postupně uniká, podobně jako krev z lůna během každoměsíční očisty. Vytáhla z brašny další váček a nabrala z něj mezi prsty trošku bledého, pronikavě páchnoucího prášku. Nakonec byl na řadě živel ohně. To byla mocnost čarodějů z Budče, kteří od útlého dětství pečovali o dcery velekněže Kroka. Mocnost divoká a vášnivá. Kazi byla prudká jako on, ale stejně oheň neměla kdovíjak ráda. Jistě, při kouzlení byl užitečný, leckdy dokonce nezbytný, ale byl stejně jako slunce či blesk mužským, násilným živlem...

Hodila hořlavý prášek do ohně a rychle se odtáhla. Prskající plameny vyšlehly půl sáhu vysoko a roztančily stíny v koutech srubu, kde stály modly zarubanských otců.

V tom okamžiku večerní ticho rozpáralo pronikavé zakrákání. Kazi sebou polekaně trhla. Ne snad kvůli samotnému zvuku, ale proto, že se naplno vrátily ty zvláštní pocity, které ji zneklidnily krátce po příjezdu do osady. Zase tady bylo to cizí vědomí, nesené ptačími křídly a zírající zpoza děsivě černých vraních očí. Možná to nebyl tentýž pták, ale mysl, která jej ovládala, byla stejná jako předtím.

Kazi vyskočila od ohniště a přeběhla ke dveřím. *Kdo? Kdo je to?* Slyšela o čarodějích, kteří uměli vložit svou duši do zvířat či ptáků a pak pádili lesy anebo plachtili nad horami a pozorovali končiny odlehlé tucty a tucty mil, aniž by se tělesně vzdálili od ohniště ve své chýši či svatyni. Byla snad svědkem podobných kouzel? Osobně mága s takovými schopnostmi neznala, ačkoli o jejím otci se vyprávělo, že za mlada, když byl ještě plný sil, zvládal i složitější kouzla...

Vrána opět zakrákala, jako by záměrně chtěla přitáhnout kněžninu pozornost. Kazi vyšla na zápraží a vzhlédla do korun stromů, těch střapatých, nevlídně černých stínů na pozadí o něco málo světlejší oblohy. Ptáka sice neviděla, ale jeho vědomí teď cítila velmi zřetelně. „To je zvláštní,“ řekla Jaromila, dívající se stejným směrem.

„Ptáci takhle potmě obvykle nelétají...“

„Tenhle není obyčejný.“

Jaromila i Slava, která právě přišla blíž, na vědmu tázavě pohlédly. Neklid v jejím výrazu je polekal.

„Tak co je tedy zač?“

„To kdybych věděla. Nemůžu se zbavit dojmu...“ Kazi nedokončila. Najednou jí po celém těle naskočila husí kůže a nitrem zprudka zacloumal úplně jiný pocit – varovný, naléhavý, ječící zvěst o strašlivém nebezpečí.

Bylo to tak silné, že to ucítily i její méně nadané spolence. Sklonily pohledy zpátky k chýším. A jejich obličej zbledl tak, že až zasnily do tmy.

„Kněžno...“ vysoukala ze sebe Slava.

„Vidím,“ zašeptala Kazi.

V temnotě mezi troskami chatrčí se světlo ohně, proudící ze dveří srubu, ďábelsky rudým odrazem zablesklo v páru zlovorných očí. Kazi nechápala, jak se mohla bestie dostat tak blízko, aniž by ji zaslechla anebo jinak zachytila svými kouzelnými smysly...

Ted' však nebyl čas se tím zabývat.

„Dovnitř,“ zachroptěla a sama udělala krok zpátky. „Pomalu.“

Dívky poslechly a začaly opatrně ustupovat ke dveřím. Tvor zafuněl a varovně hrábl kopytem.

V tom okamžiku ve tmě zapleskala křídla. Nad návsí se mihl černý stín a kněžkám se do uší zarylo další pronikavé zakrákání.

Povel k útoku.

„Mlčane!“ zaječela Kazi z plných plic, otočila se na patě a skočila do dveří srubu.

Zarachotila těžká kopyta. Kazi, která vnímala každý pohyb krtka nebo červa v zemi, měla dojem, že se jí půda pod chodidly chvěje jako při zemětřesení.

„Dokonči kouzlo, kněžno!“ zavřískala Jaromila. Jak se dvě mladší kněžky v panice snažily bok po boku protlačit dovnitř, Slava zakopla o vysoký práh a natáhla se jak široká, tak dlouhá přímo ve dveřích. Poskakující plameny běsových očí se hnaly ke srubu.

„Je hotovo!“ křikla Kazi a vyškubla z brašny u pěkně klenutého boku čarodějnický nůž se širokou, oboustranně broušenou čepelí. Něco jí řeklo, že jí bude víc k užítku než všechny amulety a kouzelné návazy. „Honem dovnitř! Mlčane!“

Družiníci už se o překot hnali k roubenému stavení, ale nemohli to stihnout. Tvor byl jako povodeň, rychlý a nezadržitelný. Mlčan mrštil oštěpem, ale bohové dnes měli zlomyslnou náladu – v okamžiku hodu muži podklouzla noha na blátě, takže hrot proletěl těsně nad silnou šíjí bestie a uvázl v zemi.

Vzápětí se útočník, jenž byl až do této chvíle jen nezřetelnou černou siluetou, vrátil do proudu ohnivého světla na zápraží.

#

Vesničané z lesů sevřených Mží a Vltavou mu říkali Sekáč. A pokaždé, když to jméno vyslovili, hned se dotýkali amuletů a drobných sošek bohů na svých prsou, anebo – protože nejčastěji si hrůzostrašné příběhy vyprávěli u medoviny či hořkého piva – spěšně nakláněli rohy a poháry a drobnými úlitbami si tak usmiřovali duchy, běsy a bohy.

Kazi, ač je předtím lehkomyslně a posměšně nařkla z pověřčivosti, teď najednou dokonale rozuměla jejich strachu.

V životě už samozřejmě viděla mnoho divokých vepřů. Kraj kolem Kazína byl bohatý na lesy a lov byl pro obživu pořád stejně důležitý jako hospodaření na skromných polích či chov dobytka, ovcí a prasat. Jenže ani ten největší kanec, jaký se kdy opékal na železném rožni nad ohništěm v kazínské knížecí palotě, se Sekáči nemohl rovnat. Zrůda, která se právě s lomozem a rykem vyřítila z temnoty, byla přinejmenším o polovinu těžší a mohutnější než běžný divočák – připomínala spíše mladého zubra s kančí hlavou.

Z kňoura šla hrůza. Blátem ulepenou srst měl tmavě hnědou, hřívu naježených štětín na robustním hřbetě o něco světlejší, ryšavou. Široká hlava byla znatelně tmavší a rypák úplně černý, takže obrovské zažloutlé kly o to více vynikly. Malá očka děsivě žhnula, jako by v nich odraz ohně zažehl vlastní plameny.

Kazi stačil jediný pohled, aby uvěřila, že má před sebou opravdového démona.

Pak začala hrůza.

#

Sekáč na rozdíl mezi muži a ženami, jimiž se Kazi před chvilkou v duchu zabývala, nedbal. S táhlým zaryčením, které spíše než prasečí kvičení připomínalo řev krvelačné šelmy, zaútočil na čarodějky.

Jaromila ještě pořád pomáhala Slavě vstát, když mezi ně vpadl špinavý rypák. Slavu nemilosrdně srazil pod zběsile bušící kopyta. Jaromilu náraz divoce šubající kančí hlavy odhodil stranou. Ze stehna rozpáraného dlouhým klem vytryskla krev.

„Ne!“ zaječela Kazi, vyškubla z ohniště hořící klacek a odhodlaně zašermovala nožem i provizorní pochodní. „Zpátky, zrůdo! Ve jménu Živy i samotného Svaroga, jehož síla je v každém plameni a stravuje zlovolnou moc běsů!“

Sekáč se však jejich do vzduchu črtaných magických znamení nezalekl. Stejně tak ho nezastavily čarodějné návazy nade dveřmi. Důkladně podupal Slavino křehké tělo – kosti hlasitě zapraskaly a jekot mladé kněžky se změnil v chrčení a sténání – a vtrhl do srubu. Kazi ucouvla před jeho plamenným pohledem. Kňour vztekle zafuněl a sklonil rypák k útoku.

V tom okamžiku zadrnčela tětíva a do kancova hřbetu se zapíchl šíp s kostěnou špičkou. Mlčan a jeho dva pobočníci se drali do srubu, přičemž se snažili nešlápnout na ztichlou Slavu, křečovitě se chvějící na prahu.

„Uhni, paní! Uteč!“ vykřikl Mlčan, spíš proto, aby na sebe přitáhl pozornost zrůdy. Povedlo se. Raněný divočák se otočil a ucouvl. Nebyl to však projev strachu před početnějším nepřítelem – jen se tím snažil získat prostor k útoku. Vzápětí zuřivě zaryčel a vyrazil proti mužům, až mu zpod kopyt odletovaly kusy tvrdé hlíny z udusané podlahy.

Možná muže znejistilo rozkomíhané světlo ohniště, které ve srubu probudilo rej mámivých stínů; možná jim prostě hrůza z pohledu na démona s hořícíma očima rozechvěla ruce. Lučištník už nestačil přiložit k tětívě druhý šíp – štětinatá hlava mu podrazila nohy a junákovy kotrmelce zastavila až roubená stěna. Padajícím tělem drcený luk zapraskal společně s kostmi.

Druhý muž vši silou bodl oštěpem. Hrot však sklouzl po tvrdé lebce a pouze kanci roztrhl zašpičatělý boltec a rozčísl husté štětiny za hlavou. Sekáč, až neuvěřitelně pohotový, hbitě sevřel ratiště oštěpu v hubě a rozkousl je jako shnilou mrkev. Vzápětí nabral muže na kly a odhodil ho za sebe. Mužovo vytí umlčel tvrdý náraz, který mu vyrazil dech.

Mlčan zděšeně uskočil, zakopl a dopadl na zadek. Divočák se na něj chtěl vrhnout, ale zachytil pohyb někde na okraji svého zorného pole. Otočil se a loupł ošklivým pohledem po Kazi, která se obloukem snažila dostat ke krvácející Jaromile.

Zaútočit však už nestihl.

Prudký náraz otevřel zadní dveře a do srubu proměněného v krvavé bojiště se s křikem vrátili dva družiníci od koní. Při pohledu na tu spoušť na okamžik zmlkli a zaváhali, ale pak sebrali odvalu a s oštěpem a sekerou v rukou se vrhli na Sekáče. I Mlčan se zvedl, popadl širočinu a s pomstychtivým výkřikem se vrhl do boje.

Kazi odhodila hořící větev a padla na kolena k ležící Jaromile.

„Nech mě, paní,“ štkala dívka a zoufale si tiskla dlaně na ošklivě krvácející ránu na stehně. „Zachraň se, uteč do lesa, vylez do koruny stromu...“

„Nemluv!“ sykla Kazi, nožem odřízla z Jaromiliny sukně pruh látky a zkušeně stáhla nohu nad ránou, čímž zpomalila krvácení.

Z chumlu mužů, tančících kolem divočáka odvěký tanec lovců, s řevem vyletěl další družiník, a když spadl, už nedokázal vstát, jen se se skučením odplazil do kouta. Sekáč necítil strach. Bolest v něm jen rozdmýchala vztek, bojovnost a šílenou touhu po krvi. Další muž se s výkřikem skácel pod černá kopyta, zapraskaly kosti.

„Uteč, Vznešená!“ zařval Mlčan. Mával kolem sebe širočinou a ustupoval k ohništi, možná v bláhové naději, že se zvíře zalekne vysoko šlehajících plamenů.

Ani náhodou. Sekáč s rypákem u země a hrůzu nahánějícím chrochtáním vyrazil. Sekera dopadla a zasáhla naježenou hlavu, ale nebyl to moc silný úder a tlustou lebku nerozštípl. Zato náraz vlhkého čenichu odmrštil muže jako kopanec rozzuřeného koně. Družiník se s kletbou zřítíl na záda a zátylkem narazil do plochého kamene u ohniště, na kterém se obvykle pekly obilné placky. Mlčan zmlkl.

Kazi mezitím zastrčila nůž zpátky do brašny a s vypětím všech sil vlekla Jaromilu ke dveřím. Právě se ji chystala přetáhnout kolem strašlivě potlučené, nedýchající Slavy přes práh, když si náhle uvědomila, že zvuky boje ztichly. Srubem znělo už jen sténání raněných mužů a poplašené ržání koní někde za domem. A nevýslovně zlověstné, výhružné funění. Ztuhla a s malou dušičkou vzhlédla.

Sekáč stál u ohniště, děsivě velkolepá silueta na pozadí plamenů, dokonale černá, pouze se dvěma doutnajícími uhlíky na štetinaté

hlavě. A ta planoucí očka hleděla přímo na ni. Z rypáku uniklo další popuzené zachrochtání. Čerstvá krev na špičkách tesáků se zaleskla v ohnivém světle.

A tehdy tmavovlasou kněžnou prostoupilo podezření, že Sekáč nezaútočil náhodně, ale že přišel jen a jen kvůli ní. Že všechno to vraždění a zkázu způsobil jen proto, aby vylákal čarodějnou kněžnu z Kazína a mohl ji konečně rozsápat na kusy.

„Běž, Kazi,“ zachroptěla pobledlá Jaromila, která rovněž jako uhranutá opětovala pohled běsových očí. „Uteč, jestli je ti život milý... U lůna Živy, poslechni!“

Kazi pochopila, že nemá na vybranou. Ne však v zájmu vlastní záchrany. Právě naopak – musí dát život v sázku, aby zachránila ostatní. Svéhlavým rozhodnutím cestovat lesy pod Kavčí horou přivolala na své věrné tuto neslýchanou pohromu. Teď za to musí zaplatit a udělat všechno pro jejich přežití. I kdyby ji to mělo stát krk.

Opatrně, zadržujíc dech, opřela chroptící Jaromilu o dřevěnou zárubeň a pomaloučku se narovnala. Poté pozpátku překročila Slavinou krví potřísněný práh. Couvla ještě o krok, pak o další...

Sekáč zaryčel, zarachotil kopyty a vyrazil ke dveřím.

Kněžna se otočila a s cípem vyšívané halenky pozvednutým nad kolena se rozběhla přes náves a mezi zničenými chýšemi. Dvorec byl malý, raz dva byla u vylomené brány. Tam se krátce ohlédla. V obdélníku světla v dveřích srubu spatřila Sekáče a siluetu naklánějícího se Jaromilina trupu. Věrná kněžka na kňoura něco křičela a snažila se ho zadržet, zajistit své paní náskok. A částečně se jí to i povedlo. Běs se u ní zastavil, podrážděně ji srazil čenichem k zemi a rozšklebil tlamu, nepochybně s úmyslem rozdrtit jí lebku.

„Ne!“ zaječela Kazi, až se od lesa odrazila ozvěna. „Tady jsem, prase! Chceš přece mě, ne?! Tak si pro mě pojď!“

Sekáč vzhlédl. Zavřel tlamu, nechal Jaromilu být, hrábl kopyty a vyběhl na zápraží. Uháněl k bráně a postupně zrychloval. To už ale Kazi běžela podél palisády k lesu. Než Sekáč s táhlým rykem vyrazil z brány, ona už skočila do temného houští.

#

Snažila se nepropadnout panice a prozatím uzamknout hrůzu někde v zastrčených kobkách podvědomí. Kdyby se teď rozbřečela, s očima zalitýma slzami by se ve ztemnělém lese orientovala ještě hůř. Už tak nabyla dojmu, že nepřátelský hvozď pomáhá svému obludnému kančímu strážci – všechny větve, vyčnívající kořeny a trnité šlahouny jako by se ji za každou cenu snažily strhnout k zemi anebo přinejmenším zpomalit.

A dařilo se jim to. Brzy za sebou zaslechla sílící dupání a funění. Černé, ve tmě neviditelné tělo si razilo cestu porostem mnohem rychleji než mladá žena. Kazi cítila, jak jí nenechavé, trnité ruce lesa cuchají vlasy, škubou oděvem a drásají pokožku. Na jednom z keřů za hlasitého páravého zvuku nechala kus rukávu. Zdržení to bylo sice malé, ale i tak zkrátilo její už tak nevýrazný náskok. Dunění kopyt a šustění naježených štetin v listoví už zaznívalo těsně za ní. Lýtka jí olízl vlhký dech ze Sekáčova rypáku.

„Bohové!“ vykřikla a v duchu dodala: *Pomozte!*

V tu chvíli, zčistajasna, se před ní vztyčil rozložitý stín košatého stromu. Odrazila se jako rys a zachytila se rukama nízko visící silné větve. Divočák pod ní proběhl tak těsně, že ji ještě udeřil štetinatým hřbetem do paty.

S hbitostí znásobenou pudem sebezáchovy se Kazi vytáhla na větev. Sekáč proběhl kolem stromu, zabořil kopyta do měkké lesní půdy a s podrážděným chrochtáním se otočil. Přidusal zpátky ke zvrásněnému kmenu a vztekla do něj práskl kly. Dub se zachvěl, ale uprchlice nebyla zralý žalud a otřes ji z větve neshodil. Spěšně šplhala výš. Kanec pod ní zuřivě ryčel, stavěl se na zadní, bušil do stromu kopyty i rypákem, ale nebylo mu to nic platné. Kazi se dostala do rozsochy kmene a vyčerpaně se svalila do listy vystlaného dolíku.

Nestačila si však ani vydechnout. Ušní bubínky jí téměř bolestně rozechvělo pronikavé krákání. Čišela z něho nenávist. Kazi sebou polekaně trhla a vzhledla.

Do koruny stromu se seshora vřítíl černý pták. Nedbal na to, že křídly naráží do větví a může si polámat křehké kosti – prodíral se ke Kazi za hlasitého šustění listů i peří, za lomozu lámaných větviček a ohlušujícího krákání. Byl jako posedlý zlým duchem – a vědma už

nepochybovala o tom, že je tomu opravdu tak. Zděšeně vykřikla a opět z mošny vytáhla svůj nůž. Vrána se jako mrštěný kámen prodrala spleť větví až k ní a zaútočila na Kazi vším, čím mohla – ostrým zobákem, spáry, bušícími perutěmi. Kněžna se ohnala nožem, ale minula a vzápětí už si musela chránit oči pozvednutým předloktím.

Ani Sekáč se nevzdával. Poznal, že jeho spojenec při troše štěstí srazí kořist ze stromu dolů, na jeho kly. Znásobil úsilí a urputně do kmenu mlátil kopyty a narážel svalnatými plecemi a boky, jako by jej pokousali komáři a potřeboval se poškrábat.

Vrána stačila Kazi rozdrásat do krve, než se kněžně konečně podařilo popadnout ji za křídlo. Vší silou máchla ptačím tělem a udeřila jím o jednu z tlustých větví vybíhajících z rozsochy. Křuplo to, ale démonický útočník se nevzdával a začal sebou házet ještě divočeji.

„Živo!“ vykřikla Kazi zoufale, jednou rukou přitlačila vránu ke kmeni a druhou švihla nožem. Probodla mrchožrouta skrz naskrz a pak trhla čepelí, čímž ptáka vykuchala. V tom okamžiku se jí do mysli zakousl vzdálený výkřik.

Prašivá děvko! Ještě jsme spolu neskončily...

Zároveň ucítila závan kouzelné síly, tak silný, že jí rozcuchal vlasy a rozechvěl listí na okolních větvích. Poznala, že vědomí, které ptáka posedlo, ať už patřilo komukoli, právě opustilo zotročené ptačí tělo. Malým zadostiučiněním pro ni bylo alespoň to, že ta cizí duše zřejmě ucítila tělesnou bolest umírajícího tvora.

Kazi shodila chraplavě skřehotající vránu ze stromu. Tělo, šhubající sebou v posledních křečích, dopadlo přímo pod Sekáčův rypák. Kňour se překvapeně zarazil, ale pak mu do čenichu vnikl pach krve a vyhřezlých vnitřností a v tom okamžiku se na polomrtvého ptáka vrhl, jako by to byla sama Kazi. Dupal po něm, kousal a škubal, až kolem létalo zkrvavené peří.

Vědma naslouchala jeho hlasitému chrochtání a dusání. Lapala po dechu, svalená v rozsoše, krvavý nůž pořád pevně sevřený v dlani. Srdce jí v hrudi doslova poskakovalo a rozcuchané vlasy se lepily ke zpocenému čelu a skráním. Chvilí trvalo, než se Sekáč vyřádl. Zřetelně slyšela praskání ptačích kostí v jeho tlamě. Krvavé

sousto jako by jej konečně uklidnilo. Ustaly i dunivé nárazy do dubu. Rypák ještě párkrát zafuněl a vzápětí zapraskalo křoví. Kanec se vzdaloval.

Kazi pozorně naslouchala. Nebyl hloupý. Nějakou chvíli ostražitě obcházel kolem. Pak se najednou rozběhl zpátky, opět se vyřítíl na mýtinu pod dubem a párkrát vrazil do kmene. Když tím ničeho nedosáhl, ještě chvíli čenichal kolem, ryl ve vrstvách tlejícího listí a kypré lesní půdy a tu a tam strčil čenichem do ubohých zbytků vrány. Kazi se sevřeným srdcem naslouchala, jestli nezamíří zpátky ke dvorci. Sekáč však o Zarubany zjevně ztratil zájem. Lomozil v houštinách kolem dubu, vzdaloval se a zase se vracel, veden marnou nadějí, že ta, již pronásledoval, opustí vysoko položený úkryt a sleze dolů, kde na ni dosáhne.

Nemohla dělat nic – pouze čekat. Patrně až do rána, dokud se Sekáč neunaví a neodebere se někam zpátky pod Kavčí horu, do svého bahniště, v němž divočáci obvykle přechávají den.

Schoulila se v rozsoše, hledajíc pokud možno pohodlnou polohu. V dlani sevřela amulet, spočívající v žlábků mezi jejími rozechvělými řadry. Byla to malá plochá stříbrná schránka s nádherně tepaným hadem-ochráncem na víčku. Uvnitř chřestily hadí zuby, sušený kořen čarovného býlí, krystal fialového křemene a několik zrníček pšenice. Všechno pocházelo ze země a bylo nasáklé mocí Živy. Kazi z amuletu obvykle čerpala sílu. Tentokrát však bohyně zůstala vůči jejím tichým prosbám hluchá – možná proto, že její úkryt byl tak daleko od země. Namísto úlevy na ni najednou naplno dolehla únava, žal a pocit selhání. Kousla se do spodního rtu, až ucítila chuť krve. Zalil ji stud a pocit viny za všechnu tu hrůzu, kterou nezpůsobil Sekáč, ale její pýcha, umíněnost a domýšlivost.

A tehdy se konečně roztrásla pláčem.

KAPITOLA DRUHÁ

Doupě pod Kavčí horou

Kazi byla přesvědčená, že po tom všem – a díky neustávající hrozbě – určitě probděl celou noc, ale po nějakém čase jí únava přece jenom zavřela oči. Měla dojem, že jenom dřímá, pronásledovaná neklidnými sny, ale když se náhle s trhnutím probudila, listovím se už do koruny stromu prodíralo kalné šero úsvitu.

Rychle se sebrala. Neprobudila se totiž jen tak. Něco zaslechla. Porostem šustily kroky.

Napjatě se zaposlouchala – a vzápětí si oddechla. Tohle rozhodně nebylo těžké dupání kančích kopyt. K dubu se blížil dvounohý tvor. Kazi zvědavě a s nadějí, přesto však obezřetně, vyhlédla z úkrytu.

A podivila se.

Na to, že muž našlapoval lehce jako lesní šelma, byl neobyčejně dobře stavěný. Právě si dřep, natáhl svalnatou ruku s bronzem pobitým koženým chráničem zápěstí a zvedl z podupané, rozryté

země černé pírkó. Chvíli si je zamyšleně prohlížel, dokonce ho očichal, pak věnoval zkoumavý pohled dalším ostatkům vrány roztroušeným kolem i skvrnám zaschlé krve v mechu. Potom se podíval na sedřenou, kančími chlupy ulepenou kůru stromu. Vzápětí ho bystrá úvaha přiměla vzhlednout do koruny.

Kazi instinktivně ucukla. Kdovíjak moudré to však nebylo, protože při tom pohybu sklouzla zpátky do rozsochy a zetlelé listí v dolíku hlasitě zašustilo. Zaťala zuby.

„Neměj strach,“ pronesl muž klidně. Snažil se o konejšivý tón, ale hluboký, mírně ochraptělý hlas se spíše než k takovýmto vlídným projevům hodil k vydávání rozkazů či povzbuzování před bojem. „Sekáč už je daleko.“

„Víš to určitě?“ špitla po krátkém zaváhaní.

„Určitě.“ Zavrzala kůže – muž se vztyčil a přistoupil ke stromu. „Odebral se zpátky do svého bahniště v úvalu pod Kavčí horou. Tam přečká do setmění. Nesnáší denní světlo... Ukaž se mi. Já ti neublížím. Nejsem doudlebský zbojník ani saský lovec otroků. Nebudu od tvých sester požadovat výkupné.“

„Ach... Takže mě znáš.“ Vystrčila hlavu z úkrytu a pohlédla na něj škvírou v hustém větroví a listoví. „A já znám tebe,“ vyhrkla, když spatřila osmahlý obličej s výraznou čelistí pokrytou zhruba třídním černým strništěm. „Ty opravdu nejsi lapka.“

„Vždyť to říkám. Vzpomínáš si na mě?“

„To bych řekla. Potkali jsme se na velikém kmenovém shromáždění loni na Vyšehradě. Jsi Bivoj, syn Sudivojův, nový vладыka Strošovců. Já... slyšela jsem o odchodu tvého otce do Návú. I o podivných okolnostech, za nichž k tomu došlo...“

„Vskutku podivných,“ potvrdil s temným stínem v hlase, ale dále to nerozváděl.

Soukala se z rozsochy. „To jsem ale hrdinka, co? Schovávám se na stromě jako veverka.“

„Nemáš se vůbec za co stydět. Viděl jsem zarubanský dvorec. Sekáč zase řádl, kéž by mu Perunova sekera rozdrtila kosti na prach! Kromě toho, slyšel jsem, že tvůj útěk byl vlastně odvážný čin – prý ses snažila zrůdu odlákat od svých průvodců...“

„Našel jsi je?“ vyhrkla. „Přežili? Jsou v pořádku?“

„Jak kdo. Jedna dívka a jeden z mužů už tančí s vílami a duchy předků na paloucích za Divokou,“ kývl hlavou na východ. „Druhé děvče je na tom špatně, stejně jako dva družiníci. Zbylí dva muži jsou ranění lehce...“

„Chudáček Slava.“ Kazi, právě slézající na nejnižší větev, pobledla a hrdlo se jí sevřelo. Snažila se však vzchopit a myslet na ty, co přežili. „Kde teď všichni jsou? Pořád se skrývají v zarubanském dvorci?“

„Ne. Jsou na cestě do Strošovic, v doprovodu dvou mých družiníků. Potřebují ošetřit a můj bratr Milivoj je nadaný ranhojič a zařikávač duchů. Dobře se postaral i o Svatoslava a ostatní Zarubany...“

„Takže tam uprchli,“ pochopila. „Našli útočiště ve tvé vesnici.“

„Ano. Když mi Svatoslav vylíčil, jakou paseku Sekáč způsobil v jeho dvorci, vzpěnila se mi krev. Popadl jsem oštěp, zavolał dva muže a vyrazil na lov. Zlovůli toho běsa je nutno učinit přítrž!“

„Jenomže teď jsi zůstal sám.“ Sedla si na větev a spustila z ní nohy.

„Sám. Ačkoli tvůj pobočník, ten zachmuřený, chtěl za každou cenu jít se mnou a hledat tě. I přesto, že mu Sekáč zpřerážel několik žeber. Měl jsem co dělat, abych ho přesvědčil, že to není rozumný nápad.“

„Můj statečný Mlčan.“

Bivoj opřel o kmen svůj oštěp – kromě něj byl ozbrojen pouze dlouhým loveckým nožem – a vztáhl k ženě ruce. Na okamžik zaváhala a rozpačitě si z obličeje odhrnula rozčuchané vlasy. Nebyla to náhoda, že si právě Bivoje ze všech účastníků všerodového shromáždění pamatovala jménem. Tím spíše si teď uvědomovala, jak je špinavá, neupravená a bezpochyby chorobně bledá, s váčky pod unavenýma, plácem zrudlýma očima...

Čekal. Shýbla se, položila špinavé ruce na jeho mocná zápěstí a nechala svá podpaží klesnout do jeho dlaní. Byl neobyčejně robustní a jeho síla pronikla Kaziným tělem jako dobře cílené kouzlo. Mírně se zachvěla, když ji lehce jako dítě postavil na zem. Vzhledla, dlaně stále položené na jeho předloktích. I on ji pořád držel, jako kdyby se chystali tancovat. Byl téměř o hlavu vyšší a přinejmenším o polovinu

těžší, ačkoli ani Kazi nebyla – na rozdíl od Libuše, štíhlé a dlouhé jako lískový prut – žádná vyzáblina. Bivoj měl tmavé oči a havraní vlasy – vzadu mu v nespoutaných pramenech padaly na záda, vpředu se je pokusil zkrotit dvěma copy visícími ze spánků. Na sobě měl širokým řemenem přepásanou halenu s rukávy po lokty, na lemech prostě vyšívanou, pod krkem sešněrovanou a dole sahající až ke kolenům ukrytým v kalhotách z dobře vyčiněné jelenice. Obutý byl prostě – jen v kůžích převázaných řemínky.

Odhadovala, že má za sebou zhruba dva tucty zim, byl tedy o nějaké tři, možná čtyři roky mladší než ona. Přesto mu v obličeji vyčetla rozvážnou a spíše zadumanou povahu, obvykle náležící starším a zralejším mužům.

„Jsi celá prokřehlá,“ vzpamatoval se konečně a odtáhl ruce. Pouto se přetrhlo a Kazi si s překvapením uvědomila, jak moc jí byl jeho dotek příjemný. „Noci už začínají být chladné.“ S těmi slovy si rozepjal masivní bronzovou sponu pod krkem, sňal z ramen plášť z vlčích kožešin a zabalil ji do něj. Hřál, až měla chuť slastně zavrňt.

„Jak vidím, tohle patří tobě,“ vytáhl zpoza opasku cár vyšívaného plátna a pohlédl na utržený rukáv její haleny. „Sekáč rozdupal tvé stopy, takže jsem tě našel jen díky tomuhle...“

„Můžeš ten hadr klidně zahodit. Mé šaty jsou v takovém stavu, že si stejně budu muset pořídit nové.“

„Jak myslíš.“ K jejímu překvapení však útržek rukávu neodhodil, ale pečlivě ho složil a opět si jej zastrčil za opasek.

„Obětuji lesním duchům dobře vykrmeného berana,“ řekl. „Za to, že ušetřili tvůj život, kněžno...“

„Pěkná kněžna,“ odfrkla si. „Neoslovuj mě tak. Právě teď si tvou úctu vůbec, ale vůbec nezasloužím. Jsem prostě Kazi.“

„Dáváš si za vinu, co se stalo?“ pohlédl jí do očí. „Proč?“

Vzdychla a opět si prohrábla kaštanovou hřívu, vytřásajíc z ní kousíčky suchého listí. „Protože jsem paličatě trvala na tom, že pojedeme stezkou kolem Kavčí hory. Bylo to hloupé, velmi hloupé. Troufale jsem si myslela, že nás ochrání má kouzla. Na Sekáče ale vůbec nezabrala. Ani trošku. Mé amulety a vzácné ná vazy rozmetal jako prachspřsté smetí.“

Bivoj zamyšleně pokýval hlavou. „Je to běs. Velmi mocný a nevýslovně zlý běs. Žádné smrtelné zvíře se takhle nechová, ani když je nakaženo vzteklinou nebo zešílí samotou. Starší našeho rodu tvrdí, že Sekáč možná ani nepochází z tohoto světa.“

„Možná,“ přimhouřila oči. „Nu, lesní duchové mi dali za vyučenou. Velmi důrazně a krutě. Za mou pýchu potrestali družinu, abych si o to více uvědomila, že umíněnost se nevyplácí. Bylo by bývalo lepší, kdyby Sekáč zahubil mě...“

„Nemluv tak. Pokud ti to pomůže, nejsi sama, kdo do těchto končin přibyl pln domýšlivého odhodlání čelit zdejší hrozbě.“

Pohlédla mu do očí. Kupodivu se jí opravdu trochu ulevilo. „Takže jsme dva,“ usmála se nevesele. „Společně vyléčení z ješitnosti a pokusů protivit se starým bohům...“

„Tím bych si nebyl tak jist,“ ušklíbl se. „Já mám v úmyslu jít dál.“

„Dál?“ pohlédla na něj překvapeně. „Snad tím nemyslíš *dál ke Kavčí hoře*, že ne?“

„Ale ano, přesně to mám v plánu,“ zabručel. „Hned jak tě doprovodím do Zaruban.“

„Cože?!“

„Nechal jsem tam uvázanou tvou klisnu. Doveze tě do Strošovic, anebo, pokud chceš, k Vltavě – cesta by teď měla být bezpečná. Já pak vyrazím ke Kavčí hoře.“

„Bivoji...“

„Nepokoušej se mi to rozmluvit, Kazi. Když jsem tam v zarubanském dvorci viděl, čeho je Sekáč schopen a jak moc je nebezpečný, mé odhodlání utkat se s ním ještě vzrostlo. Vyslídím jeho pelech. Jsem dobrý lovec...“

„Muži, který chodí v plášti z vlčích kožešin, to nelze nevěřit. Ale stejně si to rozmysli, vladyko Strošovců. S tou zrůdou si neporadilo ani pět mých družiníků. Ani kdybys...“

„Ty to nechápeš, Kazi,“ přerušil ji zostra a ono chraptění v jeho hlase se proměnilo v téměř varovné vrčení. „Já si nepotřebuju něco dokazovat. Nežene mě samolibost a snaha nadutě se předvádět, abych se pak měl čím chvástat u ohňů. Je v tom něco jiného.“

Přestala naléhat a zadívala se mu do očí, v tuto chvíli dočista temných a studených. Přesto se jí povedlo proniknout za ten neviditelný štít, který před sebe mladý vladyka pozvedl. Pomalu přikývla. „Mýlíš se. Chápu to. Pořád jsi plný zármutku. Rána, kterou ti způsobila otcova smrt, je stále čerstvá. A ta bolest v tobě pořád rozdmýchává vztek a pomstychtivost. Neutišila je ani záhuba těch dávnověkých běsů, kteří nedávno zaútočili na obydlí Jezevců. Jela jsem po té bitvě do jejich osady. Utišovala jsem a zaříkala zbytky neklidných pradávných sil a ukládala je zpátky do země, do starých mohyl pod kořeny lesů. Vladyka Jezevců mi vyprávěl o tom strašlivém boji i o tvém krvavém vítězství. Žal smíchaný s hněvem však v tobě pořád doutná. Cítíš příležitost vybít si je na Sekáčovi. Myslíš si, že záhuba další zrůdy, dost možná probuzené podobnými prastarými mocnostmi jako běsové zodpovědní za otcovu smrt, je součástí tvé pomsty. Proto lov na Sekáče bereš jako svou povinnost.“

Díval se na ni upřeně, se svraštělým obočím a neproniknutelným, téměř odmítavým výrazem. Když ale domluvila, nepatrně přikývl.

„Pověsti o tobě nelhaly – jsi opravdu chytrá. Vidíš do mě. Takže mi rozumíš a víš, že je zbytečné mi v téhle záležitosti odporovat a přemlouvat mě. Jdu po Sekáčově stopě. Možná je to soupeř nad mé síly, ale já už na něj něco vymyslím. Nějakou lest.“

„V tom případě,“ narovnala Kazi ramena, „jdu s tebou.“

„Ne.“

„Ale ano, jdu. Nemůžeš mi to zakázat. Přemýšlej,“ dodala rychle, když se vrčivě, tentokrát už opravdu podrážděně nadechl, „ty máš sílu a hbitost lovce. Ale ve vymýšlení lstí a lécek jsem lepší já.“

„Jak to můžeš vědět? Neznáš mě. Jsem sice kolohnát, ale to neznamená, že mám rozumu jako vykotlaný pařez.“

„To si ani nemyslím. Jenže já jsem prostě nejmazanější v kraji. Mazanější než Libuše a Teta.“

Vladyka Strošovců se opět zhluboka nadechl a výdech proměnil v zasténání. Chvíli tak stáli proti sobě, tmavé oči ponořené v šedých tůňkách, a naopak, Bivoj s dlaní položenou na jílci nože, Kazi ruce opřené v bok jako žena spílající opilému manželovi.

„Upřímně řečeno, Kazi,“ zabručel nakonec, „nejradši bych si tě hodil přes rameno a odnesl k Vltavě, k tvým sestrám. Třeba i proti tvé vůli.“

„To nezkoušej. Jsem čarodějka. Umím si poradit i s většími *kolohnáty*, než jsi ty.“

Pokýval hlavou. „Tomu rozhodně věřím... Ach jo. Vidím, že nemám na vybranou. Tvá umíněnost je jako štít vykovaný z tlustého železného plátu – všechno se o něj roztříští.“

„Vidíš to správně. Copak já nemám právo na pomstu? Sekáč včera zabíjel a mrzačil mé věrné. Proč bych já nemohla toužit po odplatě stejně jako ty?“

Na tohle Bivoj očividně slyšel ze všeho nejlépe. „Ano. Pomsta... Tak tedy dobrá – jdeme na lov.“ Popadl oštěp a otočil se na patě. „Doufám,“ prohodil přes rameno, „že ti nebude vadit, když posnídáme cestou.“

„Ne,“ snažila se s ním udržet krok – po noclehu v koruně dubu byla ještě pořád trochu ztuhlá. „Co máš?“

Zašátral v mošně u boku.

„Placky a ovčí sýr. Pokud bys chtěla něco lepšího...“

„Bivoji? Možná jsem paličatá a vzdorovitá, ale určitě nejsem rozmazlená. Sem s těmi dobrotami!“

#

„Překvapilo mě, když jsem z tvých úst zaslechl své jméno,“ promluvil Bivoj tím ochraptělým hlasem, který Kazi záhy shledala lahodícím svému sluchu. „Bohové tě museli obdařit vynikající pamětí. Vladyků, stařešinů a vesnických starostů poklekajících před velikou Libuší je bezpočet a já loni zavítal na Vyšehrad poprvé. Navíc jsem jen doprovázel svého otce.“

„Přesto jsi neunikl mému pohledu,“ opáčila kněžna, prodírající se za ním houštinami. „Stejně jako pohledům všech účastníků slavnosti,“ dodala rychle, aby nepřikrmovala jeho domýšlivost, kterou v té otázce vycítila. „S tou svojí neobvykle statnou postavou jsi hodně nápadný. Tvé jméno letělo od úst k ústům, několikrát dokola, nemohla jsem ho přeslechnout. Navíc, tvůj rod je možná

nepočetný, ale proslulý. Říká se, že je velmi starobylý. V žilách Strošovců prý proudí krev plemene, které u Divoké sídlilo ještě před příchodem Praotce. To po něm jsi zdědil havraní vlasy, ne po Avarech jako spousta míšenců, kteří se zrodili z kočovnického sémě a českého lůna, než Sámó učinil krkavčí svévoli přítrž...“

„Takže ty nevěříš tvrzením stařešinů, že když se Praotec poprvé rozhlédl z Řípu, viděl jen pusté, temné pralesy, nikdy nedotčené lidskou rukou?“ vrhl Bivoj přes rameno křivý úšklebek.

„Zkazky pro malé děti,“ odfrkla si. „Má síla je spojena se zemí. Zřetelně cítím kosti starých národů, které v ní dlí. A taky vím, že některé spí, ale jiné se neklidně převalují a čekají na záminku vylézt zpátky na povrch. Ty o tom přece taky něco víš.“

„Ano, to vím,“ vloudil se mu do hlasu opět ten ponurý tón. „Vím, že kmeny, které vládly této zemi stovky, možná tisíce let před příchodem Čechů, uctívaly podivné bohy. A ti se časem proměnili ve strašlivé, šílené, krvelačné běsy.“

Kazi se zlehka kousla do spodního rtu. „Promiň, Bivoji. Nechtěla jsem ti opět připomínat ztrátu otce. Truchlím s tebou...“

Silák se zastavil a natočil k ní, ale zachmuřeným pohledem probodával zemi u jejích chodidel. „Loni mě poprvé vzal s sebou na Vyšehrad. Aby všem ukázal svého nástupce. Jako by tušil, že na stezku k Divoké brzy vykročí opět, ale tentokrát už se z tajemných končin na pravém břehu nevrátí...“

„A teď o tobě v Návu hrdě vypráví svým předkům.“ Kazi se zlehka dotkla jeho mocného ramene a nenápadně se z něj pokusila vysát alespoň část smutku a stínů nedobrých vzpomínek. „Bojoval jsi s tou prastarou hrozbou udatně, Bivoji. Jako strážkyně povodí Mže jsem tvou velkou dlužnicí. Žádej cokoli a já se vynasnažím...“

Nedopověděla. Nad stromy se rozeznělo mnohohlasé, pronikavé krákání. Hromotluk se narovnal a vzhlédl, kněžna se naopak polekaně přikrčila a stáhla hlavu mezi ramena. Zaslechli tlukot křídel a v prosluněných korunách listnatých stromů se zatřepotaly stíny početného ptačího hejna.

„Vrány,“ ucedil Bivoj. „A kavky.“

„Už jsme blízko,“ přikývla Kazi. Před nimi byl les výrazně stinnější, protože za kmeny se už zvedaly ponuré svahy Kavčí hory.

„Velmi blízko,“ nasál mladý vladyka vzduch, takže v tu chvíli vypadal jako medvěd, stojící na zadních a usilovně větrící kořist. „Už cítím smrad hnoje a kancova bahnitého doupěte.“ Obrátil zrak k vědmě. „Za chvíli bychom měli... Co je?“

„Co?“ opětovala jeho pohled.

„Tváříš se jako myška, která právě nablízku zaslechla soví zahoukání. Jsi plná strachu. Nechceš se přece jen vrátit?“

Narovnala ramena a odkašlala si. „Nerozumíš tomu. Nebojím se toho smradlavého prasete. To spíš těch mrchožroutů...“

„Cože? Proč?“

„Poslední dobou s nimi nemám dobré zkušenosti. Řekněme, že se v mé blízkosti chovají divně. Velmi divně.“

„Souvisí to nějak s tou mrtvou vránou pod stromem, na kterém ses skrývala?“

„Ano, souvisí. Byl to... Sekáčův spojenec.“ Kazi vzhlédla, ale když se nedočkala Bivojova výsměchu ani pochybovačných námitek, dodala: „Možná ovládaný člověkem – čarodějem. Slyšela jsem ozvěnu jeho nenávistných myšlenek.“

Bivoj se zachmuřil. „To by ale znamenalo, že kňoura někdo poštal na Zarubany záměrně. A možná i na tebe.“

„Já vím. Proto bychom se před těmi prokletými vránami měli mít na pozoru. Snaž se jim vyhnout.“

Kazi rázně vykročila dál původním směrem. Vladyka zamrkal a pospíšil si za ní. Mnohem častěji teď zvedal zrak do korun stromů a pátral po podezřelých okřídlencích.

Brzy zkrátili krok a začali našlapovat obezřetněji. Jak pachy v ovzduší sílily a les kolem nich temněl, dva lidé se postupně proměnili ve dvojici neslyšně se plížících stínů.

Pak konečně stanuli na úpatí hory a zpoza starých buků opatrně nahlédli do úvalu, který obíhal strmá úbočí jako vodní příkop hradištní val.

A tam uviděli Sekáče.

#

Divočák se narodil od nich nesnažil chovat tiše a nenápadně. Kdepak, byl přece doma. Hlučně se válel ve svém bahništi, v hluboké tmavé kaluži mezi vyčnívajícími kořeny stromů, spokojeně chrochtal a občas frkal, když mu bláto vniklo do rypáku. Nedbal na to, že na sebe upozorňuje – v hvozdu přece neměl rovnocenného soupeře, byl tady pánem. Dokonce i medvěd by se při pohledu na tuhle zrůdu raději otočil a šel si po svých – a dobře by udělal. Pouze komáři, ti se nebáli nikoho a ničeho, bzučeli nad páchnoucím doupětem v celých rojích. Sekáčův krátký ocas plácal do bláta.

„Veselovy rohy,“ zašeptal Bivoj, když se i s Kazi pozpátku odplížili od okraje jámy do bezpečí vzdálenějšího houští. „To je ale obr!“

„Neříkala jsem ti to? Vypadá jako vepř křížený se zubrem. Jak je na tom tvé odhodlání a samolibost teď?“

„Dostaly kopanec do koulí,“ přiznal. „Ale určitě nevezmu nohy na ramena.“

„To už bych ti teď ani nedovolila. Chci to smradlavé prase dostat. Chci jeho rypák vidět přibitý na překladu nad vyšehradskou bránou. Jeho krví nasytíme Děvanu, maso v ohni proměníme v dým, kterým se nakrmí Striga – Větrnice, a kosti zakopeme do země, kde je rozemele a vstřebá Živa.“

Bivoj zamyšleně pokyvoval hlavou. „Až se pořádně vyrochní, určitě se natáhne a bude chrnět. Pak bych mohl slézt dolů, skočit na něj, a než se vzpamatuje, prohnat mu oštěp srdcem...“

Už když to říkal, Kazi vrtěla hlavou. „Ne, ne, ne. To se ti nepodaří. V přímém souboji kance neporazíš. A zaskočit se ti ho nepovede. To, jak rozmetal má kouzla, mi říká, že je nasáklý starými čáry lesa. Jeho oči, uši a čenich možná obelstíš, ale zvířecí instinkty ne. Vycítí tě, srazí do kaluže, a než se naděješ, nalokáš se bahna ze dna bahniště a na zádech ti zatančí kančí kopyta. Kromě toho – koruny stromů se jen hemží těmi zatracenými mrchožrouty. Bojím se, aby na nás Sekáče neupozornili. Musíme na to jinak.“

„Máš nějaký nápad?“

Poškrábala se na rameni, kam ji před okamžikem bodl komár. „Je příliš silný a divoký. Musíme ho oslabit.“

Bivoj zúžil oči. „Otrávíme ho? Nikdo se prý nevyzná v bylinách tak jako ty. Pravda, tak nečestný způsob lovu se mi dvakrát nezamlouvá, ale když není zbytí, i zákeřný úskok se může hodit...“

„Jen se neboj, dojde i na tvé lovecké schopnosti. Sekáče jen tak neotrávíme. I když nám budou přát všichni bohové, podaří se nám ho nanejdříve omámit. Ještě pořád s ním budeš muset pěkně postaru zápasit. Já akorát vyrovnam vaše síly.“

„To zní dobře. Co použiješ? Odolan není špatný. Když naše děcka nechtějí spát, stačí jim přimíchat špetku do mléka...“

„Ty máš děti?“

„Ne, myslel jsem děti z naší vesnice. Já zatím žádné...“ Zarazil se. „Proč se ptáš?“

„Jen tak. Kozlík je slabý,“ zamluvila to rychle. „Potřebujeme něco... důraznějšího. No, já už něco vymyslím. Nech to na mně, v tomhle jsem opravdu dobrá. Půjdu najít ty správné plody a byliny. Ty zatím obhlédni stopy a zjisti, kam chodí ta zrudá pít. A hlavně se vyhýbej ptačím pohledům.“

„Neměli bychom se rozdělovat...“

„Musíme. Čas nezastavíš. Během dne bude Sekáč odpočívat v blátě, ale k večeru zase vyleze a bude žíznlivý a hladový. Do té doby musíme být připraveni.“

Bivojovi se to očividně nelíbilo – husté černé obočí se mu téměř spojilo u kořene nosu. Kazi naopak udělalo dobře, když viděla, jak se o ni strachuje. V náhlém popudu se na něj hezky usmála, zvedla se na špičky a zlehka ho políbila na opálenou, rašícím strništěm drsnou tvář. Údiv mu okamžitě narovnal nakrčené čelo. Natáhl ruku, ale hbitě mu vyklouzla, z „bezpečné“ vzdálenosti mu hluboce pohlédla do očí a tlumeně řekla: „Setkáme se tady,“ a pak se honem obrátila a jako duch zmizela v lese.

Ztuhle se za ní díval. Takže ten úsměv, kterým ho obdařila loni na Vyšehradě, přece jen nebyl náhodný. U duší všech předků, je možné, aby vznešená kněžna našla zalíbení v lechovi malého rodu odněkud z lesů?

Když se však po nějaké chvíli obrátil zpátky k úvalu, do obličeje se mu vrátil vážný, sveřepý výraz. Mozolnatá dlaň pevně sevřela ratiště oštěpu. Napadlo jej, že by mohl na Sekáče zaútočit teď, dokud

je Kazi bezpečně z dohledu, ale pak usoudil, že by to bylo jen chlapské předvádění síly. A navíc by nemuselo dopadnout dobře.

Jak sám řekl, byl velký a silný, ale nikoliv hloupý. Vyčká do večera. Pak přijde jeho čas.

Vykročil. Našlapoval měkce a tiše jako liška obcházející kurník.

#

Slunce už zašlo za Kavčí horu a hvozdem na východním úpatí se plížilo večerní šero, když se Sekáč konečně probudil. Zachrochtal, zvedl se na krátké nohy a vyhrabal se z bláta. Už mu vytrávil. Vzpomněl si na noční hostinu a napadlo ho, že se zajde podívat zpátky do dvorce u stezky. Na místě nechal spoustu dobrého masa. Po celém dni na slunci bude pěkně uleželé a prolezlé hmyzem. Tak ho měl nejraději. Nejvíce mu chutnaly věci shnilé a páchnoucí, ačkoli nepohrdl ani čerstvým, ještě krvavým soustem.

Ale nejdříve se potřeboval poškrábat a napít. Komáři nelenili a pravý bok, který mu po většinu dne vyčníval z louže, ho teď příšerně svědíl. Došel k dubu, jehož vrásčitý kmen byl do výše půl sáhu umazaný zaschlým blátem a kůru měl na několika místech úplně sedřenou. Sekáč se začal drbat o strom a slastně u toho funěl.

Když se jakž takž vypořádal se svěděním, zamířil k vodě.

Musel urazit kus cesty kolem hory. Na jihozápadě padala po kamenitém srázu zurčící bystřina a napájela nevelkou tůň na úpatí. Sekáč po vlastních kopyty vyšlapané stezce došel k místu, kde každický den skláněl rypák k třpytivé hladině. Ani dnes své zvyky neporušil. Nadrobno rozdrcených bylinek a zelenavé šťávy, které teprve před okamžikem naplnily tůňku, si vůbec nevšiml. Nabral vodu do pysku.

Nepij! Nepij!

Ten ostrý hlas se mu zařízl přímo do mozku a přehlušil i chraplavé ptačí skřehotání někde vysoko nad ním. Poplašeně ucouvl, polkl první doušek a potřásl hlavou. Pak vzhlédl do korun stromů. Ze starého habru na úbočí se snesla krákající vrána a přistála na větvi buku přímo nad jezírkem.

Pryč od vody! Smrt! Smrt!

Sekáč opět potřásl hlavou. V posledních dnech do jeho nevelkého mozku často pronikal zvláštní hlas, který sice zněl jako zvuky vycházející z úst dvounožců, ale on mu přesto rozuměl a něco ho nutilo, aby jej i poslouchal. Společně s těmi příkazy ho vždy naplnila i podivuhodná síla a zuřivost. Vítal je, protože mu přinášely snadné vítězství nad kořistí. Hlavně nad dvounožci, proti nimž ho ty hlasy vytrvale popouzely.

Tentokrát ale to vnitřní volání, jako obvykle provázené krákáním poblíž poletující vrány, nepřinášelo příkaz k útoku a nenaplnilo jej zuřivou silou. Naopak – zaselo do něj obavy. Překvapeně ucouvl od tůně a vzhlédl k vráně, neklidně přešlapující na větvi přímo nad jezírkem. Čekal na další příkazy.

Pták opět zakrákal. Sekáč zastříhal ušima, ale v mozku se mu tentokrát nezvalo nic. Vrána poskočila, zacukala hlavou, důkladně se rozhlédla černýma očima podobnými korálkům a její chraplavý hlas se opět odrazil od úbočí hory.

Opět žádný příkaz ani výstraha. Vrána poskočila na větvi. Očividně byla celá nesvá. Pak něco zahlédla na stráni nad jezírkem, zamávala křídly a zprudka se rozlétla k houští u bystřiny.

Ty čubko! prásklo do Sekáčovy mysli. Vůbec tomu nerozuměl a něco mu říkalo, že to ani není určeno jemu. Viděl, jak vrána najednou ztratila sílu a dopadla na kameny na svahu. Párkrát do nich bezmocně plácla křídly, převalujíc se z boku na bok. Pak konečně vzhlédl, očividně zmatená, odrazila se pařáty od balvanu a ztratila se v korunách stromů.

Divočák nechápal, oč tady jde. Chvilí naslouchal, jestli přece jen nedostane další příkaz, ale v útrobách jeho lebky bylo ticho.

O slovo se opět přihlásila žízeň. Předchozí varování mu rychle vyšumělo z hlavy. Sklonil rypák k tůňce a napil se. Voda chutnala nezvykle, to poznal hned, ale necítil v ní nic, co by nepocházelo z lesa, a tak klidně chlemtal dál; po té včerejší hostině měl ještě pořád ukrutnou žízeň.

Svět se mu zatočil před očima ještě předtím, než zvedl hlavu od jezírka. Podezřívavě vzhlédl a poznal, že něco není v pořádku. Občas se cítil omámeně, když na něj uprostřed nejteplejších letních dní dokonce i v jeho zapadlém doupěti dlouho pražilo neodbytné slunce,

ale nikdy nebyl tak otupělý. Potrásl hlavou, zmateně a podrážděně zafrkal a na nejistých nohou ucouvl od tůně.

„Hej, prase!“

Sekáč se bleskurychle otočil – a měl co dělat, aby při tom prudkém pohybu udržel rovnováhu a nesvalil se na bok. Nohy se mu už zřetelně podlamovaly.

Vyvalil očka. V husté bučině několik sáhů od něj stál dvounožec. Vysoký, statný, na první pohled silnější než kterýkoliv člověk, s nímž se Sekáč dosud utkal. Vlnil se mu před očima, ale to nezastavilo příval zuřivé bojovnosti, který zvíře naplnil.

Kanec zachrochtal, hrábl kopytem a vyrazil. Svět před jeho očima však byl roztřesený víc než obvykle. Stromy se mu rozdvojovaly před očima, díky čemuž několikrát tvrdě narazil do kmenů. To ho zpomalilo a vzalo jeho výpadu razanci. Bivoj čekal, přikrčený a napjatý jako ohnutý lískový prut. V dlaních svíral ratiště oštěpu, hrot směřující k zemi.

Zrůda zaryčela a ve spršce sedřené kůry vyběhla na nevelký palouk. Byla však už hodně znejistělá a jen s vypětím všech sil se snažila nasměrovat děsivé kly na mužovy slabiny. Bivoj ucouvl a máchl oštěpem. Avšak ne proti kanci. Hrot udeřil do kolíku, zaklíněného v záseku mezi tlustými kořeny.

Kolík společně s uvolněným šlahounem prosvištěl korunou buku nad mýtinou. Prostá lýková síť naplněná těžkými kameny dopadla divočákovi na šíji a přibila mu rypák k zemi. Sekáč se zřítíl ve výbuchu listí a sprškách hlíny. Kopyta křečovitě zabušila do vzduchu a rozryla kyprou lesní půdu.

Bivoj se obouruč rozmáchl oštěpem, ale pak zaváhal. Kanec se s frkáním a chrochtáním vyhrabal zpod rozsypaných kamenů a z posledních sil se snažil zvednout. Nohy se mu však zapletly do sítě. Navíc rozbouřená krev roznášela omamnou směs do celého těla. Zakvičel a klesl zpátky. Veditelně ochaboval a jeho vzteklý hlas ochraptěl.

„Dodělej ho!“ křičela Kazi, přibíhající od jezírka. „Prožeň mu srdce hrotem oštěpu! Honem!“

Bivoj však zamyšleně sklonil oštěp, zabodl jej hrotem do země a sklonil se pro největší z kamenů. Zvedl ho nad hlavu a v okamžiku,

kdy se Sekáč v posledním zoufalém pokusu nadzvedl a chňapl po něm smradlavou tlamou, ho Bivoj vši silou praštil mezi špičaté uši. Balvan zaduněl na lebce a štětinatá hlava s přidušeným zachrochtáním klesla do listí.

„Co to děláš?“ divila se Kazi. Když se zastavila na palouku, Bivoj už klečel na kancových slabinách a svazoval mu zadní nohy prostými lýkovými smyčkami, které si, spolu se sítí, zhotovil během slídění kolem. Zvíře obestřely mrákoty, takže s tím neměl větší potíže.

„To ti vysvětlím cestou,“ zabručel. „Zůstala ti ještě troška té směsi?“

„Ne. Všechnu jsem vylila do jezírka...“

„Tak jdi a naber otrávenou vodu z tůně. Otevřu kňourovi pysk a ty mu to naliješ přímo do chřtánu. Ať se pěkně prospí.“

„Co sis to vymyslel?!“ zvolala. „Neviděl jsi, jak jsem odrazila to neznámé vědomí, které kance hnalo do útoku? Vyhnala jsem cizí duši z těla vrány, ale kdykoliv se může vrátit a zase v té bestii probudit démonickou sílu. Musíme si pospíšet a zabít vepře dřív než k tomu dojde!“

Bivoj jako by ji neposlouchal. Pevně svázel Sekáčovi i přední nohy a jednu smyčku utáhl za kly, čímž zneškodnil děsivou mordou. Pak se udýchaně vztyčil a vážně se seshora podíval na nasupenou černovlásku.

„Kazi,“ řekl pomalu a bylo vidět, že váží každé slovo, „ty jsi kněžna a věhlasná čarodějka, z rodu velekněze Kroka, vnučka samotného Sáma. V žilách ti proudí vznešená krev Praotce, pocházející možná od samotných bohů. Já jsem ale pouhý lovec, vладыka sice starobylého, ale nepočetného a chudého rodu ze vzdálených lesů...“

„Nechápu, o čem to mluvíš!“ zírала na něj zmateně.

Odkášlal si, jako by chtěl odstranit to chraptění ve svém hlase, což se mu samozřejmě nepovedlo. „O tom, že pokud se muž jako já chce ucházet o ruku a lože ženy, jako jsi ty, musí dokázat, že je jí hoden. Něčím opravdu výjimečným. Buď ryzím hrdinským skutkem, anebo mimořádně štedrou žertvou bohům na nejsvětějším obětišti – nejlépe na výročním shromáždění a před zraky nejvýznamnějších

kmenových hodnotářů. Sekáč mi skvěle poslouží k jednomu i druhému.“

Kazi na něj civěla s otevřenými ústy a nevěděla, jestli mu má strašlivě vynadat, anebo se mu vrhnout kolem krku. Váhala ale jenom chvíli. Pak udělala to druhé.

Doufala, že mu tím dá dostatečně najevo, že pro získání její ruky a lože se nemusí předvádět a dělat ze sebe reka. Jenže i když to možná pochopil, svého úmyslu se očividně nevzdal. Potvrdil to, když se od ní po chvíli odtáhl a řekl:

„Při troše štěstí by v Zarubanech měla pořád čekat tvá klisna. Sice jsem ji neuvázal nijak pevně, aby se mohla utrhnout, kdyby ji ohrožovala nějaká šelma, ale přesto... Myslíš, že bys pro ni mohla dojít, zatímco já budu hlídat náš úlovek? Přece jako mamlas neponesu kance až na Vyšehrad na vlastních ramenou?!“

KAPITOLA TŘETÍ

Běsova krev

N „Nech už toho, sestro!“ ucedila Libuše, když Teta snad podesáté vhodila do posvátného ohně v prohlubni obětního kamene svazek čarovného býlí – hlavně kopřiv, jalovce a makových a česnekových květů – a začala rukama vířit hustý dým, opět volajíc na pomoc Strigu a všechny větrné duchy. Do ztmavlého, popraskaného dřeva zakletý Perun, jemuž bylo toto malé obětiště zasvěceno, na vzývání cizího božstva pohlížel lhostejně. Koneckonců, s Větrnicí často rejdlili nebesy společně, bok po boku, dokonce se během nejdivočejších blýskavic, lijáků a větrných smrští říkalo, že to Perun se Strigou dovádějí v záchvatu bezuzdné vášně.

„Chceš snad tím svým neklidem nakazit i mě?“ Ačkoli Libuše proslula rozvahou, její trpělivost nebyla bezedný džbán. Mezi perlově bílými zuby jí zaskřípalo podráždění. „Pokud duchové na tvé vzývání neodpovídají, určitě k tomu mají dobrý důvod. Možná ti tím chtějí naznačit, že se nemusíme strachovat.“

„Jak můžeš být tak klidná?“ otočila se k ní Teta zprudka, až jí do obličeje vletly vlasy. Měla je stejně jako Libuše plavé, avšak zatímco

po pás padající hříva mladší sestry se třpytila zlatem, Tetiny vlasy měly spíše popelavý nádech. „Copak máš mrtvé srdce a úplně studenou krev, jak o tobě někteří šeptem říkají? Podívej, Svarog už chvátá k západním branám noci! To bude už druhý soumrak, který jsme měly vítat společně s Kazi, ale po ní pořád není ani vidu, ani slechu. Něco se muselo stát. Tak po mně nechtěj, abych přestala vzývat bohy! V modlitbách a zařikáních nacházím alespoň nějakou naději!“

Libuše, kromě nepatrného stínu v pronikavě modrých očích pořád zdánlivě neochvějná, trhla rameny a vzhlédla do korun dubů. Sklon medově zlatých paprsků, pronikajících bujným větвовým svatoboru, potvrzoval, že slunce už opravdu líbá lesnaté vršky na západě. Přesto Libušino srdce bilo klidně. Jistě, Teta měla pravdu, Kazi se zdržela už víc než o den. Zítra začínalo výroční shromáždění českých rodů, tak jako každý rok o dožínkách. V předvečer oné velké slavnosti se tři sestry pokaždé sešly k vlastní tajné poradě – nechaly se převozníkem dopravit na pravý břeh Vltavy a po patřičných obětech svým třem bohyním a nerudné Moreně osaměly u ohniště v palisádou obehnaném svatišti a tam do hluboké noci, pod hvězdami, mluvily o správě českých krajů a rodů, společně se modlily, vzývaly duchy a čerpaly jasnozřivou moudrost z proudů zemních, vzdušných i vodních sil. Ráno pak na Vyšehradě společně zahájily shromáždění. Na něm Libuše, pozorně naslouchajíc radám starších sester, soudila, radila a věštila všem, kteří se odvážili na zapovězený břeh a náležitě obětovali bohům a mrtvým předkům, pozorně přihlížejícím ze stínů okolních hvozdů.

Postupně přijížděli vladýkové ze všech koutů země – od jižních hranic, kudy se chodilo k výbojným Doudlebům, z temných lesů u Mže, z Dřevíčem střeženého luckého pohraničí v povodí Oharky, od čarodějnými mlhami zahalené Budče i od země divokých Pšovanů u Labe. Osada Práh – jméno nedostala podle nedalekého brodu, ale kvůli své poloze poblíž hranice mezi světem živých a Návem – měla teď díky hostům trojnásobný počet obyvatel. Ve všech srubech, zemnicích a tábořištích na levém – tedy živém – břehu Divoké bylo plno. Ale místo obvyklých písní teď všude zazníval neklidný šepot.

Zatím se totiž neukázala Kazi.

„Přijede,“ řekla Libuše, nepřítomně se dívajíc do korun posvátných, divoce rostoucích stromů, kterých se nesměla dotknout sekera ani nůž. Takhle ji všichni znali nejlépe – zamyšlenou, jakoby zasněnou, hledící do neznáma. Ze zlata odlitá a nádherným tepáním zdobená rybka, symbol vodního živlu, pronikavě zářila na jejích prsou. „Uvidíš. Kdyby se jí bývalo něco stalo, věděla bych o tom. Bohové by mi dali znamení. Poslali by havrana, aby krákáním zvěstoval zlou novinu. Anebo nechali kukačku, aby se ozvala zanými zády...“

„A co ten zlý sen, který tě minulou noc probudil?“ odvrátila se Teta od žehry. Stejně jako Kazi, i ona byla zhruba o půl hlavy nižší než neobyčejně vysoká, jako proutek štíhlá Libuše. „Ta dusivá můra v podobě ohnivého démona, který tě honil temným lesem. Nebyla to ve skutečnosti Kazi, kterou pronásledovalo něco zlého a nebezpečného?“

„Něco není úplně v pořádku, to připouštím,“ přiznala kněžna. „Ale nemůžeš mě obviňovat z lhostejnosti a nečinnosti. Vyslala jsem přece Stražana a půl tuctu družiníků na rychlých koních, aby prohledali cesty ke Kazínu. Ale naše sestra žije, to vím určitě. Kdyby se jí stalo něco vážného...“

„Cítila bys to, já vím,“ odsekla Teta netrpělivě. Odjakživa byla ze tří sester nejneklidnější. Ve všem viděla zlá znamení, často a rychle propadala panice, byla roztržitá a zbrklá. I proto se už od útlého mládí pokoušela najít klid v oddanosti kněžskému poslání. S bohy a duchy mluvila častěji než se smrtelníky a někdy jim obětovala i pětkrát denně, aby zahnala zlé – a většinou neopodstatněné – předtuchy. Jistě, ani Kazi se nedostávalo Libušiny rozvahy, ale u nejstarší sestry to byl neklid rozjařený, neposedný a zvědavý. Na rozdíl od Tety se bála máločeho, nelekala se dokonce ani bohů a běsů. Teta ji často varovala, že ji tajemné mocnosti za tu neúctu jednou ztrestají, a právě teď se bála, že k něčemu podobnému došlo...

Jakmile se však obrátila zpátky k ležícímu kameni, jehož povrch byl ztmavlý prolitou krví a žářem obětních ohňů, nad Prahem se najednou rozlehl jasný hlas rohu. A s ním hlahol mužů a výskot žen. Jako když první jarní bouře rozerve podmráčené zimní nebe, právě

tak ta vřava, v níž se mísil úžas s obdivem, roztrhla napjaté, dusné mlčení v osadě a okolních nocležištích.

Teta zvedla hlavu a vrhla tázavý pohled na Libuši. Kněžna se usmívala, naprosto nevzrušeně a spokojeně, jako by to všechno sama naplánovala jako překvapení pro vystrašenou sestru.

„Neříkala jsem to?“ pronesla a vykročila po stezce mezi duby k bráně v nevysoké palisádě, chránící svatobor. „Nakonec přijela. Zdržela se z jediného důvodu.“

„Z jakého?“ pospíchala za ní starší sestra.

„Aby nám přinesla cenný dar.“

#

Kráčeli v čím dál početnější a hlučnějším průvodu širokou ulicí mezi sruby i skromnějšími zemnicemi až k úpatí strmého, rozeklaného, nevlídného skalního ostrohu na severním konci osady. Tam, u vesele zurčícího pramene a Perunovy doubravy, z níž se před okamžikem vynořily Teta a Libuše, ležel rozlehlý dvorec váženého vladyky Žihaře. Blíží se procesí tvořila nejen pátrací družina, kterou Libuše ráno vyslala, ale i všichni obyvatelé Prahu a většina hostů – vladykové, stařešinové, žrecové, bojovníci a hodnostáři z blízka i z daleka, přední mužové veškerého českého lidu. A všichni se překřikovali, ukazovali oštěpy i vyřezávanými starostovskými holemi, tlačili se jeden přes druhého a v obličejích se jim mísila posvátná bázeň s nesmírným obdivem i radostí.

„Strigo, chraň nás,“ hlesla Teta, když spatřila, co vyvolalo onen nesmírný rozruch. Mimovolně o krok ustoupila do stínu nehybné Libuše a sevřela v dlani malou modlu Větrnice, již nosila na krku – dřevěná soška byla dutá, takže ve větru podivně zpívala dírkou zpodobňující otevřená ústa.

Sestry stály mezi vyřezávanými sloupy před vchodem do honosného knížecího dvorce. Libuše na rozdíl od tiše se modlící Tety jen nepatrně zúžila oči. Když chtěla, nedívala se nepřítomně a zasněně – její pohled dokázal být přísný, pozorný a pronikavý jako zrak jestřába.

Lid se radoval z návratu Kazi, samozřejmě, ale to pozdvižení způsobilo něco jiného.

V čele průvodu, oddělen od ostatních spíše bázlivým než uctivým odstupem, kráčel Bivoj z rodu Strošovců. Libuše samozřejmě znala jeho jméno. Pamatovala si jména všech českých vladyků – i těch novějších. Ale ani neobyčejně statná postava Sudivojova syna, podle níž mohli kněží tesat modly Peruna či Velese, nebyla příčinou všeho toho povyku.

Bivoj nesl břímě. Obrovského, tmavě ryšavého kance, s hřbetem prohnutým na mladíkových ramenou, břichem vzhůru, s kopyty šhubavě bušícími proti večernímu nebi. To bylo ještě podivuhodnější, než že jediný muž unesl takového obra – divočák byl k tomu všemu pořád naživu. Něco takového Práh ještě neviděl, přestože tady, na pomezí světa živých, naproti hvozdům mrtvých a rusalčí svatyni, nebyla o podivuhodné úkazy nouze.

Bivoj a za ním kráčející Kazi došli ke schodům z rozpůlených bukových kmenů, které stoupaly k dřevěnému sloupořadí před vraty velké síně. Vladyka se zastavil, doširoka rozkročený, zadýchaný, s třpytivými krůpějemi potu na čele. Tmavovláška přecupitala kolem něj a hbitě vyběhla po stupních k sestrám.

„Vítej, Kazi,“ řekla Libuše se svým obvyklým vševědoucím úsměvem.

„Bály jsme se o tebe,“ dodala Teta zpoza jejího ramene.

„Vřele bych vás objala, sestry, ale jak vidíte,“ rozhodila Kazi rukama, „jsem celá ušmudlaná, otrhaná a páchnu špínou a potom a kdoví čím ještě. Až se vykoupu a převléknu, pak se náležitě pozdravíme.“

„Že tys nemoudře jela zkratkou kolem Kavčí hory, přiznej se!“ udeřila na ni Teta.

„Na tvé hořekování bude čas později,“ utála Kazi. „Teď je potřeba dokonat dílo. Snad ještě Bivojovi zbylo trochu sil.“

„To toho kance nesl celou cestu až sem?“ zeptala se Teta. Pokaždé, když pohledem zavadila o Bivojovo břímě, mimovolně se krčila, vtahovala hlavu mezi ramena a dotýkala se dřevěné Strigy mezi svými drobnými řadry.

„Ovšemže ne,“ mrkla Kazi na sestry a ztlumila hlas. „Přitáhli jsme ho svázaného na sanicích tažených mou klisnou. Tví družiníci nám s ním pomohli, Libuše – dobrý nápad, poslat nám je naproti. Až těsně před osadou vzal Bivoj divočáka na ramena. Působivé, že? A teď nezdržujte, zvíře jsem sice omámila silnou bylinnou směsí, ale očividně už začíná vyprchávat. Brzy se probere.“

S těmi slovy se Kazi otočila k houstnoucemu zástupu a zvedla ruce, umazané a poškrábané od trní a vraních pařátů. Dav okamžitě ztichl.

„Slyš, lide český! Tohle je Sekáč. Zlé, škodné zvíře z úvalu pod Kavčí horou. Mnozí jste o něm slyšeli. Víte, kolik lánů obilí rozválel, kolik lidí napadl, kolik koní zmrzačil, lovců na útěk zahnal nebo zahubil. Na mě samotnou zaútočil a mou družinu ošklivě poranil, dva z nich dokonce usmrtil.“ Kazi slyšitelně zakolísal hlas, ale nadechla se a rychle chvění potlačila. „Je to divoký, ke všemu nepřátelský, po krvi lačnický lesní běs. Byl by ještě mnohé škody napáchal, ale jak vidíte, tady Bivoj z rodu Strošovců, syn Sudivojův, jej lapil a přinesl až sem!“

„A na počest tří kněžen, zejména pak sličné, statečné Kazi, která mi kance pomohla chytit,“ překřičel Bivoj sílící hukot shromáždění, „jej teď obětuji bohům, aby se jeho duše zklidnila a vrátila tam, kam patří – do Návu, na pravý břeh! Žádám tě o svolení, vznešená Libuše!“

Kněžna postoupila ke Kazi, stojící na okraji schodiště, a souhlasně pokynula. „Ať se bohové potěší jeho krví!“

„Položte mi k nohám můj oštěp!“ houkl silák na kolem stojící družiníky. Byl už hodně udýchaný. „A pak utvořte kruh. Dobře si však chraňte nohy štíty a oštěpy a luky držte připravené!“

Poslechli. Jakmile se kolem Bivoje uzavřel široký kruh z napjatých a soustředěných družiníků, strážců a lovců, mladý vladyka se zhluboka nadechl, rázně se zhoupł v kolenou a mrštil Sekáčem přes hlavu před sebe.

Statné zvíře dunivě dopadlo, až se kolem rozlétlý kamínky a udupaná hlína, zavířil prach. Bivoj se okamžitě shýbl, popadl oštěp a ucouvl.

Všichni kolem zmlkli a ticho se jako vlna přelévalo shromážděním až dozadu, k přibíhajícím zvědavcům. Sekáč chvíli zůstal ležet, jen jeho dech vířil prach kolem rypáku, břicho se zvedalo a oči se v důlcích divoce protáčely.

„*Zejména na počest sličné Kazi?*“ zopakovala Libuše tlumeným hlasem a významně zvedla jedno klenuté obočí.

Nejstarší sestra na ni po očku koukla. Oči jí zasvítily, rty zvlínil úsměv. Pak se ale opět s obavou zadívala dolů, do kruhu. Srdce se jí sevřelo, když viděla, jak divočák zahrabal kopyty, zhoupł se na boku a začal se s hroživým chrochtáním zvedat.

Z ticha, které halilo nádvoří Prahu, se daly tesat těžké obětní kameny. Slunce už tonulo v mlhavém šeru západních lesů a jeho poslední rudé odlesky se chvěly v listí košatých dubů u dvorce.

Funící Sekáč se postavil. Nohy se mu pořád podlamovaly, ale zpátky se už nesvalil a postoj měl čím dál jistější a pevnější. Zastříhal zaschlou krví pokrytýma ušima, švihl krátkým ocasem, potřásl hlavou. Pak se zatočil dokola a rozhlédl se po kruhu mužů. Nejeden z nich musel zatnout zuby a ovládnout se, aby při pohledu na jeho obrovské kly a malá, ale nepředstavitelně zlověstná očka neudělal krok zpátky.

Kancův pohled se zastavil na trojici štíhlých postav nahoře nad schodištěm. V tom okamžiku se mu v očích opět rozhořelo ono tajemné běsí světlo. Kopyto nedočkavě hráblo do země.

Teta drmolila modlitby ke všem bohům a předkům. Dokonce i bohorovně klidná Libuše tváří v tvář démonovi sevřela rty, ukročila jednou nohou a dotkla se zlaté rybky na svých prsou. Kazi v dlani ukryla stříbrný přívěšek plný amuletů.

„Hej, prase!“ křikl Bivoj.

Podrážděně tluče kopyty, Sekáč se otočil za hlasem. Jakmile spatřil Bivoje, štetiny na hřbetě se mu zježily. Chrochtání plynule přešlo do útočného ryku, jenž se nad Prahem rozletěl stejně zvukně jako nedávné troubení rohu. Sekáč sklonil rypák a vyrazil.

Kazi ve vytržení sestoupila o schod níže a přitlačila si sepjaté ruce s přívěskem k ústům, aby zadržela případný vystrašený výkřik, který by mohl odpoutat Bivojovu pozornost. Do dlaní si chraptivě, ale rytmicky šeptala:

*Při krvi z obětního nože,
vezmi běsu sílu, bože,
kéž statečný můj milý
neulehne na smrtelné lože...*

Bivoj věděl, že tohle nesmí být opravdový souboj. Musí kance zabít jedinou ranou. Zvedl oštěp obouruč nad pravé rameno. Jakmile se Sekáč přiblížil, uskočil stranou, mocně se rozmáchl a...

Jenomže divočák si tehle figl pamatoval z boje pod Kavčí horou. A tak když Bivoj v poslední chvíli uhnul, pohotově skočil za ním a ohnal se po něm srstnatým, na konci oslizlým rypákem.

Úder zasáhl Bivoje do nohou. Naštěstí ne kly, ale i tak ho náraz shodil na zem a vyrazil mu oštěp z rukou.

Kazi vykřikla. Několik okolostojících mužů napjalo luky, rozmáchl se oštěpy.

„Ne!“ zařval Bivoj, převálil se na břicho, bleskově se zvedl do pokleku a hmátl po ratišti upadlé zbraně. Právě včas. Sekáč se krátkým obloukem otočil a už opět pádil proti silákovi. Hrot oštěpu vzlétl ze země právě ve chvíli, kdy se rypák ocitl nad ním. Bivoj přirazil patku zbraně k zemi a rázně zvedl hrot. Dobře nabroušený železný list vnikl Sekáči pod tlamu, do krátkého krku a dále do rozložené hrudi. Bivoj zařval a svaly na pažích se mu zavlnily. Jak vztyčoval oštěp, zapřený tupým koncem o nádvoří, zároveň se kanec, hnáný vlastní setrvačností, zvedal na zadní. Železný hrot se mu vnořil hluboko do těla. Přední kopyta zabubnovala ve vzduchu a jen o fous minula Bivojovo čelo. Ohlušující bolestné kvičení vzápětí zadusil příval krve, která vychrstla Sekáčovi z huby a působivě zazářila v posledních slunečních paprscích.

Muži kolem zahlučeli, unešení divokostí boje a triumfem mladého reka. Ruce třásly oštěpy nad hlavami, sekery bušily do štítů.

Bivoj se s býčím zafuněním zvedl, oštěp pořád v dlaních. Ratiště použil jako páku a povalil jím kance na zem. Pak nelítostně otočil hrotem v ráně. Krev stříkala na něj i všude kolem, rozlévala se po dvoře jako tmavě rudý pramen, který znenadání našel puklinu v

kamenité zemi a vytryskl na světlo. Zrůda se však nevzdávala, v křečích kolem sebe tloukla kopyty a z nozder jí prskala rudá pěna.

„Potřebuju sekeru!“ vykřikl Bivoj. Jeden z družiníků, kteří mu pomohli dopravit zvíře do Prahu, odvážně vběhl do kruhu a podal vladykovi masivní širočinu.

Bivoj vyrval oštěp z rány, odhodil jej a popadl sekeru. Potom přiskočil k Sekáčově hřbetu, šlápl mu na plece, obouruč se rozmáchl a ťal.

Rubal mocně a přesně a ostří bylo nepochybně dobře nabroušeno, ale přesto bylo potřeba téměř tuctu úderů, než přesekal silný kančí krk a oddělil tak štetinatou hlavu od těla. To už v kanci pohasínaly poslední jiskřičky života a kopyta rozrývala krvavé bláto v konečných záškubech.

Pak Bivoj, syn Sudivojův, vladyka Strošovců, uchopil velikou, krví potřísněnou kančí hlavu s jazykem visícím z děsivě rozšklebené mordy, a s divokým výkřikem ji pozvedl do výšky. A shromáždění zahučelo, rohy triumfálně zahlholily, kruh kolem bohatýra se roztrhl a proudící dav nesl vítěze vzhůru schodištěm do náruče rozechvělé Kazi a pak skrz veliká, pozlaceným bronzem okovaná vrata do rozlehlé dvorany.

#

„Takže *na počest sličné Kazi*?“

Bivoj, rozvalený v objemné kádi vydlabané z kmene obrovského, ohněm opracovaného dubu, zprudka zvedl hlavu a honem se posadil, až voda vyšpláchla přes okraj. Ohlédl se přes široké rameno na postavu, která právě odhrnula zubří kožešinu ve dveřích a překročila práh.

Kazi významně pokynula dvěma mladinkým kněžkám, které Libuše poslala, aby hrdinovi pomohly s očištěním. Dívky s nepřehlédnutelným zklamáním sklopily oči a jejich nožky v kožených střevících zaťapaly po hliněné podlaze ke dveřím. Než stačily proklouznout kolem kněžny, zastavila je, šikovně si svlékla potřhané a umazané šatstvo a strčila jim je do rukou.

„Můžete to rovnou spálit.“

Bivoje samotného překvapilo, s jakými rozpaky pozoruje blízcí se Kazi. Pohled na její nahotu mu rozbušil srdce nejen vzrušením, ale také dosud nepoznaným studem. Když zastavila u kádě, snažil se jí dívat do očí, ne na plná ňadra, úrodně klenuté boky a chomáček tmavého kudrnatého chmýří v rozsoše stehén.

„Podívejme,“ usmála se. „Ten ruměnec na tvých tvářích způsobila medovina, anebo skutečnost, že *sličná Kazi* stojí před tebou, jak ji Živa stvořila? Zdálo se mi, že před těmi dvěma kněžkami se za svou nahotu nestydíš...“

„Něco se ti snad nelíbilo na tom, co jsem tam na nádvoří řekl?“ zabručel poněkud nakvašeně, protože měl dojem, že se mu čarodějka posmívá. „Už pod Kavčí horou jsem se ti přece svěčil se svými úmysly, tak proč tě to překvapuje?“

„Nepřekvapuje,“ řekla spěšně, a když uslyšela tón jeho hlasu, okamžitě ho přestala popichovat. Tím spíše, že oním pošťouchnutím před chvilkou jen maskovala vlastní nejistotu a rozpaky. „Tvá slova mi rozechvěla srdce, opravdu. Stejně jako mě tvoje vítězství naplnilo vzrušením a pýchou. Chtěl jsi být hrdinou a dosáhl jsi toho.“

Na okamžik v komnatě zavládlo ticho, zahuštěné Bivojovými chmurami. Naštěstí se stíny brzy roztrhaly.

„Chceš si ke mně vlézt?“ zeptal se smířlivě.

„Pokud tam máš místo...“

„Je mě tu plno, ale snad se vejdeš. Tedy jestli ti nevadí špína, která ze mě slezla...“

„Podívej se na mě.“

Přehodila nohu přes okraj kádě a zkusila chodidlem vodu.

„Ó, dokonce je ohřátá.“

„Ty dívky do ní vhodily rozpálené kameny z ohniště. Dobrý nápad, u nás něco takového vůbec neděláme...“

„U nás jenom v nejtušší zimě. To je ta Libušina rozmazlenost. Potrpí si na pohodlí. Ráno ji bude stát hodně přemáhání, aby se šla vykoupat do Jezerky.“

„Hm. To já se naopak nejradši koupu v prameni u Strošovic. Sídílí v něm dobrá víla, která svými kouzly odhání nemoci. Voda je tam čerstvá, studená, bodá do údů a rychle rozproudí krev... Brzy zjara

tam chodíváme s dalšími strošovskými junáky a dívkami a vyháníme ze sebe zimní duchy plaváním mezi ledovými krami.“

„A určitě nezůstane jen u koupání,“ neodpustila si Kazi.

Pohlédl na ni a pokrčil rameny. „Už jsem byl se ženou, pokud se ptáš na tohle...“

„O něčem takovém vůbec nepochybuju. Muž jako ty si určitě nemůže stěžovat na nezáměr dívek.“ Pomalu se posadila naproti němu. Voda přetekla přes okraj, ale Bivoj ani Kazi si toho nevšíмали – oba vnímali pouze opatrné doteky svých těl pod hladinou.

„Muž jako já?“ odkašlal si.

„Silný, zručný lovec, starosta rodu... A co ty a manželství? Většina mužů ve tvém věku už živí tři ženy a půl tuctu harantů.“

„Do toho se nijak nehrnu. Na rozdíl od svých vrstevníků – ti už opravdu pilně pracují na rozmnožení rodu. Já jsem prostě jiná povaha. Milivoj, můj bratr, říká, že jsem příliš rozvázný a často zadumaný a že vesnické dívky jsou pro mě moc... divoké. Něco na tom bude. Prostě neběhám za každou sukní.“

Což Bivojovi samozřejmě nebránilo občas si užít – ačkoli nahlas to nevyslovil. Třeba letos o slunovratu, když si notně rozproudil krev medovinou a přeskakovaním jalovcových ohňů, ještě před úsvitem ulovil věnečky dokonce dvou strošovských dívek – jakmile opustil jednu spokojeně vrnící a dřímající na seně v stodole, zpoza nejbližšího rohu se na něj vrhla další a nedala pokoj, dokud jí neučinil po vůli. Ráno se o něj pohádaly a pořádně si vjely do vlasů, ale jeho lože tím nezískaly, spíše naopak. A vůbec, od loňské výpravy na Vyšehrad se Bivoji stejně pořád zdávalo o tmavovlasé kněžně z Kazína, která ho v jednu chvíli počastovala pohledem, pálícím jako železo právě vytažené z rozdmýchané výhně...

„Já jsem ale taky divoká,“ podívala se mu Kazi do očí.

Opětoval její pohled. Tentokrát beze studu, bez uhýbání. „Já vím,“ řekl. „Jenomže ty jsi jiná.“

„Opravdu?“ Pod vodou se mu její lýtko otřelo o stehno – nedokázal odhadnout, zda to bylo záměrně, nebo to byl jen náhodný pohyb. „A v čem?“

„Tvoje vášnivost skrývá i něco víc. Většina dívek myslí jen na vdavky, na rozmnožení rodu, na péči o ohniště...“

„Domníváš se, že já nechci manžela, děti a společné ohniště?“

„Já nevím. Chceš?“

„Každá žena touží po rodině. Po lásce. Dávané i přijímané.“

„No ano, ale... Já myslel, že ty a tvé sestry... Že jste především kněžny, správkyně země, soudkyně rodů, čarodějky, hadačky a zvěstovatelky vůle bohů. A že to chápete jako své prvořadé poslání...“

„Taky že ano. Ale i ta nejmocnější kněžna se touží večer schoulit do náruče silného a pokud možno laskavého muže a být obyčejnou dívkou, o niž se někdo stará.“

„I Libuše?“

„Libuše? Kdybys v noci vešel do její ložnice – což by se mi samozřejmě nelíbilo,“ ukázala zoubky v šibalském úsměvu,

„přistihl bys ji, jak ze spánku toužebně sténá a opakuje jméno muže, do něhož se zamilovala ještě v době, kdy jsme sídlily s otcem na Budči a učily se tam kouzlům a moudrosti předků... Slyšel jsi někdy o Přemyslovi z rodu Stadců?“

„Jen hluchý o něm neslyšel. Kníže Lemuzů je prý navzdory svému mládí moudrý muž. A mocný čaroděj. Alespoň na muže. Prý se snaží spojit několik menších severních kmenů; sevřít prsty do pěsti, aby byly schopny vzdorovat výbojným Charvátům na východě a divokým Lučanům na západě. Takže Libuše a on... Hm...“

„Ano. A nemysli si, že já po nocích nesténám a nebudím se sama na lůžku, které mi připadá zoufale prázdné a studené.“

Bivoj pořád upřeně hleděl kaštanovlasé kněžně do očí. Zdálo se mu, že v jejich šedi zaplanuly ohničky, jako když průvan foukne do zdánlivě vyhaslého ohniště a v popelu žhavě zazáří poslední uhlíky. Její lýtko se mu opět přitisklo ke stehnu, a tentokrát v tom byl určitě záměr. Dokonce v tom doteku vycítil jistou naléhavost, výzvu.

„Ptal ses mě, proč si pamatuji tvé jméno... Věz, že nechovám v paměti jména všech vladyků, obzvláště ne těch nových. Jenomže loni jsem zahlédla jednoho, který...“ Zlehka se kousla do spodního rtu a zvláště se usmála. Bivoj pod hladinou natáhl ruce, uchopil ji za kolena, pak za stehna a zkušeně si ji přitáhl blíž. Vděčná za to, že ji nenechal trápit se s vyslovením té hrozně těžké věci, ho vroucně objala kolem silné šíje.

„Zdalo se mi o tobě každou noc,“ řekl a Kazi z jeho chraplavého hlasu a odvážných doteků naskočila husí kůže.

„Já vím,“ přikývla, přejíždějíc mu konečky prstů po strništém zarostlé tváři. Vlastně nebyl kdovíjak hezký, v nějaké chlapecké rvačce mu zlomili nos a ten pak srostl trochu křivě, a od levé skráně se mu podél ucha až na čelist táhla zřetelná bledá jizva, ale Kazi si přesto byla jistá, že ji žádný chlap nikdy tolik nepřitahoval. „To byla má kouzla. Někdy jsem je vysílala záměrně – když mi touha po tobě nedovolila spát a já pak poklekala k posvátnému ohništi a vysílala svou duši podzemními zkratkami do Strošovic. A někdy mimoděk, když mi tvá podoba vstoupila do snů a má síla propojila naše mysli. Musíš si na mě dát pozor, Bivoji. Jsem čarodějka. A jsem opravdu divoká. Budeš mít co dělat, abys mě zvládl. Ale jestli mi dáš svou lásku, ochotně se nechám zkrotit. Pak nebudeme jeden druhému vysávat sílu, jak to muž a žena často dělají, ale budeme souznít a vzájemně se posilovat. Jsi připraven to všechno podstoupit?“

Vůbec nic na to neřekl. Ani nemusel. Úplně jí stačila odpověď v podobě pevného objetí a dychtivého polibku. Zatočila se jí hlava a věděla, že to není medovinou, kterou museli vypít v bujarém přípitku, než jim oslavující vladykové dovolili vzdálit se z hodovní síně za očistou.

Voda, zvlněná pohybem roztoužených těl, opět vyšplouchla z kádě. A pak znovu a znovu a znovu...

KAPITOLA ČTVRTÁ

Veleknězova kletba

Když se Bivoj a Kazi později večer vrátili do hodovní síně, hodokvas už byl v plném proudu. Sladkou medovinou, hořkým pivem a ostrým kvasem se neskrbliho a chvástavé hlasy mužů i rozmarné, vyzývavé písně žen byly čím dál hlasitější. S pitím rostla i chuť k jídlu, takže pokrmy z kotlů a rožňů nad středovým ohništěm mizely jako nějakým kouzlem.

Bylo veselo. Za zvuků bubnů a píšťal se mezi vyřezávanými dřevěnými sloupy proplétaly tančící dívky a jinoši, celí rozpálení, zpocení a s nenechavýma rukama. Starší a váženější hosté, sedící na lavicích či otesaných špalcích kolem dlouhých stolů, zpívali, tleskali do rytmu a neúnavně pozvedali k ústům rohy a džbány, až jim nápoje crčely po umaštěných vousech. Odrostlejší děti šplhaly po sloupech, nebo – k hrůze stařešinů a žreců – i po rohových modlách předků, obkročmo si sedaly na nepříliš vysoko položené stropní trámy a rozverně houpaly nohama nad hlavami hodovníků. Nezbedové tropili různé neplechy – třeba házeli pod sebou sedícím hodnostářům, hlavně těm podroušeným, do korbělů suché z nosu – a pak se tomu

hlasitě smáli, v mladické pošetilosti lhostejní k podrážděným, výhružným výrazům vzhlížejících starších.

Nejstarší z Krovových dcer a udatný strošovský vладыka vkročili do síně s ještě ruměnými tvářemi, rozzářenýma očima a záhadnými úsměvy na rtech, avšak v náladě, která se v horkých vlnách přelévala palotou, si toho nikdo nevšiml. Nicméně hudba i zpěv utichly, tančící nohy se zastavily a všechny pohledy se otočily k dvojici, jíž patřil tento den.

„Bud' zdrav, zabíječi běsů!“ vykřikl statný Srdan, zlatovousý vладыka Tuřanů z Levého Hradce, už notně nasáklý medovinou, a pozvedl roh k přípitku. „Zrovna jsme slyšeli píseň o tvém litém boji s dávnověkými bohy v lesích u Mže! A teď jsi zahubil i kančího démona zpod Kavčí hory! Chrabrý Sudivoj, nechť mu božská medovina v Návú chutná sladce, zplodil opravdového hrdinu! Není ti mezi námi rovno, junáku!“

„Ať žije běsobijce!“ zvolal jeden z tancem zadýchaných mládenců, podpíraný dvěma zpocenými dívkami.

„Cha, běsobijce!“ zařehťal se Srdan. „Tuze výstižné jméno, chlapče! Na Běsobijce!“

„Na Běsobijce!“ zahučela celá síň a rohy a korbely vzlétly k přípitku, až z nich stříkalo zpěněné pivo i zlatavě se třpytící medovina.

Bivoj věděl, že jako hrdina dne nesmí projevít rozpaky, a tak na pozdrav pozvedl zaťatou pěst. Halas v síni ještě zesílil. Když pak mladý vладыka vykročil uličkou v trhajícím se davu, Kazi se mu zaklesla do podpaží a očima proměněnými v ledové krystaly rázně odrazila několik roztoužených dívčích pohledů, které na silákovi ulpěly.

„A máš to,“ řekla mu, když procházeli kolem protáhlého, horkem sálajícího ohniště. „Získal jsi nové jméno.“

S krivým úsměvem přikývl. „Není nejhorší.“

Cestou ho uznale poplácalo po ramenou tolik rukou, že než se prodrali do čela síně, měl docela novou halenu opět umaštěnou a zacákanou pivem.

Na konci paloty byl podél kratší stěny srubu umístěn masivní dubový stůl. Ve středu jeho delší hrany, zády k trofejemi ověšené

roubené stěně a čelem ke slavicímu shromáždění, seděla s hrdě vztyčenou hlavou Libuše. Vyřezávané, vzácnými cizokrajnými kožešinami vystlané křeslo s vysokými opěradly zdobenými leštěným bronzem obvykle obsazoval starý Žihař, vладыka Prahu, ale ten se po tyto dny spokojil s prostším sedátkem u rohu tabule. Po Libušině levé ruce byla uvelebena do sebe skrčená Teta. Stolec napravo čekal na nejstarší sestru. Stěna za jejich zády byla zdobena výjimečně košatými losími a jeleními parohy, masivními zubřími lebkami, medvěďími a rysími kožešinami a také štíty a krásně kovanými meči a sekerami. Sekáčova hlava však mezi starými trofeji nevisela – spočívala na pěkně přitesaném pařezu, kořeny stále zanořeném do udusané hlíny uprostřed prostranství před stolem, všem na očích. Lepkává krev pozvolna vsakovala do tmavého dřeva.

„Vítej, Bivoji!“ pronesla Libuše zvučným hlasem, který nadobro umlčel halas v síni. Vstala, avšak očividně nemínila přednést přípítek – jantarem vykládanou stříbrnou číši, z níž střídme usrkávala drahé jižní víno, nechala stát na tabuli. Namísto ní pozvedla něco pružného, přes dva lokty dlouhého, zabaleného do malovaného plátna. „Přístup blíž. Za tvůj udatný skutek, za tento projev neobyčejné síly, nebojácnosti a oddanosti, za ono skvostné vítězství nad strašlivým škůdcem, si zasloužíš cenný dar. Jako projev díky – nejen mých, ale i všech českých rodů.“

Bivoj byl něčím takovým očividně zaskočen, takže jeho odpověď, pronesená s uctivě skloněnou hlavou, postrádala skřípavé tóny falešné skromnosti.

„Jsem nevýslovně poctěn, Vznešená. Nezapomněl jsem divočáka v touze po odměně, ale tvůj dar s úctou a díky přijímám.“

Než obešel stůl, Libuše rozbila plátno a ukázala všem zvědavým očím, co se v něm dosud skrývalo. Zaznělo obdivné hučení a síní prolétla vlna uznaného pokyvnování hlavami. V mihotavém světle ohňů a loučí se téměř nepozemsky zatřpytily stříbrné nýty, nádherně tepaná přezka ze zlatavě se lesknoucího bronzu i skvostné lité nákončí. Zdobily široký opasek z pečlivě vyčiněné hnědočervené kůže. Za takovou součást oděvu by se nemusel stydět žádný vладыka, ba ani kníže. Bivoj sám vyvaloval oči,

když dar za dalšího halasného přípitku hodovníků převzal a zblízka zrakem pohladil jeho znamenité kování.

„Je to skutečný skvost. Díky ti, Vznešená,“ sklonil opět hlavu a zopakoval: „Jsem poctěn...“

„Naopak, to já jsem poctěna, že tak udatný lovec pochází z rodu oddaného Sámovým a Krokovým dědicům. Zaujmi místo,“ pokynula kněžna k vyřezávanému, pěkně malovanému špalku. „Je vyhrazeno nejváženějším lechům, nejvzácnějším hostům... a nejjudatnějším hrdinům. Kromě toho je hned vedle Kazina stolce. Nemohla jsme si nevšimnout, že je jí tvá společnost více než milá.“

Kazi loupala po mladších sestrách podezřívavým pohledem. Obě se potutelně, vševědoucně usmívaly a významně nadzvednutá obočí nad šibalsky jiskřícíma očima prozrazovala, že jim neunikly Kaziny a Bivojovy zrudlé tváře a rozzářené pohledy. Chápaly, proč se koupání tak protáhlo. A že Bivoj už dostal cennější odměnu než stříbrem kovaný opasek.

„Tobě nic neunikne, Libuše,“ ucedila Kazi pichlavě, podrážděná neskrývaným pobavením sester, a posadila se na určené místo. „Blízká přítomnost takového statného reka je pro mne vskutku potěšením.“ A tlumeným hlasem dodala: „I vám bych něco takového přála, sestry. Škoda, že nemáte štěstí na přízeň mužů.“

„To není otázka štěstí,“ chytila se na návnadu Teta. „Život bez mužů je mé svobodné rozhodnutí. Jako kněžka...“

„Napijme se,“ přerušila ji Libuše zvučným hlasem a zarazila tak sesterské hašteření hned v zárodku. „Bivoji, Kazi, určitě vám už kručí v žaludcích. Mějte ještě chvíli strpení, peče se další zvěřina, záhy dostanete nejlepší sousto, jak vám podle zvyku a práva náleží...“

Kazi sebou škubla. „Doufám, že jste nenapíchli na rožen Sekáče,“ naklonila se k sestrám a slova cedila skrz zuby, aby ji slyšelo co nejméně hodovníků. „Zdůraznila jsem vám přece, abyste ho uklidily stranou a aby se ho prozatím nikdo nedotýkal...“

„Co tě nemá, sestro,“ zastavila ji Libuše. „Nejsem hloupá. Sekáčova mršina je pod zámkem i pod ochranou našich kouzel.“

„Dobrá,“ oddechla si Kazi. „Nemám dobrý pocit ani z té hlavy tady. Jako by v ní pořád doutnalo zlověstné vědomí a zíralo na nás skrz zakalené bulvy...“

Libuše vzhlédla a zjistila, že nejbližší sedící hosté špicují uši a nenápadně se naklánějí blíž, aby zachytili, o čem se sestry s takovým vzrušením dohadují. Rychle nasadila bezstarostný úsměv – když chtěla, dokázala být opravdu dobrá herečka – a hlasitě tleskla.

„Proč neslyším hudbu?“ zvolala a pokynula družině odpočívajících, spěšně se nalévajících igriců. „Pominuly snad důvody k oslavě a radosti? Ať se podlaha chvěje pod tančícíma nohama!“

Příslušníky českých rodů k něčemu takovému nebylo potřeba dvakrát vybízet. Hudebníci udeřili do bubínků a foukli do píšťal, jinoši a dívky si navzájem zaklesli ruce do podpaží a stuha spletená z lidských těl se opět zakroutila mezi sloupy. Igricové zapěli a tucty hlasů se k nim bez otálení přidaly.

„Řekneš mi konečně, proč ta podivná opatření?“ zeptala se Libuše, přičemž se pořád dívala na tanečníky a zachovávala vznešeně netečný výraz.

„Tohle nebyl jen tak leckaký divočák,“ koukla tmavovláska před stůl na kančí hlavu a štítivě zkřivila rty. „S obyčejným zvířetem bych si poradila. Má kouzla by zkrotila jeho zuřivost a otupila jeho kly. Přijela bych v doprovodu své nezraněné družiny a prase by způsobně klusalo za námi, poslušno každého lusknutí mých prstů. Jenomže Sekáč, ten ne. Na mé čáry nedbal, a to jsem obydlí, v němž nás napadl, zaklínala živly nás všech, dokonce i posvátným ohněm z Budče...“

„Chceš říct,“ přerušila ji Teta, už zase vyvalující oči a sahající po bohyni na svých prsou, „že to byl lesní běs? Démon prostoupený zlými silami?“

Kazi na ni pohlédla. Obvykle Tetu napomínala, aby nepřeháněla a neviděla v každém zachvění stínu nedobrý příznak z onoho světa, ale teď přikývla. „Ano, přesně to si myslím. Sekáčovu mršinu musíme hned ráno spálit. Nejlépe kouzelným ohněm v srdci svatoboru, pod dohledem samotného Svaroga, s hojnými obětmi a nejmocnějšími zaříkadly proti zlým mocnostem. I jeho hlavu, pokud

ji máme ponechat na Vyšehradě jako trofej a připomínku Bivojova hrdinství, musíme podrobit důkladné očistě.“

Libuše pokývala hlavou. „Dobrá, sestro. To všechno uděláme. Vím, že se nelekáš pouhých přeludů, a když už do tebe něco zaseje takové obavy, je to vážné. Teď by mě ale spíše zajímalo, odkud se tak mocný běs v našich lesích vzal. Ještě před minulým úplňkem o něm nebyly žádné zprávy. Takový obr přece nevyrostl za měsíc, určitě by páchal škody už dřív...“

„Netuším, odkud se vzal,“ zavrtěla Kazi hlavou. „Kdyby se vynořil z hvozdů za řekou, tak bych to chápala, v Návu se občas zjevují i strašlivější přízraky. Vltava je ale do našeho světa nepustí... alespoň v to doufám...“

„Ne, z pravého břehu nepřišel,“ prohlásila Libuše přesvědčeně. „Rusalky by o takovém narušení meze věděly – světy živých a mrtvých se přece neprolínají každý den, stane se to zhruba jednou za pokolení. Jenomže Vlasta se o ničem neobvyklém nezmínila – včera jsem s ní mluvila u Jezerky...“

„Možná je Sekáč pozůstatek starých časů,“ nadhodila Teta. „Zvířecí bůh nějakého divošského kmene z úsvitu věků. Celá staletí chrněl pod zemí a znenadání ho něco probudilo. Něco,“ kněžčin hlas se změnil v šeptání, „nebo *někdo*.“

„To nemůžeme vyloučit,“ připustila Libuše. „Ale s jistotou to nevíme. Démonovi mohl otevřít průchod do našeho světa i úplně náhodný podnět. Krev prolitá na zapomenutém zřídle dávnověké síly, kletba vyslovená ve špatný čas na špatném místě, cokoli. Nemáme důkaz, že za tím byl něčí zlý úmysl...“

„Právě že máme,“ prohlásila Kazi vážně, čímž uvrhla sestry do zaraženého mlčení. Tázavě na ni zíraly.

„Někdo tam byl,“ vysvětlovala tlumeným hlasem. „V dvorci Zarubanů, pod Kavčí horou. Něčí vědomí mě pozorovalo vraníma očima. Pobízelo Sekáče, dodávalo mu nadpřirozenou sílu, dokonce na mě zaútočilo. Tady na předloktí – to jsou stopy po jeho pářátech a zobáku...“

„Chceš říct, že ten *někdo* vložil svou duši do ptačího těla?“ naklonila se k ní Libuše. „A pak přivedl kančího běsa do našich končin? S jasným úmyslem škodit, či dokonce zabíjet?“

„Přesně tak.“

Teta vytřeštila oči. „Máš tušení, kdo by za tím mohl být? Čí to byla duše, poletující na vraních křídlech? Nevíš alespoň, jestli to byl muž, nebo žena?“

„Nemám zdání. Ze zlovolných úmyslů vůči nám třem bych dokázala obvinít pěknou řádku nepřejícníků. Několik jich je i v této místnosti. Ale pokud vím, žádný z nich neovládá tak mocná kouzla.“

„Musíme zjistit, kdo za tím stojí,“ prohlásila Libuše rozhodně a otočila se k prostřední sestře. „Ty bys to dokázala, Teto, nemám pravdu? Z nás tří jsi nejlepší ve vyvolávání stínů otců a mluvení s duchy. Můžeš ze zbytků duše, dlících v Sekáčově mršině, utkat stužku jeho minulosti. Zjistit, odkud přišel a kdo jej na nás poštlal.“

Teta se ošila. „Už jenom z představy, že bych se o něco takového pokusila, se mi svírá srdce a chvěje žaludek...“

„Ale dokážeš to!“ naléhala Libuše. Poprvé toho večera zapomněla na sebeovládání a zamračila se, až se jí bělostné čelo pod stříbrnou knížecí čelenkou a cinkajícími záušnicemi zkrabatilo. „Protože pokud Sekáče opravdu probudila a vedla něčí nedobrá vůle, máme tu nebezpečného nepřítele. Víte moc dobře, sestry,“ ztlumila hlas, „jak křehké je naše postavení. Závistivě a záštiplně se na nás dívají nejen knížata sousedních kmenů, ale i spousta mocných českých vladkyň. Určitě jste slyšely, co říkají o ženách na vladařských stolcích. *Ženská dlouhých vlasů, ale krátkého rozumu.*“

„Dobrá, zkusím to,“ svolila Teta s povzdechem. „Za rozbřesku se vynasnažím vysát ze Sekáčovy zdechliny zbytky jeho paměti. Pokud démona opravdu probudil něčí záměr, mohla bych podobu toho ničemného zrádce vyvolat...“

„Nebude už ráno pozdě?“ namítla Libuše. „Nezkusíš to ještě dnes večer?“

„Za tmy?“ vytřeštila na ni Teta oči. „V době, kdy Sekáčem lomcovala největší síla? Ani za všechny poklady světa!“

„Pravda,“ podpořila její obavy Kazi. „Pokud si máme zahrávat se zlou mocí v kancově mršině, ať je to pod dohledem zářivého Svaroga...“

„Nepoznávám tě, sestro,“ podivila se Libuše. „Nikdy ses běsů a přízraků nelekala...“

Kazi vážně opětovala její pohled. „Protože jsem nikdy nepotkala démona, jako je tento.“

Náhle se zvuk píšťal zlomil do zmateného kvílení, bubny ztratily rytmus a sborový zpěv se roztrhal do jednotlivých, rychle utichajících hlasů. Sestry vzhledly. Skrz tlačenicí ve dvoraně neviděly na dveře uprostřed delší stěny srubu, ale podle otáčejících se hlav hostů poznaly, že vyrušení přichází odtamtud.

Někdo vstoupil do paloty. A podle toho, jak se hodovníci začali uklánět – dokonce i nejváženější lechové vstávali, jen aby vzápětí sklopili zraky k podlaze – to musel být někdo významný.

Bivoj sklonil několika doušky vyprázdňený roh s pivem a švihl pohledem po třech kněžnách. Jednotně se zachmuřily, jako by jim prolétla hlavami stejná myšlenka – či spíše neblahá předtucha.

„Velibor,“ řekla Libuše a její hlas zněl, jako když kamenný brousek přejede po železném ostří.

„Z koho jiného by vanul takový chlad?“ dodala Teta a schoulila se v křesle, jako by opravdu ucítila ledový poryv.

„Brzy začnou potíže,“ ucedila Kazi a ohnivé oči jí najednou vyhasly jak popel v opuštěném ohništi.

#

Bivoj zanořil pohled do průchodu v rozestupujícím se davu. Do čela paloty se beze spěchu, nechávajíc dospět šumící zvěst o svém příchodu až do nejzazších koutů, prodírala trojice nových hostů. Strošovský vladyka už věděl, koho má očekávat. Mezi Čechy nebylo jediného, kdo by neznal jméno Krokova mladšího bratra, nynějšího vládce Budče a velekněze tamější Svarogovy svatyně.

Velibor se svou vytáhlou, hubenou postavou a dlouhými, byť už značně prořídými a prokvetlými plavými vlasy nápadně podobal Libuši. Ve skutečnosti byli oba ozvěnami velikého Kroka. Rozdíl však byl patrný na první pohled. Zatímco Libuše Krokovu vznešenost a hrdé držení těla opravdu zdělila, Velibor se jen úporně snažil je napodobovat. Zcela marně – ať už sebevíce zvedal orlí nos, vévodící pohublému, protáhlému obličejí, narovnával kostnatá ramena pod lišícím pláštěm a významně chřestil vyřezávanou, pery,

tesáky a ptačími lebkami ověšenou velekněžskou holí, ušlechtilost ze svých pohybů a výrazu nevydoloval. Jen pýchu a aroganci.

A lid to věděl. Pamatoval si, proč umírající Krok ve velkoryse smířlivém gestu zanechal Budeč a Svarogův věčný plamen po moci lačnickému bratrovi, ale současně jmenoval kněžnou, soudkyní a nejvyšší hadačkou Libuši. Čechové věděli, že s prosbami o vladařskou radu je nutné spěchat do Libušína a nejsvětějším obřadům že je vyhrazeno nové obětiště na zapovězeném břehu, jemuž dal Krok zvukně znějící jméno Vyšehrad.

S budečským veleknězem vstoupily na rychle vyklizené prostranství před knížecím stolem další dvě pozoruhodné postavy. Jedna podobně vysoká, ale viditelně pevnější – ta patřila Veliborovu prvnímu družiníkovi a obávanému válečníkovi zvanému Wulfhart. To cizí jméno dostal po svém dědovi, bojovníkovi z kmene Durynků, který přibyl do českých zemí jako velitel Sámova ozbrojeného průvodu. Kromě jména po něm Wulfhart zdědil i zbroj, jaká se v těchto končinách často nevidala – železnou přilbici s tepanou stříbrnou obrubou a masivním nánosníkem, kroužkovou suknicí a pancíř z tvrdé kůže pokryté ocelovými destičkami. U pasu mu visela francká sekera a dlouhý sax. Ale Wulfhart by vzbuzoval respekt i beze všeho toho železa – nebyl sice robustní jako třeba Bivoj, ale v jeho šlachovitém těle se očividně skrývala úskočná, mrštná síla. Zarputilý výraz ve vousaté tváři lemované plavými copy onen dojem nebezpečného, vychytralého muže jen zdůrazňoval.

Třetí postava byla naopak výrazně nižší a ještě o něco štíhlejší než Velibor. Zhruba třicetiletá žena měla tmavé vlasy, tmavší než Kazi, a z tváře s nápadně bronzovým nádechem se dívaly pozorné, ostražitě, chtělo by se říci *šelmí* oči.

„Kdo je ta žena?“ naklonil se Bivoj ke Kazi.

„Nikdo,“ trhla rameny. „Pouhá otrokyně, kterou si Velibor přivlekl z nájezdu na osady Pšovanů. Pak v nějakém pomatení smyslů udělal z té polodivoké špindíry svou manželku a teď ji všude tahá s sebou. Z jediného důvodu – aby všem připomínal své úspěšné loupežné tažení. Ta mrcha má být důkazem, že strýc za něco stojí, že se dokonce odváží do tajemných končin severně od Labe. Pcha! Vůbec mu nedochází, že tím jen přiživuje přesvědčení Čechů, že

není hoden postavení nejvyššího žrece a soudce. Že je jen prachspřstý lupič a zloděj dobytčat a neurozených děvek.“

„Hm. Ta barva její pokožky a ty oči... vypadá jako Avarka.“

Kazi kývla hlavou. Nebylo vyloučeno, že v žilách Veliborovy ženy skutečně proudí krev *krkavců*, jak Čechové nenávistně nazývali avarské nájezdníky. Kdysi byla ta havěť z podunajských rovin v těchto končinách častým hostem a bez ptaní si brala do lůžek zdejší ženy. Černovlasých míšenců se rodilo opravdu hodně. Pak Avaři utrpěli několik drtivých porážek – nejdříve od Řeků u vzdáleného města zvaného Konstantinopol, pak od Sámem vedených kmenů a později od spojených vojsk Bavorů a Langobardů a nedávno i od Bulharů, nových vetřelců na dolním toku Dunaje. Avaři zkrotli a do severních lesů se odvážili jen zřídka, ale přesto se zde vyskytnout mohli...

Znenadání si Kazi uvědomila, že černovláska civí přímo na ni. Téměř jako by poznala, na co česká vědma myslí. Kazi jí uštědřila co nejpohrdavější pohled a vzhledla, stejně jako její sestry, k Veliborovi.

Velebně se bez pozdravu, bez jediného pohledu na kněžny zastavil u krví poskvrněného pařezu a se zájmem, vyjádřeným pozvednutým obočím, si prohlížel Sekáčovu hlavu.

„Vítej, strýci,“ promluvila do napjatého ticha Libuše. Tón měla uctivý, ale neobtěžovala se vstát. „Přijel jsi na poslední chvíli. Už jsem nedoufala, že se na výroční obětování předkům a všerodový soud dostavíš.“

„Předky chovám v úctě,“ odvětil Velibor, pořád zkoumaje pohledem nehezkou trofej. „Právě proto jsem vždy ostře odsuzoval překračování Divoké, natož stavění svatyně na zapovězeném břehu. Škoda, že má slova nebyla pro bratra ničím více než jen skučením průvanu v dymníku. Umíněně pokračoval v porušování hranic mezi světem smrtelníků a duchů...“

„Protože za řekou, mezi předky, našel studnici síly a moudrosti,“ přerušila jej Libuše ostře, překvapená tak brzkým přechodem od zdvořilostí k výtkám. „Nechodil na pravý břeh z rozmaru a potřeby předvádět svou moc, jak tady naznačuješ. Mluvil a tančil s duchy, aby prohlédl do světů skrytých očím i myslím prostých smrtelníků.“

Aby získal jasnozřivost a schopnost vidět věci takové, jaké opravdu jsou. Aby byl spravedlivý a prozíravý. A já ze stejných důvodů kráčím v jeho stopách a uchovávám obyčej výroční oběti, soudu a věštby na Chrastenu. Překročením Divoké nepácháme svatokrádež, právě naopak – přibližujeme se předkům a prokazujeme jim náležitou úctu.“

„Zapomínáš ale na jedno, drahá neteri,“ řekl Velibor jedovatě a poprvé zvedl pohled a podíval se Libuši do očí. „Že pravý břeh nepatří jenom duchům našich předků. Ty hvozdy se hemží i mnohem staršími běsy, přízraky a bohy, nám neznámými, nevlídnými a nepřátelskými. Neklidně se převracejí v dávnověkých mohylách, víří černou vodu v tůních a za větrných nocí děsivě mumlají v dutinách staletých stromů. Kdybys na to pamatovala, nemuselo by dojít k tomuhle.“ S těmi slovy šťouchl patkou hole do Sekáčova srstnatého rypáku.

„Jak to myslíš?“ přimhouřila Libuše oči.

Velibor přelétl pohledem ostatní stoly. O nasupenou, nevraživost ani trochu neskrývající Kazi se jen oťel zrakem – jeho bleďošedé, zneklidňující oči se zastavily na Bivojovi.

„Hádám, že tys vладыkou Strošovců, jenž sluje Bivoj,“ pronesl nabubřele.

„To jsem,“ přisvědčil Bivoj nevrle, nakažený mrzutou náladou tří sester.

„Ještě jsem ani nesesedl z koně a už mi všichni vyprávěli o tom, jak jsi tu obludu přinesl do Prahu na vlastních zádech a pak ji skolil jediným bodnutím oštěpu. Byl to vskutku hrdinský čin. Vzdávám ti úctu, Bivoji, a pokud mi v tomto domě někdo nabídne roh medoviny či aspoň piva, připiju si na tebe a při úlitbě poprosím bohy, aby střežili tvé kroky.“

K překvapení všech, zejména Bivoje, se Velibor směrem ke Strošovci skutečně uctivě uklonil. Dvorana nad oním gestem, které žrec odmítl věnovat třem kněžnám, udiveně a zmateně zašuměla.

„Nícméně,“ vrátil se do Veliborova hlasu řezavý tón a šedé oči přelétly púlkruh nejbližších hodovníků, „ted’, když nás tento smělý lovec zbavil nebezpečí, měli bychom se začít ptát, odkud se bestie vzala. Všichni víme, že začala pod Kavčí horou řídit

znenadání, bez výstrahy a předchozích náznaků, které by nás před takovou hrozbou varovaly. A to znamená, že se tam nezrodila a nevyrostla. Odněkud *přišla*. A já vám řeknu odkud – a také proč!“

Velekněžův sílící hlas umlčel i poslední šepotání a mručení v síni.

„Toto je shromáždění nejlepších mužů kmene,“ pokračoval Velibor klidněji – řečnit a zacházet s náladou naslouchajících se už za ta léta naučil. „Vladyků, žreců, ctěných kmetů, nejudatnějších bojovníků. Jste moudří a určitě vám nemusím zdlouhavě vysvětlovat, kde vidím původ vražedného kančího démona...“

„Nech toho podlézání, Velibore!“ houkl Srdan z Levého Hradce, který neustálým zvedáním rohu usilovně pracoval na tom, aby mu zítra co možná nejvíce třeštila lebka. „Většině z nás už břicha žbluňkají pivem a medovinou, tak po nás nechtěj hloubavá zamyšlení. Mluv k věci!“

Někteří se k němu v té netrpělivé výzvě připojili, mnoho hodovníků je však okřiklo, aby zkrotili ty své ožralé jazyky a nechali velekněze mluvit.

„Jak chceš, Srdane,“ zúžil Velibor oči. „Tedy k věci. Tvrdím, že Sekáč nepochybně přišel z ponurých hvozdu za Divokou. Z říše běsů a zapomenutých bohů. A my všichni víme, že se to nestává každý den. Že k tomu nedošlo bez příčiny. Pravím vám, Sekáč byl poslem. Vyslal ho Náv, možná samotná Morena, jako výstrahu a důraznou žádost – ne, ne žádost... nařízení! – abychom přestali s troufalým překračováním posvátné řeky. Pravý břeh není pro smrtelníky. Proto mu už naši otcové říkali ‚zapovězený‘. A nebudeme-li ten zákon cítit, v lesích se probudí další, ještě strašlivější příšery, které nám budou požírat úrodu, ničit obydlí, a dokonce nás zabíjet!“

Po těch slovech se opět rozhostilo ticho. Velibor se obrátil ke knížecímu stolu. Tři sestry jej sledovaly studenými pohledy zpod nakrčených obočí a nic neříkaly.

„Když můj bratr sám, bez doprovodu, jezdíval za Divokou, k prameni pod Chrastenem,“ pokračoval velekněz, „dalo se to považovat za mladickou pošetilost. Nevytýkal jsem mu, že si zahrává se záhrobím a za nocí dovádí s rusalkami. A to ode mě byla chyba. Kdybych býval věděl, kam až to dospěje, snažil bych se ho zastavit.“

Jenže pak už bylo pozdě. Najednou si usmyslel, že vztyčí na Chrastenu palisády a uvnitř zažehne posvátné ohně. Že požádá hlavy rodů, aby každoročně rouhavě vstupovaly do Návu a obětovaly tam podivným, nespolehlivým bohyním. Ale nenesu tu vinu sám. I vy jste ho mohli zarazit, protestovat, upozornit na svatokrádežnost takového konání!“

„Krok se chtěl přiblížit svým předkům!“ zvolal opět Srdan a náladou dělal čest svému jménu. „Říkal, že za Vltavou tečou mocnější proudy divotvorných sil. Že s jejich pomocí bude soudit moudřeji a věštit jasněji!“

„Jenomže předkové si nepřejí, abychom za nimi dolézali a rušili je v jejich posmrtném odpočinku!“ zavrčel Velibor. „Když chtějí, přijdou za námi z vlastní vůle. Protože vědí, co všechno se skrývá v záhrobních hvozdech. Že je tam Zlo. A to Zlo jsme probudili! Můj bratr ho probudil, výstavbou té prokleté svatyně. Netvař se, Srdane, jako bys Krokovo počínání od počátku schvaloval. Jakmile začal s přepravou palisádových kůlů přes Vltavu, přejmenoval jsi své sídlo, předtím pouhý Hradec, na Levý Hradec! Aby všichni na první poslech věděli, že ačkoli stojí na ostrohu těsně u Divoké, pořád je na tom *správném* břehu. Protože ty víš, co je *za* řekou. Z věží svého pyšného hnízda vidíš zlověstné stíny na opačném břehu a slyšíš hlasy, které určitě nepatří duchům našich předků. Ty víš, že Vyšehrad je rouhání a zločin proti odvěkým zákonům!“

„Tak dost!“ Tentokrát Libuše nenechala strýcova slova dramaticky doznít. Zvedla se ze stolce, pobledlá zadržovaným vztekem a s očima proměněnými v modře se blýskající ledové krystaly. „Dostal jsi slovo, strýci. S úctou jsem tě vyslechla, tak jako všichni, ale teď je na čase oddělit zrna od plev a lež od pravdy. Protože ve tvých slovech bylo lživých plev přes míru!“

„Jak se opovažuješ...“ zalhl se Velibor nečekaně tvrdou odpovědí, ale Libuše pozvedla ruku a v tom gestu bylo tolik z Krokovy autority, že velekněz opravdu zmlkl.

„Sekáč nepřišel z pravého břehu,“ řekla kněžna důrazně. „Mluvila jsem o tom s Vlastou, rusalcí velekněžkou, a ta o ničem, co by překročilo Divokou z východu na západ, nevěděla...“

„A ty jí věříš?“ zasyčel Velibor. „Té divoženice, víle, té *nemrtvé*? Ovšemže nepřizná, že z Návu přešlo do světa živých Zlo. Protože ona sama tomu Zlu slouží! Je posedlá zlým duchem, stejně jako všechny její přísluhovačky. Očarovala a poblouznila i mého bratra a přinutila jej, aby zavedl ten ohavný zákon s obětováním každé prvorozené dívky rusých vlasů. Kdyby ti potvrdila, že divočák pochází z její lesní říše, čeští vladykové by dostali rozum, přestali chodit na takzvaný Vyšehrad a odmítli by posílat k Jezerce dospívající rusovlásky! Vlasta by pak přišla o oběti a neměla by jak doplňovat tu svou démonickou smečku!“

„Aha,“ pokývala hlavou Libuše, když žrecův hlas dozněl v nerozhodném tichu – hosté se neodvážili dát najevo přízeň ani jedné ze soupeřících stran. „Už vím, odkud vítr vane. Tebe pořád bolí srdce pro tvou dceru. Pro spanilou Mladu s vlasy jako ryzí měď. A nejvíce tě hryže, že překročila řeku a vkročila do Děvanina pramene z vlastní vůle, navzdory tvému zákazu. To statečné, oddané děvče chápalo to, co tobě uniká, strýci. Že rusalky nejsou běsi, lačníci po krvi. Každá dívka, obětovaná Jezerce, je v posvátné vodě znovu vzkříšena, čímž se z ní stane vyšší bytost, poloviční bohyně. A úkolem víl není jen hlídat modlu své bohyně v lipovém háji pod Chrastenem či bránit vstupu živých do Návu – ony především chrání *naš* břeh před neznámem zpoza Divoké! Nikdy by nedovolily, aby takováto hrůza,“ Libuše ukázala na Sekáčovu hlavu, „překročila pomezí, vyznačené neklidnou Vltavou.“

„Určitě?“ dál zatloukal Velibor kůly, zvětšující pukliny pochybností. „Můžeme jim opravdu věřit? Uctívají prapodivná božstva...“

„Stejně jako já,“ ucedila Libuše.

„Ano, stejně jako ty. Jako vy všechny.“ Velibor napřáhl ruku a v obviňujícím gestu namířil vyřezávanou vlčí hlavu na konci hole postupně na všechny tři Krokovy dcery. „Pamatuji si doby, kdy Čechové drželi v úctě Svaroga, dárce ohně, tepla a železa. A také Peruna, jenž svými blesky hubí zlé běsy, a Velese, který rozmnožuje stáda a zúrodňuje zemi. A dnes? Chodí obětovat jakési Děvaně, nevypočitatelné vílí královně, zlověstné Strize, která dokáže jen

skučet nad nočními lesy, a svádívě Živě, která roztahuje svá stehna a mezi nimi...”

Nedořekl. Kazi vyskočila ze stolce, v očích opět spalující plameny, nadra dmoucí se vzteklým dechem, vlasy divoce rozevláté.

„Varuji tě, Velibore!“ štěkla a její zvýšený, téměř do jekotu přecházející hlas způsobil, že i Teta a Libuše sebou trhly. „Uražíš mou bohyni a bude s tebou zle! Skončeme tuto hru se slovy! Všichni, jak tu stojíme i sedíme, moc dobře víme, kde pramení tvoje žluč! Víme, jak žárlíš na dcery svého bratra, protože jsou lepšími vládkyněmi, než bys kdy býval ty sám. Stejně tak jsi celý život žárlil na Kroka a netrpělivě jsi čekal, až se konečně jednou nevrátí z výpravy na pravý břeh a zůstane s mrtvými. Toužil jsi po moci, ale Krok věděl, že nemáš vůdcovské schopnosti, o těch čarodějnických a hadačských ani nemluvě. Nechal ti sice Budeč, ale vládu nad českými rody rozdělil mezi nás tři a svěřil nám i povinnosti a práva kněžek, hadaček, soudkyň a obětnic. A to tě hněvá ze všeho nejvíc. Že Budeč pod tvou správou ztratila vliv. Vladykové už nenosí nejcennější oběti Svarogovu plameni, ale na Vyšehrad. Neposílají své nadané děti do učení do tvé svatyně, ale na Libušín, Tetín a Kazín. Proto ti Vyšehrad leží v žaludku, proto pomlouváš životadárné bohyně. Dobře mě teď poslouvej, strýci. Ve tvých slovech není moudrost. Jen závist a žárlivost muže, který naprosto selhal!“

„Jak se opovažuješ?“ vykřikl Velibor. „Ty jedna...”

Zarazil se, když zachytil Bivojův pohled. Mladý vladyka se zhluboka nadechl, zaklonil se na špalku a založil svalnaté ruce na hrudi.

„No?“ zabručel černovlasý Strošovec zdánlivě pobaveným, ve skutečnosti však nesmírně zlověstným hlasem. „Jen klidně pokračuj. Už ti to klouzalo po jazyku. Proč to nenecháš zaznít? Ne? Tak něco řeknu já. Bude to spíš taková hádanka. Hádej, proč mám ruce takhle?“

„Cože?“ přimhouřil Velibor oči.

„Ty opravdu nejsi moc dobrý hadač,“ odfrkl si Bivoj. „Nedokážeš odpovědět ani na tak prostou otázku – vůbec se nedivím těm posměšným drbům, které tvrdí, že nedohlédneš do budoucna

dále než k nejbližšímu močení poté, co jsi vypil pět korbelů piva. Nuže, zde je odpověď. Ruce mám tahle, abych je udržel v klidu. Protože jakmile jsi začal na kněžny štěkat jako prašivý, vztekrou liškou pokousaný pes, mé pěsti dostaly náramnou chuť popadnout tu kančí hlavu a pak tě s ní mlátit tak dlouho, dokud by z tebe necrčela krev stejně jako ze Sekáče dnes večer na nádvoří!“

Vladyka Srdan se opilecky rozřehtal. V železe zakutý Wulfhart zachřestil kroužkovou suknicí a sevřel v dlani jílec langsaxu, aby bránil čest svého vojvody. Velibor jej však rázně popadl za šlachovité zápěstí.

„Taková urážka,“ protlačil velekněz hrdlem sevřeným nevýslovným vztekem. Jeho obličej měnil barvy z mrtvolně bílé v nezdravě rudou a zase zpátky. „Teď plivete na samotného Svaroga, uctívači rusalek! Slyšte má slova!“ Zakroužil kolem sebe holí, až na ní navěšené amulety hlasitě chřestily. „Za tuhle vzpouru proti všemu, co naši předkové považovali za posvátné, nechť všechny, kdo zítra vystoupí na Vyšehrad a obětují tam falešným bohyním, stihne má kletba! Všichni budete ještě zítra před soumrakem trpce litovat, že jste ukázali záda mocným bohům!“

„Kletby takového mizerného čaroděje odrazím asi takhle snadno,“ zasyčela Kazi a lusкла prsty.

Velibor vyvalil oči a rázně se otočil na patě, až jeho liščí plášť švihl nejbližší vladyky do stehén.

„Z cesty, proradní psi!“ štěkl na zástup a podrážděně klepaje holí do podlahy prošel uličkou užaslých tváří až ke dveřím, jimiž opustil palotu. Durynský strážce a avarská míšenka ze Pšova jej následovali.

Vladyka Srdan z Levého Hradce se zajíkal opileckým, trochu nepřičetným smíchem.

„Bohové, to je ale mamlas!“ ulevoval si. „Hlava skopová! Koží bobek! Špína mezi prsty na Krovových nohou!“

Nikdo se k jeho smíchu nepřidal. Hosté si vyměňovali zmatené a nezřídka i vyděšené pohledy.

„Teď,“ řekla Libuše a odstrčila číši s vínem, „bych se napila něčeho ostřejšího. Hej, kde je ten měch s medovinou?“

KAPITOLA PÁTÁ

Libušin soud

Proudy medoviny zdařile vyhnaly z myslí většiny Čechů Veliborem přivolané chmury a hodokvas se protáhl do hluboké noci. Bivoj se přesto probudil ještě před rozbřeskem. Jistě, s chutí by spal dál, ale pivo chtělo ven a spleená ústa naopak žádala o důkladné propláchnutí.

Zjistil, že Kazi, která usnula s hlavou na jeho rameni, už vedle něj neleží. Se zasténáním se posadil na kožešinami a ovčími houněmi pokrytém lůžku a spatřil ji, jak sedí u ohniště, shrbená černá silueta na pozadí skotačících plamenů. Rytmicky se kolébala a něco si tiše mumlala.

„Kazi?“ Chroptění v jeho hlase bylo téměř nesrozumitelné.

Ztichla, narovnala ramena, ohlédla se a on v mihotavém světle spatřil vlídný úsměv.

„V tom džbánu je čerstvá voda,“ ukázala.

Bez otálení se shýbl pro hliněnou nádobu u lůžka a dopřál si několik dychtivých doušků. Chlad, rozlévající se útroby, bylo přesně to, co v tuhle chvíli potřeboval.

„Jak dlouho jsi vzhůru?“ zeptal se a vstal.

„Teprve chvíli. Chtěla jsem ti, ještě než se probudíš, vylepšit opasek,“ pozvedla vzácný pás, nad nímž se do této chvíle skláněla.

„Ale? Opravdu? A jak?“

Přikývla a vstala. „Zašila jsem do něj tesák z bílého vlka, větvičku jalovce a krystalek soli. Opasek už nebude jen ozdoba. Díky kouzlům, která jsem do něj zaklela, už nikdy nezabloudíš, ani kdyby ses ocitl bez pochodně mimo stezku uprostřed neznámého lesa nebo v jeskyni hluboko pod zemí. A také tě ochrání před zlou mocí duchů a běsů a nepodlehneš kletbám a uhranutím vědem a čarodějnic.“

„Ani tvým?“ zeptal se s pozvednutým koutkem úst.

Probodla jej pohledem, na okamžik zvažujíc, jestli jej za takovou poznámku nemá potrestat troškou trucování, ale poznala, že ji jenom rošťácky škádlí, a tak úsměv opětovala. „Jenom pokud budeš chtít. Chceš?“

„Samozřejmě... že ne,“ zamručel dobromyslně a pevně ji objal kolem štíhlého pasu nad úrodně širokými boky. „Spíš by se mi hodilo nějaké kouzlo, které by připoutalo *tebe* ke *mně*.“

„Nic takového nepotřebuješ,“ ovinula mu paže kolem šíje. „Můj ochránce. To, jak ses mě včera zastal před tím hrubcem Veliborem, to bylo...“

„Nerozumné? Nechápej mě zle, zastal bych se tě i před samotnými bohy, ale urážet budečského velekněze... Ech, mluvila ze mě medovina. Co když ta jeho kletba...“

„Ale jdi. Velibor a kletba? On neumí vrhnout ani suché lejno přes pole, natož kletbu. Zapomeň na něj. A i kdyby, máš přece zázračný opasek.“ Vycenila zoubky. „Ukaž, zapnu ti ho.“

„Dobrá, ale netlač mi moc na měchýř.“

Kazi se zahihňala a ovinula mu kovaný řemen kolem boků. Hbitými prsty mu zapnula bronzovou přezku, ale v okamžiku, kdy mu chtěla krásně tepané nákončí zastrčit na pravém boku, najednou ztuhla a viditelně se zachvěla.

„Co je?“ pohlédl na ni znepokojeně.

Potácivě ucouvla a její vytřeštěné oči zíraly někam do neznáma za roubenými stěnami komnaty. „Živo, stůj při nás...“

„Kazi! Co se stalo?“

„Tys to neslyšel?“

Bivoj našpicoval uši. „Ano. Ale to přece ještě nemusí být nepřátelský vyslanec. Nebudeme se přece plašit pokaždé, když poblíž zakráká vrána...“

„Tohle není obyčejný pták,“ skočila mu do řeči. „Dokážu to rozpoznat. Cítím vlnobití divotvorné síly. Něco... se probudilo. Něco, co mělo zůstat mrtvé...“

V tom okamžiku se někde venku ozval dunivý náraz, zapraskání dřeva a výkřik plný překvapení, bolesti a zděšení. A pak rychle se vzdalující dusot kopyt a štěkot psů. Kazi se pohledem okamžitě vrátila do prostoru, v němž se skutečně nacházela.

„Rychle!“ vykřikla a vrhla se ke dveřím. Bivoj popadl oštěp a naboso vyběhl za ní do jitrního šera.

Na širokém dvoře před Žihařovým srubem, u tmavé skvrny Sekáčovy krve, se Kazi setkala se stejně vystrašenými sestrami.

„Taky jste to cítily?“ vyhrkla Libuše.

„Kdo by to necítil?“ opáčila Teta.

Bivoj nepotřeboval čarodějné smysly Krokových dcer, aby věděl, kterým směrem se dát. Přiběhl ke kůlně poblíž hlavní sýpky a rychlým pohledem přelétl ze závěsů vyrvanou závoru, vyvrácená vrata i na zemi se válejícího, bolestí skučícího strážce. Kazi doběhla za ním a léčitelské instinkty ji přiměly bez otálení pokleknout k raněnému muži.

„Ten běs...“ chroptěl hlídač a oči mu lezly z lebky. „Najednou vylomil vrata a zaútočil... Ještě štěstí, že neměl hlavu... Určitě by mě rozpáral kly...“

„Ožil?“ svírala Teta sošku Strigy v obou dlaních. „Uprchl? Bez hlavy? Bohové...“

„Kam?“ houkl na povaleného muže Bivoj.

„Byla tu ta vrána... Podivná vrána... Odletěla k řece a vypadalo to... že ji kanec následuje...“

„Zůstaňte tady,“ zavrčel mladý vladyka na Krokovy dcery a vyrazil po mírně klesajícím svahu k Divoké. Kolem něj z dřevěnic, zemnic i provizorních přístřešků a stanů vylézali Prahovci i přespolní, probuzení lomozem, rachotem a běsnícími psy. Někteří

onen strašlivý pádící stín zahlédli a teď třesoucíma se rukama ukazovali Bivojovi cestu k Vltavě.

„Tam! Tam běžel!“

Na Divoké ležela nadýchaná mlha a Bivoj se do ní ponořil jako kámen do jezera. Okamžitě zpomalil – démon mohl číhat někde v hustém oparu a znenadání zaútočit. Sevřel ratiště oštěpu v obou dlaních. Krok za krokem se blížil k řece a pohledem se pokoušel proniknout mlhou, která se kolem něj přelévala jako smetana vířící ve vodě.

Netrvalo dlouho a zastavil na břehu. Všude ticho a klid, jen Vltava si temně, mrzutě brumlala...

Náhle poblíž zachřestily oblázky. Bivoj se bleskově přikrčil a napřáhl oštěp za zvukem. Kolem železného hrotu zavířily bílé chomáče. Kroky ztichly.

Chvíli se nic nedělo. Pak se z mlhy ozval skřípavý hlas:

„Já ti neublížím, Běsobijče.“

Bivoj si vydechl, avšak oštěp nesklonil. Mohl to být nějaký běs úskok. Oblázky opět zachřestily a z vířící vlhké šedi se vynořila temná postava. Kráčela po dvou. Až teď se vladyka uvolnil a obrátil hrot oštěpu k nebi.

Mnozí by při pohledu na příchozího propadli ještě větší hrůze než z představy útočícího bezhlavého kance. Vyzáblé tělo halil oškubaný tmavý plášť, hlavu chránila kápě. Jak se přízrak blížil k ostražitému lovcí, Bivoj poznal, že to chřestění nezpůsobují jen oblázky pod jeho chodidly, ale hlavně kosti, kterými mělo zjevení ověšený plášť i oděv pod ním. Když se ze stínu kápě vynořila lebka, Strošovec ucítil někde hluboko v srdci bázlivé zachvění. Přesto se nehnul z místa a potlačil šimrání v přeplněném měchýři. Věděl, s kým má tu čest. Před ním stál převozník, jehož úkolem bylo dopravovat smrtelné odvážlivce na pravý břeh. Nosil oděv ověšený kostmi, aby jej nelítočná Vltava považovala za mrtvého a dovolila mu beztrestně křižovat její kalné vody.

„Skočil do řeky,“ promluvil převozník svým ne zrovna příjemným hlasem a ukázal rukou připomínající vyschlý ptačí pařát do mlhy. „Nezastavil se ani nezpomalil, vrátil se rovnou do vody a zmizel v hlubině. Divoká ho spolkla.“

„A možná vyplivla na pravém břehu,“ nadhodil Bivoj.

„To si nemyslím,“ zavrtila se maska, zhotovená z tvářové části lebky. „Co Vltava jednou zhltně, to už nikdo nikdy nespátí. Pomezí Návu a světa živých chrání nesmlouvavě.“

„Ale co když *tohle* pocházelo z mrtvého břehu?“ namítl Bivoj.

Převozník trhl rameny, až na něm kosti opět zvukně zachřestily. „Řece je to jedno. Nikdo a nic nemůže překračovat mez, jak si zamane. Jsou tu pravidla. A zákony. Toho bezhlavého démona už nikdy nespátíš.“

„Doufám, že tě slyší i bohové,“ vzdychl si Bivoj a pln zlověstných pocitů se zadíval přes Vltavu. Z převalujícího se mlžného příkrovu vystupovaly koruny nehybných, strašidelně černých stromů na protějším břehu.

Co když měl Velibor pravdu? Co když hvozd mrtvých opravdu rozhněvali?

#

„Hlava je taky pryč,“ oznámil Žihař, když se vybelhal ze dveří hlavní paloty a sestoupil po dřevěných schodech ke kněžnám čekajícím na nádvoří. „Zůstaly jen krvavé fleky a pár štětín na pařezu.“

„Trofej nemá nohy, neuprchla,“ mračila se Kazi. „Někdo ji odnesl. A já tuším, kdo.“

„Ten, kdo chtěl vladyky přesvědčit, že se mrtvý kanec vrátil na pravý břeh,“ řekl Bivoj, vracející se od Vltavy. „Potvrzovalo by to domněnku, že přišel z Návu.“

„Stejně tak může za Sekáčovým vzkříšením stát ten, kdo nechce, abychom ve zbytcích běsovy paměti spatřily, kdo tu hrůzu vlastně probudil,“ mínila Teta.

„A možná,“ ucedila Kazi temně, „je to jedna a tatáž osoba.“

„Že by náš drahý strýc vyvolal tak mocného démona?“ pochybovala Libuše. „Myslím, že teď hodně přeceňujete jeho nuzné čarodějné schopnosti.“

„Ať už je za tím vším kdokoli a cokoli,“ řekla Teta, „dostaly jsme přesprlíš nedobrych znamení. Nedobrych, varovnych...“

„Nesýčkuj, sestro,“ zarazila ji Libuše. „Snad nechceš, abych odložila slavnost na Chrastenu? Vypadalo by to, že jsme se polekaly Veliborova zlořečení. Nic takového! Teď nesmíme ukázat slabost...“

„Někteří ale nevzali velekněžovu kletbu na lehkou váhu,“ zabručel starý Žihař. „Před chvilkou mi družiníci hlásili, že Velibor kolem púlnoci opustil Práh. I s Wulfhartem a celou budečskou družinou...“

„To se přece dalo čekat,“ odfrkla si Kazi.

„Ale to není všechno. Asi půl tuctu vladyků odjelo s ním. A jejich doprovody je samozřejmě následovaly. Dohromady kolem padesáti lidí.“

Sestry si vyměnily pohledy.

„Ten parchant,“ zasyčela Kazi.

„Tak se mu to konečně podařilo,“ zasténala Teta. „Rozdělil Čechy. Ti lechové svým odchodem dali najevo, jak námi pohrdají a neuznávají naši vládu. Je to skoro jako vyhlášení války...“

„Nepřeháněj, sestro!“ zachmuřila se na ni Libuše. „Většina z nich následovala Velibora ne proto, že by mu byla oddána, ale ze strachu před tou jeho kletbou...“

„Co na tom záleží, jestli je v tom pouze zbabělost, anebo otevřené nepřátelství vůči nám? Svým odchodem tak nebo tak vrhli stín na letošní slavnost a poskvrnili památku našeho otce. A když už se jednou odvážili rouhavě šlápnout na odkaz velkého Kroka, těžko můžeme počítat s tím, že dostanou rozum a pokorně se vrátí do náruče kmene. Říkám vám, události dnešní noci budou mít nedozírné následky...“

„Už dost, Teto,“ zarazila ji Libuše. „Přestaň s tím malomyslným skuhráním. Na předpovídání budoucnosti jsem tu přece já. A já vám říkám, že nebudeme vynášet předčasné soudy. Ne dnes. Dnes všechno proběhne tak, jak káže obyčej. I bez těch zrádných Veliborových patolízalů. Jděte se připravit, sestry. A nechci vidět jediný projev strachu či pochybností!“

Kazi a Teta bez dalšího reptání poslechly. Bivoj zůstal stát na dvoře, dějišti svého včerejšího vítězství, jehož sláva se teď rychle rozplývala. Ohlédl se. Viděl neklidné hemžení mezi příbytky, slyšel sílící šum hlasů plných podezření a obav. Výroční slavnost začínala v

nebývale pochmurné náladě. Dokonce i ráno bylo nevlídné – přes noc se nebe zatáhlo mračny. Sychravé šero zjevně odmítalo ustoupit rozbřesku a pustit Práh ze svého vlhkého objetí. Chrasten, impozantně se tyčící na opačném břehu, vypadal v té šedi neobvykle ponuře, nepřívětivě... děsivě.

A mlhavé přitímní lpělo na osadě, Vltavě a černém hvozdu na pravém břehu i v okamžiku, kdy se Libuší vedený průvod slavnostně oděných českých hodnostářů konečně pohnul k řece. Sborová píseň byla nezvykle nesmělá, bručivá a zaznívalo v ní příliš nejistých, kvílivých tónů, až málem připomínala žalozpěv. Ozvěny Veliborovy kletby a zvěsti o nočním odchodu části vladyků pořád zněly ve všech uších.

„Zlá, zlá znamení,“ drmolila si Teta sama pro sebe, stále dokola. „Zlá, špatná, nedobrá...“

Převozník už na ně čekal. Zpod pláště vystrčená kostnatá ruka převzala zlatou hřivnu, jež byla platbou za celou knížecí družinu. Muž s lebkou na obličejí se obrátil k vodě a zvučně pronesl: „Buď milosrdná, vznešená řeko! Utiš svou divokost, jež ti dala jméno. Toto jest platba a pokorná prosba o svolení překročit tvůj tok!“

Načež vhodil hřivnu do kalného proudu. Tím byla vykonána první oběť. Libušina družina nastoupila na prostorný vor a dlouhé bidlo ho odstrčilo od břehu.

Hned poznali, že oběť řeku uspokojila. Přestože převozník nevesloval ani jinak než řídil směr plavby, pramici nezačal unášet silný proud – plula napříč kalným tokem nejkratší cestou přímo k východnímu břehu. Jako by se jí zespodu chopili vodní démoni a poslušně ji unášeli vstříc pochmurnému cíli.

I přes toto příznivé znamení však rozhoupaná břevna pod nohama vyvolala v Bivojově žaludku ledové šimrání. Ale mohl se cítit jinak v okamžiku, kdy se svými společníky opustil svět živých a vyplul vstříc Návu, knížectví duchů, běsů a tajemných bohů?

#

Druhou žertvu složili hned po přistání poblíž ústí Botiče. Na jižním břehu potoka se před nimi z neklidných cárů mlhy vynořil

masivní stojící kámen, černý jako hlubiny země. Namísto hlavy měl nahoře nasazenou lidskou lebku, na prsou náhrdelník z kostí a na opasku z bronzových kroužků pověšený železný srp s hrozivým zoubkovaným ostřím, sloužícím k oddělování duše od těla. Teta pro Morenu zařízla černého kohouta a svlažila chladný kámen horkou krví.

Za modlou, u lesa, už na ně čekaly strážkyně Chrastenu. Vyzáblé, nespoutaných rozčuchaných vlasů a s vlčími výrazy v obličejích, oděné v kůžích a kožešinách, s kůstkami, drápy a tesáky namísto šperků, s noži u pasů, oštěpy v rukou a luky a plnými toulci na zádech. A všechny na první pohled stejně mladé. Prvorozené rusovlásky se obětovaly Jezerce ve věku sedmnácti let, a když pak byly laskavou, divotvornou Děvanou vzkříšeny, čas už nad nimi neměl moc – stejně jako nad ničím, co se jednou odtrhlo od smrtelného světa.

„Vlasto,“ pozdravila se Libuše s velitelkou pŭtuctu.

I rusalčí velekněžka vypadala mladě, svěže a divoce – stejně jako před mnoha a mnoha lety, kdy se Krok ještě jako zvědavý jinoch poprvé odvážil na pravý břeh. Hluboké, temné, vševidoucí – a vševědoucí – oči však prozrazovaly její věkovitost.

„Vítej, kněžno,“ opětovala Vlasta uctivé sklopení zraku. „Následujte mě.“

Ostatní rusalky zůstaly u černé, kohoutí krev srkající Moreny, aby počkaly na další obětníky, pro něž bez meškání vyrazil převozník. Vlasta vedla tři kněžny a jejich doprovod podél Botiče dozadu, k východnímu, od řeky odvrácenému úpatí ostrohu. Stezka se kroutila okrajem tichého hvozdu; když pohlédli vpravo, viděli úbočí zarostlá bodláčím a chrastím, podle nichž Chrasten dostal své nelibozvučné jméno.

Po nějakém čase se pěšina odpoutala od Botiče a začala zvolna stoupat. Nakonec dorazili k Jezerce.

Vůně lipového květu se tu mísila s pachem tlení – hustého háje se nesměla dotknout sekera ani na něm nesmělo být vykonáno žádné jiné násilí. Košaté koruny byly propletené tak divoce, že pod klenbou z vášnivě se objímajících větví panovala naprostá tma. Pouze stezku, nořící se do svatoboru vchodem mezi dvěma vysokými modlami,

halilo o něco světlejší šero. Z hustého porostu vykukovaly další rusovlasé hlavy, ve stínech se blýskaly dravčí, ostrážití oči.

„Máš dar pro Děvanu?“ zastavila se Vlasta u model střežících vstup do přírodní svatyně a obrátila pohled k Libuši.

„Ovšem,“ potvrdila kněžna a pokynula ke svému průvodu. Z nepočteného houfu vystoupila štíhlá, pobledlá dívka v bělostném šatu, na němž se vyjímalý rozpuštěné, po pás padající vlasy barvy leštěné mědi. „Toto je Šárka, dcera vladyky Jarožira z Brodů.“

„Dobrá krev,“ pokývala Vlasta uznale hlavou. „Potěší vlhké luno naší bohyně.“

„Vznešená vílo,“ vykročila dopředu i žena nápadně podobná obětní dívce, avšak dvakrát starší. „Jsem Bělava z Brodů, žena Jarožirova a matka zde stojící Šárky. Odpuť mi mou troufalost, ale chtěla bych o něco se vši pokorou a úctou požádat.“

Rusalčí velekněžka si ji změřila pohledem a pokývala hlavou. „Vím, co máš na srdci, Bělavo. Máš rusé vlasy, ale žiješ mezi smrtelníky. To znamená, žeš měla starší, prvorozenou, stejnovlasou sestru, která se stala Děvaninou služebnicí. A ráda by ses s ní shledala.“

„Jsi velice moudrá, velekněžko. Přesně toho se má prosba týká...“

„Její jméno?“

„Svatava.“

„Svatava,“ usmála se Vlasta. „Má první pobočnice. Spatříš ji, Bělavo z Brodů. Velí hlídkám nahoře na vyšehradské palisádě a uvítá vás u brány. Až Šárka povstane z pramene jako jedna z nás, svěřím ji do výuky Svatavě. Z neteře a tety se stanou sestry. Svatava neobyčejně dobře vládne lukem, naučí tomu i tvou dceru...“

„Jsi laskavá, šlechetná Vlasto,“ ozval se bělovousý Jarožir, „ale dovol mi říci, že Šárka to s lukem umí. Naučil jsem ji mnoha zručností, potřebným k ochraně svatého Chrastenu.“

„Tím lépe,“ přikývla Vlasta. Pak se obrátila k Libuši a Šárce. „Neztrácejme čas. Děvana čeká.“

Šárka naposledy pohlédla na své rodiče, do očí zalitých slzami smutku i hrdosti, pak se zhluboka nadechla, obrátila se čelem ke svatoboru a následovala Vlastu a Libuši mezi modly a do průchodu v

hustém porostu. Netrvalo dlouho a trojici pohltilo šero vládnoucí pod klenbou z lipových větví.

Ostatním nebylo dovoleno vstoupit. A tak čekali.

„Jarožir a Bělava jsou velice stateční,“ poznamenal Bivoj. Posadil se s Kazi na nedaleký padlý kmen. „Mně by asi puklo srdce, kdybych se musel takhle rozloučit s naší prvorozenou dcerou.“

Kazi se k němu zprudka otočila. „S naší dcerou?“

Trhl rameny. „Sama jsi říkala, že už mám nejvyšší čas zplodit potomky. A řekl bych, že ty zrovna tak.“

„Chceš tím říct, že jsem stará?“ zazubila se a šťouchla ho loktem do boku.

„Ne. Že jsi krásná. A že by byla škoda, kdyby tvůj půvab a bystrý um nikdo nezdedil.“

„Ty jsi ale vychytralý! Ale máš pravdu – ani tvoje síla by neměla přijít nazmar. Jenom nevím, jestli není příliš brzy mluvit o dětech. Od našeho prvního polibku neuplynul ani jediný den.“

„Některé řeky tečou pomalu, jiné se ženou v divokých peřejích.“

„Takže teď je z tebe snovač veršů?“ zachichotala se.

Postupně přicházely další skupiny vladyků, stařešinů a žreců, přepravené převozníkem přes Divokou. S lidskými hlasy se mísily zvuky zvířat, vedených k obětování – slepic, koz, ovcí, a dokonce i telete, které mělo být hlavním darem bohům před zahájením slavnosti a soudu. Další hosté nesli obilné snopy s bohatými, nevymláčenými klasy, pytlíky s čerstvou letošní moukou, medové koláče, košíky s vejci, džbány s medovinou a mnoho dalších plodů, pokrmů či květů. Bohové dnes budou nasyceni více než vydatně.

„Tak se mi doneslo, že pět lechů v noci vzalo do zaječích,“ přistoupil k Bivojovi Srdan z Levého Hradce. Vladyka Tuřanů byl jako všichni kolem beze zbraně a navlečen ve slavnostním oděvu z bílého, na lemech bohatě vyšíváného plátna. „Prašiví zbabělci! Jen hlupák se může zaleknout vyhrožování té hnidy Velibora.“

„Možná v tom nebyla hloupost ani zbabělost,“ vzhlédl k němu Strošovec. „Co když prostě vycítili příležitost?“

„Příležitost k čemu?“

„Třeba ke znásobení své moci a rozšíření rodových území. Na úkor vladyků, kteří zůstali věrní Krokovým dcerám.“

„U Perunova vousu, co to říkáš, Běsobijče?“ naklonil se hromotluk blíž a ztlumil hlas. „Že nám hrozí válka?“

„Ta představa mě netěší o nic víc než tebe. Ale zkus zapátrat v paměti. Kolikrát se spory mezi českými rody vyřešily smířlivě, rozumnou dohodou? Ať už šlo o ukradený dobytek, unesenou ženu nebo o mez na poli, posunutou třeba jen o pár sáhů, pokaždé to skončilo řinčením železa a rozbíjením horkých hlav. A tohle není jedna z těch malicherných rozepří. Je to vážnější. Bojím se, aby to nevedlo k bratrovražednému krveprolití.“

„Hm...“ Srdan se mračil a škrábal se ve zlatistých vousech. „Něco na tom bude. Snad na tvá slova nedojde, Běsobijče, ale kdyby nám opravdu hrozila válka uvnitř kmene, pak doufám, že Velibor a jeho kumpáni opravdu odjeli do Budče.“

„Cože? Co tím naznačuješ?“

„Že je jich dohromady více než družiníků, kteří nás čekají v Prahu.“

Bivoj ztuhl. Pochopil, kam tím Srdan míří. Právo překročit posvátnou řeku a vstoupit do Vyšehradu měli jen nejváženější hodnostáři rodů. Svě ozbrojené doprovody i většinu manželek a dětí museli lechové zanechat na levém břehu. Bez vojevůdců teď byli jen stádem bez pastýře. Kdyby na ně v tuto chvíli někdo zaútočil...

Dál se Bivoj ve svých zneklidňujících úvahách nedostal. Libuše se konečně vynořila z háje, šaty lepící se na nedbale osušené tělo. Vlasta ji musela zlehka podepírat. Mladá kněžna měla v dokořán otevřených očích nepřítomný pohled a podivný lesk. Podobal se přízračnému světlu ve zraku rusalek, tomu odlesku měsíčního svitu v očích noční šelmy.

„Vstoupil do ní Děvanin duch,“ řekla Kazi, vstala z vývratu a oprášila si zadní část nové haleny. „Jde se soudit a věštit.“

#

Čtvrtou oběť konali u Vlčí brány, po nepřiliš strmém, ale zdoluhavém výstupu po východním úbočí Chrastenu. Kůly palisády chránící návrší nebyly zašpičatělé, ale na koncích prostě otesané do podoby hlav, takže hradba byla vlastně dlouhou řadou prostých

model. Před bránou čekaly další rusalky a nepustily průvod dál, dokud nebylo náležitě obětováno Strize. Vyřezávaná podobizna Větrnice stála uprostřed kruhu z bílých kamenů před bránou. Za Tetiných předzpěvovaných modliteb se na modlu foukala mouka, házely hrsti peří a chomáče srsti a vykonala se také zápalná oběť, protože Striga a duchové ovzduší měli pokrm v podobě kouře ve velké oblibě.

Pak procesí vstoupilo do Vyšehradu.

Cesta je vedla mezi posvátnými stromy, črtami posetými balvany a stojícími kameny, které se tu tyčily už odnepaměti a ani nejstarší z rusalek si nevzpomínala na ruce, jež je zvedly. Uprostřed návrší se obětovalo bohyni země. Mělký příkop s posvátnými ohni chránil kruh s průměrem zhruba tří sáhů. Uprostřed stála prsatá, širokoboká Živa. Kazi s příslušnými modlitbami sáhla modle do lůna a s jistou námahou jí z otvoru mezi stehny vytáhla dřevěný, pečlivě vyřezávaný mužský úd. Byl obrovský, protože i lůno bohyně bylo všepojímající a rodící obživu pro celé rody a kmeny. Kazi pyj očistila od zaschlých zbytků loňských obětín, poté úd natřela čerstvým medem a lepkavou vrstvu posypala všemi možnými plody – zrním, semínky jablek, lupeny květů, vaječnými skořápkami, chomáčky ovčí vlny i štětínami prasat. Pak úd za hlasitého vzývání zasunula zpátky – zajel do otvoru s hlasitým mlasknutím a zůstal tam pevně vězet, což bylo příznivé znamení. Teď byli na řadě ostatní účastníci slavnosti. Na jejich dary čekala obětní šachta, jejíž ústí se černalo u nohou modly. Nořila se hluboko do útrob Chrastenu. Obětníci jeden po druhém přistupovali k rozevřenému lůnu země a vraceli do něj vše, co ze země vzešlo – házeli koláče, pecny chleba a snopy obilí, lili mléko a medovinu, vladykové z osad kovkopů dokonce pouštěli do hlubiny předměty ze železa a zlata.

Nakonec se všichni odebrali do jihozápadního rohu svatiště, na samotný okraj skalnatého útesu, jemuž Vltava omývala patu. Tady, na mírné vyvýšenině, rovněž plály svaté ohně a jejich světlo ozařovalo masivní kamenný stolec pokrytý tajemnými tesanými znaky. Nad ním se košatil prastarý, amulety a návazy ověšený dub.

Libuše, ještě pořád na nejistých nohou, s úlevou usedla do kožešinami vystlaného kamenného křesla. Kazi a Teta se posadily na

nižší a skromnější dřevěné stolce po stranách. Za zpěvů, tanců a sborového zaklínání byl poražen mladý býk, jeho krví se vyznačil kruh kolem celého shromáždění a žrecové vzývali všechny známé bohy, kterým se v českých krajích obětovalo. Rovněž byli o shovívavost a moudrou radu požádání předkové, kteří slavnosti přihlíželi – nenápadně, mlčky, ze stínů okolních stromů a kamenů.

Den byl pořád chmurný a z hvozdů na východě stoupala mlha podobná přízračným pařátům natahujícím se k nízkým mrakům, ale nálada všech přítomných se zlepšila. Bohové přijali všechny oběti dobře a Libuše se zdála být prostoupena duchem vodní bohyně.

Zahájili tedy soud.

Libuše, naslouchajíc šeptaným radám a názorům starších sester, rozsoudila několik menších sporů, týkajících se několika „zatoulaných“ dobytčat a jedné údajně unesené, ve skutečnosti však uprchlé dívky, kterou její bratři žádali od jejího milého zpět. Pak došlo i na vážnější spory. Mladá vědma z hradiště Dřevíč obvinila ženu vladyky Střezibora, že se zlým běsům klaní, kletby rozsévá, za nocí kravám vemena vysává a jako černá kočka se do cizích příbytků potají vkrádá a tam zařikadly přízi uzluje. Přítomná žena namítala, že nic takového nezpůsobuje ani to nemá v úmyslu, ve snu by ji to nenapadlo. A i kdyby ano, že takovými kouzelnými schopnostmi nevládne.

Libuše na obě pohlédla svým jasnozřivým zrakem, na okamžik byla myslí jakoby jinde, ponechávajíc shromáždění v napjatém mlčení, pak najednou zamrkala, zvedla hlavu a ukázala na samotnou vědmu – žalobkyni.

„To je tvá zlovůle, kikimoro!“ zvolala. „To ty ve skutečnosti černými kouzly hradišti a okolním vesnicím škodíš. A vladykovu ženu z toho viniš, protože sama po jeho přízni toužíš. Kdysi s tebou ulehal na lože, nyní má oči jen pro mladou ženu. A ty v žárlivé vášni zle činíš. Hanba ti! Budeš přenesena přes jalovcový oheň, aby z tebe nedobry běs vyskočil!“

Obvinění zbavená žena se slzami v očích děkovala a velebila Libuši za její moudrost. Střezibor jen lapal po dechu. Vědma ječela, ale nebylo jí to nic platné – rusalky ji bez smilování popadly a odvěkly pryč, aby vykonaly rozsudek a vyhnaly z ní zlého ducha.

Bylo už po poledni a Kazi si zrovna s rukou na prázdném žaludku říkala, že je na čase ukončit soud a zahájit oslavu a hodování, když před kněžnu předstoupili dva vladykové ze severních hranic, oba z rodu Klenovců, dokonce synové jednoho otce, Chrudoš a Sťaglav. Bratrská láska a soudržnost však mezi nimi nepanovala, právě naopak.

„Slyš mou stížnost, hadačko!“ zvolal Chrudoš. V oslovení i tónu hlasu nebyla ani špetka náležité úcty, ale Libuše to opomenula, protože to připsala rozčilení žalujícího muže. „Jsem prvorozeným synem váženého lecha Tětvy, který se v zimě odebral k bohům...“

„Slyšela jsem o tom a truchlím s vámi, Klenovci,“ přikývla Libuše. „Tětva byl moudrý kmet.“

„Možná moudrý, možná ne,“ opáčil Chrudoš neuctivě a shromáždění to šlápnutí na památku vlastního otce odměnilo překvapeným a nesouhlasným brčením. „Na smrtelném loži, ještě než mu Morena vypila lesk z očí, rozhodl, že rozdělí území našeho rodu mezi mne a zde stojícího Sťaglava...“

„Tvého mladšího bratra,“ pokývala Libuše hlavou. „Nuže, čeho se tvá stížnost týká, Chrudoši? Nejsi spokojen s rozdělením země? Chceš posunout meze? Dostal snad Sťaglav víc polí a osad?“

„Nikoliv, Vznešená,“ ozval se mladší z bratrů a přistoupil blíž. „Já dostal mnohem menší území, kamenitější pole a pouhé tři osady, zatímco Chrudošovi jich připadlo pět. Ale já více nežádám. Jsem mladší, od druhé Tětvovy ženy, a proto jsem se bez reptání spokojil s menším dědictvím...“

„O velikost dědictví tady nejde!“ přerušil jej ostře Chrudoš. „Kněžno, já žádám, aby bylo otcovo rozhodnutí zrušeno úplně!“

Libuše přimhouřila oči. „Chápu-li to dobře, chceš celé klenovské území pro sebe.“

„Ovšem,“ přiznal Chrudoš bez zaváhání a beze studu. „Ale ne z chamtivosti, jak by si někdo mohl myslet. Já jen nechci, aby se území rodu dále dělilo a drobilo. Už moudrý Krok nás přece učil, že kmen přežije jen tehdy, když se budou rody spojovat do větších svazků, ne se dále dělit.“

„To otec opravdu tvrdil,“ zabručela Kazi tlumeně, naklánějíc se ke kamennému stolci.

„Žádám, abych jako prvorozený syn vládl stejnému území jako můj otec!“ pronesl Chrudoš zvučně. „Když budeme dále štěpit rody a trhat půdu, nakonec bude mít každá vesnice jiného vladyku. A všude bude vládnout svár. Co když pak na nás zaútočí nepřítel? Podrobí si jeden rod za druhým, protože si starostové těch malých, slabých rodů odmítnou jít vzájemně na pomoc. Musíme českou zemi sjednocovat, ne rozdělovat. A vy víte, že nemluvím do větru, když varuji před nepřátelským útokem. Všude kolem nás sílí výbojný kmeny. Na jihu Doudlebové, kteří k nám chodí lovit otroky, aby měli čím platit daň avarským a bavorským mrchožroutům. Na západě divocí Lučané. Na půlnoční straně Pšované a za Labem sídlící Charváti. A všichni jste slyšeli, co vyprávěli ti frančtí kupci o Zličanech sídlících na východě – prý jim teď vládne jakýsi avarský vyhnanec. Jak dlouho potrvá, než se v něm ozve výbojná kočovnická krev a začne si brousit zuby na naši půdu? A to jsem ještě nezmínil Lemuzy od řeky Bíliny...“

„Co je s nimi?“ zpozorněla Libuše a neklidně poposedla.

„Kdysi to byl malý, slabý a bezvýznamný kmen. Dnes však pod vedením Přemysla, mocného čaroděje, sílí. A začíná být nebezpečný. Dokonce si prý začal podrobovat sousedy. Děčané už se Přemyslovi poklonili. A teď prý o spojenectví, či spíše o podřízení se, uvažuje i kníže Ljutoměřiců. Ano, slyšíte dobře. Ljutoměřici, kteří mají chrabrost a bojovnost už ve svém jméně, se chtějí poklonit Lemuzům. A jak víte, území Ljutoměřiců sousedí s půdou Klenovců – dělí je jen Oharka a Labe. Ano, severní hranice je neklidná. Kmeny za ní se spojují a jen bohové vědí, co bude následovat. Pokud překročí českou mez, náš rod jim bude čelit jako první. A v této situaci můj otec rozdělil klenovské území a citelně ho tak oslabil! Žádám, aby bylo jeho rozhodnutí zrušeno!“

Chrudoš se významně rozhlédl a viděl, že řečnil dobře. Shromáždění lechové uznale bručeli a souhlasně pokyvovali hlavami. Samo sebou, kromě Sťaglava. Mladší z bratrů však nepromluvil, nezačal se rozčilovat a hlasitě namítat. Díval se ke třem stolcům pod lípou a čekal na Libušinu odpověď.

„Jazyk máš mrštný, Chrudoši,“ promluvila mladá kněžna po dlouhé odmlce, vyplněné šeptanou poradou se sestrami. „Tvá slova zněla moudře a bylo v nich mnoho pravdivého. Vidím, že přítomné

jsi přesvědčil, a kdybych teď dala hlasovat, určitě bys odešel jako vítěz této pře. Jenomže myslí jsou teď rozvášněné. Nevidí to, co jasně zřím já hadačským zrakem Děvany.“

Chrudoš ztuhl a zamračil se v neblahé předtuše. Libušin planoucí pohled se mu propaloval do lebky.

„Prohnaně jsi zasel do přítomných srdcí strach, Chrudoši,“ pokračovala kněžna. „A srdce plné bázně se stává hrudou měkké, vlhké hlíny, již můžeš hníst a tvarovat, jak se ti zlíbí. Přesně to jsi udělal. Přesvědčil jsi toto shromáždění, že na půlnoční hranici číhá vážné nebezpečí. A že proto bude dobré, když se zmocníš bratrova po právu zděděného majetku. Prohlédla jsem tvou faleš, Chrudoši. Tvrdíš, že tě nevede lakotnost a zášť, jenomže já je v tobě vidím. Jsou jako ošklivá a neustále se zvětšující černá skvrna, požírající tvé srdce. Nedostaneš S'aglavova pole a vesnice!“

Dav udiveně zašuměl. Chrudoš, ještě před okamžikem pyšný a vítězoslavný, ochabl a pobledl. Nemilé překvapení a zklamání se však bleskurychle přetavilo v hněv. Pro změnu zrudl, narovnal ramena a vykřikl:

„Ale hrozba Lemuzů...“

„Žádná hrozba Lemuzů není!“ utála Libuše a pro zdůraznění rázně vstala ze stolce. „Já Přemysla znám. Trávila jsem s ním dny na Budči. Je to moudrý muž a prozíravý vládce. Už tenkrát mi vyprávěl o úmyslu sjednotit menší kmeny za Oharkou a v povodí Bíliny – aby společně zesílily a mohly čelit hrozbě západních Lučanů a východních Charvátů. V jeho činech není touha po moci ani bezohlednost. Nepodrobil si sousední kmeny násilím a krutostí, ale moudrostí!“

„Moudrostí?“ vyprskl Chrudoš. Naprosto se přestal ovládat a jeho slova se změnila ve štekání zuřivého psa. „Spíš lstivostí! A stejně tak poblouznil i tvou mysl, hadačko! Všichni vědí, že jsi před Přemyslem roztáhla stehna! Jen proto ho teď slepě obhajuješ! Slyšíte mě, Čechové?“ obrátil se ke shromáždění, divoce šermuje rukama. „Pravím vám, toto je nemoudré rozhodnutí! Jste svědky, jak se jednomu z vás děje křivda! A kvůli čemu? Kvůli zaslepenosti a starým chtíčům, nějaké dětinské zamilovanosti! Pcha! To se může stát jen se ženskou na vladařském stolci. Velibor měl včera pravdu.“

Odvrátili jsme se od pravých bohů a uctíváme rusalky a čarodějnice se srdci prožranými temnými touhami, žárlivostí a pýchou. Cožpak neznáte to rčení: Zle ptáčatům, do jejichž hnízda zmije zavítá, ještě hůře mužům, kterým ženská vládne?! Dlouhé vlasy, krátký...”

Chrudošův křik zmlkl, jako když utne. Vladykové ucouvli a překvapeně zamrkali. Ani si nestihli uvědomit, co se vlastně stalo. Starší z Tětvových synů se najednou válel na zemi a plival zuby a krev.

Bivoj, stojící nad ním, si promnul pěst.

„Máš štěstí, že je zakázáno nosit na slavnost zbraně,“ zabručel, „jinak bych tě umlčel sekerou, neřáde! Vstávej! Braň se! Chci ti dát pořádně za vyučenou...”

„Tak dost!“

Ten hlas byl z těch, které bodají nejen do uší, ale i do mysli, zatnou ostrý dráp do srdce, rozpárají duši. Zvonila v něm kouzla. Rozhořčený dav okamžitě zkontroloval. Všichni se s hlavami vtaženými mezi ramena polekaně ohlíželi. Okřikla je žena, ale nebyla to žádná ze tří sester. Panovačný hlas, schopný srazit letícího ptáka z oblohy, vyšel z hrdla Vlasty, rusalčí velekněžky. Její svěřenkyně stojící kolem měly výsadu i sem na svatiště vstoupit ozbrojené a teď toho využily – některé napřáhly oštěpy, další se chopily luků a sáhly do toulců. Zarputilé výrazy v půvabných, a přece dravcích obličejích lemovaných kaskádami rusých hřív dokazovaly, že v případě potřeby se nebudou rozpakovat své zbraně použít.

„Pokud má ještě někdo chuť urazit kněžnu nebo prolít krev, aniž by byla náležitě zasvěcena bohům,“ procedila Vlasta přes špičaté zuby, „jeho zpupnost zkontroluje dobře mířený šíp.“

Všichni zmlkli. Všichni až na Chrudoše, který roztáhl napjaté ticho jízlivým pochechtáváním.

„Vidíte?“ prskal krev, pořád na čtyřech. „Vidíte, kam až to dospělo? Vyhrožují nám zbraněmi! Kdo se vzepře vůli těch tří čarodějnic, skončí se šípem v zadnici! Taková je jejich spravedlnost!“

„Kušuj,“ zavrčel na něj Bivoj. „Jestli nechceš až do smrti žrát jen polévky a jáhlové kaše, zavři tu svou nevymáchanou hubu!“

„A tebe,“ vzhledl k němu klenovský vladyka, „si ochočily jako psa, který skáče, škube řetězem a poslušně nosí klacek. Co jsi to za chlapa? Vždyť tě ty ježibaby...“

Nedokončil. Z východu, od vstupní brány, přiletěla ozvěna varovného volání. Tentokrát se překvapeně ohlédly i přítomné rusalky. Stezkou mezi stromy, modlami a posvátnými kameny běžela ke shromaždišti jedna ze strážkyň Vlčí brány. Už z dálky něco křičela na Vlastu a ukazovala za sebe. Nerozuměli jí, ale ani nemuseli. Vzápětí totiž příčinu rozruchu zahlédli sami.

Z lesů kolem Chrastenu stoupala mlha. Ne potrháná a líná jako zrána, ale hustá a rychle se valící, podobná mračnům zvířeného sněžného prachu před lavinou sunoucí se z horského srázu. Už vystoupala po kamenitých, trnitými keři pokrytých úbočích, procedila se přes palisádu a v tuto chvíli bobtnala v korunách stromů na návrší a rychle postupovala k okraji útesu. Přímo před očima pohlcovala statné kmeny a měnila je v nezřetelné stíny, rychle se rozplývající v neznámu. Čechové začali před tou rostoucí a rychle se blížící šedou stěnou vystrašeně couvat.

„Rozhňevali jsme bohy!“ zakvílel jeden z bělovousých žreců.
„Bohy a duchy!“

„Předkové nás přišli potrestat!“ bědoval jiný stařešina.
„Veliborova kletba se vyplnila! Velekněz z Budče je mocný čaroděj!“

I Krokovy dcery vyskočily ze stolců a nechápavě zíraly vstříc podivuhodnému úkazu. Když viděly, že i samotná Vlasta zmateně ustupuje, pochopily, že se děje něco, co není běžné ani tady, na zapovězeném břehu mrtvých. Jejich ruce sevřely amulety, rty se rozechvěly spěšně šeptanými ochrannými zaklínadly. Bivoj vyběhl k dubu a postavil se před trojici kněžen, jako by je chtěl zaštitit svou rozložitou postavou.

Ani Tetino pohotové vzývání větrných duchů však mlhu nerozptýlilo, natož aby ji zastavilo. Převalila se přes shromáždění, zastřela zraky šerem podobným sychravému podzimnímu soumraku a zadusila veškeré zvuky a hlasy. Dokonce i posvátné ohně planoucí okolo se syčením pohasly, stejně náhle, jako když nasliněné prsty stisknou knot hořící voskovice.

Hodnostáři, podobní stádečku k sobě se choulících ovcí, utonuli ve vyděšeném, bezhlesém tichu. V mlhavém přítmí nebylo vidět ani na krok. Jako by se všichni znenadání propadli do jiného světa.

Jako by se až teď doopravdy ocitli v říši duchů.

Což se vzápětí ukázalo jako ne zcela mylná domněnka. Duchové totiž skutečně přicházeli. Vynořovali se z mlhy, doslova se z ní tvarovali. Když Bivoj viděl, jak se těsně před ním vlhký opar zkroutil a nabyl podoby přízračné, průhledné postavy, ustoupil až ke Kazi a jejich ruce se spojily v pevném stisku. Těžko soudit, kdo z nich vlastně konejšil toho druhého.

Libuše zachovala tvář v tvář mlžným zjevením rozvahu – sice pobledla a oči se jí rozšířily, ale hlavu držela pořád hrdě vztyčenou, neustoupila ani o píd' a navzdory citelnému chladu, který je všechny obestřel, se ani jedinkrát nezachvěla. Jako kdyby věděla, že se ve skutečnosti nemá čeho bát.

Přímo před kamenným stolcem z mlhy vystoupily dva přízraky – jeden s nezřetelnou podobou starého vousatého muže, druhý nižší a útlejší, patrně duch ženy. A tehdy Libuše uctivě sklonila hlavu a mírně příškrceným hlasem řekla:

„Vítej, otče. Vítej, matko. Jak nečekané, ale radostné shledání.“

Z mlhy zazněla odpověď – nebyla však ničím více než jen vlhkým, syčivým šepotem, v němž se sice obtížně dala rozpoznat slova, ale zůstávala nesrozumitelná jako ozvěna příliš vzdáleného volání.

V tom okamžiku vystoupila dopředu Teta a narovнала doposud shrbená ramena. Strach z ní viditelně vyprchal. Tohle byla záležitost, v níž cítila pevnou půdu pod nohama. Proslula přece tím, že uměla rozmlouvat s bohy a duchy a rozuměla jim i tehdy, když pro ostatní – dokonce i pro její čarodějné sestry – zůstávala sdělení příchozích z neviditelných světů nejasná a mlhavá. A teď mohla předvést své nadání.

Rozpráhla ruce, jako by chtěla zjevení rodičů obejmout, a zhluboka se nadechla. A ten nádech neskončil v okamžiku, kdy se její plíce naplnily – pokračoval, až se mlha začala kroutit a rozdělovat do dvou proudů, tekoucích do jejích nosních dírek.

Teta nasávala ozvěnu duší předků. Jejich myšlenky, jejich slova, jejich stesky. Když hvízdání v jejích nozdrách utichlo, kněžka se zachvěla, o krok couvla, a když jí Libuše spěšně ustoupila z cesty, dosedla na kamenný knížecí stolec. Vzápětí promluvila a oni pochopili, že ve skutečnosti usedl na své staré místo sám velekněz a velekníže Krok.

„Neraduj se předčasně, dcero,“ vyšel z Tetiných úst mužský hlas, jehož každé slovo bylo jako špičatý kus ledu, zabodávající se hluboko do hrudi.

KAPITOLA ŠESTÁ

Hlasy předků

P „Přišel jsi mě pokárat, otče?“ hlesla Libuše do mrtvolného ticha. „Neprokázala jsem bohům a předkům patřičnou úctu? Neuspokojily je naše oběti? Nebo jsem snad soudila špatně a nemoudře? Způsobila jsem křivdu a vnesla mezi rody větší sváry, než jaké si sem přinesly?“

„Mýlíš se,“ odvětila Teta ponurým, husí kůži nahánějícím hlasem svého otce. „Oběti byly štědré a prokázaná úcta dostatečná. Ani proti tvým soudům nelze nic namítat – jasnozřivý zrak vodní bohyně ti ukázal skutečnou tvář věcí. Důvod mého příchodu leží jinde. Přesněji řečeno, pohybuje se hlubokými lesy směrem k Vyšehradu.“

„Co je to?“ vyhrkla nedočkavě Kazi a vyklouzla zpoza mohutného Bivoje.

„Má netrpělivá Kazi,“ natočil k ní otcův stín pohled Tetiných vytřeštěných očí. „Rozvaha a trpělivost ti chyběly už ode dne tvého zrození – i matčino lůno jsi opustila předčasně, v sedmém měsíci. Ale máš pravdu, tentokrát opravdu není čas na hádanky a zbytečné

žvanění. Hrozí vám nebezpečí. Východní lesy se hemží vetřelci. Přicházejí. Brzy je vyplivnou houštiny na úpatí Chrastenu.“

„Vetřelci?“ zneklidněla Libuše. „Jací vetřelci? Zlí duchové? Běši? Jako Sekáč?“

„Ne. Lidé. Smrtelníci. Přitáhli z hradiště nazývaného Zlič, které stojí daleko za hvozdy, na východním okraji Náv.“

„Zličané?“ proměnil se Libušin hlas ve vystrašený šepot. „Tady?“

„Raději tomu začni věřit, dcero. Překročili lesy duchů...“

„Jak se jen mohli odvážit?!“

„Jejich víra se v uplynulých letech velice změnila. Kdysi obětovali stejným bohům jako my a drželi Náv v úctě. Jenomže pak mezi ně přibyl avarský vyvrhel, který se s pomocí svých hrdlořezů zmocnil zličského knížecího stolce. A přivedl s sebou vlastní bohy.“

„Ano, o tom jsme slyšeli. Frančtí kupci, kteří Zlič viděli na vlastní oči, vyprávěli o podivných rituálech a zlověstných modlách, vládnoucích teď na Perunových a Velesových starých obětištích. Jenomže to se stalo už před mnoha lety, na sklonku Sámova panování. Ten samozvaný avarský kníže už musí být velice starý...“

„Ne starý. Mrtvý. Jenomže jeho syn, nynější náčelník Zličanů jménem Hordag, zdědil po otci víru a dobytčatné choutky a po své matce, mocné zličské vědmě, čarodějně schopnosti. Nebojí se lesních běsů ani duchů. Byl to jeho nápad táhnout k Vltavě napříč Návem. Pokoušeli jsme se jej zastrašit a vypudit z hvozdu, ale Hordag přivolal jakýsi avarský přízrak s tlukoucími černými křídly a zahnal nás zpátky do stínů. Jeho kouzla nám připomněla bolest, již jsme nepoznali od chvíle, kdy Morena odřízla naše duše od smrtelných těl...“

„Co má ten míšenec přesně v úmyslu?“ přerušila jej Libuše, jako by ji nakazila netrpělivost starší sestry.

„A kolik má mužů?“ zeptal se Bivoj.

„Mnoho,“ pohlédly na něj Tetiny kalné oči, z jejichž hlubin se dívala duše mrtvého velekněze. „Několik stovek. Možná půl tisíce.“

„Tolik?“ zbledla Libuše.

„Tolik. Tohle není obyčejný kořistnický nájezd s cílem vyplnit sýpky a odehnat několik ovcí a dobytčat. Hordag se odněkud dozvěděl o každoročním shromáždění na Chrastenu. Ví, že na tomto

místě právě dnes nalezne všechny české vладыky a stařešiny. A že budou neozbrojení. Hodlá je všechny zabít a v jediné snadno vyhrané bitvě tak ovládnout všechny Čechy.“

„Ale... ale jak to...“ koktala Libuše. „Jak to, že jsem o tom neměla žádnou předtuchu? Jasnou vize mi ukazují i daleko menší nebezpečí! Proč jsem tentokrát nic neviděla?!“

„Možná tvé schopnosti nesahají na pravý břeh Divoké. Anebo tvůj vnitřní zrak oslepilo nějaké nepřátelské kouzlo. To musíš zjistit sama. Ale ne teď! Už nezbyvá čas! Na nic nečekejte! Zachraňte se! Vetřelci jsou blízko...“

Kroková slova se vytratila do šepotu, podobného původnímu nesrozumitelnému ševerení z mlhy. Teta se zprudka předklonila a začala křečovitě, dávivě kašlat. Mlha z ní proudila ven, hustá jako kopřivový dým, kterého se nalokal žrec zahánějící zlé duchy. Kazi a Libuše ji rychle podepřely, každá z jedné strany. Když drásavý kašel utichl a Teta zvedla hlavu, už měla opět přítomný pohled.

„Tohle bych neměla dělat moc často...“ zachroptěla slabým, ale už svým hlasem.

Mlha kolem vířila a trhala se. Ustupovala stejně rychle, jako se objevila. Ze zjevení Kroka a jeho ženy, která s manželem dobrovolně ulehla na pohřební hranici, zbyly jen cáry vlhké šedi, plazící se těsně u země někam k útesu. Z řídnoucího oparu se vynořilo zamlklé, hrůzou ztuhlé shromáždění, pak nejbližší stromy a posvátné kameny. Nepřirozená mlha pustila ostroh z objetí.

„Vlasto!“ vykřikla Libuše duchapřítomně.

„Kněžno?!“ spěchala k ní víla. „Co ti předkové vyjevili?“

„Přišli nás varovat! K Chrastenu směřují nepřátelé! Do zbraně, sestry z pramene, a rychle k palisádám! Braňte svatyni!“

Velekněžka rusalek na ni užasle pohlédla, ale když viděla nefalšované obavy v kněžnině teď už zcela střízlivém obličejí, bez dalších otázek se obrátila k družkám a vyštěkla rozkaz. Divoženky se o překot rozběhly k bráně.

Shromáždění Čechové se rozkřičeli – jako obvykle jeden přes druhého, takže nebylo slyšet jedinou souvislou větu. Zmatenou vřavu však hned v zárodku přehlušilo troubení rohu. Hluboké, bručivé a nesmírně zlověstné; řinulo se ze stinných lesů na úpatí Chrastenu a

vzlétalo po úbočích až nahoru k vyšehradským palisádám a do sychravého ovzduší nad pahorkem.

Znělo jako řev nějaké strašlivé, po člověčině lačnicí obludy z dávných časů.

„Bohové,“ pronesl Bivoj hlasem ještě chraplavějším než obvykle, „už to vypuklo!“

„Ano,“ přisvědčila Libuše. „Zličské ohně vzplanuly!“

#

„U Děvany, to ne!“ zavyla zoufale Svatava, když v čele zhruba tuctu strážkyň Vyšehradu vyběhla z brány a zastavila na místě, z něhož se jim otevíral výhled na táhlý svah a vzdálená úpatí. „Náš svatobor!“

Její družky to spatřily také. Mlhavým šerem na úpatí ostrohu se míhala poletující světélka a dopadala do hustého lipového porostu u Jezerky. To útočníci, kteří se náhle vynořili z temnoty východních lesů, házeli pochodně a vystřelovali zápalné šípy do posvátného háje. Ze spleti starých stromů, tlejících vývratů a celých vrstev suchého listí a roští okamžitě vyskakovaly plameny.

„Děvano! Matko!“ zaječela velitelka strážkyň Vlčí brány. Její nárek zavířil nad stezkou a plynule se proměnil v zuřivý válečný pokřik. Svatavina pravice vzlétla nad rusovlasé hlavy a bodla pevně třímaným oštěpem proti šedivému nebi.

„Za mnou, sestry! K tomuto jsme byly znovuzrozeny v posvátném prameni! Braňte Jezerku! Braňte bohyni! Ať Botičem zurčí krev smrtelníků!“

Její poslední slova zanikla v odhodlaném ječení rusalek. Bojovnice se bez otálení rozběhly dolů úbočím. Neobyčejně vysoká, ale pružná jako kočka se pohybující Svatava pádila v jejich čele.

#

Když kolem ní vyšlehly ohně a rozeznělo se bědování a drásavý křik, Šárka ještě pořád nebyla úplně při smyslech. Jako by se nevykoupala v čiré vodě posvátného pramene, ale v bájném jezeře

plném medoviny, které prý v záhrobí čekalo na ty nejjudatnější lovce a válečníky – a pořádně si z něj lokla.

Vzpamatovávala se z návratu z mokrého, teplého, tmavomodře pulsujícího lůna bohyně jen pozvolna. Vzdáleně vnímala, jak z ní ostatní rusalky za tichého prozpěvování otírají krůpěje posvátné vody a pak její nahé tělo pokrývají malovanými črtami a magickými obrázky a věší na něj amulety a ozdoby z kostí a drápů. Po celou dobu se na ni vlídně, téměř láskyplně usmívaly, hladily ji – možná až příliš odvážně, ale teď neměla sílu ani potřebu vzdorovat – dokonce ji nesměle líbaly...

Ale pak, zničehonic, prolétly korunami lip šípky omotané hořící koudelí. Do svatoboru vtrhl mužský křik a krutý smích. Rusalky se v prvním okamžiku polekaně rozkřičely. Záhy však překonaly rostoucí paniku a chopily se zbraní. Vyrazily k okraji háje, běžely a skákaly jako divoké kočky. Vzápětí Šárka i přes své omámení a neostré smysly zaslechla zvuky litého boje.

Ukázalo se, že přísluhovačky vodní bohyně, přestože už jednou překonaly smrt, mohou zemřít znovu. A útočníci toho zhusta využívali. Nezastavili se ani před nejzavrženější znesvěcením – s řevem proběhli mezi modlami před vstupem do svatoboru a vtrhli do zapovězeného prostoru. Na stezce jich několik padlo, prošpikováno rusalčími šípy a oštěpy, ale mnozí běželi dál a nemilosrdně pobíjeli křehké dívky sekerami a kyji.

Šárka, zanechaná vílami u pramene, se snažila vstát z mechem pokrytých balvanů u Děvaniny modly. V hlavě jí však hučelo jako v úlu, před očima se jí všechno vlnilo, nohy se jí podlamovaly. Klesla zpátky. Kolem ní se však jednotlivá ohniska požáru začínala slévat a čím dál odvážnější plameny nenasytně olizovaly košaté koruny lip. Opět se pokusila vstát...

Náhle se z temného průchodu, vytvořeného stezkou v porostu, vyřítíl jeden z útočníků. Zastavil se u tůně a pohlédl nejdříve na modlu vklíněnou mezi balvany na protějším břehu a pak na nahou dívku ležící u ní. V hustém tmavém plnovousu, zdobeném korálky z kostí a paroží, se rozevřela ústa plná žlutých, do špiček zbroušených zubů. Zličan vydal přerývaný syčivý zvuk – patrně smích. Oči ve strašidelně tetované tváři poznaly, že dívka není docela při smyslech,

a chtivě se zaleskly. Tuhle možná před znásilněním nebude muset zabít. Pozvedl ruku s krví potřísněnou širočinou a vyrazil kolem jezírka k Děvanině modle.

Šárka zakvílela a opět se pokusila zvednout. Uvědomovala si, že mu na nejistých nohou stejně neuteče, ale nezůstane přece jen tak bezmocně ležet! Zvedla se na všechny čtyři, pak na kolena. Jenomže to už byl divoch téměř u ní – velké divoké zvíře zahalené v kožešinovém oděvu, v kančími kly naježené kožené přilbici na hlavě.

„Vítáš mě na kolenou, děvko?“ zachechtal se pohrdavě. „To se mi líbí.“

Sklonil sekeru a natáhl ruku. Snažila se ucuknout, ale byl samozřejmě rychlejší – popadl ji za mokré vlasy a škuhl s ní směrem ke svému rozkroku. Vykřikla.

„Jen si klidně vříскеj. Stejně tě nikdo...“

Hrot šípů, který mu náhle vyjel z vousů těsně pod bradou, proměnil jeho slova v odporné chrčení. Zličan vytřeštil oči a vychrlil proud krve. Ochablé prsty vyklouzly ze Šárčiných vlasů. Muž se zapotácel a pak se z pobřežních kamenů zřítíl do posvátné tůně. Ze zátylku mu vyčnívalo opeření šípů.

„Ber to jako oběť, bohyně,“ ucedila rusalka, která mrštně vyskočila z nedalekého lískového houští. Lasičím pohybem přiběhla k nechápavě zírající, krví potřísněné Šárce.

„Vzpamatuj se, sestro!“ zacloumala s ní. „Musíme bránit bohyni. K tomu jsme byly předurčeny!“

Šárka na ni pohlédla. Oči, ještě před okamžikem zakalené, se jí pročistily.

„Jsem Mlada,“ řekla její záchránkyně. „Seber se. Možná dnes umřeš ještě jednou, ale nedovol, aby to způsobily rány na tvých zádech. Slyšíš? Zbabělost je nepřipustná! Pojď. Zaštitíme bohyni vlastními těly. Před nepřáteli i před požárem.“

Šárka si rozechvělou dlaní promnula obličej a přikývla.

„Ano,“ vysoukala ze sebe a s Mladinou pomocí vstala. „Ochráníme modlu. I kdybychom měly hasit oheň vlastní krví!“

Zkušenější rusalka se syčivě zasmála. „To je řeč hodná právě strážkyně pramene!“

Vtom se nad Jezerkou rozlehl děsivý mnohohlasý vrískot. Slétl dolů po úbočí jako útočící jestřáb a na úpatí se srazil s mužským řevem, deroucím se mu naproti. Do šíleného povyku práskal ženský hlas rozdávající rozkazy jako šlehnutí bičem.

„To je Svatava!“ vycenila Mlada zuby. „Přispěchala nám na pomoc!“

Vzápětí zařinčely zbraně a spaleninou páchnoucí vzduch nad svatoborem naplnil šílený křik.

#

„U Velesova pyje!“ nadával Bivoj v poklusu. „Dám rok života za nějakou zbraň!“

Po jeho boku běžící Vlasta k němu obrátila pohled, beze slova mu hodila svůj oštěp a sama vyškubla z toulce na zádech luk. Bivoj hbitě zachytil malované ratiště a vděčně kývl hlavou. Jenže velekněžka se už v tu chvíli dívala dopředu. Obavy jí změnily tvář téměř k nepoznání. Skoro jako by vílí věčné mládí rázem vyprchalo a o svá práva se přihlásil skutečný věk.

Dorazili k palisádě. Družina rusalek proběhla průchodem v nevysokém valu. Hrstka udatných Čechů s Bivojem a Srdanem v čele se držela těsně za nimi. Minuli modlu Strigy před palisádou a směřovali po plochem prostranství k místu, kde stezka začínala klesat a kde se otevíral výhled na svahy porostlé trnitými keři a zakrslými stromy. Bivoj se oddělil od houfu, popoběhl stranou a s hbitostí, u tak statného muže překvapivou, se vyškrábal na masivní balvan čnící nad úbočím. Z něj získal mnohem lepší rozhled.

„U Svarogova svatého ohně...“ zachroptěl.

Vlasta, která ve stejnou chvíli spatřila totéž, dala průchod svým pocitům mnohem razantněji – zaječela tak, až z toho zvonilo v uších a trnulo v zubech.

Ale nikdo jí to nemohl vyčítat.

Posvátný háj u Jezerky byl v plamenech. Po úbočí stoupalo strašné, zoufalé skučení rusalek – jak Svataviných družek, které právě v krvavém boji podléhaly mnohonásobné přesile, tak těch, které zůstaly obklíčeny v hořícím svatoboru, a když se pokoušely

uniknout plamenům, nepřátelé je se smíchem chytali nebo rovnou zabíjeli.

A z lesů se hrnuli pořád další a další útočníci. Bivoj zaskřípal zuby.

Zličané.

Tajemné, strašidelnými pověstmi o lidožroutství a uctívání zvířecích démonů opředené plemeno, žijící v končinách kdesi na opačné straně Návu. Někteří o nich tvrdili, že to nejsou smrtelní lidé jako Čechové, nýbrž míšenci, poloviční běsové. Zplozenci rouhavého, nepřipustného spojení obyvatel východní divočiny a krvelačných démonů z hvozdů a močálů. Ke všemu v posledních letech ovládaní avarskými psanci, o nichž se také šeptalo, že jsou přísluhovači temných mocností.

A teď byli najednou tady.

„Ta chátra se hemží všude kolem!“ křikl Bivoj k Srdanovi, který se zastavil poblíž a čekal na zprávy ze Strošovcovy provizorní rozhledny. „Obklíčili kopec. Obsadili stezky.“

„Takže jsme v pasti.“ Vladyka z Levého Hradce, který ještě ráno vykazoval známky silné opilosti a na převozníkově pramici měl co dělat, aby se nevyzvracel do posvátné řeky, se teď už se zcela střízlivým výrazem obrátil k hlučícímu davu hodnostářů, který se právě v patách spěchajících Krokových dcer hrnul bránou, a stručně shrnul situaci:

„Ti zkurvysyni nás načapali se spuštěnými kalhotami.“ A pro ty méně chápavé zcela prostě a jednoznačně dodal: „Takže jsme v prdeli!“

#

Svatava a její družky se vrhly na nepřátele zuřivě, se vši svou divokostí, zasypaly je šípy a oštěpy, pak jim daly ochutnat čepele svých nožů a nakonec se do nepřátelského masa zanořily jejich nehty a zuby. Jenomže čelily obrovské přesile. Netrvalo dlouho a ve zběsilém křiku na bojišti u Jezerky začaly převažovat mužské hlasy. Drnčení třetiv a svištění nožů přehlušil zvuk železa, sekajícího houževnatá těla strážkyň Chrastenu.

Zličané zatlačili zbylé divoženky do hořícího svatoboru, nepochybně s úmyslem upálit je tam spolu s jejich bohyní. Po stinné stezce se k prameni valil křik a klení. Dvojice dívek stojící zády k Děvanině modle pozvedla zbraně – Mlada třemi prsty napjala tětivu s nedočkavým šípem, Šárka se přikrčila a pevně sevřela v dlaních topor ukořistěné zličské sekery. Čerstvá rusalka cítila, jak omámení z přechodového rituálu pozvolna ustupuje. Do údů se jí vracela síla, smysly se zostřily.

Z požárem hučícího porostu se vyřítila čtveřice očouzených, krví potřísněných bojovnic. Za sebou táhly cáry kouře – oděvy a vlasy jim doutnaly a dvě si právě spěšně shazovaly z ramen hořící kožešinové pláště. Zrovna když vyběhly z háje na břeh tůně, zřítíl se za nimi hořící strom a zatarasil přístupovou stezku. Ve vzduchu zavířilo listí kroutící se ve spalujícím žáru.

„Svatavo!“ vykřikla Mlada.

Zadýchaná velitelka na ni pohlédla jen krátce – pak zvedla zrak k vyřezávanému, nepřírozeně klidnému obličejí Děvany.

„Musíme zachránit bohyni!“ rozhodla bez dlouhého přemýšlení. „Rychle, sestry! Děvana nesmí shořet – byla by navěky prokleta a my s ní! Uvolněte ji z lůžka!“

Rusalky úplně nechápaly, co tím Vlastina první pobočnice sleduje, ale bez otálení oběhly jezírko, přiskočily k Děvaně a zaklínily oštěpy a klacky mezi mechem porostlé balvany u pramene. Zatímco se snažily uvolnit modlu, Svatavin roztěkaný pohled se otřel o Šárku. Ztuhla, vrátila se zpátky a podívala se na dívku pozorněji.

„Ty...“ hlesla, zírājíc na obličej, který nápadně připomínal odraz její vlastní tváře při pohledu do klidné vody tůně. „Ty musíš být...“

„Ano,“ přikývla rusalka. „Šárka. Dcera Bělavy z Brodů, tvé sestry.“

„Chudáčku,“ zaštkala Svatava a v náhlém popudu neteř objala a hrábla jí prsty do vlasů. „Teprve jsi prošla lůnem bohyně. Hned první den nového života musíš čelit zániku svatého háje a možná i bohyně a všech chrastenských rusalek...“

„Nemluv tak,“ odtáhla se od ní Šárka. „Háj možná lehne popelem a my zahyneme, ale bohyně musí přežít!“

Svatava se nevesele usmála. „Vidím, že sestra tě na poslání strážkyně Jezerky připravila důkladně...“

Zaskřípalo a zapraskalo dřevo. Rusalkám se podařilo uvolnit a rozkývat Děvaninu modlu.

„Svrhněte ji do jezírka!“ nařídila Svataava. „Posvátný pramen ji ochrání před ohněm!“

Byl nejvyšší čas. Požár ve svatoboru sílil, jeho praskání, syčení a hučení se slévalo do jednolitého zpěvu ohnivých démonů. Odevšad se valil hustý kouř a rusalky začínaly slzet, kašlat a dusit se. Rychle naposledy zapáchly, čímž nadobro vysunuly modlu z prohlubně, v níž po celá staletí vězela, a s prosbami o odpuštění ji spustily do jezírka. Čekaly, že bude plavat na hladině, ale modla se okamžitě ponořila a klesala ke dnu, jako by se opravdu chtěla v chladivé, stinné hlubině ukrýt před světlem a žárem požáru.

„Doufejme, že jí pramen otevře cestu do světa duchů,“ zamumlala Svataava skrz cíp pláště, kterým byla nucena chránit si nos a ústa. „A nám také.“

Pohlédly na ni. Zdlouhavého vysvětlování nebylo zapotřebí.

„Následujte mě, sestry! Touhle stezkou jsme už všechny jednou kráčely. Možná i tentokrát nalezneme cestu zpátky. Pak se pomstíme té chamradi, která ohněm znesvětila Děvanin háj. A pokud ne... ať se naše duše v zásvětí spojí s laskavou bohyní.“

S těmi slovy se odrazila od balvanu, na němž stála, a skočila nohama napřed do tůně. Vlčí plášť se zavlnil na hladině a pak se ponořil za rychle klesající vílou.

Ostatní rusalky neváhaly a skákaly za ní. Voda stříkala. Mohlo se zdát, že jezírko není dostatečně hluboké ani široké na to, aby pojalo masivní modlu a šestici dívek. Byl to však pouze klam. Rusalky mizely v hlubině, jako kdyby se vrhaly do samotné nenasytné Vltavy.

Nakonec zůstaly jen Mlada a Šárka. Vyměnily si pohledy.

„Tak pojď, sestro,“ usmála se Mlada. „Společně okusíme sladké lůno bohyně. Tady už číhá jenom smrt.“

„A tam?“ pohlédla nejmladší rusalka do vody a obličejem jí prolétla pochybnost.

Mlada pokrčila rameny. „Kdo ví?“

S těmi slovy popadla Šárku za loket a nesmlouvavě ji strhla s sebou do tůně.

Zvuky z vnějšího světa – všechen ten povyk, smrtelné sténání a hučení požáru – se okamžitě změnilly ve vzdálený, nezřetelný hluk. Šárka čekala, že narazí do změti údů ostatních topících se rusalek, ale opak byl pravdou – obklopil ji nečekaně rozlehlý vodní prostor. Zamrkala očima, aby si zvykly na vodu, a vzhlédla. Zčeřenou hladinou k ní pronikalo mihotavé světlo plamenů. Pak ale obrátila pohled pod sebe a spatřila tam onu známou pulsující modř. Poručila svou duši Děvaně, vdechla vodu a tentokrát bez paniky a zmítání se, které provázely její dnešní první ponoření do Jezerky, následovala ono vábivé tepání v hlubinách.

KAPITOLA SEDMÁ

Do lůna bohyně

D „Děvano!“ vykřikla Libuše zoufale a roztěkané oči, které už hodnou chvíli viděly něco jiného než ostatní Čechové, shromáždění u Vlčí brány, se jí obrátily v sloup. „Má bohyně! To ne!“

Kolena se jí podlomila. Kazi však tohle vysátí tělesné síly silnou vizí nezažila u mladší sestry poprvé – pohotově Libuši zachytila v podpaží a pomalu ji nechala klesnout; zároveň k ní poklekla, podepřela jí ochablá záda a konejšivě, téměř mateřsky si přivinula její hlavu na prsa.

Nepotřebovali vysvětlení, jaká hrůza kněžnu tak náhle skolila. Mohutný sloup kouře, zvedající se z východního úpatí Chrastenu, mluvil jasnou řečí. Svatobor u Jezerky umíral. A vládkyně pramene s ním.

„Naším bohyním hrozí totéž!“ zakvílela Teta. „Musíme hned probudit jejich sílu a vrhnout ji proti vetřelcům...“

„Hlavně potřebujeme únikovou cestu!“ vzhlédla k ní Kazi. „Jinak se všichni, jak jsme tady, brzy připojíme k otci a matce v mlze duchů!“

„Moje slova,“ přidal se poblíž stojící Žihař. „Kdybychom měli zbraně, byla by tady jistá naděje. Jenže co zmůžeme s kameny a klacky proti sekerám a oštěpům?“

„Co takhle sešplhat po západním srázu?“ nadhodil Jarožir z Brodů.

„Nesmysl – je příliš strmý,“ zakroutila Kazi hlavou. „Polovina z nás by se během sestupu zřítila do řeky. A na ostatní by už dole číhali Zličané – rojí se všude kolem a jistě by nám včas odřízli cestu. Ne, to není způsob!“

„Znáš lepší, vědmo?!“

„Říkám vám,“ mlela svou Teta, „ted' už nás zachrání jen bohové. Naše kouzla...“

„Naše kouzla neutiší krvelačnost nájezdníků!“ štekla Kazi podrážděně. „A i kdyby ano, slyšela jsi Kroka – vůdce Zličanů je mocný čaroděj! Když dokázal zahnat otce, naše kouzla zlomí jako nic!“

Ostrý hlas nejstarší sestry způsobil, že se Libušiny panenky vrátily na svá místa. Ochablá hlava se zvedla. Oči opět viděly skutečný svět kolem.

„Bohyně nám ukážou cestu,“ řekla kněžna překvapivě pevným hlasem a začala se s Kazinou pomocí zvedat. „Jděte, sestry, a naléhavě je prostě o radu!“

„Ale v tuhle chvíli...“

„Udělej to, Kazi!“ odstrčila Libuše tmavovlásku. Bez opory se mírně zapotácěla, ale rychle se rozkročila a získala pevný postoj, aby dokázala, že je opět při smyslech a při síle. „Hned! Nezbývá moc času!“

Teta bez otálení vyrazila k modle Strigy před bránou. Kazi ještě jednou pohlédla na Libuši, ale její váhání trvalo pouhých pár úderů srdce. Vzápětí se i ona otočila a rozběhla se k dřevěné Živě uprostřed návrší.

„Už jdou!“

To křičel Bivoj. Ze svého stanoviště na vysoko čnícím balvanu před palisádou viděl, co se odehrálo u svatoboru. A stejně tak teď spatřil, jak se útočníci po rychlém vítězství nad rusalkami přeskupili a pohnuli se proti svahu. Stoupali v doširoka roztažené, ale přesto pořád husté rojnici, aby měli jistotu, že nikdo z Vyšehradu neuprchne nějakou postranní únikovou cestou.

Vladyka Strošovců ucítil prudký poryv větru, který náhle zaskučel nad prostranstvím před bránou, rozcuchal mu vlasy a zaškubal cípy vlíčího pláště. Ohlédl se. Hádal správně – Teta v prohlubni balvanu u nohou vyřezávané Strigy opět zažehla oheň a teď s rytmickým zaklínáním divoce gestikulovala a dlaněmi naháněla hustý dým na modlu. Nehmotný kouřový had ovíjel Strigu a povětří před bránou jej napodobovalo a točilo se v čím dál divočejším víru.

Bivoj seskočil z kamene.

„Všichni dovnitř!“ houkl. „Zavřete vrata! Velekněžko!“

Vlasta k němu obrátila pohled tmavých očí, lesknoucích se slzami bezmocného zoufalství. Jejích šest družek jí muselo zastoupit cestu, jinak by určitě vyrazila po stezce ke svatoboru a nesmyslně tak přišla o život v záchvatu pomstychtivé zuřivosti. Nejdříve křičela, teď už jen slábnoucím, přerývaným hlasem dokola opakovala: „Svatava... Mlada... Radka... mé sestry...“

„Už se spojily s bohyní,“ zabručel Bivoj a s neuctivým důrazem postrčil vládkyni rusalek k bráně. „Nic si nevyčítej, vílo. Brzy dostaneš příležitost svést stejně hrdinný boj. Namísto lítosti v sobě rozdmýchej touhu po odplatě. Kněžko!“

Teta ho nevnímala. V transu se kolébala u čadící zápalné oběti a přivolávala na pomoc větrné běsy.

„Kněžko!“ popadl ji Bivoj za loket.

„Ne!“ křikla a šlehla po něm takovým pohledem, až ucukl jako před výpadem podrážděné zmije. „Ještě chvíli!“

„Už jsou tady!“ vykřikla Vlasta, která se mezitím i s ostatními divoženkami přesunula za palisádu a teď jedna vedle druhé vyhlížely nad vrcholky kúlů, v dlaních luky, ve tvářích zarputilé výrazy.

V odpověď opět zahučel útočný roh a nad návrší vzlétl sbor nepřátelských hlasů. Nebyl to jen prostý bojový pokřik, ale jakýsi rytmický nápěv, možná vzývání válečných bohů.

Bivoj se ohlédl.

Zličané přicházeli. Bez zbytečného rámusu a beze spěchu – očividně se nechtěli unáhlit a znásobit své nemalé ztráty, způsobené bojovnými divoženkami v bitvě o svatobor. Postupně se vynořovali nad ohybem svahu a mířili na široké prostranství před Vlčí bránou. Široký půlkruh se zužoval jako oko stahující se na zájcově krku, muži se za chůze přeskupovali, šik houstl a sílil. Většina z útočníků šla po vlastních, ale jednotlivé tlupy pěšáků vedli muži v sedlech – nepochybně vladkové jednotlivých zličských rodů a jejich družiníci, dohromady zhruba tři tucty jezdců. Ve středu linie, po stezce vedoucí přímo k bráně, klusala semknutá družina přibližně dvaceti jezdců – nepochybně knížecí družina. Bivoj přimhouřil oči a tiše zaskřípal zuby. I na tuto vzdálenost viděl bronzovou pokožku družiníků, úzké oči, havraní vlasy, dlouhé černé kníry, špičaté kožené čapky na hlavách, dvakrát prohnuté luky v dlaních a zakřivené meče u pasů.

Avaři. Či spíše míšenci Avarů a Zličanů. Dvojnásobní vyvrhelové.

Frančtí kupci, vyprávějící o událostech na východě, nelhali. Cizáci ovládli Zlič. Avarský velitel, který z neznámých důvodů upadl u velkého kagana v nemilost, odjel i se svou družinou na sever a našel si útočiště u Zličanů. Samo sebou, nespokojil se jen s rolí hosta. Svrhl domácího knížete a chopil se vlády nad kmenem. A jeho prvorozený následník Hordag, blížící se v čele té pochmurné družiny, měl ještě rozsáhlejší plány. Zlič mu nestačil. Chtěl vládnout i Vyšehradu a Libušínu, a možná dokonce i samotné Budči.

A ke všemu jej předcházela pověst čaroděje.

Bivoj na něj zíral a chtěl nechtě ucítil v srdci bázlivé zachvění. Kníže Zličanů byl na první pohled muž na vrcholu sil. Zhruba třicetiletý, zdánlivě hubený, ale ve skutečnosti pružný a pevný. Jeho údy díky vyrýsovaným svalům připomínaly spleť železných drátů. Čišela z něj nevidaná pýcha a sebejistota. Zatímco ostatní jezdci – jak avarští družiníci, tak podřízení zličští vladkové – se pyšnili pancíři z bronzových destiček a přilbicemi z tvrzené kůže a železné výztuže, on zbrojí okázale pohrdal. Hlavu měl nechráněnou, nad ušima vyholenou, pruh černých vlasů mu padal z temene dozadu a v týle byl sepnutý řemínkem. I trup měl obnažený, takže už z dálky

viděli tetování v podobě okřídleného psa či vlka, který z Hordagova břicha rozpínal své černé perutě na jeho hrud'. Oděv tvořily pouze kožené kalhoty a plášť z černých havraních per, navrstvených na tkanině stejně temné barvy.

Jediným důkazem, že Hordag opravdu velí této dobře vyzbrojené smečce, byl meč v jeho pravici. Měl pouze jedno ostří, podle avarského zvyku zakřivené, čepel však byla výrazně delší a o něco širší než u běžných kočovnických šavlí. Tak nebo tak byla tato zbraň něčím, co se v těchto končinách často nevidělo – a když už, tak jen u cizích nájezdníků anebo u ozbrojených průvodců franckých kupců. Meče vlastnilo jen několik českých velmožů a ani ti je nenosili do boje, ale vystavovali je na čestných místech ve svých dvorcích jako nejceněnější trofeje.

Hordag však očividně neměl meč jen na ozdobu. Jak se přibližoval, cákance rusalčí krve stékající po lesklém ostří byly čím dál zřetelnější.

A Teta pořád vzývala a brána zela dokořán. Bivoj přešlápl z nohy na nohu.

„Je nejvyšší čas, Teto!“ křikl do skučení sílícího vichru. Záměrně ji oslovil jménem – ale ani to nezabralo. Kněžka dál šermovala rukama a roztáčela kouř i povětrí nad pahorkem.

„Sestro!“ zaječela Libuše, stojící v bráně. Srdan z Tuřanů a Sťaglav z Klenovců se opřeli do masivních křídel brány a za vrzání zřídka používaných pantů je tlačili směrem k prahu. „Dovnitř! Ted' hned!“

Možná použila tón jejich dávno mrtvé matky, protože Teta sebou vyplašeně trhla a konečně se vrátila do tohoto prostoru a času. Vymanila se z chapadel transu, ohlédla se a rázně kývla na Bivoje.

„Jdeme!“

V poslední chvíli proběhli úžící se škvírou mezi vraty. Brána se s duněním zavřela. Bivoj Srdanovi pomohl zasunout silné břevno do bronzových závěsů. Poté společně vyběhli k palisádě – zevnitř k ní byl navršen nevysoký val z hlíny a kamení, dávno zarostlý trávou. Krok, který nechal hradbu vybudovat, nebyl hlupák – kůly tesané do podoby model možná chránily svatiště před zlými mocnostmi, ale val

byl uzpůsoben k obraně před smrtelným nepřítelem. Když stanuli na jeho vrcholku, hlavy kůlů jim sahaly po prsa.

„Kde je Kazi?“ rozhlížel se Bivoj.

„Běžela hledat únikovou cestu,“ odvětil mu Srdan. I on dostal od jedné z rusalek oštěp a teď po jeho ratišti neklidně přehmatával dlaněmi s hustě ochlupenými hřbety. „Doufám, že něco vymyslí, jinak tady všichni chcípne. U Velesovy prdele, ještě nakonec uvěřím, že to lejno Velibor je opravdu schopný čaroděj a dostihla nás jeho kletba!“

Bivoj se k jeho nervóznímu smíchu nepřipojil. Zličané už byli na dostřel. Rusalky pozvedly luky. Vlasta však zavrtěla hlavou.

„Bylo moudré vyvolat větrnou bohyni?“ zavolala na poblíž stojící Krokovy dcery. „V tom vichru se nedá střílet. A luky jsou teď našimi jedinými zbraněmi...“

„Neměj strach!“ utřala Teta. „Větrnice je mocná. Běsové, kteří jí slouží, jsou na naší straně. Střílejte, jako kdyby vládlo naprosté bezvětrí!“

S těmi slovy kněžka opět pozvedla ruce a začala drmolit zařikadla. V pravé dlani svírala amulet, prostou sošku Strigy. Sílící vítr vlétl do otevřených úst malé bohyně a zakvílel v dutém nitru. Zvuk zaznívající z nevelkého předmětu byl překvapivě hlasitý, a dokonce v něm slyšeli něco jako melodii.

Bohyně zpívala.

A její zpěv probudil běsy. Kouř z obětního balvanu u Strižiny modly se ve větru kroutil a trhal. Jeho cáry se však nerozplývaly, ale poletovaly nad prostranstvím před bránou jako útržky nějakého šedivého závoje. Když se rusalky a Čechové podívali lépe, zjistili, že ty kouřové přízraky získávají tvar ptáků. Avšak převelice podivných ptáků – jejich hlavy neměly zobáky, ale obličeje nápadně podobné lidským.

Vlastu to přesvědčilo, aby Tetinu slibu a moci Strigy důvěřovala.

„Připravte se, sestry!“ zakřičela na své družky a sama natáhla tětivu se šípem až k líci. Čekala s povelem do poslední chvíle, aby se útočníci přiblížili na vzdálenost jistého zásahu. „Snažte se skolit jezdce... Ted’!“

Sedmero tětiv zazvonilo a sedm střel vzlétlo vstříc vetřelcům.

Vítr zaskučel. Hejno kouřových přízraků zběsile zavířilo a vzápětí vyrazilo Zličanům vstříc. Skoro to vypadalo, že duchové popadli vystřelené šípy do pařátů a sami je nesou vířícím vzduchem k jejich cílům. Střely opravdu letěly, jako kdyby vládlo bezvětrí. Dva zličští jezdci se zřítili ze sedel – jeden se šípem v prsou, druhý v krku. Pod třetím vladykou se zhroutil kůň, zasažený do hrudi. Další střely skončily v okrouhlých avarských štítech potažených býčí kůží, jedna se odrazila od pancíře z kostěných destiček. Nebyla to špatná střelba, ale rusalky a Čechové zírali jen na Hordaga.

Zjistili totiž, proč kníže pohrdá zbrojí.

Vlasta si za cíl zvolila právě avarského míšence. Mířila dobře a ruku měla neochvějnou. Šíp provázený chomáčem větrných duchů prosvištěl nad stezkou vedoucí k bráně. Jeho hrot mířil na tetovaného okřídleného psa na Hordagově hrudi. Dostal se k němu na vzdálenost pouhého lokte.

Pak polonahý vojevůdce švihl mečem. Tak bleskurychle, že obránci na vyšehradských valech spatřili jen kratičký stříbřitý záblesk.

Vedví protátý šíp spadl pod kopyta knížecího hřebce. Duchové provázející střelu zklamaně zaskučeli, vznesli se do výšky a bleskurychle se vraceli ke Strižině modle. Úzké rty na Hordagově bezvousé tváři se protáhly do pohrdavého úsměvu – byl už tak blízko, že to obránci zřetelně viděli. „Znovu, sestry!“ vzpamatovala se Vlasta a podruhé sáhla do toulce. „Střílejte! Každý váš šíp ať vezme jeden život!“

Ani Hordag však nezahálel – pokynul družiníkovi po svém boku. Muž popadl stočený býčí roh a z plných plic na něj zatroubil. Tentokrát pozvedli luky Zličané, zejména avarští jezdci kolem knížete. Tětiny zazvonily. Směrem k palisádě vzlétla téměř stovka šípů.

Teta, ovládající poletující nadpřirozené spojence neúnavným vzýváním, zvýšila hlas.

Kouřoví ptáci se střemhlav, ve zběsilé smršti průhledných křídel, vrhli vstříc roji střel. Vichr hlasitě zaskučel a na okamžik se zdálo, že jsou v něm slyšet i skřehotavé hlasy samotných duchů.

Divoký poryv smetl šípy stranou. Rusalky a Čechové se instinktivně přikrčili, ale bylo to zbytečné – do palisády nenarazila jediná střela, všechny se neškodně sesypaly na prostranství před bránou.

„Teď, sestry!“ vykřikla Vlasta, narovнала se a opět vystřelila. Ostatní divoženky udělaly totéž.

Jejich šípy letěly bez nejmenších nesnází. Skolily dalšího jezdce, tři pěšáky a jednoho koně.

Kvílejícím povětrím se neslo Hordagovo vztekklé vytí, doplněné o opětovný řev útočného rohu. Doposud rozvážně se blížící Zličané zařvali, zařinčeli zbraněmi a vyrazili do útoku. Proti palisádě vzlétly další šípy a oštěpy. Větrní duchové však nepřátelské střely neúnavně sráželi k zemi. Nepřátelský kníže pochopil, co musí udělat. Pobídl koně do cvalu, přihnال se ke Strižině modle u cesty a rozmáchl se mečem.

„Ne!“ zaječela Teta. Hejno přízračných ptáků se vrhlo na Hordaga. Nejprve se zakymácel v sedle, obklopen zuřivě vířícím kouřovým mračnem, ale pak znovu zařval a zprudka se narovnal. V tom okamžiku jako by tetovaný démon na jeho nahém trupu ožil a vznesl se nad jezdce v podobě hrozivého stínu – zachňapal zubatou tlamou a vztekle máchl havraními křídly. Mračno Tetou vyvolaných duchů se vyplašeně rozprchlo do všech stran. Hordag popadl jílec svého dlouhého zakřiveného meče a obouruč, vší silou ťal.

Ostří zasáhlo modlu.

Teta se s bolestným výkřikem skácela k zemi. Vyřezávaná hlava Strigy, useknutá jediným úderem ďábelsky ostré čepele, dopadla pod kopyta Hordagova hřebce. Šediví průhlední ptáci se okamžitě změnili v pouhé cáry kouře, které vítr rázem rozmetал.

Vichr utíchal. Tím hlasitěji však zahlaholil válečný pokřik Zličanů. Do brány se zarazil první oštěp. Nad palisádou zabzučely šípy. Jedna z Vlastiných družek byla zasažena do krku a v rubínové spršce se skutálela z valu. I Bivoj se musel přikrčit – jeden z šípů jej minul tak těsně, až mu závan vzduchu způsobený letkami olízl ucho.

Sílící povyk však náhle prořízl pronikavý výkřik.

„Našla jsem cestu z pasti! Všichni za mnou! Rychle!“

Bivoj se ohlédl. Okamžitě poznal hlas své milé. Kazi s nadzvednutou sukní běžela po stezce mezi stromy a posvátnými kameny k valu a dokola křičela svou výzvu. Čechové zahučeli. Bivoj střelil pohledem k Libuši, která právě ochromené Tetě pomáhala vstát. „Běžte!“ zakřičel na ně. „Vezměte ženy a stařešiny a utíkejte! My se ty čubčí syny pokusíme na chvíli zadržet!“

Kněžny poslechy, potácivě seběhly z valu a společně s houfem stařešinů, bělovousých žreců a manželek lechů vyrazily pryč od palisády. Kazi se zastavila, a zatímco dav uprchlíků proudil kolem ní, pátrala pohledem po Bivojovi. Našla ho a nedočkavě na něj zamávala.

„Našla jsem cestu z Vyšehradu!“ vykřikla opět, tentokrát výhradně pro něj.

„Utíkej, Kazi!“ zařval. „Zachraň se! Přijdu za tebou!“

V následující chvíli jí musel ukázat záda. Do palisády totiž s ukrutným řevem narazila vlna Zličanů. Sekery zabušily do brány, šípy a oštěpy zasypaly hradbu i val za ní. Jeden nepřátelský šíp se zabodl do stezky ani ne krok před Kazi. Uskočila před sprškou udusané hlíny, ještě jednou pohlédla na Bivoje a pak se otočila a následovala uprchlíky. *Ti mě teď potřebují víc*, opakovala si v duchu, ale hrdlo měla sevřené. Věděla, že z Vlastiny družiny a zhruba patnácti mužů, kteří zůstali na valu, přežije jen málokdo... pokud vůbec někdo. *Živo, ochraňuj mého milého. Ať moc, již jsem zaklela do jeho opasku, od něj odvrátí nepřátelské ostrí!*

„Je to tady, Běsobijče!“ zahučel Srdan téměř radostně, když první Zličané začali šplhat na palisádu. Několik z nich obránci srazili rychle nasbíranými kameny. Jeden z nájezdníků se zřítil se šípem v oku – zblízka vypuštěná Vlastina střela se mu zanořila hluboko do mozku. Další však hbitě vylezli na nevysokou kolovou hradbu a začali přes hlavy model skákat dovnitř.

Vypukla bitva. Nože, kameny a klacky proti sekerám a kyjům naježeným bronzovými ostny. Pouze Bivoj a Srdan měli oštěpy. Hned je použili. Bivoj srazil jednoho Zličana bodnutím do obličeje, doprovázeným křupnutím lebky. Dalšího nechal vyšplhat až nahoru. Uskočil před jeho bradaticí, s výkřikem mu zanořil hrot oštěpu do boku a ve výbuchu vzteklé síly si přehodil vyjící tělo přes hlavu.

Sekeru, která muži vypadla z pracky, pohotově zvedl St'aglav. Jak se ukázalo, mladší z Klenovců nebyl zbabělec – to, že se před soudem nevzepřel svému bratrovi, nezpůsobil nedostatek odvahy. Popoběhl k palisádě a zarazil protáhlou železnou hlavici s úzkým ostřím do první lebky, která se vynořila nad hlavami kůlů. Vyrval ji i s chuchvalcem mozku.

„Hezké!“ pochválil jej s divokým smíchem Srdan, který mezitím srazil tři Zličany z palisády tak, že se svíjeli u její paty ve zvětšujících se loužích vlastní krve. Dalšího propíchl, vykroutil mu z ruky těžký kyj s hlavici pobitou bronzovými hřebíky, muže si o okraj hradby doslova setřel z hrotu a oštěpem pak mrštil po jednom z černovlasých jezdců projíždějících okolo – Avar se zřítíl i s řídicím koněm. „Tak co tomu říkáte, mrchožrouti?“ vyřvával. „Mysleli jste, že tady pobijete jen stádo splašeně bečících ovcí, co? Jen pojďte, já vás z toho omylu vyvedu!“

A oni přicházeli a rojili se jako mouchy na mršině uprostřed horkého léta.

#

„Kudy?“ zeptala se Libuše prostě, když se i s Tetou prodraly do čela skupinky uprchlíků.

„Lůnem bohyně,“ opáčila Kazi.

„Cože?“

Tmavovláska se nezdržovala zdlouhavým vysvětlováním. Stejně už byly u cíle – u modly plodonosné Živy uprostřed návrší. Kazi přeskočila mělký příkop, v němž ještě nedávno hořely posvátné ohně – i je uhasil chlad a vlhkost nepřírozené mlhy – a zastavila se u sochy.

„Tudy,“ ukázala na otvor obětní šachty, nořící se do hlubin chrastenské skály.

Spočinula na ní spousta tázavých, nechápavých a vystrašených pohledů.

„Privolala jsem zemního ducha v podobě netopýra,“ vysvětlila Kazi netrpělivě. „Prozradil mi, že lůno bohyně klesá do jeskyně pod

kopcem a ta ústí na povrch nedaleko odsud, v lese u řeky. Člověk se prý tou podzemní cestou může prosmýknout.“

„Člověk?“ vykřikl starý Žihař z Prahu. „Jedině blázen!“

„Raději blázen než mrtvola,“ utála ho Libuše. „Jdeme. Pokusím se nám na cestu podzemím vykouzlit trochu světla.“

„Není to znesvěcení Živy?“ strachovala se Teta. „Bohyně nás za to potrestá, zabloudíme v hlubinách a zhyne v temnotě...“

„Živa to pochopí,“ zavrčela na ni Kazi.

„Pospěšte!“ vykřikl vladyka Chrudoš, vyplašeně se ohlížející přes rameno. „Nejdřív nejváženější mužové kmenů!“

„Ne tak zhurta, rozbitá hubo!“ obořil se na něj stařšina Radovan z Levého Hradce, Srdanův příbuzný. „Nejdříve kněžny, pak ženy vladyků... a pak ostatní!“

„Jen ho nechte, ať jde první,“ zúžila Kazi oči. „Aspoň ověří, jestli je ta cesta bezpečná.“

Chrudoš zbledl a nahlas polkl – až teď pochopil, co na sebe ušil. Na zbytečné hádky však nebyl čas. Klenovec nohama napřed vklouzl do otvoru. Šachta strmě klesala do útrob kopce – zmizel jim z očí, jako by ho do temnoty něco stáhlo.

Chvíli slyšeli jen jeho vystrašené kvílení, šramot klouzajícího těla a hrkot a cinkání obětí, naházených do díry během mnoha předchozích vyšehradských slavností. Pak zvuky utichly a z hlubin se ozval vzdálený, nezřetelný hlas:

„Žiju! Stojím na pevné skále! Můžete!“

Všichni pohlédli na Libuši. Neměla v úmyslu zdržovat. Rychle si sedla na okraj díry a pak se zhoupla do lůna bohyně. Teta ji okamžitě následovala. Zraky všech spočinuly na Kazi.

„Já až poslední,“ zavrtila hlavou a po očku pohlédla k palisádě, u níž zuřila lítá bitva.

Nepřemlouvali ji, neztráceli čas. Spustili do otvoru další ženy a pak začali klouzat do temného neznáma stařešinové a žrecové.

Lůno bohyně je dychtivě pohlcovalo.

KAPITOLA OSMÁ

Křídla v podzemí

K „K bráně!“ vykřikl Bivoj.

Srdan úderem kyje rozdrtil dalšímu Zličanovi lebku jako shnilé vejce a ohlédl se na Strošovce. Hned pochopil, co jim hrozí.

Zatímco na valu vpravo od brány se dvojici hromotluků s pomocí Sťaglavy a tří dalších odvážných vladyků dařilo útočníky jakž takž držet si od těla a tedy i od hradby, vlevo měli nepřátelé očividně navrch. Čechové urputně vzdorovali, ale tváří v tvář o mnoho lepší zbroji rychle podléhali a jeden po druhém klesali do Moreniny krví ulepené náruče. Zanedlouho už Zličanům, přelézajícím přes palisádu, nic nestálo v cestě. První z nich právě sbíhali k průchodu ve valu, aby svým nedočkavě vyjícím druhům venku otevřeli bránu.

Jenomže v tom okamžiku seskočili do průchodu Bivoj a Srdan. Oštěp a kyj se hbitě daly do práce a rozpoutaly mezi zloduchy krvavé dopuštění. I Sťaglav se chtěl k dvěma robustním obráncům brány připojit, ale v tom okamžiku za palisádou pronikavě zaržál kůň a rusalky sborově zaječely. Klenovec se polekaně ohlédl a vytřeštil oči.

Útočníkem, který vyvolal tak zděšenou reakci, byl samotný Hordag.

Kníže, dosud nezraněný – a možná nezranitelný – se s kočičí mrštností vyšvihl chodidly na hřbet svého koně, pružně se odrazil od sedla a jako démon, letící na perutích, v něj se proměnil jeho plášť z havraního peří, přeskočil hřeben palisády.

Ještě ani nenarazil chodidly do valu a jeho meč už sykl vzduchem. Hlava jedné z rusalek v gejzíru krve odletěla od těla a narazila nedaleko stojící Vlastě do nohou. Rusalčí velekněžka zavřískla a obrátila luk proti knížeti. Odrazil zblízka vystřelený šíp koženým náramkem pobitým bronzovými hřeby, pohrdavě vycenil zuby a zatočil mečem. Další dvě rusalky se v křečích a záplavách krve zřítily k zemi. Vlastu zachránil jen bleskurychlý skok stranou, po kterém se skutálela z valu.

Hordagovi se při každém pohybu vlnily svaly na těle, takže na prsou vytetovaná běsí křídla se pohybovala jako živá. Šla z něj hrůza. Přesto S'aglav odhodlaně zařval a směle vyrazil proti míšenci. Vší silou švihl bradaticí – a poznal, že s takovou zbraní se nemůže hbitě poletujícímu meči rovnat. Hordag mu bleskovým úderem ut'al ruku i se sekerou, rozdrtil mu obličej hlavicí meče, a když se S'aglav v proudu horoucí krve skácel, připíchl jej zakřivenou čepelí skrz hrudník k zemi.

Nicméně Klenovcova oběť umožnila Vlastě a její poslední družce dostat se z dosahu běsnícího bojovníka. Teď pozpátku ustupovaly od valu a střílely do záplavy nepřátel poslední šípy z vyprazdňujících se toulců.

Bivoj, Srdan a bělovousý Jarožir z Brodů, kteří bojovali u brány, začínali pod neustávajícím náparem kolísat a couvat.

Přesila byla příliš velká. V okamžiku, kdy zličská sekera rozčísila Jarožirova žebra a její majitel vyrval z lechova hrudního koše ještě tlukoucí srdce, s řevem ho zvedl nad hlavu a nechal jeho krev pršet do svého šklebícího se obličej, i vladykové ze Strošovic a Levého Hradce ustoupili a vyrazili za Vlastou a její družkou.

„Nenechte je utéct!“ zařval Hordag a uprchlíky překvapilo, že z úst démona slyší lidskou, dokonce srozumitelnou řeč.

Vzduchem zabzučely šípy a vrhací oštěpy. Vlastina družka hekla, jak jí prudký náraz vyrazil dech, a tvrdě upadla obličejem k zemi. Vlasta se ohlédla, ale když zahlédla šíp zabořený hluboko mezi rusalcinými lopatkami, poznala, že už jí nemůže pomoci. Sevřela ústa, obrátila pohled dopředu a zrychlila.

Bivoj a Srdan se štěstím vyvázli z krupobití střel a rychle se blížili k Živině obětišti. Nejprve je zaskočilo, že u modly čeká osamocená Kazi, ale vzápětí pohlédli na otvor u jejích nohou a pochopili, kam se poděli ostatní.

„Honem do podzemí!“ vykřikla vědma. „Živa nás ukryje ve svých útrobách!“

Vlasta bez otálení skočila do díry a Srdan po krátkém zaváhání sklouzl za ní. Bivoj se zarazil u kruhového příkopu a vrhl pohled přes rameno. Zlá předtucha, která ho přinutila to udělat, se naplnila – Hordag se vydal je pronásledovat. Běžel tak rychle, až to vypadalo, že letí těsně nad zemí, nadnášen vzdouvajícím se pláštěm proměněným v zrudně velké krkavčí perutě. Ke všemu kolem něj opět narůstal strašlivý okřídlený stín s vlčí hlavou.

Bivoj se k němu otočil čelem.

„Bivoji, ne!“ zaječela Kazi.

„Zmiz odsud, Kazi!“ houkl vладыka přes rameno, přikrčil se a odhodlaně pozvedl oštěp. „Já ho zadržím! Koukej využít ten náskok!“

Na další dohadování už nebyl čas. Kníže Zličanů byl na dosah. Meč v jeho pěsti zářil jako zbraň nějakého božstva, v níž je zaklet nepozemský oheň. V jednom okamžiku se odrazil od země a v nepřírozeně mrštném skoku se vznesl do výšky. Přízračná křídla plácla do návrší.

Hordag ve vzduchu uchopil meč obouruč, zařval a zešíroka se rozmáchl. Bivoj na nic nečekal a vší silou bodl – železný hrot oštěpu vyletěl proti doskakujícímu soupeři. Míšenec bleskurychle švihl dlouhou čepelí. Ostří hladce přesešlo oštěp – Bivojovu pěst svírající ratiště minulo snad jen o dva palce.

Zličan dopadl přímo na Strošovce a oba muži se zřítili do ještě žhavého ohniště v příkopu kolem modly. Oba zařvali bolestí a vztekem. Zavířil popel. Bivoj praštil protivníka pahýlem ratiště, pak

pěstí, potom jej od sebe odkopl a rychle se vyhrabal z příkopu na kruhovou plošinu obětiště.

„Bivoji, poběž!“

Vzhlédl, oči svítící z obličeje černého od popela. Neposlušná Kazi se pořád krčila u modly.

„Co tady ještě děláš?!“ zakřičel na ni, zatímco se snažil vstát.

„Bez tebe neodejdu!“

Bivojova odpověď byla směsicí vzteklého štěkání a nepřčetného smíchu. Vstal a ohlédl se k příkopu.

V tom okamžiku se z mračna popela prudce vztyčil zličský kníže a nad chrastenské návrší vzlétl jeho zuřivý řev. Popelem a krví umazaný, vztekem sršící a doutnajícím pláštěm jako hořícími běsými křídly pleskající vojevůdce máchl mečem. Bivoj už nestačil uhnout. V poslední chvíli pozvedl proti dopadající zbrani ruce. Se štěstím zachytil Hordagova zápěstí, avšak míšencova síla a váha meče udělaly své. Bivoj sice pohotově odvrátil obličej, ale čepel mu zaskřípala na lebce. Ostří sklouzlo po levé skrání, lícní kosti a čelisti a vyrylo do pokožky krvácející brázdu.

Kazi strašlivě vykřikla a ze strany se vrhla na Hordaga. V pěsti svírala obětní nůž, který s sebou potají přinesla v mošně.

Čepel se zanořila do svalů na Zličanově levém rameni. Hordag zařval. V tu samou chvíli Bivoj, cedící skrz zuby bolestné skučení, obrátil k soupeři planoucí pohled. Pořád svíral v dlaních jeho zápěstí. Vyrasil jako podrážděný, vztekle funící býk, přinutil míšence vrávoravě couvnout, pak jej kopl kolenem do slabin a vší silou ho od sebe odhodil.

Kníže se po zádech zřítíl zpátky do doutnajícího žároviště v prohlubni.

„Dej mi ten nůž, Kazi!“ štěkl Bivoj a prskal přitom krev, řinoucí se mu do úst z proseknuté tváře.

Jenomže v tom okamžiku jim kolem uší zabzučel šíp a s drnčením se zabodl do Živy. Bojovník a vědma se ohlédli. Vrata v palisádě byla otevřená dokořán a do Vyšehradu se jimi jako průlomem v hrázi valila povodeň rozlícených, po krvi prahnoucích útočníků. Hordagovi družiníci se už v sedlech koní řtili k obětišti. Viděli, že jejich vůdce se dostal do potíží, a za jízdy stříleli z luků.

„Pryč odsud!“ vykřikla Kazi a popadla Bivoje za svalnatou paži.

Silák vrhl poslední pohled na Hordaga lezoucího z prohlubně a v jeho očích byl příslib, že se nevidí naposledy. Poté pevně sevřel Kazi v náručí, aby ji vlastním tělem ochránil před nárazy do stěn šachty, přeběhl k modle a nohama napřed skočil do díry.

Jak klouzali do neznámých, strašidelných hlubin, skvrna světla nad jejich hlavami se rychle zmenšovala, až se proměnila ve vzdálenou, šedou hvězdičku. Nakonec pohasla i ta a vladyka a vědma se napůl s úlevou, napůl s rostoucími obavami nechali obejmout temnotou v útrobách chrastenské skály.

#

Stejně jako všichni uprchlíci před nimi, i Bivoj a Kazi přistáli na hromadě obětí na dně příkré šachty. Strošovec se snažil dopadnout tak, aby uchránil Kazi před nárazem, ale stejně mu vyklouzla z náruče a skutálela se na opačnou stranu kupy. Jejich pád provázely rachot střepů z rozbitých džbánů, praskání zvířecích kostí, řinčení kovových předmětů a mlaskání shnilých plodů, pokrmů a dalších obětí. Sotva se Kazi zastavila na úpatí hromady a popadla dech, hned se dávivě rozkašlala. Puch rozkladu, který byl cítit i nahoře u modly a Čechové jej považovali za znamení, že Živa žertvy přijala a vstřebává je do svých útroby, tady byl dusivý a téměř nesnesitelný.

„Pospěš, sestro, čekáme na tebe!“ vklouzla jí do podpaží něčí ruka.

Kazi s Tetinou pomocí vstala, štitivě ze sebe oprášila zbytky obětí, odhrnula si z obličeje rozčuchanou kaštanovou hřívu a zamžourala do mihotavého světla provizorní pochodně. Byla zhotovená z kosti nějakého obětovaného zvířete, na jednom konci obtočené cárem hořící tkaniny, na druhém svírané Libušinou jemnou, štíhlouprstou dlaní. Na zemi hořely snopy obilí, které posloužily k rozdělení ohně. Chabé světlo plamenů olizovalo hrbolaté, slizce se lesknoucí stěny nevelké jeskyně. Protáhlý prostor se na opačném konci zužoval a tam, na začátku chodby vedoucí dál do nitra Chrastenu, neklidně přešlapoval vyplašený houfec žen a stařešinů.

„U Živy, co tady ještě pohledáváte?“ zavrčela Kazi. „Už jste měli být na půli cesty k východu z podzemí...“

„Kousek odtud se jeskyně větví,“ vysvětlila Libuše. „Ani já nevím, kterou z chodeb se dát. Tady pod zemí jako by můj jasnozřivý zrak zastřel černý závoj. Musíš nás vést!“

Tmavovláška zafuněla a ohlédla se po Bivojovi. Nutně potřeboval ošetřit. Už po prvním kroku zpátky k hromadě obětí se však zarazila a obrátila pohled k ústí šachty.

Z díry se řinuly mumlavé ozvěny vzdáleného vzteklého křiku. Bezpochyby to byl Hordagův hlas. Kníže rozzuřený poraněním – a navíc od ženské! – metal rozkazy a pobízel soukmenovce, aby Čechy pronásledovali i do podzemí. Také Bivoj, který se právě zvedl na všechny čtyři a snažil se potlačit nutkání vyvracet všechno, co snědl nejen dnes, ale snad za celý svůj život, ty varovné zvuky zaslechl a vzhlédl k díře. V tom okamžiku se mu v zorném poli objevila ruka se širokou, na hřbetě hustě ochlupenou dlaní.

„Neválej se tady, Běsobijče! Vsadím se, že ti zkurvysyni si brzy vyzkoušejí naši skluzavku.“

Bivoj vděčně sevřel podávanou ruku a se Srdanovou pomocí se zvedl na nohy.

„U Peruna, ty vypadáš,“ polekal se Tuřan při pohledu do Strošovcova krví a popelem umazaného obličeje. Ze šrámu po Hordagově meči pořád crčela krev a skrápěla mu už tak strašlivě umazanou, potrhanou a na několika místech propálenou slavnostní halenu.

„Musím ti to zašít,“ vykročila k němu Kazi.

„Na to teď není čas,“ potřásl hlavou a ohlédl se k díře nad hnilobou páchnoucí hromadou.

Srdanova předpověď se naplnila – z šachty zazněl sílící šramot rychle se sunoucích těl a brzy se z ústí začalo sypat kamení.

„Je to tady!“ zvolal vládce Levého Hradce, o krok ucouvl a pozvedl ukořistěný kyj s hroty vlhkými krví a mozky. „Libuše, Kazi, Teto! Honem všechny odved'te do bezpečí! Bitva neskončila!“

Hrstka uprchlíků se okamžitě dala na ústup. Bivoj se kvapně rozhlédl. Spatřil železnou hřivnu, která trčela z hromady obětí. Takové bohyni země obětovali kovkopové. Byla dvě pídě dlouhá a

špičatá – zázrak, že se na ni nikdo z uprchlíků nenapíchl. *Zato Zličané takové štěstí mít nebudou*, pomyslel si Strošovec a rychle se podlouhlého předmětu zmocnil.

Právě včas. Nesrozumitelné hlasy z šachty se proměnily v bojový pokřik a z otvoru jeden po druhém vylétli dva Zličané. Vzdálenost mezi nimi však byla příliš malá, a tak druhý muž nechtěně skopl toho prvního a oba se v jednom zlostně klejícím chumlu skutáleli z hromady. A už se nezvedli. Srdanův kyj udeřil a rozlouskl jednu zlickou lebku jako ořech. Než se druhý muž vyhrabal zpod umírajícího druha, Bivoj ho popadl za vlasy, nadzvedl mu hlavu a vrazil mu hřivnu do oka. Zlomila se a polovina z ní uvázla v Zličanově mozku.

„Ber to jako platbu za své služby!“ ucedil Bivoj, odhodil zbytek hřivny a vykroutil mrtvému z prstů masivní širočinu. S toporem zbraně v obou dlaních ucouvl, aby měl širší rozmach.

Z ústí šachty se vysypal proud kamení, úlomků kostí a rozdrcených hliněných střepů. Vzápětí na navršené obětiny s odhodlaným řevem doskočil další zlický bojovník. Bivoj a Srdan se rozmáchli společně, jako na povel, každý z jedné strany smradlavé hromady.

Nedopadla však ani sekera, ani kyj. Mezi hromotluky něco syklo. Zličan upadl jako nakopnutý vzteklým koněm a zátylkem narazil do hrbolaté skály. V prsou se mu chvěl šíp. Bivoj a Srdan se překvapeně ohlédli.

„Snad jste nečekali, že tomu skvostnému zabíjení budu jenom přihlížet?“ ucedila Vlasta a sklonila luk s ještě tiše drnčící třetivou.

„Říkal jsi *bitva*?“ zachechtal se Bivoj k Srdanovi. „Spíš jatka. Takhle je můžeme ve trojici pobít všechny, pěkně jednoho po druhém.“

„Proč ne?“ ušklíbl se Tuřan. „Já jsem při chuti. Hej, Zličané!“ zařval do díry. „Pošlete další pytle sraček! Je tady dost místa pro všechny vaše mršiny! Slyšíte?! Už vás tady čekáme! Pojd'te okusit proslulou českou pohostinnost!“

Zvuky z šachty naznačovaly, že Hordag se nezalekl a posílá do podzemí další hrdlořezy. Bivoj a Srdan pozvedli masivní zbraně. Vlasta vložila do luku poslední šíp.

Náhle se podzemím rozlehlo Kasino varovné volání:

„K zemi! Všichni k zemi! Rychle, pokud je vám život milý!“

Rusalčí velekněžka se nechápavě ohlédla do temné chodby, v níž před několika okamžiky zmizeli ostatní uprchlíci. Ozvěny vědmína hlasu přehlušilo sílící šustění a skřehotání.

Vlasta pochopila a bleskově se vrhla k zemi.

„Poslechněte!“ zaječela na dva hromotluky.

Bivoj a Srdan padli na chladnou skálu v poslední chvíli. V dalším okamžiku z temnoty jeskyně vychrstla živá záplava, blýskající drobnýma krvelačnými očima, cenící ostré zuby, vystrkující drápy a bijící blanitými křídly.

Netopýři! Stovky, možná tisíce netopýřů! A všichni se nedočkavě valili k šachtě, jako by věděli, že právě tam je čeká spousta čerstvé krve.

A první masité sousto právě vyklouzlo z otvoru. Zličan seskočil na mrtvoly svých druhů, vzhlédl a vytřeštil oči. Příšerné hejno do něj udeřilo a okamžitě ho pohltilo. Mužův řev zanikl v ohavném mnohohlasém pískotu a skřehotání. Jeskyni naplnila bušící blanitá křídla. Bivoj, Srdan a Vlasta si chránili hlavy rukama, ale drobné dráčky se jim stejně zachytávaly ve vlasech, o kůži se otírala chlupatá tělíčka a křídla zběsile bušila. Naštěstí si netopýři, jako by je vedlo nějaké společné vědomí, nevšímali ležící trojice a tlačili se do trychtýře obětní šachty. Zličané klouzající do lůna Živy narazili do té živé, nahoru proudící masy a byli jí okamžitě rozsápáni – na hromadu obětí v jeskyni už dopadaly jen zkrvavené, okousané zbytky těl, které si rozebrali další běsnící netopýři.

Živá povodeň byla tak prudká a vyvinula takový tlak, že se stěny jeskyně začínaly ozývat zlověstným praskáním a duněním. Bivojovi zatrnulo. Začal se plazit směrem, kde tušil únikovou chodbu – křídly zvířený vzduch totiž sfoukl i poslední skomírající plamínky a podzemí zaplavila temnota. Rozhrnoval živou, hnusně se hemžící vrstvu netopýřů, kteří si v tom zběsilem reji polámali křídla a teď sebou zoufale mlátili na zemi. Brzy však ve tmě nahmatal něco jiného – hřejivou lidskou kůži. Nohu.

„Pryč odsud!“ zahučela na něj Vlasta, které to obnažené lýtko patřilo.

„Kde je Srdan? Srdane!“

„Tady!“

„Mizíme!“

„Už bylo na čase!“

Plazili se po hrbolaté skále a křupajících tělíčkách dál do chodby. Brzy netopýří smršť nad jejich hlavami zeslábla. Právě v okamžiku, kdy se odhodlali zvednout na nohy, to za jejich zády zarachotilo a něco se s duněním zřítilo. Rozběhli se v obavě, aby je zával vyvolaný divokým příbojem netopýřů nedostihl. Srdan, tvořící chvost jejich malého průvodu, něco hulákal. Možná nadával, možná volal bohy, možná obojí.

Bivoj si už po několika krocích uvědomil podivnou věc. Na rozdíl od tuřanského vladyky a rusalcí velekněžky nevrážel rameny do stěn úzké jeskyně. Oni se potáceli naslepo, on se s jistotou vyhýbal všem hrbolatým skalním výčnělkům. Avšak nebylo to tím, že by viděl víc, to vůbec ne – jeho zrak tonul v naprosté temnotě. Spíše jako by získal nějaký další smysl, instinkt vlastní tvorům pohybujícím se pod zemí. A tehdy si vzpomněl na Kazina slova, když mu ráno dávala očarovaný opasek: *Nezabloudíš ani v jeskyni hluboko pod zemí*. Opravdoto kouzlo účinkovalo? Byla v tom moc Živy, zemské vládyně?

Najednou před nimi zablikalo slabé světlo.

„Bohům budiž díky, žijete!“ vítala je rozrušená Kazi, stojící na rozcestí temných chodeb s kostěnou pochodní nad hlavou. „Rychle za mnou!“

„Zpátky už to stejně nepůjde,“ chroptěl Bivoj zadýchaně. „Obětní šachta se zřítila. Alespoň to tak znělo.“

„Já vím. Požádala jsem Živu, aby před nepřáteli uzavřela lůno. Proto nám poslala na pomoc své děti. Všechno tvorstvo, které sídlí v zemi a pod zemí, bohyni poslouchá.“

Poznání, jakou moc se Kazi podařilo vyvolat, naplnilo Bivoje obdivem a zároveň bázní, ale teď nebyl čas o tom hloubat. Spěchali dál do zemských útrob, znějících ozvěnami jejich kroků a vzrušeného dechu. Chodba byla spíše jen úzkou puklinou v skalním masivu než opravdovou jeskyní, takže ramenatí vladykové se občas museli natočit bokem, aby se jí vůbec prosmýkli. Navzdory tomu

čtveřice zanedlouho dohnala ostatní uprchlíky. Čekali na ně v prostornější jeskyni, ostře páchnoucí netopýřím trusem. To však nebyl důvod, proč měli stařešinové a ženy zoufalé výrazy v očích.

„Kudy dál?“ vyhrkla na starší sestru Libuše, nadmíru znepokojená a zmatená. „Není tu žádný východ!“

„Klid, kněžno,“ opáčil Bivoj. „Určitě je tu cesta ven. Vím to.“

Sestry na něj pohlédly – Kazi významně, Libuše a Teta udiveně. „Víš to? Odkud?“

Než začal koktavě vysvětlovat něco o kouzelném opasku a silách, jejichž působení sám pramálo rozuměl, vložila se do toho Kazi: „Východ tu je a já ho najdu.“

Zhluboka se nadechla a vydechla, zavřela oči a nakrčila obočí soustředěním. Plamen její pochodně zesílil a mohutné stíny se skrčily.

„Já jen doufám,“ ucedil vладыka Chrudoš jízlivě, „že ti ten netopýr, od něhož ses dozvěděla o cestě podzemím, nelhal. Protože pokud tady není druhý východ...“

Klenovec zmlkl, když ho Bivoj probodl pramálo vlídným pohledem a významně mu ukázal ukořistěnou sekeru.

„Být tebou, tak by mi ostuda na hodně dlouho zalepila hubu,“ zavrčel Strošovec. „Tvůj bratr dnes hrdinsky zahynul při obraně Vyšehradu, zatímco ty jsi zbaběle uprchl se ženami a kmety.“

Chrudoš chtěl protestovat, ale Kazi náhle otevřela oči a vzhlédla. Z temnoty zaznělo skřehotání a nad hlavami Čechů proletěl netopýr. Vědma pozvedla louči, aby lépe viděla, kam tvoreček směřuje. Stoupal podél členité, hrbolaté, trusem potřísněné stěny. Ve výšce zhruba tří mužů náhle změnil směr letu a zmizel za mohutným skalním výčnělkem. Z pohledu uprchlíků to vypadalo, že za převisem narazí do stěny, ale pleskání křídel se začalo vzdalovat a brzy zmlklo úplně.

„Tam je cesta na povrch,“ ukázala Kazi pochodní.

Posbírali zbytky sil a začali šplhat.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Návrat bestie

V Ve srovnání s divokým povykem, který ještě donedávna zazníval z vrcholku Chrastenu, vládlo v hustém lese na jižním úpatí ostrohu téměř rajske ticho. Dokonce i pokřikování Zličanů, hnaných Hordagovým rozkazem, aby obklíčili celé návrší a číhali na uprchlíky, zaznívalo z hustého porostu jen sporadicky a jaksi přidušeně. Skoro jako by hlasy tonuly a zanikaly v hlubinách nepřátelsky mlčící tmavě zelené masy. Mohlo se zdát, že záhrobní hvozd konečně zvítězil nad vetřelci, s nimiž už několik dní urputně zápasil.

Ano, i zapovězený les sváděl svou bitvu.

A Zličané to dobře věděli. Po mnoho pokolení byly tyto lesy i pro ně knížectvím duchů – stejně jako pro kmeny žijící na západ od Divoké. Jenomže jejich zpupný, pyšný, čarovnou mocí cizích bohů nasáklý kníže se Návu nelekal. Zavelel k pochodu na země ovládané Krokovými dcerami přímo skrz temné lesy. A hvozd se znesvěcení bránil. Stavěl troufalým smrtelníkům do cesty neprostupné houštiny, zrádné močály a neschůdné srázy. Posílal na ně vlky, medvědy a

zuřivé zubry. Chrlil běsy, bezejmenné, nezřetelných tvarů a podob, ale krvelačné a smrtící. Když nic z toho nezastavilo postup Zličanů a jejich vojevůdců s avarskou krví v tepnách, les zastřel jejich zraky nepřírozenou mlhou. A z ní se vynořili duchové. Přízraky mrtvých Čechů, ale také zličských předků, je důrazně varovaly před útokem na posvátný Vyšehrad. Hordag se jich nezalekl. Použil kouzlo Simurga, démonického vlka s krkavčími křídly a drápy, aby mlhu rozehnal. Navýsost rozhořčení a rozezlení duchové se museli stáhnout zpátky do stínů a zličská horda dusala dál.

Jenomže tenkrát postupovali v sevřené formaci. Teď se museli na rozkaz knížete rozptýlit po lese kolem celého ostrohu. Hvozd toho okamžitě využil, udeřil na roztroušené skupinky a snažil se jim jejich pátrání po českých uprchlících co nejvíce znepříjemnit.

„Ten prokletý les nás pozoruje,“ zavrčel jeden ze tří Zličanů, kteří se právě prodírali porostem na úpatí čím dál strmějšího srázu směrem k řece, a ne bez námahy se vykroutil z pichlavého ostružiní, o němž byl přesvědčen, že ho omotalo záměrně, vedeno nevrloú vůlí Návu. „A dělá všechno pro to, aby tu českou havěť ochránil. Já říkal, že není moudré znesvěcovat hvozdy mrtvých. Zeměmi Pšovánů, podél Labe, bychom se k českým doupatům dostali daleko snadněji a možná i rychleji.“

„Plýtváš dechem, Vněslave,“ ucedil druhý z mužů, který proti pichlavým, neodbytným šlahounům musel dokonce použít nůž. „Teď už jsme tady. A pobili jsme většinu českých vladkyň. Válka vlastně skončila tou bitvou nahoře na Chrastenu. Hordagův plán, ať už se ti to líbí, nebo ne, dokonale vyšel. Tak přestaň zbytečně láteřit, zní mi to jako štěkání loveckého psa, kterému jeho pán hodil celou kýtu z ulovené srny, ale ten hloupý hafan si přesto stěžuje, že musel kořist štvát příliš hlubokým sněhem.“

Vněslav se zprudka obrátil a probodl soukmenovce zlým pohledem. „Slyšel jsem dobře? Nazval jsi mě hloupým psem?! Dávej si pozor na jazyk, pokud nechceš nechat svou hniјící zdechlinu někde v českých lesích...“

„Zmlkňte, vy dva!“ houkl na ně třetí muž, podmračený tmavovlasý válečník v kožené čapce vykládané kroužky z jeleních parohů. „Namísto toho, abyste se těšili na plné spíže, prsaté Češky a

sudy proslulého místního piva – což jsou slasti, které nás v následujících dnech čekají – úplně zbytečně se přete o něčem, co už máme stejně za sebou. Když bohové rozdávali rozum, vy jste určitě stáli s ženskými v řadě na užvaněnost a hádavost. Raději dávejte pozor kolem sebe. Vsadím se, že jste si vůbec nevšimli támhle té skalní průrvy. Tam, za tím hloží. Vidíte? Vněslave, koukni se do ní!“

Vněslav zaskřípal zuby, ale staršímu bojovníkovi neodmlouval. Obrátil pohled dopředu. Řeka už byla blízko a oni se právě dostali do míst, kde se svah po jejich pravé ruce nadobro proměnil v členitý skalní útes. Muž v přilbici z parohů měl dobré oči – přímo před nimi byla skála rozřatá prasklinou, které by si v té záplavě bujně zeleně nevšiml nikdo, kdo by něco podobného vysloveně nehledal.

Vněslav se přebrodil vysokým kapradím a napřaženým oštěpem rozhrnul hlohové houští...

A ztuhl.

„Bohové...“

„Co je?“ zpozorněl tmavovlasý.

Vněslav se ohlédl přes rameno a ztlumil hlas. „To není jen tak nějaká puklina ve skále. Je tam díra. Trub na poplach!“

Nejstarší z trojice popadl roh, který měl pověšený u boku. Rychle jej pozvedl k ústům a zprudka se nadechl...

V temném chřtánu podzemí zadrnčela tětíva. Vněslav se instinktivně přikrčil, avšak šíp, který kolem něj zlověstně zabzučel, prahl po jiném cíli.

Tmavovlasý zachroptěl a vypouklil oči. Jeho prsty pustily roh a křečovitě sevřely násadku střely zabodnuté v krku, podél níž okamžitě vytryskla krev. Muž si poplival vousy rudými slinami a svalil se do ostružiní.

Vněslav bleskově obrátil pohled k díře a nadechl se k varovnému výkřiku. Hrdlo mu však sevřela ochromující hrůza. Z otvoru totiž mrštně vyskočil mohutný démon s děsivě černým obličejem a ústy potřísněnými čerstvou krví. Vněslav polekaně ucouvl a pozvedl proti němu oštěp, ale běs srazil hrot stranou chráničem zápěstí a švihl sekerou. Ostří zasáhlo Vněslava do ucha. Křupla lebka, vystříkla krev. Hromotluk přeskočil padajícího Zličana, rozhrnul houští a

pustil se za třetím nepřítelem. Ten se otočil a rozběhl se zpátky do hustšího lesa. Ale hvozd byl pomstychtivý. Nohy prchajícího muže se zapletly do ostružiní jako do loveckého oka. Zličan upadl.

A zařval, až se z korun stromů vzneslo hejno krákajících vran.

Bivoj zaklel. Zatímco se muž zoufale zmítal v sevření šlahounů ozbrojených tisíci drobnými trny, strošovský vladyka k němu přiběhl, dupnutím mezi lopatky ho přirazil k zemi a obouruč udeřil širočinou, jako by roztínal sukovitý špalek. Zličanovo ječení utichlo.

Vzápětí se však les rozezněl ozvěnami jiných hlasů. Ze všech stran se blížilo volání a praskání, šustění a dusání – zvuky lidí, prodírajících se porostem. Brzy někdo zadul do rohu, jehož hukot vzlétl vysoko nad Chrasten a přivolal na stopu uprchlíků všechny Zličany v okolí.

„Do prdele,“ zaklel Srdan, který vyběhl z ústí podzemní chodby hned za Bivojem. „Co teď?“

„Co asi?“ odpověděla mu Vlasta, přiběhla k muži s rohem a vytrhla mu svůj poslední šíp z hrdla. „Rychle k řece!“

„A tam?“ vyvalil na ni Srdan oči. Z díry se mezitím vynořovali mžourající Čechové.

„Zkusíme ji přeplavat.“

„Cože?! Vltavu?! I kdyby nám dovolila beztrestně se plácát v jejích vodách, polovina z nás to nezvládne!“

„Přinejmenším,“ přidal se Bivoj, přelétaje pohledem dvacítku klopýtajících žen a po dechu lapajících bělovousých kmetů. „Srdan má pravdu, Vlasto. My nejsme rusalky, neplaveme jako štiky...“

„Řekla bych,“ přerušila je Kazi, která k nim právě dorazila, těsně následovaná Tetou a Libuší, „že nemáme na vybranou.“

Dívala se přitom podél chrastenského srázu na východ, kde už se houštiny začínaly zachvívat pohybem nepřátel.

„Musíme se nějak dostat na levý břeh,“ rozhodla Libuše. „Všichni k Vltavě! Hněte sebou!“

Běželi podél skaliska po mírně se svažujícím úpatí. Bivoj, Srdan a Vlasta se drželi na konci skupinky, aby ostatní ochránili před útokem zezadu. Hulákání Zličanů se však kupodivu nepřibližovalo.

„Hvozd je na naší straně!“ zazubila se Vlasta. „Udržuje nás náskok.“

Opravdu, vypadalo to, že les před Čechy otevírá houštiny, zvedá větve, zasouvá do země vyčnívající kořeny. Naopak Zličanům vši silou podrážel nohy, lapal je do spleť trnitých větví a švihal je přes obličej pichlavými haluzemi.

Zanedlouho uprchlíci dosáhli břehu. Poklidnou zátočinu lemovaly hustě rostoucí vrby. Připomínaly houfy nakrčených, číhajících vodníků s dlouhými zelenými vlasy padajícími do vrásčitých obličejů.

„Tak tohle je nad naše síly,“ zaštkala Teta, dívajíc se k opačnému břehu. I ostatním zoufalcům zastavujícím u vody se zdálo, že Vltava je dnes širší než kdykoli předtím.

„Řeka nám pomůže,“ utála Libuše. „Vlasto, nůž! Striga a Živa nám už pomohly, teď je na čase, abych já povolala svou bohyni. Děvana je paní všech vod. Přesvědčí Divokou, aby ušetřila naše životy.“

Vlasta jí nůž podala, ale tvářila se nejistě. „Co když bohyně zhynula v hořícím svatoboru?“

Libuše ji neposlouchala. Rázně vkročila do mělké vody a řízla se do zápěstí. „Děvano! Má bohyně!“ volala, zatímco její krev odkapávala na hladinu. „Odkazíva jsem ti oddaně sloužila a hojně obětovala! Teď tě poníženě prosím o pomoc! Zkroť mocnou, pyšnou Vltavu, ať nám dovolí dostat se zpátky do světa živých. Pokud je nutná lidská oběť, ať si mezi námi vybere. Kdybych to měla být já, ochotně Divokou nakrmím svým masem a kostmi. Ráda vyměním svůj život za životy sester a těchto žen a stařešinů. Děvano! Volám tě! Pomoz nám!“

„Já bych obětoval tu zbabělou kysu Chrudoše,“ navrhl Srdan a loupl okem po Bivojovi. Ten však jeho zlomyslný žert neoceníl – hleděl zpátky k lesu a svaly na ruce svírající sekeru se mu vlnily. Vladyka Tuřanů se otočil. Hlasy pronásledovatelů sílily. Opět zahučel roh, svolávající posily. Navzdory snaze hvozdu se Zličané blížili. První z nich se už prodrali houštinami na dohled od břehu. Zelené závěsy vrbových větví rozvlnily první šípky. Čechové se rozkřičeli. Jedna ze žen se zřítíla do vody se šípem v rameni. Žrec z rodu Drahelců upadl na travnatý břeh s propíchnutým břichem a hlasitým kvílením.

„Já se obětuji!“ vykřikla náhle Bělava z Brodů a začala se brodit k Libuši. „Dnes jsem přišla o manžela, dceru i sestru. Nezbyl mi důvod, proč bych se měla vracet do světa živých. Obětuj mě, kněžno! Lidská žertva uspokojí Divokou i vodní vládkyni!“

Libuše na ni pohlédla. Pak stočila zrak zpátky ke břehu, hledajíc radu u svých sester. Kazi se zachmuřila, ale nezaprotetovala jediným slovem. Teta naopak horlivě přikývla.

„Udělej to, sestro! Lidská oběť je nejmocnější kouzlo!“

„Ano, Vznešená!“ naléhala Bělava. Sama popadla Libuši za zápěstí a pozvedla si její pěst s nožem k hrdlu. „Neváhej! Obětuj mě! Řeka chce dar!“

Libuše se zhluboka nadechla. Ještě jednou krátce pohlédla ke břehu. Viděla, jak se Čechové snaží před zličskou střelbou krýt za kmeny vrb.

Pak se pevně podívala Bělavě do obličeje.

„V Návu potkáš své milované a budeš s nimi navěky šťastná,“ řekla, popadla ji levou rukou za vlasy a pravicí, svírající nůž, vši silou řízla. Z krční tepny statečné Jarožirovy ženy vystříkl mohutný proud krve a zacákal Libuši od čela až k vosímu pasu. Bělava se s vypoulenýma očima a s ohavným chrčením svalila do vody.

„Bohyně! Vltavo! Přináším vám nejvyšší oběť!“ vykřikla Libuše a postrčila v křečích se zmítající tělo do hlubší vody. Hned se ho chopil silnější proud a Bělava náhle zmizela v kalném toku. Rudá skvrna se rychle rozplynula.

Divoká přijala oběť.

A v tu chvíli se zpoza vrbami zarostlého ohybu řeky několik sáhů po proudu vynořila pramice.

„Honem ke mně!“ vykřikl převozník. Bidlem se snažil nasměrovat rychle plovoucí vor do zátočiny a hlasitě přitom chřestil kostmi, rozvěšenými na černém hávu.

„Bohyně nás vyslechla!“ vykřikla Teta a bez váhání seběhla z břehu do vody. Ostatní Čechové ji bez zaváhání následovali a začali se brodit mělčinou k připlouvající pramici.

Vlasta zakrvaveným posledním šípem skolila prvního z přibíhajících Zličanů a vyrazila za ostatními uprchlíky. Bivoj a Srdan couvali, zbraně pozvednuté, hbitě uhýbající před šípy a oštěpy.

Jakmile i jim zašplouchala pod chodidly voda, otočili se a o překot zamířili k voru. Čechové už šplhali na plavidlo a převozník jim všemožně pomáhal. Jakmile bidlem vytáhl do bezpečí kněžny, Teta pozvedla sošku Strigy a začala zaklínat. Bohyně zazpívala a zelené vlasy vrbových vodníků pročísl první poryv větru.

„Odrážej!“ křikl Bivoj. Zčeřená hladina už mu sahala po opasek, za který si spěšně zastrčil sekeru. Bok po boku se Srdanem se vrhli do proudu a začali plavat.

Převozník poslechl a bidlem zapřeným o kamenité dno odstrčil přeplněnou pramici ven ze zátočiny. Bivoj a Srdan se opřeli do zubatého okraje plavidla a pomáhali ho tlačit pryč od břehu. Voru se však opět chopila neznámá síla – možná duše samotné Divoké, možná vodní duchové vyslaní Děvanou – a začala ho nést nevídanou rychlostí napříč proudem. Dva vladykové se pro změnu museli pevně zachytit úvazů mezi trámy a nechat se pramicí táhnout.

Zličané na břehu nenávistně vyli, stříleli šípy, házeli oštěpy a metali kameny z praků. Sílicí vítr vyvolaný Tetou však střely vychyloval z dráhy a srážel je do vody. Přesto několik z nich zasáhlo i pramici. Další žena se šípem v prsou klesla do náručí svých soukmenovců.

„Nech pramici plout po proudu,“ přistoupila zadýchaná Libuše k převozníkovi. „Musíme do Prahu. Pro naše koně a zbraně, a varovat členy našich doprovodů! Ačkoli už si určitě všimli, že se na pravém břehu stalo něco zlého...“

„Shromáždíme družiníky a budeme bránit břehy!“ zvolal odhodlaně Srdan, zachycený za pramici. „Ty zličské svině nikdy nev Kročí na českou půdu!“

„Kněžno,“ zachroptěl převozník hlasem, který naznačoval zlé zprávy, „do Prahu nemůžete. Byl dobyt...“

„Cože?! Co to říkáš?!“ vzhlédl k němu vladyka Žihař, v pokleku lapající po dechu.

„Podívejte se na sever,“ ukázal převozník.

Až teď obrátili pohledy k osadě naproti Chrastenu. Kvůli hustému stromoví na březích až k ní nedohlédli, ale zato spatřili kouř, stoupající podél skalnatých návrší nad Prahem. Žihař opět zoufale zakvílel.

„Kdo? Jak?“ vyřázel ze sebe.

„Zrada,“ opáčil převozník temně.

„Velibor,“ zúžila Libuše oči. „Že je to tak?“

„Tak. Neodjel do Budče. Číhal v lesích i s ostatními odpadlickými vladyky. Jakmile za Vltavou zatroubily rohy Zličanů, i z hvozdu na levém břehu se vyřítili útočníci. Udeřili na Práh a rubali všechno, co jim stálo v cestě. Bez slitování...“

„Ten prašivec to měl všechno naplánováno,“ ozvala se Kazi, a pokud se snažila napodobit vrčení podrážděné vlčice, šlo jí to skvěle.

„A vypadá to, že věděl i o chystaném útoku Zličanů.“

„To nevíme,“ namítla Teta, očividně otřesená tou zprávou. „Možná jen šikovně využil situace...“

„Uvažuj, sestro!“ obořila se na ni Libuše. Z jejího jindy neproniknutelného, vznešeným půvabem prodchnutého obličeje teď čísel téměř divošský vztek. „Tu hádku večer na hostině vyvolal záměrně – aby měl důvod i se svými kumpány uraženě odejít. Ráno nám pak nebylo podezřelé, že se k nám nepřipojili v pouti na Vyšehrad. Pravým důvodem jejich odchodu ale byla vědomost o tom, že se tam bude vraždit. Prokletí zrádci! Spřáhli se s tou krvelačnou sebrankou vedenou avarskými psanci, jen aby nás svrhli. Netušila jsem, že Veliborova nenávist je tak hluboká...“

„Nenávist?“ ucedila rozpalující se Kazi. Oči jí divoce svítily zpod rozčuchaných, špínou slepených vlasů. „Spíš touha po moci. Svině jedna! Jakmile budeme mít chvilku, sestry, spojíme síly a vrhneme na něj kletbu. Opravdovou, ne prázdná slova, jakými nám včera hrozil on. Ať mu bohové zaživa rozdrtní kosti a smíchají je s masem, ať ho oběsí na jeho vlastních střevech, ať ho zadusí jeho vlastním urvaným...“

Kazin vášnivý projev přetřhl pronikavý křik. Uprchlíci se za ním polekaně ohlíželi. Nenávistí přetékající hlas zazníval z levého břehu, k němuž se pramice rychle blížila. Z lesa na nevysoké stráni vyjel jezdec. V sedle šedobílého grošáka se rýsovala štíhlá, nevysoká postava s rozevlátými tmavými vlasy. Její ječení nabíralo na síle, postupně se vzdalovalo lidskému hlasu a přibližovalo zvířecímu štěkání.

„To je Veliborova žena!“ zvolala Kazi překvapeně. „Ta avarská míšenka ze Pšova!“

„Ašiga,“ prokázala Libuše svou paměť na jména. „Bohové, co jí to visí u sedla? Vždyť je to... Ó, Děvano, ochraňuj nás!“

„Co je to? Co vidíte?“ vykřikl Srdan rozrušeně, protože tlačence na pramici mu zakrývala výhled ke břehu.

„Ona...“ koktala Kazi, nevěřící vlastním očím, „ona má Sekáčovu hlavu!“

„A něco vzývá,“ doplnila Teta slabým hlasem. „Snad nemá v úmyslu...“

Nedořekla. Voda kolem voru prudce zavířila, zabublala a vzedmula se, jako by se o pramici otřela hřbetem obrovská ryba. Plavidlo se rozhoupalo. Čechové s křikem padali na kolena a na břicha a všemožně se snažili udržet na voru.

Bivoj a Srdan si vyměnili vyděšené pohledy. Oba zřetelně ucítili vířivé proudění kolem svých nohou, vyvolané pohybem něčeho velkého ve vodě. Něčeho, co stoupalo ode dna přímo k prostému plavidlu.

„Držte se!“ zařval Strošovec, ale v tu chvíli už to *něco* zespodu vrazilo do pramice. Tak mocně, až jedna strana praskajícího a skřípajícího voru vyletěla téměř půl sáhu nad hladinu. Dobrá polovina uprchlíků se neudržela a zřítily se do vody. Jejich vyděšený křik okamžitě umlčela řeka. Dokonce i Kazi ztratila rovnováhu a přepadla přes okraj plavidla. Před okamžitým pohlcením nelítostnou Vltavou ji zachránila pouze Bivojova bleskurychle natažená ruka. Strošovec sevřel v prstech Kazinu halenu a s vypětím všech sil přitáhl vědmu zpátky k pramici.

„Co... co to bylo?“ prskala vodu a snažila se co nejpevněji zaháknout prsty za lýkové úvazy mezi břevny.

Namísto odpovědi přišel druhý dunivý náraz. Ležící Libuše a Kazi se držely pramice jako klíšťata srnčích slabin, ale převozník se za hlasitého chřestění kostí zřítily z plavidla a Divoká ho spolkla i s bidlem.

Na pramici okamžitě přestala působit kouzla a zmocnil se jí proud. Nesl ji k hořícímu, Veliborovými hrdlořezy obsazenému Prahu. Bivoj a Srdan začali kopat nohama a ze všech sil se snažili

tlačit vor ke břehu. Jenomže tehdy voda vedle pramice vybuchla v hnědavém gejzíru a na břevna se předními kopyty vyhoupllo mohutné štětinaté tělo. Nemělo sice hlavu, ale to mu zjevně nevadilo, protože oči ohavné trofeje, visící u Ašižina sedla, viděly za ně.

Kazi a Teta při pohledu na krvavou ránou ukončený trup, zběsile bušící kopyty do pramice jen píd' od jejich pevně zaťatých prstů, jednohlasně zaječely.

Sekáč se vrátil!

#

Bezhlavý kňour se ze všech svých nadpřirozených sil snažil převrátit vor. Nedařilo se mu to, kopyta klouzala na břevnech a Bivoj a Srdan na opačném konci pramice napjali svaly, aby vytvořili protiváhu. Přesto pohyby obrovitého těla plavidlo nebezpečně rozhoupaly. Další dva uprchlíci se s křikem zřítili do řeky, marně po nich nešťastně křičící Libuše a Teta natahovaly ruce a pokoušely se je zachytit. Vlasta se po čtyřech přisunula k démonovi a začala ho zuřivě bodat a sekat nožem, ale ničeho tím nedosáhla. Ašiga pobídla strakáče a klusala po břehu souběžně s proudem unášenou pramicí. Neustále vykřikovala rytmická zaklínadla. Čím hlasitěji zaříkala, tím větší silou Sekáč útočil.

„Už mám toho zahnojeného prasete tak akorát!“ houkl Bivoj. „Postarám se o ně! Vy se snažte dostat co nejrychleji ke břehu!“

„Bivoji, počkej!“ vykřikla Kazi, když viděla, jak se mladý vладыka zhluboka nadechuje, ale vzápětí už se Strošovec zprudka ponořil.

Šátraje prsty po slizké spodní straně břevna a zachytává se lýkových provazů, přeplaval Bivoj rychle pod vorem. Zamžoural ve vodě plné stínů. U protějšího okraje pramice zahlédl kancova hrabající zadní kopyta. Rychle démona podplaval, popadl ho za nohy a jediným rázným trhnutím stáhl Sekáče z voru. Překvapený divočák se ve vodě divoce zasmíтал. Jedno z kopyt zasáhlo Bivoje do ramene – mělo ráznost kovářského kladiva. Vладыka vykřikl, ale jeho hlas zůstal uvězněn v bublinách, stoupajících k vzdalující se hladině. Tím se připravil o značnou část cenného vzduchu. Sekáč, jako by poznal,

jak na svého soupeře, se k němu natočil břichem a začal zuřivě kopat. Bivoj utřil druhý drtivý zásah do prsou. Přemáhaje bolest a nutkání vdechnout vodu vyškulbl zpoza opasku ukořistěnou zličskou sekeru a pokoušel se s její pomocí bránit. Ve vodě se však nedokázal pořádně rozmáchnout. Zasáhl sice Sekáče do slabin a otevřel tak pramen tmavě červené, téměř černé krve, již se zmocnil proud, ale kanec nepřestal útočit ani nezeslábl. Úplně zapomněl na vor a na Krokovy dcery a zarputile se snažil nohama srazit Bivoje pod sebe, do hlubin plných zvířeného bahna. A dařilo se mu to. Strošovce už bodalo v plicích. Jeho pohyby začínaly být trhané a křečovitě. Sekera mu vyklouzla z prstů a klesla ke dnu...

Jenže v okamžiku, kdy už se mu z okrajů zorného pole začínala před oči drát temnota, se za Sekáčem náhle objevil ohebný, hbitě plavající stín. Zachytil se štětín na kančím hřbetě a začal démona zběsile bodat nožem. Zároveň ho táhl pryč od topícího se Strošovce. Víření kolem Bivoje ustalo, kopyta přestala bušit. Vladyka z posledních sil máchl rukama a vyrazil k hladině.

Byl to ten nejsladší doušek vzduchu, jaký kdy naplnil jeho plíce. Hned nato se dávivě rozkašlal. Plival vodu, zvracel kal, sténal a klel.

„Bivoji!“ dolehl k němu radostný výkřik, a přestože měl uši plné vody a v hlavě mu hučelo, poznal Kazin hlas. Mrkáním vyhnal vodu z očí a rozhlédl se. Vor se už houpal na mělčině a ubohé zbytky uprchlíků se právě plahočily ke břehu. Srdan pomáhal Libuši a Tetě. Pod stromy výše ve stráni se v sedle podupávajícího koně tyčila Ašiga. Pořád křičela jako smyslů zbavená a její hlas se mísil s ohavným chrochtáním kančí hlavy visící u sedla. Z mordy s obrovskými kly kapal sliz. Mezi tupými, ale silnými zuby v rytmu neklidných koňských pohybů plandal tmavý jazyk.

Jakmile byly kněžny v bezpečí, Srdan obrátil pohled k pšovanské čarodějnici. Jejích černých kouzel se zjevně lekal pramálo.

„Já ti ukážu, ty čubko,“ zavrčel, vyškulbl zpoza opasku kyj a rázně vykročil do svahu. Ašiga škubla uzdou, ucouvla a její hlas zesílil. Bivoj, který se snažil doplavat ke břehu, opět ve vodě ucítil pohyb. Něco se o něj otřelo, ale zčeření na hladině, které se poblíž něj objevilo, rychle směřovalo ke břehu. I Kazi, pořád po kolena ve vodě, to spatřila.

„Dejte pozor!“ okřikla ostatní.

Z řeky v gejzírech vody vyrazil bezhlavý Sekáč. Přeběhl po mělčině, nevšímaje si uskakujících Čechů, vyskočil na suchou zem a cvalem se řítíl na Srdana. Vladyka Tuřanů se zaskočeně ohlédl a vypouklil oči. V poslední chvíli se vrhl stranou a skutálel se po svahu zpátky k vodě. Sekáč se však neotočil k novému útoku. Pádil dál k Ašize. Těsně u ní se zastavil a vyhazoval zadními nohama jako poslušný pejsek, žadonící o odměnu.

Vzápětí ji dostal. Ašiga trhnutím odvázála černě ochlupenou hlavu od sedla a nechala ji dopadnout na zem. Sekáč se k ní shýbl a přitiskl pahýl krku k proťaté šíji. Mlasklo to a oddělené části těla bleskurychle srostly. Vepř se narovnal, potřásl hlavou, jako by chtěl vyzkoušet, jestli dobře drží, a spokojeně zachrochtal. Čechové ztuhli, protože čekali, že Pšovanka teď pošve démona zpátky proti nim. Jenomže v tu chvíli Libuše konečně zvítězila nad strachem, narovнала se a začala rytmicky pronášet staré zaklínadlo, které se naučila kdysi na Budči. Když ji Kazi a Teta zaslechly, hned se přidaly:

*Na zlé kouzlo boží moc,
přijď, Svarogu, na pomoc...*

Znělo to jako neškodná dětská říkanka, ale jakmile se hlasy sester spojily, vzduch se zavlnil jako nad kameny rozpálenými sluncem uprostřed léta a mokré vlasy tří kněžen zavlály v poryvu divotvorné síly. Ašiga sebou škubla v sedle a záštiplně zavřískala:

„Svarog vám nepomůže, děvky! To já teď vládnu jeho ohni!“
Nevnímalý ji, nenechaly se vyvést z rytmu.

*Na zlé kouzlo boží moc,
přijď, Svarogu, na pomoc...*

Sekáč zafuněl a netrpělivě hrábl kopytem, upíraje zlověstně planoucí očka na Srdana, který se mezitím zvedl na nohy. Ašiga znovu vykřikla ve snaze přehlušit zařikání tří sester. Její hlas se proměnil v ohavné ptačí krákání. Nad Avarkou znenadání roztáhl

nehmotné perutě hrozivý stín, nápadně podobný tomu, který vyvolal zličský kníže před Vlčí bránou. Jenomže Hordagovým soupeřem byla pouze Teta a její větrní duchové, kdežto proti Ašize teď stály všechny tři Krokovy dcery. Dál zarputile opakovaly zaklínadlo a pozvolna se dostávaly do transu. Poryvy jejich společné síly byly čím dál citelnější. Stromy na břehu šuměly, kymácely větvemi a hlasitě vrzaly. Ve vzduchu vířilo listí.

Trojhlasé zaklínání se vystupňovalo. Libuše zprudka vztáhla ruce. Ašiga sebou opět škubla, jako by dostala políček, a z nosu jí na ústa a ňadra vytryskla krev. Okřídlený přízrak se roztrhal a rozplynul, jako by jej vstřebala temná silueta lesa za jezdkyňí. Grošák, kterého předtím nevyvedla z míry ani blízká přítomnost démonického knoura, začal jančit a podeššeně ržát. Ašiga měla co dělat, aby se vůbec udržela v sedle. V jejích vytřeštěných očích, ještě před chvílí plných nenávisti, se zračilo zděšené poznání, že ztratila převahu.

Ještě jednou mrchožroutsky zakrákala... a pak náhle obrátila grošáka a kopnutím do slabin jej pobídla na úprk. I Sekáč ucouvl. Cítil soustředěnou sílu těch tří smrtelnic. A když po očku zahlédl, jak jeho paní po krátkém cvalu podél břehu zahнула do lesa a ztratila se z dohledu, také se obrátil a s podrážděným funěním zmizel v houštinách.

Bylo po boji. Libušin hlas se zlomil uprostřed verše a nohy ji zradily. Kazi a Teta ji rychle podepřely, ačkoli i ony samy se chvěly a kolena se jim podlamovala.

„Aspoň víme, kdo vyvolal Sekáče a pošťval ho proti tobě,“ vysoukala ze sebe Libuše znaveně, vzhlížejíc ke Kazi.

„A kdo poletoval nad našimi lesy na vraních křídlech,“ přikývla tmavovláska.

„Ta mrcha určitě upaluje rovnou do Prahu, za svým proradným manželem,“ zabručel Srdan. „Za chvíli máme na krku Wulfhartovy hrdlořezy.“

„Pravda,“ přidal se Bivoj, který se právě vrávoravě brodil mělčinou ke břehu a pořád chrchlal, plival a přemáhal dávivé nutkání. „Nezbývá nám moc času... Musíme hned vyrazit.“

Libuše se s pomocí sester opět zvedla na nohy, zakroužila dokola mírně zakaleným pohledem a nešťastně zasténala: „Bohové, zbylo nás tak málo...“

Úprk a nebezpečnou plavbu přežilo kromě Krokových dcer a dvou udatných vladyků jen pět lidí – Chrudoš z rodu Klenovců, starý Žihař, čerstvá vdova po vladykovi Střeziborovi z Dřevíče, ze které Libuše sňala křivé obvinění žárlivé vědmy, bělovousý Radovan z Levého Hradce a prošedivělá manželka lecha Čjaradiců, jenž stejně jako mnozí další zahynul při obraně Vlčí brány. Bivoj chvíli marně pátral zrakem po Vlastě, než mu došlo, že ten záhadný zachránce, který v hlubině zaútočil na Sekáče, byla právě rusalčí velekněžka. Nadechl se, aby alespoň drobnou modlitbou svěřil její duši do péče dobrých bohů, avšak v tu chvíli se za jeho zády ozvalo bublání, pak zašplouchání a nakonec zalapání po dechu. Strošovec se ohlédl a ze srdce mu spadl kámen, který by jej ještě hodně dlouho drtil výčitkami za to, že bojovná víla zahynula pro záchranu jeho krku.

S chechtáním spěchal prskající Vlastě na pomoc.

„Už jsem si myslel, že se objímáš s Morenou,“ přehodil si její ruku přes široká ramena a doslova ji odnesl ke břehu, ačkoli jeho samotného bodala bolest z několika pohmožděnin. Stopy po Sekáčových kopytech rychle tmavly a otékaly. Z rány na obličeji pořád kapala krev.

„Kdo to říkal... že my rusalky... plaveme jako štiky?“ cenila na něj Vlasta zuby zpod pramenů zplihlých hnědočervených vlasů.

„Ted' se přesvědčíme, jak umíte běhat,“ přivítal ji na břehu Srdan. „Vy všichni,“ rozhlédl se. „Seberte zbytky sil, přátelé. Vyrazíme do lesů. Družiníci z Budče mají koně, my jen své vlastní nohy.“

„Jaká je naděje, že jim utečeme?“ bručel Bivoj, zatímco se hrstka vyčerpaných, kulhajících, sténajících a navzájem se podpírajících uprchlíků pohnula od Divoké směrem k hvozdu.

„Žádná,“ utála Libuše prostě. „Kdybychom se spoléhali jen na rychlý úprk, určitě by nás dříve nebo později dostali...“

„Spíš dříve,“ utrousil Chrudoš, ale vysloužil si tím jen další vybrané kusy do sbírky Bivojových a Srdanových nevraživých pohledů.

„Takže potřebujeme kouzla, která za námi zametou stopy a oslepí pronásledovatele,“ dodala Libuše.

„Přesto nám alespoň malý náskok neuškodí,“ mínila Kazi.

S tím se nedalo nesouhlasit. Všichni jako na povel přidali do kroku. Zanedlouho se ponořili do houští a hučení podrážděné Vltavy ztichlo za zeleným závěsem, jenž se zavřel za jejich zády.

KAPITOLA DESÁTÁ

Odkaz otců

Dvorec vladky Žihaře stravovaly plameny. Požár syčel, praskal, kvílel, hučel. Čím dál častěji rachotily prohořelé, bortící se trámy. Slaměná střecha se už změnila v chumelenici žhavého popela, sněžící na všechno kolem. Černá kostra krovu se postupně propadala dovnitř, do ještě včera pyšné, smíchem a zpěvem se otřásající dvorany. Hustý kouř stoupal podél řídce zalesněné stráně za srubem až k rozeklaným skalám na návrší.

Wulfhart, který zkázonosnému útoku na Práh velel, sledoval řádění ohně i svých družiníků chladně a v netečném, nepřítomném obličejí se mu pohybovaly jen stíny rozechvělé mihotavým světlem požáru. Jeho oř neklidně přešlapoval na nádvoří, jako by se snažil dostat kopyta z půdy potřísněné krví. Bylo to téměř nemožné, protože k zaschlé Sekáčově krvi ze včerejška přibyla na dvoře spousta čerstvých rudých skvrn.

Na většině z nich se válela posekaná těla. Některá se pořád hýbala, kvílela a pokoušela se odplazit, ale Budečští a jejich spojenci z pěti menších rodů je bez milosti dobíjeli. Ti, kteří se nevěnovali

zabíjení, se smíchem honili mezi chýšemi vřískající ženy a dívky, vyháněli z úkrytů děti a všechny lapené zajatce pak shromažďovali v jednom z větších srubů. Většinou se jednalo o manželky a potomky samotných vladyků a za takovou dobrou krev zaplatí doudlejší anebo saší otrokáři zlatem.

Útok z lesa všechny v Prahu dokonale zaskočil. Družiníci lechů věrných Libuši se ani nestačili vzpamatovat ze včerejší pitky – bolavé hlavy jim rozpoltily sekery, nevolnost z břich uvolnily ostré nože. Hrstka přeživších mužů se stáhla do Žihařova dvorce a tam se opevnila. Wulfhartovi muži však jejich útočiště proměnili v ohnivou past. Z dlouhého stavení ještě pořád vybíhali kašlající a popálení muži. Daleko se však nedostali. Budečští a muži z pěti rodů srub obklíčili a každého uprchlíka okamžitě prošpikovali šípy a oštěpy. Někteří, hlavně ti s měchy ukořistěné medoviny v rukou, se u toho smáli a očividně považovali trefování se do řvoucích, popálených mužů za vynikající zábavu.

Ne, dobytí Prahu nebyl boj. Pouze rychle, zručně a nelítostně provedená jatka. Svůj účel splnila, avšak mohl se někdo pyšnit takovým „vítězstvím“?

Právě tuto trpkou myšlenku Wulfhart skrýval za nehybnou maskou, v níž se proměnil jeho obličej. Samozřejmě nezabýjel poprvé. Poslání ochránce Budče a prvního pobočníka Svarogova velekněze s sebou často přinášelo prolévání krve – zejména od doby, kdy Krok odešel k otcům a na velekněžský stolec zasedl Velibor. Wulfhart oddaně hubil zbojníky na cestách, nepřátelské nájezdníky i příslušníky sousedních kmenů během odvetných válečných výpadů. S každým dalším životem, vyhaslým na čepeli jeho langsaxu, ostří sekery či hrotu oštěpu, bylo jeho srdce tvrdší a výčitky svědomí si na něm lámaly zuby. Duchové jeho obětí mu vstupovali do snů jen zřídkakdy.

Zato se mu čím dál častěji zjevovaly přízraky jeho předků. Nic neřikaly, pouze se na něj smutně, vyčítavě a někdy i rozčarovane dívaly. Zejména jeho děd Wulfhart, první toho jména, který celý život zasvětil poslání Sámova pobočníka – býval velitelem jeho ozbrojeného doprovodu za kupeckých časů a později ochráncem velkoknížecího stolce. Udatně bojoval s Avary u Dunaje i s

Dagobertovými Franky u Vogastohradu. To byla *opravdová* vítězství. Jeho syn, Wulfhartův otec, si svými činy také vydobyl čestné místo v Návu. Když Sámó zemřel a říše se rozpadla na spoustu malých knížectví spravovaných jeho syny, odešel do Budče a stal se Krokovou pravou rukou. V jeho službách dokonce bojoval s Duryňky, soukmenovci vlastního otce, kteří pod vedením knížete Radulfa jednoho léta podnikli kořistní tažení povodím Labe až k ústí Vltavy. Často o tom Wulfhartovi vyprávěl a nikdy neprojevil ani náznak studu či lítosti nad tím, že proléval stejnou krev, jaká proudila i v jeho žilách. Právě naopak, byl na to kromobyčejně pyšný. „Věrnost vládci, jemuž sloužíš, stojí nad kmenovou příslušností a rodovými pouty,“ vtloukal mladičkému Wulfhartovi do hlavy. „Jsi potomkem uznávaných knížecích pobočníků, chlapče. Oddanost a věrná služba je naším rodovým posláním. Zrada je nepřípustná! Pokud se jí někdy dopustíš, tvá duše skončí v ledovém pekle hluboko pod kořeny Irminsulu, uctívaného našimi předky!“

Jenomže jak zachovat věrnost vládci, který je jen záštiplným, slabošským hlupákem, dost možná ovládaným prohanými cizáky? Velibor zradil Sámův i Krokův odkaz. Dnešním zákeřným útokem zadupal všechno, čemu tak oddaně sloužili Wulfhartův otec a děd, do krvavého bláta. Je věrnost podlému zrádci ještě pořád ctností? Zajisté, ani Wulfhartovi se nezamlouvala vláda těch tří čarodějnic, ale svrhnout je takovým nečestným způsobem, navíc za pomoci cizích žoldáků, jejichž vlastní skryté cíle možná ohrozí celé české plémě, s tím se nedokázal smířit. Hryzání ostrozubých pochybností v jeho nitru sílilo...

„Zbabělci!“

Ten hlas vytrhl Wulfharta z chmurných myšlenek. Zaostřil pohled na dvorec. Plameny ve vchodu proskočil statný muž. Na ochozu přede dveřmi upadl a skutálel se po dřevěném schodišti, tahaje za sebou cáry kouře. Na dvoře se však sebral, shodil ze sebe doutnající kožešinový plášť, rozhlédl se po okolostojících Budečských a s rozpráhnutýma rukama na ně začal křičet urážky a bojechtivé výzvy.

„Neřádi! Zákeřné krysy! Bojujte se mnou, jestli máte odvalu! Ne? Nikdo z vás se mi nepostaví?! Proklínám vás! Všichni budete v Návu žrát hovna, spát v blátě a nastavovat zadky nadrženým běsům!“

Odpovědí mu byl jen krutý posměch Wulfhartových družiníků a spojenců z ostatních rodů. Krví ulepené ruce pozvedly oštěpy, natáhly tětiny luků.

„Zadržte!“ houkl Wulfhart.

Obrátili k němu překvapené pohledy. I popálený muž přestal vyřvávat a vzhlédl k jezdcí, tyčícímu se za kruhem lučištníků a mužů s oštěpy.

„Jste jako psi, útočící na jelena,“ ucedil Wulfhart a sesedl z koně. „Nechováte v srdcích špetku úcty. Chcete *takhle* zabít Stražana, velitele družiníků z Libušína? Prvního knížecího pobočníka? Byl slavným válečníkem dřív, než většina z vás přestala žužlat matčin prs. Bojoval po boku mého otce. Ustupte! Skloňte zbraně! A dejte mu sekeru a štít! Zkřížím s ním zbraň a dopřeju mu smrt hodnou bojovníka.“

„Proč?“ namítl Zbygoš, jeden z jeho pobočníků, dravý, ctižádostivý a bezohledný mladík. „Velitel by neměl *takhle* dávat v sázku svůj krk...“

„Nepoučuj mě, holobrádku!“ zavrčel Wulfhart a z koženého oka u sedla vytáhl dlouhé topůrko své obávané širočiny. „Radši hod' své zbraně Stražanovi! Možná na nich ulpí něco z jeho bojovnosti a válečnické cti a pronikne pak i do tvého srdce.“

Mladík vzdorovitě vystrčil bradu a zaskřípal zuby, ale když viděl výraz ve Wulfhartově obličeji, neodvážil se mu dál protiřečit. Hodil k nohám prošedivělého družiníka z Libušína nejdříve svou sekeru a pak i kruh z dubového dřeva potažený býčí kůží a pobitý bronzovými hřeby.

Stražan na okamžik zaváhal, ale pak zbraně zvedl a zaujal bojový postoj.

„Ty si nevezmeš štít?“ zeptal se Wulfharta, který mezitím sesedl z koně a zamířil k němu. V ruce svíral jen svou sekeru.

„Ne. Jsi zraněný, popálený a znavený bitvou. Nebyl by to čestný souboj.“

Stražan vycenil zuby a z hrdla se mu vydral chraplavý, neradostný smích. „Čest? Ty mluvíš o cti? Drzoune! Tvůj otec byl rovný chlap, on mohl mluvit o cti. Ty jsi z jeho předností zdědil jen málo, jestli vůbec něco. Pokud ti otcův duch nahlíží přes rameno, určitě si nad tvými činy znechuceně uplivuje.“

„Naučil mě být věrným služebníkem svého vládce,“ zavrčel Wulfhart, přikrčil se a potěžkal v ruce sekeru, jako kdyby ji svíral v dlani poprvé. „Tak se toho držím.“

„A to má být omluva pro tohle podlé vraždění?“ pozvedl Stražan štít. „Oddanost zkurvysynovi, který je sám velezrádcem kmene, nemá cenu ani suchého lejna! A ty to víš. Jinak bys tímto soubojem, tímto předstíraným projevem cti, nechtěl ulevit svému svědomí!“

„Šetři dechem, starče,“ potemněly Wulfhartovi oči. „Abys důstojně obstál ve svém posledním boji.“

„Nepoučuj mě o důstojnosti, míšenče. Důstojně jsem bojoval s Avary, Sasy i Durynky, jejichž krev ti proudí v žilách! Předvedu ti, jak jsem louskal jejich lebky!“

S těmi slovy Stražan skočil a máchl sekerou. Útok byl překvapivě rychlý, ale Wulfhart před dopadajícím ostřím hbitě uskočil. Odpověděl drtivým úderem do štítu, který z kruhu odrazil bronzový nýt a rozpáral pomalovanou kůži. Šedivý družiník se zapotácel, ale Wulfhart toho nevyužil, dovolil soupeři znovu nabýt ztracenou rovnováhu a podniknout nový útok. Zbygošova sekera ve Stražanově pěsti opsala v krvi a kouřem páchnoucím vzduchu široký oblouk a zableskla se odrazem ohnivého světla. Wulfhart tentokrát neuskočil. Také máchl širočinou. Zbraně se srazily topůrky, sklouzly po sobě a zaklesly se do sebe dozadu protaženými ostřími. Wulfhart toho pohotově využil, zprudka svou sekeru otočil a škubl k sobě, čímž vytrhl protivníkovi zbraň z ruky. Zbygošova sekera zařinčela na dvoře. Stražan vrávoravě ucouvl. Wulfhart mocným seknutím do hrany štítu otevřel jeho ochranu a okamžitě udeřil znovu.

Libušinský velitel se širočinou zařatou v lebce klesl na kolena. Krev mu potřísnila napůl sežehlý šedivý plnovous. Vytřeštěné oči ulpěly na Wulfhartovi a v tom zakaleném pohledu ztuhlo pohrdání. Durynk sevřel rty a rázně vyrval ostří z rány. Starý družiník upadl na obličej a znehybněl.

Okolostojící bojovníci nad rychlým, tvrdým ukončením souboje nejdříve zalapali po dechu, ale pak začali Wulfhartovi provolávat slávu.

Vůbec je neposlouchal. Stál tam, čelo zkrabatělé, pohled upřený na strašlivou ránu ve Stražanově olysalé hlavě. Proč měl najednou pocit, že stojí nad mrtvolou svého vlastního otce? Nad mršinou starých časů cti a udatnosti, které nadobro pominuly, protože nastal věk zrady a podlosti?

Zbygoš přišel sebrat své zbraně.

„Hod’te ho zpátky do ohně,“ nařídil Wulfhart, pořád se dívaje na zabitého soupeře. „A ostatní mrtvé taky. Naskládejte je všechny do jednoho srubu a ten zapalte. Zaslouží si očistu ohněm, než se jejich duše odeberou na pravý břeh Divoké.“

„Ne,“ namítl někdo za jeho zády. „Naházejte je všechny do řeky.“

Wulfhart se ohlédl. Velibor projel uličkou v rozestupujícím se houfu družiníků a zastavil koně u nebohého Stražana. Wulfhartovy rty se pod plavým knírem zkrřivily. Na rozdíl od vladyků, kteří se k němu v noci přidali a přísahali mu oddanost, se velekněz boje nezúčastnil. Nikdy to nedělal. I tomu slavnému nájezdu na pšovanské osady, jímž se tak pyšnil, velel jen zpovzdálí. Ano, všechno naplánoval, vymyslel úskočnou taktiku vedoucí k vítězství a bohaté kořisti, ale on sám si ruce krví nezašpinil. I dnešní útok až do této chvíle sledoval z bezpečné vzdálenosti, od lesa.

„Mají nárok na řádný pohřeb,“ namítl šlachovitý velitel. „Stravu a tryznu jim vystrojovat nebudeme, ale očista ohněm...“

„Nic takového!“ ut’al Velibor ostře. „Jsou to všechno zrádci, uctívači rusalek a falešných bohyní. Odvrátili se od pravých bohů, jejichž svatyně je na Budči. Ať si je vezme jejich vodní bohyně, kterou je naučila velebit ta blábolící čarodějnice.“

Wulfhart měl sto chutí říct něco o lidožravých zvířecích bozích, které uctívali jejich tajemní spojenci zpoza Divoké, ale v hlavě mu jako vždy zazněla otcova slova: *Oddanost vládci. Jen na té záleží. Je tvým dědictvím, tvým posláním, tvým osudem.*

A tak jen tiše zaskřípal zuby, prudkým máchnutím setřásl z ostří širočiny poslední kapky Stražanovy krve a zamířil zpátky ke svému

hřebci. Zrovna když zastrčil topůrko sekery do smyčky u sedla, jeho kůň zafrkal, zastříhal ušima a nervózně švihl ohonem. I ostatní koně kolem se začali plašit. Wulfhart se zachmuřeně ohlédl a jeho zlá předtucha se naplnila.

Z lesa na jižním konci osady vyjel jezdec následovaný podivuhodným průvodcem. Jak se dvojice blížila k prvním srubům a zemnicím, neklid koní v osadě narůstal – začali ržát, škubat uzdami a vzpínat se na zadní. Muži měli co dělat, aby je udrželi na místech a jakž takž uklidnili. Koneckonců, oni sami na to naježené, varovné pohledy rozsévající čtyřnohé zjevení, které klusalo za jezdcem jako poslušný pes, zírali s pokleslými čelistmi. Dnes ráno viděli, jak veleknězova žena přivlekla do tajného lesního tábořiště kančí hlavu. Věděli, odkud ji ukradla, ale nechápali, k čemu jí ta hnusná, páchnoucí trofej bude. Teď, když viděli štetinatou hlavu opět pevně srostlou s obrovitým tělem, všemu porozuměli. Ten běs byl svázán se svou paní a osud chtěl, aby jí i nadále věrně sloužil. Ani Strošovcův oštěp, který včera v podvečer nechal divočáka vykrvácet na nádvoří Prahu, je nedokázal rozdělit.

Wulfhart svíral uzdu svého hřebce těsně u ohlávky a nedal zvířeti nejmenší šanci připojit se k jančení ostatních koní. On sám neprojevil ani náznak úžasu, či dokonce strachu – přestože mu obavy hlodaly v útrobách jako brouci v břiše zdechliny.

Ašiga u prvních dřevěnic zastavila koně, otočila se v sedle, pohlédla na Sekáče a významně kývla bradou k hvozdu. Kňour zachrochtal a vzdorovitě pohodil hlavou, ale pak zjhl, poslušně se otočil a odklusal zpátky k lesu, kde jeho temná silueta brzy splynula se šerem v porostu.

Ašiga pobídla koně a jela širokou ulicí ke dvorci. I bez démonického průvodce se jí všichni klidili z cesty.

Wulfhart zaťal zuby a syčivě se nadechl. Neměl ji rád. Vlastně ji nemohl vystát – už od loňského podzimu, kdy tu tmavovlasou mrchu přivlekli do Budče jako součást kořisti z nájezdu na osady Pšovanů. Wulfhart od první chvíle viděl prohnanost a touhu po pomstě, doutnající v hlubině jejích černých očí. Slyšel ji za noci zpívat a zaklínat v cizí, zřejmě krkavčí řeči, zatímco Velibor chrápal, splasklý, dosucha vysátý jejím nenasytým chťičem a dočista

nevědomý. Durynk doufal, že to veleknězi dojde, že ji prokoukne, ale Velibor udělal pravý opak – uprostřed zimy přišel s nápadem povýšit otrokyni na manželku. A v tu chvíli už bylo pozdě otevírat mu oči. Měla ho ve své moci. A co víc, měla tajný plán. Štvala Velibora proti Krokovým dcerám a vladykům, kteří uznávali jejich vládu. Potají běhala lesy a mluvila s divokými zvířaty a tajemnými přízraky, které na první pohled nebyly ničím více než jen stíny, avšak slyšitelně cvakaly tesáky a škrábaly o kůru stromů ostrými drápy. Prostřednictvím ptáků, hlavně těch spojovaných se smrtí, vysílala Ašiga svou duši na výpravy do vzdálených, neznámých končin, zatímco její bezduché tělo nehybně leželo na lůžku v budečské ložnici.

Wulfhart si jasně vzpomínal, jak se jednoho letního dne – bylo to krátce po slunovratu – vracel z obvyklé krátké projížďky po okolních osadách a na odlehlé mýtině za Budčí přistihl Ašigu, jak sedí na pařezu a laská se s velikým krkavcem, jako by to byl přítulný domácí mazlíček.

Tehdy se definitivně ujistil, že zdaleka není tou, již se zdála být.

#

Wulfhart bleskurychle škulbl uzdou a strhl koně do stínu stromů na okraji paseky. Ovšem, pro něj jako pro strážce budečského velekněze nebylo setkání s kouzly ničím výjimečným. Neviděl poprvé ani to, jak někdo mluví se zvířetem či ptákem. Důvod jeho obav ležel někde jinde. Prostě se nechtěl dostat do sporu – a vlastně ani žádného jiného vztahu – s Veliborovou novou ženou.

Jenomže Ašiga už zaslechla dusání kopyt a zprudka se ohlédla. I krkavec natočil hlavu a loupl po vetřelci zlým černým okem.

„Wulfharte?“ zavolala Pšovanka. Překvapení na její tváři rázem vystřídal prohnáný úsměv. „Vím, že jsi to ty. No tak, neskrývej se v houští a přijed’ blíž.“

Tiše zaklel. Měl sto chutí otočit koně a vyrazit po stezce rovnou k Budčí.

„Přece bys neutíkal před bývalou otrokyní,“ řekla Ašiga, jako by mu četla myšlenky. Pozvedla ruku a krkavec toho pohybu využil,

aby se odrazil od jejího zápěstí. Černé perutě zapleskaly, z masivního zobáku se vydralo nepříjemné zakrákání a mrchožrout se ztratil někde v korunách stromů. Tmavovláska ho krátce vyprovodila pohledem. Poté obrátila zrak k Wulfhartovi a vstala z pařezu.

Durynk zatnul zuby a pobídl koně. V levé ruce svíral dlouhé kopí. Jestli si na něj ta ježibaba něco zkusí, prostě jí prošpikuje to její zrádné srdce, prolezlé černými kouzly jako srdce mrtvého červy.

„Já ti neublížím,“ dodala a posílila tím jeho podezření, že mu vidí až do duše.

„Hledáš si podivné společníky,“ zabručel a zastavil v bezpečné vzdálenosti. Ona však dál kráčela k němu. Kůň neklidně zafrkal.

„Ale no tak, Wulfharte. Netvař se, že tě to překvapuje. Už dlouho na sobě cítím tvůj pátravý pohled. Často mě pozoruješ při čarování a zaříkání. Tohle není poprvé, co jsi mě přistihl, jak mluvím s lesními tvory a duchy.“

„Ovládla jsi velekněze, čarodějnice,“ nezmírnil svůj nepřátelský postoj. „To rozhodnutí pojmout tě za manželku nebylo jeho vlastní. To ty jsi mu je vložila do hlavy. Řekni, nemám pravdu?“

„Máš. No a? Ženy to tak přece dělají odjakživa. Některé kouzly, jiným k tomu stačí jejich přirozené přednosti,“ usmála se sebejistě a Wulfhart se najednou přistihl při tom, že si všímá, jak Ašiga vlní boky, vystrkuje nevelká, ale pevná ňadra, i jak se na něj dívá... Bohové, nesmí jejím zákeřným svodům podlehnout!

„Tomu jsi přece naslouchal taky,“ pokračovala s úsměvem. Zlehka přešla dlaní po koňské šíji a zvíře se okamžitě uklidnilo. „Zvukům mé a Veliborovy rozkoše. Z tvého srubu jsem nikdy nic podobného neslyšela. Copak tě žádná z tvých tří žen nedokáže opravdu vzrušit a poskytnout ti slast, která tě nutí křičet a výt jako divoké zvíře? Já bych tě takhle uspokojit dokázala.“

„Nezkoušej to na mě, čarodějko,“ zachroptěl, ale už tišeji a zdaleka ne tak příkře. Nedokázal odtrhnout pohled od jejích temných očí, blýskajících se roztodivnými přísliby. „Jsi jen míšenka. V žilách ti bublá avarská krev...“

„A ty jsi snad čistokrevný?“ vycenila zuby. „Tohle máme společné. Naše krev je částečně česká, ale nezapřeme ani dědictví

svých otců. Ty durynského, já avarského. Ani jeden z nás sem tak úplně nepatří. Perun a ostatní zdejší bohové nad námi nemají moc...“

„To z nás ještě nedělá spojence,“ odsekl.

„Vidím do tebe, Wulfharte,“ zastavila se tak blízko, že ucítil její zvláštní zemitou vůni. Její ruka přešla konečky prstů z potem oroseného koňského plece na sedlo a zastavila se nebezpečně blízko jezdcova stehna. „Nesnášiš mě, protože jsi přesvědčen, že se Velibor stal loutkou v mých rukou. Zároveň ale toužíš po tom, abys to byl ty sám, kdo plní mé tělo a dovádí se mnou na kožešinovém lůžku. Není to tak? Neprahneš po tomhle?“

S těmi slovy si bezostyšně rozhrnula zašněrovanou halenu – kožené řemínky hladce vyklouzly z dírek na lemech a z výstřihu vykoukly oblíny ňader a hnědorůžové dvorce bradavek. Wulfhart na ně uhranutě zíral. Prsty mu ochabovaly a ratiště kopí z nich pozvolna klouzalo, až se hrot dotkl země. Ašiga se vítězoslavně usmála a rozhrnula si oděv ještě víc.

„Proč nesedesneš z toho koně a nevezmeš si, po čem toužíš?“ zapředla.

V tom okamžiku rozhrnující se tkanina odhalila vraní hlavu. Vyčnívala zpod oděvu na Ašižině bříše a klovala zobákem do půvabného žlábků mezi jejími ňadry. Wulfhart zamrkal, zaostřil zrak a spatřil mrchožrouta s doširoka roztaženými křídly, vytetovaného na jejím plochem bříše. Jako by dostal facku. Okamžitě se vzpamatoval. Pěst opět pevně sevřela ratiště, zvedla kopí přes sedlo a namířila hrot na ženina obnažená prsa.

„Táhni ode mě, zmije,“ ucedil Wulfhart. „To znamení na tvé kůži... Znáš ho! Už jsem ho jednou viděl! To není znak Pšovů!“

Jedovatě se zasmála. „Tvrdila jsem to snad někdy? To, že jsem byla manželkou pšovanského vladyky, ještě neznamená, že pocházím se stejného rodu a kmene.“

„Vím, co jsi zač, mrcho,“ setřásal ze sebe její omamné kouzlo. „Slyšel jsem o plemeni uctíváčů havranů. Žijí daleko na východě, až za lesy duchů...“

„Ano,“ přiznala bez okolků a pořád se mu očima vysmívala, jaký je hlupák, že na něco tak zjevného přišel až teď. „Jsem Zličanka. Můj sňatek s vládcem Pšovů stvrdil spojenectví mezi těmito dvěma

kmeny. A vy jste vraždou mého manžela a mým únosem rozhněvali nejen Pšovany, ale i hrdé bojovníky ze Zliče!“

Wulfhart pevněji sevřel kopí. V tu chvíli byl odhodlán prohnat jí vyzývavě obnažená prsa ostrým železným listem. Ona však nehnula brvou, ani jediným záchvěvem nedala najevo, že by se ho bála. To družiníka znejistilo. Pozvolna uvolnil stisk.

„Budu tě sledovat,“ varoval ji. „Nespustím z tebe oči. Jestli se o něco pokusíš...“

„Nevyhrožuj mi, pse!“ vyjela na něj znenadání a z jejího hlasu, náhle tak podobného krkavčímu krákání, mu naskočila husí kůže. „Jsi jen poskokem svého pána! Jestli je ti život milý, nevraziš nůž pomluvy mezi mě a Velibora! Za mnou totiž stojí moc, o jaké se ti ani nezdálo. A ta moc už brzy překročí hranice českých zemí. Ve vzduchu už voní krev, necítíš to? Určitě ano. To se blíží válka. A ty, jestli nechceš být její první obětí, se mi nebudeš stavět do cesty!“

Wulfhart pod tlakem jejího záštiplného pohledu ucukl v sedle. Poznal, jak mocný protivník proti němu stojí. Najednou byl přesvědčen, že by ji nezahubil, ani kdyby jí vrazil hrot kopí přímo do srdce.

„Děvko,“ zavrčel. „Nemysli si, že mám z tebe plné kalhoty...“

„Ale ovšemže máš, Wulfharte. Srdce se ti třese jako huspenina. Ted’ mě dobře poslouchej. Svého pšovanského manžela jsem milovala. Tys mu usekl hlavu přímo před mýma očima. Vidím to pokaždé, když zavřu oči. Přisahám při všech bozích, že za to jednoho dne zaplatíš. Ale ten čas ještě nenastal. Jsi zručný bojovník a v událostech, které už brzy přijdou, se pro tvé schopnosti určitě najde uplatnění. Proto tě prozatím nechám žít. Záleží jen na tobě, jak dlouho budu shovívavá.“

Naposledy jí zpřímá pohlédl do planoucích očí a uviděl, že to myslí smrtelně vážně. A stejně tak poznal, že on s tím v téhle chvíli nemůže nic udělat. Nechvástala se, nepřeháněla, ta strašlivá zlá moc v ní opravdu bublala jako žhavý kov v útrobách země. Beze slova zatáhl za uzdu, přinutil hřebce udělat pár kroků zpátky, pak ho otočil a rázně pobídl. Zakrátko kopyta zaduněla na stezce a on se cvalem rozjel k Budči.

A ona tam stála, vlasy rozcuchané, ňadra obnažená, a vyprovázela ho hrdelním, posměšným křikem, zatímco vrána na jejím smíchem zvlněném břiše sebou šubala, jako by se chtěla odtrhnout od kůže a vzlétnout k nebi.

#

To se stalo před třemi úplňky. Pak události nabraly rychlý spád. Ašiga ve Veliborovi vybičovala odhodlání svrhnout Krokovy dcery. Ta touha ho ovládla natolik, že souhlasil s jejím návrhem uzavřít tajné spojenectví se Zličany. Velekněz moc dobře věděl, že ani s těmi několika spojenci mezi nespokojenými českými vladyky nebude mít dost mužů ke znovunastolení vlády Budče a Svarogova ohně. Lechové věrní Libuši pořád mohli shromáždit větší vojsko než on.

Potřeboval jistotu, že tu válku vyhraje. Jediným rozhodujícím úderem.

Ano, potřeboval žoldnéře.

Ašiga se mu už krátce po svatbě přiznala ke své skutečné kmenové příslušnosti. A teď navrhla, že povolá soukmenovce. Jakmile Velibor souhlasil, sama obstarala domluvu se zličským knížetem – na krkavčích křídlech vyslala do vzdáleného hradiště na východě svou vlastní duši. Když se po celém dni nehybnosti a nepřítomného zírání do stropu konečně probrala a tělem jí přestaly cukat ptačí pohyby, tlumočila Veliborovi odpověď knížete Zličanů: ochotně pošle veleknězi na pomoc stovku mužů, ale žádá za své služby platbu v podobě dobytka, značné části české úrody, otroků a kořisti získané v bojích. Velekněz na to bez dlouhého otálení přistoupil. Ašiga ho zpracovala opravdu důkladně. Wulfhart si byl jist, že to ona přišla i s nápadem zaútočit na Chrasten během výroční slavnosti na přelomu léta a podzimu. Koneckonců, všechna válečná tažení a loupežné výpravy se obvykle konaly v tomto období, po sklizni, v době plných sýpek a dobře vykrmených stád.

Wulfhart neměl nic proti snahám zlomit nadvládu Libuše a jejích sester nad Čechy. Spojenectví se Zličany se mu však příliš nezamlouvalo. Ani na okamžik neuvěřil, že zůstane jen u „sousedské výpomoci“. Avšak velekněz jeho hlasitě vznesené obavy rázně

odmítl. Řečeno slovy Wulfhartových prostořekých družiníků, Ašiga držela manželovy koule pevně v hrsti.

Jistě, mohl se pokusit o vzpouru. Wulfharta během uplynulých měsíců nejednou napadlo svrhnout Velibora a zabít tu zličskou čubku. Jenže onen vnitřní hlas, který ho k tomu pobízel, okamžitě přehlušila ozvěna otcových slov o oddanosti vládci a Svarogovu ohni. Navíc, příchodu Zličanů by to už stejně nezabránilo, spíše naopak – takový zvrat by je mohl ještě víc vydráždit. Vypadalo to, že Ašiga má mezi soukmenovci důležité slovo, takže její smrt by zřejmě jen rozdmýchala jejich pomstychtivost.

Takže ta čarodějnice vlastně pevně svírala i Wulfhartovy koule.

A v tu chvíli, kdy se o prvního družiníka otřela pohledem, v němž planul odraz požáru polykajícího Žihařův dvorec, mu to svým výrazem dala jasně najevo. Všechno probíhalo podle jejích plánů. Bez ohledu na Wulfhartův očividný nesouhlas a buřičské myšlenky.

Poté obrátila zrak k Veliborovi.

„Ty zmije mi vyklouzly,“ zasyčela.

„Cože?“ pobledl velekněz. „O kom to mluvíš?“

„O kom asi? O Krovových dcerách! Dostaly se přes řeku. Snažila jsem se je zastavit, ale byly na mě tři. Jejich kouzla se slila do jednoho proudu. Takový nápor se nedal ustát. Musela jsem se stáhnout.“

Velibor pobídl koně, dojel až těsně k tmavovlasé divožence a vyvalenýma očima se jí zblízka podíval do obličeje. „Říkáš, že Libuše uprchla?! Hordag přece sliboval, že jeho muži sevrou Chrasten v nepropustném sevření. Z Vyšehradu neměl uniknout nikdo živý! Obzvlášť ne ty tři mrchy!“

„Nezvyšuj na mě hlas,“ odsekla jedovatě. „Prostě všechno nevyšlo podle plánu. Libuše a její sestry se na převozníkově pramici přepravily na levý břeh. A společně s nimi několik dalších uprchlíků – určitě jsem tam zahlédla toho hromotluka ze Strošovic a tu dutou palici z Levého Hradce. Poštvala jsem na ně kančího démona. Několik jich svrhl do Divoké a zahubil, ale pak i jeho útok odvrátili...“

„Kde jsou teď?“

„Uprchli do lesů,“ ukázala k jihu. „Určitě míří do povodí Mže. Zřejmě se budou snažit dostat do Kazína nebo do Tetína. Hned pošli své muže, aby je vystopovali!“

Velibor kývl hlavou a sklonil pohled ke svému pobočníkovi.

„Slyšels?“

Wulfhart přisvědčil. „Hned pošlu dvacet chlapů...“

„Žádné *pošlu*. Povedeš je ty sám!“

„Veleknězi, raději bych zůstal po tvém boku. Kdyby ses ocitl v nebezpečí...“

„V jakém nebezpečí?“ zavrčel Velibor netrpělivě. „Naši nepřátelé se válejí v krvavém blátě! Jedinou skvrnou na našem vítězství je úprk těch tří ježibab. Vyskoč do sedla a uháněj na jih. Musíš tu havěť vyčenichat za každou cenu. To prokleté Krokovo sémě mi přiveď, ostatní nechej hnít v lese.“

Wulfhart spolkl další námitky. Koneckonců, byla to pro něj úleva moci se odsud vytrazit. Blízká přítomnost Ašigy mu vůbec, ale vůbec nedělala dobře.

Vyšvihl se do sedla, spěšně vybral dvacet mužů a pak v jejich čele vyrazil na jih. Cesta vinoucí se po západním břehu je vedla do hustých hvozdů na březích Mže.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Smrtící spár

Velibor klusal od dobytého, krví potřísněného a zčásti hořícího Prahu po mírném svahu dolů k Vltavě. Byl nejvyšší čas, aby přivítal tajného spojence. Z onoho prvního setkání tváří v tvář se ho zmocňoval neklid a čím dál zlověstnější předtuchy. Obzvláště když viděl nadmíru spokojený úsměv na rtech Ašigy, která jela po jeho boku. Nějaký šepotavý hlas v koutku mysli mu říkal, že brzy dojde k něčemu, co se mu nebude líbit.

Za podivným manželským párem se držela pětice vladýků, kteří v noci přísahali věnost Budči a Svarogovu ohni. Byl zde obávaný Ljutobor z rodu Běchoviců, který loni na Libušině soudu čelil obvinění z loupežnictví proti Úhonicům a kněžnino rozhodnutí mu uložilo vyplatit sousedům vysoké odškodné. Po jeho boku klusal šedovlasý Trut z Nahorubů, který měl spory už s Krokem, natož pak s jeho dcerami. A byli tady i Belun z rodu Netvořiců, Samorod z Běduhosticů a Žaroh ze Žíňanů. Všichni krčili obočí, vyměňovali si nejisté pohledy a očividně sdíleli neblahé předtuchy svého vůdce.

Pod kopyty koní zachřestily oblázky. Malá družina zastavila u vody.

I na protější straně, poblíž Moreniny modly na břehu Botiče, se ukázalo několik jezdců. Za nimi se z lesa svírajícího Chrasten postupně vynořovala pěší masa Zličanů. Velibor i na tuto vzdálenost viděl jejich divošské vzezření a chlad rozlévající se jeho nitrem se začal měnit v led.

„Divokou nepřebrodí,“ zabručel. „Ne v těchto místech. Budou muset porazit pár stromů a postavit vor...“

„Vor? K čemu?“ odfrkla si Ašiga. „Divoká nebude dělat potíže. Spíše naopak – ještě se jim bude ráda klidit z cesty. Hordag ji zkrotí. Dobře se dívejte. Právě to začíná.“

Velibor přimhouřil oči. Z houfu jezdců se vynořil muž s tetováním na obnaženém trupu a pláštěm z havraního peří. Sesedl z koně, pokynul ostatním mužům, aby se drželi v bezpečné vzdálenosti, a pak bez doprovodu zamířil kolem Moreniny modly k řece.

Jakmile se přiblížil k vodě, šum řeky začal slyšitelně sílit a brzy se proměnil ve varovné hučení. Vltava vycítila přítomnost nepřítele. Někoho, kdo se odvážil překročit lesy duchů, spálit svatobor vodní bohyně a znesvětit vysehradské obětiště. Vztekala se, protože takovou troufalost nepamatovala – a její paměť sahala nepředstavitelně hluboko do minulosti, do dob ještě před zrozením bohů.

Voda v širokánském korytě očividně zneklidněla a začalo jí znatelně přibývat. I kopyta Veliborova koně, ještě před chvílí skřípající podkovami na suchém kamení, se šuměním opláchla zpěněná, podrážděná vlna. Zvíře zafrkalo a couvlo – vycítilo, že je v tom něco nepřírozeného.

Zličský kníže se rozhněvané řeky nezalekl. Když mu voda narazila do kotníků – zprudka, se silou schopnou povalit dospělého člověka – nezakolísal, neustoupil, ale naopak vykročil po mělčině vpřed. Brzy se už zarputile brodil silným proudem. Byla to výzva. Projev pohrdání. On se svému nelidskému soupeři posmíval!

To Divokou opravdu rozzuřilo.

Velibor a vладыkové s vypoulenýma očima sledovali rozbouřenou vodu. Z vodní tříště se nad neklidnou hladinou vytvořila jemná mlha. Ta začala modravě světlkovat a nepřírozně se kroutit a tvarovat. Zanedlouho už všichni, jak Čechové na levém, tak Zličané na pravém břehu, užasle zírali na nesmírnou siluetu přízračného hada, zvedajícího se nad hladinu.

„Duše řeky,“ vydralo se z Veliborova vyschlého hrdla bázlivé zachroptění.

Ašiga obavy českých vojevůdců nesdílela – na rtech jí pořád pohrával ten sebejistý, pyšný, pohrdavý úsměv. Planoucíma očima sledovala Hordaga. Ten, po kolena v nenávislně dorážející vodě, a přece neochvějný, najednou zprudka rozpřáhl ruce. Jeho plášť z černých per se roztáhl jako perutě skutečného mrchožrouta, snažícího se vzlétnout. Zároveň se rozhýbalo černé tetování na jeho svalnatém trupu, navzdory vzdálenosti viditelné i ze západního břehu.

Z Hordaga vzlétl obrovský černý stín – jako kdyby těsně za knížetem vyšlehl jasný plamen a vrhl do mlžného víření nad Vltavou jeho několikánásobně větší přízračnou siluetu.

„Ano!“ vykřikla Ašiga hlasem, který u ní Velibor slýchal jen ve chvílích největší tělesné rozkoše. „Pohledte na Simurga, syna vlka a havrana, nejmocnějšího z avarských bohů!“

Čtyřnohý stín se odtrhl od nesrozumitelně, ale rytmicky zaklínajícího Hordaga, roztáhl průhledná křídla od svahů Chrastenu až k vrcholům skal nad Prahem, máchl jimi a vzlétl nad vlnící se duší řeky. Temné perutě zapleskaly, stín vlčí tlamy vycenil zuby na pozadí šedivého nebe.

Vzápětí přízračná šelma zaútočila. Její nohy nebyly zakončeny vlčími tlapami, ale zakřivenými ptačími pařáty. Ty se bez milosti zabořily do modře planoucího ducha Divoké. Vltava se zoufale zasmítala. Do břehů udeřily rozdivočené vlny. Voda stříkala vysoko a olizovala vzdálené úseky břehů, kam nedosáhla ani za těch nejničivějších povodní.

Velibor na nic nečekal, trhnutím uzdy obrátil koně a prchal od řeky. Vладыkové se dali na ústup už před nějakou chvílí. Až výše ve stráni se obraceli zpátky, uklidňovali vyplašené koně a zvedali užaslé pohledy k zápasícím přízrakům.

Ašiga seskočila z koně, odehnala ho plácnutím po zadku a pevně se rozkročila na břehu, kolena omývaná běsnící vodou. Právě včas. Divoce se svíjející přízračný had setřásl Simurga a přinutil ho vzlétnout výš nad řečiště. Míšenka si rázně rozškubla šněrování na prsou a rozpřáhla ruce. Z tetování na jejím břiše se vznesl druhý, o něco menší stín mrchožrouta, vystoupal nad řeku a splynul s duchem, kterého vyvolal Hordag. Magií Ašigy posílený okřídlený vlk opět tvrdě zaútočil a srazil vlnící se duši Divoké zpátky do koryta. Chvilí se pokoušela zvednout, ale Simurg ji sevřel v tlamě a drtivý stisk přízračných tesáků záhy zlomil její odpor. Modravě světélkující obraz oživlé řeky narazil do hladiny a rozpadl se do množství mlžných cářů. Vltava ochabovala. I voda se zklidnila a rychle stékala zpátky do dřívějších břehů. Když se pod vyčerpanou Ašigou podlomily nohy, kolena už zase narazila do vrstvy oblázků.

Šelma ulovila hada. Démonický Simurg pokořil duši Divoké. Hladina brzy dosáhla předchozí úrovně, avšak tím to neskončilo. Klesala dál. Tak, jak před chvílí vztekla řeka navýšila svůj objem, teď zlomeně, poraženecky ustupovala. Velibor sledoval ubývající vodu a nechtěl věřit vlastním očím. Kouzla, kterých byl právě svědkem, přesahovala nejen jeho vlastní schopnosti, ale dokonce i jeho představitivost. Ano, už nějakou dobu tušil, že Ašiga v sobě skrývá větší moc, než kdy byl ochoten připustit, ale tahle ukázka divotvorné síly mu vyrazila dech.

Jenže na jakékoli pochybnosti a úvahy o správnosti jeho jednání už teď bylo pozdě. Z Vltavy se mezitím stal mělký potůček. Na Hordagův pokyn se Zličané pohnuli a začali se nízkou vodou brodit k levému břehu. Nejdříve jezdci, pak pěší bojovníci. Zličský kníže pořád stál na východním břehu, ruce rozpažené, na rtech zaklínadla. Stín okřídleného vlka hlídkoval nad kamenitým řečištěm. Dohlížel na to, aby se Divoká nepokusila o protiútok.

Veliborovi se při pohledu na přicházející hordu sevřelo hrdlo. První Zličané už dosáhli západního břehu, ale z lesa pod Chrastenem pořád proudily další a další houfy ozbrojenců. Velekněz loupł okem po svých společnících. Z jejich obličejů číselo neskrývané zděšení. Pohledy, které si mlčky vyměňovali, jasně vypovídaly o tom, že trpce litují svého rozhodnutí uzavřít toto zrádné spojení.

„U posvátného ohně,“ nevydržel to Ljutobor z Běhoviců, nejmocnějšího z rodů, které přísahaly věrnost Budči. „Co to má znamenat, veleknězi? Říkal jsi, že nám na pomoc přijde stovka Zličanů. Jenomže těchhle je víc. Mnohem víc! Už teď tady vidím přinejmenším tři sta bojovníků a další pořád přicházejí. Žádám vysvětlení!“

„Žádné nemám,“ odvětil Velibor, ale neříkal pravdu. Ve skutečnosti to už všechno začínal chápat. Hlavně vlastní bláhovost. A nevýslovnou hloupost a zaslepenost. „Alespoň zatím ne. Takhle má dohoda s Hordagem nezněla. Něco je jinak. Špatně.“

„To bych řekl!“ zavrčel Ljutobor. V jeho hlase se mísilo děsivé poznání s rostoucím vztekem. „Zličský kníže s sebou přivedl celé vojsko! Dost mužů nejen ke svržení Libuše, ale i k podřízení všech českých rodů zličské moci!“

„Měli bychom odjet!“ vyhrkl Trut z Nahorubů. „Rychle, dokud je čas!“

Belun a Žaroh souhlasně zabručeli a zazvonili bronzovým kováním koňských postrojů.

„Ne!“ štěkl na ně Velibor. „Uvažujte! Jakmile těmto lidem ukážete záda, prošpikují vám je nabroušeným železem!“

„Ještě včera jsi nám sliboval snadné vítězství a téměř neomezenou moc,“ cedil Ljutobor skrz zuby. „A teď nám vyhrožuješ šípem mezi lopatkami, pokud se nesmíříme s touhle velezradou? Kam až to povede? Žádáš po nás, abychom se dobrovolně stali poslušnými psy cizího samozvance?!“

Velibor viděl, že ztrácí jejich důvěru. Musí si nějak udržet jakž takž pevnou pěst pod nohama! „Jen vám říkám, abyste nejednali ukvapeně,“ zvolil mírnější tón. „Sám jsem nemile překvapen, čeho jsme právě svědky. Ale stojíme před prostou volbou. Buď sebereme odvahu a připojíme se k vítězům, anebo se pokusíme odjet a pak nás čeká osud psanců skrývajících se v lesích a odlehlých kopcích. A co pak? Pamatujte – teď už je pozdě pokoušet se připojit k Libuši. Chcete se stát dvojnásobnými vyvrheli?“

Ljutobor sevřel čelisti, až se mu pod strništěm zavlnily obličejové svaly. „Uvědomuješ si, veleknězi, že nám jde o krk? Co zabráni Zličanům, aby se nás zbavili?“

„To neudělají,“ zalhal Velibor. „Potřebují nás.“

„Ano. Jako loutky, které jim pomůžou zlomit odpor českých rodů. A když už jim nebudeme k užitku...“

„Do té doby něco vymyslíme,“ odsekl velekněz a zachřestil amulety ověšeným žezlem. „Teď je nejdůležitější držet pospolu. A zachovat chladnou hlavou. Když si ti hrdlořezové v našich očích přečtou pochyby či záštiplné myšlenky, opravdu může dojít ke krveprolití. Radím vám, následujte mne, zůstaňte zticha a snažte se neudělat nic, co by jim zavadlo důvod nakrmit nás železem.“

„Žasnu, jak rychle ses přizpůsobil novým okolnostem,“ uplivil si Ljutobor pohrdavě.

Velibor mu věnoval chladný pohled, pak se obrátil čelem k řece a pobídl koně. Zuby mu téměř drkotaly napětím, jak se vladykové zachovají. Když zaslechl dusání koní, kteří se rozjeli za jeho hřebcem, zhluboka si vydechl úlevou.

„Nevzpomínám si, že bych povolal celé zličské vojsko,“ promluvil, když zastavil koně za Ašigou stojící u vody. „Nebo už mi snad selhává paměť?“

„Paměť ti slouží dobře,“ odvětila ledově míšenka, pořád otočená zády k němu.

„Kolik jich ve skutečnosti je?“

„Pět set.“

„Pět set?“ Veliborovi téměř zaskočila vlastní slina. „K čemu tolik mužů?“

Až teď se otočila, zvedla hlavu a pohlédla mu do očí. Pohrdání, zlomyslný posměch a doposud skrývaná zášť z ní jen tryskaly. „Co myslíš?“

Pobledl ještě víc. „Tys o tom věděla? Věděla jsi, že jich přijde tolik?“

„Ovšem,“ ušklíbla se.

„Prašivá zrádná čubko!“ neovládl se Ljutobor. I ostatní vladykové definitivně poznali, že byli zrazeni, obelháni a zneužiti k vymýcení vlastního kmene, a pobouřeně sáhli po zbraních. Jenomže v tu chvíli na kamenitém břehu zazvonila kopyta a za Ašigou se kvapně rozestoupilo několik jezdců s tasenými šavlemi a nataženými

luky v dlaních. Jejich vlčí obličej a černé vlasy prozrazovaly částečně avarský původ.

„Pokud někdo z vás byt' jen povytáhne zbraň,“ zasyčela Ašiga na váhající Čechy, „jeho duše ještě před setměním zmizí v temnotě Návu,“ kývla přes rameno na hvozd za řekou.

Tón, jakým to řekla, způsobil, že vладыkové odtáhli prsty od rukojetí, ratišť a toporů. Ašiga pohrdavě zkrivila rty a obrátila pohled k Veliborovi.

„Co sis myslel?“ posmívala se mu. „Že Hordag přijede, dosadí tě na knížecí stolec, vezme si svou odměnu a pak způsobně odtáhne domů? Ty hlupáku! Lebko plná hoven! Vážně jsi tomu věřil? Hordag je synem kapkana Varkula, hrdého avarského vojevůdce. V jeho žilách proudí divoká, bojovná, nenasytná krev. Varkul si s pouhými dvěma tucty mužů podrobil všechny Zličany. Hordag teď jeho knížectví rozšíří na opravdovou říši!“

Velibor nebyl schopen odpovědi.

„A já mu v tom ochotně pomůžu,“ pokračovala Ašiga. „V okamžiku, kdy jste mému pšovanskému muži setnuli hlavu z ramen, jsem v duchu přísahala při Simurgovi a všech bozích svých předků, že se za jeho zabití krutě pomstím. Wulfhartovi, tobě, veškeré české havěti! Všechno, co jsem od té chvíle řekla nebo udělala, všechno, co jsem ti našeptala, všechna kouzla, kterými jsem ti zamotala hlavu, to všechno směřovalo pouze k tomuto okamžiku! K okamžiku vítězství a zadostiučinění! Má pomsta bude už brzy dokonána!“

Velibor a vладыkové na ni zděšeně zírali.

Mezitím se z lesa pod Chrastenem vynořili poslední pěšáci. Jakmile vstoupili do koryta, i Hordag nasedl na koně a pobídl ho do nízké vody. Zanedlouho vyklusal na západní břeh. Až teď sklonil ruce a jeho zaklínání ztichlo. Okřídlený vlk vznášející se nad řekou naposledy máchl nesmírnými křídly a vzápětí se rozplynul v šeru sychravého dne. Vody v řečišti začalo okamžitě přibývat. Netrvalo dlouho a Vltava tekla stejně mocným proudem jako za rozbřesku.

Hordag proklusal houfem svých naježených družiníků, zastavil koně u Ašigy a naklonil se v sedle. Pevně sevřela v dlaních jeho podávanou ruku a věnovala mu vřelý, láskyplný úsměv, jaký u ní zaraženě přihlížející Velibor dosud neviděl.

„Vítej, bratře,“ řekla.

„Rád tě opět vidím, sestro,“ odvětil kníže.

„Kdo ti to udělal?“ natáhla ruku a konečky prstů se jemně dotkla zrudlé, zaschlou krví poskvrněné pokožky kolem bodné rány na levém rameni.

„Ženská,“ zavrčel. „Jedna z Krokových dcer. Ta tmavovlasá.“

„Kazi,“ vzplanuly Ašižiny oči. „Ta špína je z těch tří nejnebezpečnější.“

„Ještě nikdo mě nikdy tak nezostudil. A ke všemu jsem se nepomstil. Čarodějnice uprchly.“

„Já vím. Pokoušela jsem se je zastavit, ulovit jako dárek pro tebe na uvítanou, ale odrazily mé čáry silným zaklínadlem. Čubky prašivé, zblešené! Ale pomsta je nemine. V tuto chvíli už po jejich stopách jedou nejlepší budečtí bojovníci.“

„Je na ně spoleh?“

„Dokud nezjistí, že jsme obelstili jejich pána, budou dělat, co jsem jim přikázala. Ale pro jistotu pošli i vlastní lovce.“

„Přesně na to jsem myslel. Baslar se toho ujme.“

Hordag se narovnal v sedle a bez velkého zájmu přelétl zrakem české vladky. Nakonec se jeho oči zastavily na Veliborovi a jeho mrtvolně bledém obličejí s propadlými tvářemi, rozechvělými rty a rozšířenými očima.

„Takže ty jsi velekněz Svarogova ohně z Budče,“ promluvil po chvíli.

„A ty kníže Zličanů,“ opáčil Velibor slabým hlasem.

„Kapkan. To je můj titul. Zdědil jsem ho po otci.“

„Myslel jsem, že mu ho veliký tudun odejmul, když jej poslal do vyhnanství...“ začal Velibor, ale když viděl odezvu na Hordagově obličejí, rychle zmlkl.

„Otec se nikdy nesmířil s osudem psance,“ ucedil míšenec. „Jak by také mohl? Vždyť se stal vládcem celého kmene. Území Zličanů je větší, než jaké měl ve správě za mlada v kaganátu...“

„A ty jsi ho teď rozšířil i o země Čechů,“ ušklíbla se Ašiğa.

„Díky tvé zradě,“ díval se Hordag dál do veleknězových očí. „I když vlastně neúmyslné. Nechal ses ošálit, Velibore. Poblouznit ženskými triky jako nějaký nevycválaný hřebec. Omlouvá tě jenom

to, že má sestra je v takových úskocích opravdu nejlepší. Ted' se jen musím rozhodnout, jestli tě odměním za zásluhy na našem vítězství, anebo tě na místě zabiju – někoho, kdo má tak měkkou páteř, po svém boku nepotřebuju...“

„Ale ovšemže potřebuješ,“ zasáhla Ašiga. „Alespoň prozatím. Významný český hodnostář po tvém boku, to alespoň zčásti utlumí odpor zdejších rodů. V některých hradištích je Velibor pořád váženou osobou – i když je to jen ozvěna úcty k jeho bratrovi. Když ušetříme jeho život a necháme ho vystupovat v našem zájmu, možná to zadusí pokusy o vzpouru.“

Hordag zamýšleně přikývl. „Mluví z tebe otcova mazanost, sestro. Dobrá, nechám tě žít, Svarogův uctívači. Prozatím. Pokud mi budeš věrně sloužit, možná se tvá hlava udrží na krku.“

Velibor polkl naprázdno. Poznal, že se jeho plány rozplynuly jako dým ve vichřici.

„Pro vás platí totéž,“ dodal kapkan a pohlédl postupně do očí každému z českých lechů. „Před sebou vidíte zličskou sílu. Nemá smysl jí vzdorovat. Přidejte se ke mně a já nejenže ušetřím vaše životy, ale možná si v mých službách přijdete i na slušnou kořist.“

„Kromě támhletoho,“ zasyčela Ašiga a ukázala na Ljutobora. „Nazval mě prašivou čubkou.“

„Opravdu?“ zúžil Hordag oči a pobídl koně k vladykovi Běchoviců.

„Doutná v něm zpupnost,“ pokračovala Ašiga, a když viděla, jak Ljutobor bledne a ostatní vladykové se od něj nenápadně odtahují, vycenila zuby ve škodolibém úšklebku. „Řekla bych, že s ním budou jen potíže.“

„Nebudou,“ odušil zličský vojevůdce, zastavil koně u Ljutobora a položil dlaň na rukojeť svého meče.

Vladyka Běchoviců poznal, že to jediné nevzrušeně pronesené slovo zpečetilo jeho osud. Zaklel – bylo v tom jakési zoufalé odhodlání – a sáhl po seceře v koženém oku u sedla.

Zakřivená čepel Hordagova meče vyskočila z pochvy a okamžitě ťala – zespodu, do Ljutoborova napřáhnutého předloktí. Dlaň sahající po šířině odletěla i se zápěstím. Vladyka zařval. Z pahýlu paže vystříkla krev. Hordag hbitě otočil meč, pozvedl ho nad hlavu,

vztyčil se ve třmenech a obouruč sekl. Ostří hladce rozpúlilo Ljutoborovu kožešinovou čapku i lebku pod ní. Vladyka se v dešti krve skácel ze sedla. Jeho kůň zaržál a vyplašeně odběhl stranou.

Hordag klesl zpátky do sedla, sklonil zbraň – z ostří ukáplo několik rudých krůpějí – a dočista klidným, ale významným pohledem přelétl ostatní lechy a Velibora. Ztuhlí Čechové mu hrobovým mlčením a spěšně sklopenými zraky dali jasně najevo, že nepodniknou nic, co by jim přivodilo stejný osud. Kníže spokojeně pokýval hlavou a zastrčil meč zpátky do pochvy.

„Teď musíme dostat ty tři čarodějnice,“ obrátil se ke svým lidem.

„To rozhodně,“ odtrhla Ašiga dychtivý pohled od Ljutoborova těla, ještě škubajícího nohama. Vypadala, jako by přemáhala chuť vrhnout se na mrtvolu a přisát se k čerstvému prameni horké krve. „K nim Čechové vzhlížejí s větší úctou než k těmhle slámou vycpaným strašákům do zelí. Když se rozšíří zvěst, že se jim podařilo uniknout, může to zažehnout vzpouru.“

„Já vím. Baslar je co nejdříve vystopuje a zabije...“

„Ne. Je potřeba chytit je živé.“ Ašiga vycenila zuby v úsměvu hodném vzteklé vlčice a s hrůzu nahánějícím svitem v očích dodala: „Abych je pak mohla vlastnoručně obětovat Simurgovi a dívat se, jak bude zaživa požírat jejich střeva!“

#

Hvozď zlověstně hučel. Stromy v sílícím větru kymácely větvemi a připomínaly tak žreče v maskách a rituálních oděvech z kůry a listů, kteří se snaží kolébavým tancem a rozmáchlou gestikulací zaplašit zlé duchy. Vrzání kmenů chvílemi připomínalo drmolivá zaklínadla, pronášená chraplavými stařeckými hlasy.

Wulfhartův kůň neklidně přešlapoval na široké lesní pěšině. Durynek se hrbil v sedle a zpod stříbrné obruby poškrábané přilbice se zachmuřeně díval do houstnoucích stínů. Ty, jak pozvolna padal soumrak, měnily les v neproniknutelnou, hrozivě se vlnící černou masu. Stezka vedla od Vltavy napříč hvozdy pod Kavčí horou ke dvorci Zarubanů a dál do povodí Mže. Durynek byl přesvědčen, že uprchlíci se na ní dříve nebo později objeví. Avšak jeho družiníci,

cválající po pěšině tam a zpátky v rozpětí mnoha honů, se k němu postupně vraceli se stejným hlášením:

„Žádné stopy. Nikde ani živáčka.“

Wulfhart je poslouchal jen na půl ucha. Zamyšleně se díval do temných hlubin lesa na mírném svahu nad cestou a podezřívavě mhouřil oči.

„Jsou blízko,“ prolomil dlouhé mlčení. „Někde tam, v těch houštinách. A vědí o nás. Možná nás dokonce pozorují. Dělají všechno pro to, aby nás zmátli a znesnadnili nám pátrání. Ten vítr není přirozený,“ vzhlédl do neklidných korun. „Vyvolaly ho ty tři čarodějnice – jedné z nich slouží duchové větru. Dovádějí všude kolem, abychom neslyšeli jejich kradmé kroky v porostu a hlasy pronášející zaklínadla. Vířící listí zakryje stopy. Vítr odvané všechny pachy.“

„Tak co uděláme?“ zeptal se poblíž stojící Zbygoš. „Brzy se dočista setmí. A nebe je zatažené, dnes nám nepomůže ani měsíční bohyně. Měli bychom si co nejdříve vyrobit nějaké pochodně. Dokud vidíme alespoň na pár loktů od nosu...“

„To je zbytečné,“ zavrtěl Wulfhart hlavou. „Za tmy vůbec nemá smysl prohledávat les. Navíc někde nablízku zřejmě čenichá i ta Ašižina zrůda. Nemám nejmenší chuť narazit v nočním hvozdu na rozmrzelého, běsem posedlého, nemrtvého kance. Vy snad ano?“

Výrazy v obličejích pobočníků mu poskytly jednoznačnou odpověď. Zároveň se v nich však rýsovala otázka, co dál.

„Když neumíš vystopovat kořist venku v divočině, zkus najít její doupě a tam si na ni počíhej.“ S těmi slovy Wulfhart obrátil koně k jihozápadu a rázně ho pobídl ostruhami. „Za mnou!“

Budečtí družiníci bez ptaní následovali svého velitele. Dusot kopyt tlumený trávou na zarostlé stezce brzy zanikl v neustávajícím podrážděném šumění hvozdu.

#

*Živa živá,
Striga divá
a Děvana nespoutaná.*

*Živa živá,
Striga divá
a Děvana nespoutaná...*

Mechem porostlé balvany na vrcholku hustě zalesněné vyvýšeniny zhruba dva hony od stezky byly jakoby záměrně uspořádány do nepravidelného kruhu a vytvářely tak jakousi přírodní svatyni. V jejím středu seděly na patách, obličeji k sobě, Krokovy dcery. Jednohlasně pronášely prosté zařikadlo, pořád dokola, soustředěně, postupně se propadající do transu.

Hlavní nositelkou kouzla byla Teta. V sepjatých dlaních svírala tiše zpívající modlu Strigy. Zdálo se, že z otvorů v sošce kromě podivného hlasu proudí i onen nepřírozený vítr, cloumající lesem. Kazi a Libuše se prostřední sestry dotýkaly nataženými rukama a nechávaly do ní téct svou sílu. Kolem nich vířilo listí. Rozcuchané vlasy a cáry ještě ráno honosných, teď umazaných a otrhaných oděvů vlály ve vzdušných vírech.

*Živa živá,
Striga divá...*

Nebe nad rozkymácenými korunami buků ještě úplně nezčernalo, ale tady, v hustém porostu, už vládla tma. Proto když se jen několik kroků od sester náhle rozhrnulo houští a mezi balvany vkročil robustní stín, všechny tři se lekly a monotónní zařikání ztratilo rytmus. Proti záhadné siluetě se okamžitě zvedly tři ruce, svírající amulety – sošku Strigy, stříbrnou schránku s tepaným hadem na víčku i zlatou ryбку. Vlasta, která seděla na nedalekém balvanu, bleskově pozvedla provizorní oštěp z lískového prutu seříznutého do špičky.

„Klid, to jsem já,“ zabručel Bivoj.

Zaklínání však bylo přetrženo a vítr citelně ztrácel na síle.

„Naše kouzlo, sestry,“ obrátila se Teta zpátky k Libuši a Kazi.
„Živa živá...“

„Můžete toho nechat,“ přerušil ji mladý vladyka. „Jsou pryč. Odcválali.“

Dřevěná Striga přestala hvízdát a Tetiny ruce poklesly. Větve nad jejich hlavami se uklidnily a přestaly do sebe narážet.

Listí se se šustěním snášelo k zemi a do vlasů vyčerpaně ochablých sester.

„Vrátili se do Prahu?“ zeptala se Kazi zadýchaně. Když k ní Bivoj přistoupil, ráda se jeho mocnou paží nechala zvednout na rozechvělé nohy.

„Ne, odjeli ke Kavčí hoře,“ odvětil Bivoj s nesmírně temným tónem v hlase.

„K Zarubanům...“

„Anebo ke Strošovicím.“

Pohlédla mu do obličeje. Stopu po Hordagově meči mu narychlo sešila kostěnou jehlou a natřela hojivou masťou, kterou pro každý případ nosila v mošně. Věděla, že mu na tváři přibude další ošklivá jizva, ale lépe ho za těchto okolností ošetřit neuměla.

„Wulfhart není hlupák,“ přikývla vážně. „Došlo mu, že právě tam chceme najít dočasné útočiště. A rozhodl se, že si tam na nás počíhá.“

„Což znamená, že můj rod je ve smrtelném nebezpečí. Měl bych okamžitě vyrazit a pokusit se ho včas varovat...“

„Neukvapuj se, Běsobijče,“ řekla Vlasta hlasem, který řezal do masa jako rezavá pila. „Budečská družina má koně – už je nepředběhneš, ani kdybys pádil jako jelen se smečkou vlků za zadkem...“

„Čekáš snad, že lhostejně mávnu rukou nad útokem na mou osadu?“ zamračil se na ni Bivoj. Kazi, přivinutá k jeho zadýchané hrudi, zřetelně cítila, jak v jeho nitru zabublal vztek. Ne na rusalku, spíše na vlastní bezmocnost.

„Ne. Ale je nutné, abys zachoval chladnou hlavu a uvažoval střídavě. Wulfhart tvé blízké nezabije. Pouze je zajme – pro případ, že bychom past ve Strošovicích prohlédli. Pak bude potřebovat rukojmí, aby nám vyhrožoval jejich zabitím a přinutil nás vzdát se. Anebo abys mu ty výměnou za bratrův život vydal kněžny.“

„To bych samozřejmě neudělal,“ zabručel Bivoj. V jeho hlase pořád jako by zvonila ocel. „Ale ani nemůžu nechat své blízké napospas nepřítelům...“

„Dokonale ti rozumím, brachu,“ promluvil Srdan. Vladyka Tuřanů se vynořil zpod tlejícího vyvráceného kmene, svaleného na balvanech. Z jeho větví vzniklo v mezeře mezi kameny jakési provizorní přístřeší, v němž odpočívali ostatní uprchlíci. „Mnou taky cloumají obavy o osud Levého Hradce. Nemůžu přestat myslet na své ženy a děti. Ty moje tři slepice vždycky žadoní, abych je vzal s sebou na výroční shromáždění, a já se pokaždé musím na něco vymluvit, protože si chci alespoň jednou za rok na několik dní oddechnout od jejich kdákání. Teď můžou děkovat bohům, že se mnou nešly na Vyšehrad...“

„Ale tvé rodině tak nebo tak hrozí smrtelné nebezpečí,“ promluvila Libuše, která konečně popadla dech. Všechny dnešní hrůzy a kouzla z ní vysály sílu. „Zličané se bez otálení rozjedou po všech českých vesnicích a hradištích. Asi bys měl opravdu spěchat domů...“

„Já vím... ale neudělám to, Vznešená,“ opáčil vladyka. „Jak řekla tady vílí kněžna – nesmíme jednat s horkou hlavou. Nechci si později vyčítat, že jsem kvůli záchraně svého hradiště obětoval život naší kněžny a přivedl tak do záhuby všechen český lid. Jakmile budu vědět, že jsou Krokovy dcery alespoň trochu v bezpečí, pojedou domů s větrem o závod. Samozřejmě doufám, že to bude co nejdříve.“

„Takový projev oddanosti si nezasloužíme, Srdane,“ zavrtěla Libuše hlavou. „Nechci, abys životy svých žen a dětí dával v sázku jen pro naši záchranu. Hlavně já toho po dnešku vůbec nejsem hodna.“

„Proč říkáš něco takového, kněžno?“ zachmuřil se na ni Tuřan.

„Protože je to má vina, že jsme se ocitli v tomto zoufalém postavení.“ Libušin hlas byl pořád slabý, zlomený a nešťastný. „Kdybych nepodcenila Veliborovy výhrůžky a pozorněji nahlédla do budoucnosti, vůbec jsme nemuseli vlézt do té pasti na Chrastenu. Čeští vladykové a stařešinové mě nechali sedět na knížecím stolci kvůli mým jasnozřivým schopnostem. Dnes jsem je však naprosto zklamala. Co jsem to za hadačku, když jsem nevytušila tak rozsáhlý

a ničivý útok? Jak jsem mohla přehlédnout to spiknutí, které se mi splétalo přímo pod nosem? A za mé selhání zaplatily životem tucty mužů a žen...”

„Nech toho kňourání, sestro,“ skočila jí do řeči očividně podrážděná Kazi. „Tvá sebelítost teď nikomu nepomůže. Není to tvá vina, že jsi neprohlédla Veliborovy plány. Ani já neměla zlé předtuchy. Dokonce ani Vlasta, které voda z Jezerky přece rovněž dává všestekné schopnosti. Nemám pravdu, velekněžko?“

„Máš,“ přikývla rusalka zachmuřeně. „O ničem jsem netušila, přestože nepřátelé už byli blízko. Číhali v houštinách přímo u svatoboru a já je neodhalila. Neumím si to vysvětlit. Děvana nás obvykle včas varuje před výkyvy v proudění sil v Návě.“

„Já vím, co tu naši slepotu způsobilo,“ otočila se Kazi zpátky k Libuši. „Působilo proti nám nepřátelské kouzlo. Naše nadpřirozené smysly byly obestřeny černou kouzelnou pavučinou, která je zmátla a ztupila.“

„Myslíš?“ vzhledla Teta. „Nezdá se mi, že by byl Velibor něčeho takového schopen...“

„Ovšemže toho není schopen. Řekla jsem snad, že to udělal on? O významu strýce v tom, co se dnes stalo, mám silné pochybnosti. Dokonce mám dojem, že většina těch hrůzných událostí byla pro něj stejně nepříjemným překvapením jako pro nás.“

„Vím, co chceš říct,“ ozvala se opět Libuše. „Že hlavním strůjcem celého spiknutí je Ašiga, ta míšenka...“

„Samozřejmě že je za tím vším ta *špinavá děvka*,“ odplivla si Kazi. „Kdo vyvolal Sekáče? Kdo poletoval nad českými končinami na vraních křídlech? Kdo domluvil tajné spojení se Zličany? Velibor je jen loutka v jejích spárech. Brzy zjistí, že si ukousl příliš velké sousto. A zalkne se jím. Tak mě napadlo – když už teď víme, že za touhle pohromou ve skutečnosti stojí zličský kníže a avarská čarodějnice... Co mají ti dva společného? Je to pouhá náhoda, že jsou oba míšenci? Od Sámova vítězství se polovičních Avarů v těchto končinách nerodí mnoho...“

„Naznačuješ, že by mohli být stejné krve?“ pochopila Libuše.

„Ašigu si ale Velibor přivlekl ze sídel Pšovánů,“ namítla Teta.

„To přece neznamená, že se tam narodila,“ uvažovala nejmladší ze sester nahlas. „Území Pšovánů a Zličanů přece sousedí, ne? Škoda, že nás ta souvislost nenapadla už dřív...“

„Tak nebo tak, stojíme proti velice mocným nepřátelům, sestry,“ řekla Kazi. „A vy víte, že teď nemluvíme o počtu jejich bojovníků. Mnohem více bychom se měly obávat jejich zlé moci. Ale tím spíše se teď nesmíme utápět ve výčitkách a sypat si popel na hlavu. Nechci už slyšet, jak si dnešek dáváš za vinu, Libuše. Jinak ti jako starší sestra naplácám, namouduši to udělám. Musíme se sebrat a vymyslet, jak z téhle šlamastyky vyvážnout.“

„Především potřebujeme bezpečné útočiště,“ ozval se Bivoj po delší zamyšlené odmlce. „Místo, kde si opatříme zbraně, koně a zásoby. Doufal jsem, že nám k tomu poslouží Strošovice, ale ten plán se právě proměnil v prach.“

„Nemůžeme ani do Libušína,“ zavrtěla hlavou Kazi. „Ten Zličané budou chtít obsadit jako první – vsadím se, že už na úsvitu vyrazí z Prahu na západ. Navrhuji, abychom se zkusili dostat do Kazína. Za palisádou mého dvorce budeme alespoň na chvíli v bezpečí. Pěšky a lesem mimo stezky je to víc než den cesty, ale když hned vyrazíme, budeme tam zítra před půlnocí...“

„Ty chceš jít dál?“ zasténala Teta. „Po tom všem, čím jsme dnes prošli, jsme na pokraji sil. Nutně si potřebujeme odpočinout...“

„To bude muset počkat,“ utál ji Bivoj netrpělivě.

„Pravda,“ přidal se Srdan. „Za těchto okolností může i drobné zaváhání znamenat záhubu. Nejen naši, ale i našich rodů.“

„Je tedy rozhodnuto,“ uzavřela Libuše a umlčela tak další Tetiny námitky. „Vyrazíme bez otálení.“

Když se vrátili do prohlubně mezi balvany pod vývratem, aby to oznámili ostatním, zjistili, že jeden uprchlík chybí.

„Kde je Chrudoš?“ zeptal se Srdan Radovana.

„Vyplížil se někam do lesa,“ ukazoval stařešina z Levého Hradce na odvrácené severozápadní úbočí. „Myslel jsem, že si jde jen ulevit, ale jakmile byl z dohledu, slyšel jsem, jak přidal do kroku.“

„Jen ať si ten zbabělec klidně běží po svých,“ trhl Bivoj rameny. „Chybět nám nebude. Hlavně ať ho nechytí ti zkurvysyni a nevyždímají z něj kromě krve a potu i naše plány.“

„No právě,“ strachoval se Srdan.

Uprchlým Klenovcem se však teď nemohli zabývat. Byl nejvyšší čas pokračovat v cestě. Podepírajíce ty slabší mezi sebou, vyrazili po hřebeni táhlé vyvýšeniny souběžně se stezkou na jihozápad. Lesy mezitím zahalila neproniknutelná tma. Přesto putovali bez jakýchkoli potíží – v čele totiž kráčel Bivoj a ten ani jednou neklopýtl, neuklouzl a neudeřil se hlavou o větev. Kouzla vetkaná do jeho opasku jej vedla jako ruka neviditelného, ale spolehlivého průvodce.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Volání z hlubin

J „Já už dál nemůžu,“ zaštkala vdova po lechovi rodu Čjaradiců, a než ji stačili zachytit, vyčerpaně se svezla na mechem porostlé kameny na břehu zurčící bystřiny. „Prosím, Vznešená, nechte mě tady. Stejně vás jenom zdržuju. Morena si očividně nepřeje, abych nechala svého muže samotného bloumat Návem. Počkám tady na ni. Snad si mě brzy najde a odvede na pravý břeh Divoké...“

Už dávno minula půlnoc, když uprchlíkům zkrřížil cestu jeden z vodnatějších potoků, stékajících ze severních vršků k jihu a napájejících Mži. Jen s vypětím všech sil přebrodili zrádné koryto plné kamenů, mezi nimiž se snadno mohlo zachytit chodidlo a zlomit kotník. Na opačné straně lapali po dechu všichni – zejména však obě vdovy, Žihař a stařešina Radovan. Ze tří sester na tom byla nejhůře Teta – v plicích jí hvízdalo podobně jako v útrokách Strižiny modly, když probouzela kouzelný vítr.

„Pokud je to tvé pevné rozhodnutí,“ otočil se vladyka Prahu ke sténající ženě, „zůstanu tady s tebou. Stejně už klopýtám vyčerpáním.“

„Pravda,“ souhlasil Radovan zadýchaně. „Nemá smysl, abychom my staří a slabí zdržovali mladé a silné. Záleží jen na tom, aby se kněžny dostaly do bezpečí. Na nás ostatních nesejde. Libuše, Kazi, Teto, jděte. Pospíchejte do Kazína a na nás se neohlížejte. Naše dny jsou sečteny a není důvod, abyste se kvůli nám vystavovaly dalšímu nebezpečí...“

„Dost, Radovane,“ utřala Libuše nevrlym hlasem, nepřipouštějícím námitky – když chtěla, uměla mluvit jako opravdový vládce. „Takové řeči nebudu poslouchat. Nikdo vás tady nenechá. Nedovolím, aby kdokoli další obětoval život pro mou záchranu. Už tak mě kvůli všem, kteří nám kryli ústup a zahynuli při tom, hryžou výčitky. Chvilí si tady odpočineme a pak půjdeme dál. Všichni!“

„To jste si ale nevybrali moc dobré místo pro odpočinek,“ ozval se ponuře Bivoj, jehož černá silueta se rýsovala opodál. „Čím dříve odsud odejdeme, tím lépe.“

„Proč?“ zneklidněl Srdan. „Znáš to tady? Něco nám tu hrozí?“

„Támhle,“ ukázal Bivoj na sever, někam nad koruny stromů, které se jakoby unaveně skláněly k potoku. „To je Kavčí hora.“

Chvilí úporně mžourali do tmy, než rozpoznali temnou siluetu, jež se tyčila na pozadí sice zataženého, ale přece jen o něco světlejšího nebe.

„Sekáčovo doupě,“ hlesla Kazi. „Bivoj má pravdu. Co když se divočák vrátil do svého bahniště? To by znamenalo, že je teď mnohem blíž, než bychom si přáli. Opravdu bude lepší jít hned dál. Nedaleko odsud je dvorec Zarubanů. Je sice opuštěný, ale najdeme tam přístřeší a možná i nějaké jídlo a zbraně. Přečkáme do úsvitu, nabereme síly a pak vyrazíme dál na západ.“

„To zní rozumně,“ uznala Libuše.

„Ano,“ připustil Bivoj. „Ani v Zarubanech nebudeme v úplném bezpečí, ale určitě víc než tady, uprostřed hvozdů, na dohled zlověstné hory. Radovane, Žihafi? Vstávejte. Jsou lepší místa, kde se

dá zemřít. I lepší způsoby než se nechat podupat, rozsápat a sežrat kančím démonem.“

Zapůsobilo to. Stařešinové, dvě vdovy i Krokovy dcery se začali zvedat a chystat k odchodu.

„Vlasto?“ ohlédla se Libuše.

Rusalka dřepěla u potoka a nechávala vodu protékat mezi prsty natažené ruky. Už nějakou chvíli se zdálo, že vůbec nevnímá dění kolem.

„Velekněžko,“ oslovila ji Libuše důrazněji. „Co se děje?“

Vlasta zvedla hlavu, ale pořád hleděla někam do neznáma.

„Nevím přesně,“ odvětila zastřeným, nepřítomným hlasem. „Něco slyším... Něco... ve vodě...“

„Jak to myslíš, ve vodě?“

„Jsem přece rusalka, ne?“ ohlédla se divoženka konečně. „Voda ke mně promlouvá. Řečí, které žádný smrtelník nemůže rozumět. Něco... něco na mě volá... Ty to neslyšíš? Neprošla jsi sice zasvěcením, ale jsi Děvaninou oddanou služebnicí, koupala ses v jejím posvátném jezírku...“

„Ne, neslyším vůbec nic,“ zavrtěla Libuše hlavou. „Jen obyčejné zurčení vody. Ale jsem k smrti unavená a mé schopnosti jsou hodně otupeny...“

Vlasta se zvedla. „Musím zjistit, co se mi ten hlas pokouší sdělit. A odkud vlastně přichází.“ Zadívala se proti proudu. „Půjdu výš, k pramenům...“

„To bych si raději rozmyslel,“ zabručel Bivoj. „Ten potok vytéká z jezírka pod Kavčí horou. Z tůně, ke které chodí hasit žízeň Sekáč. Právě u ní jsme ho chytili. Jestli tam půjdeš, vystavuješ se hrozbě, že na tu zrůdu narazíš...“

„Já vím. Ale ta zvěst, kterou mi bystřina přinesla, je naléhavá. Možná je to volání o pomoc. A něco mi říká, že je určeno právě mně.“

„Myslíš, že je to hlas samotné Děvany?“ zeptala se Libuše ustaraně. „Zoufalé, nešťastné... zraněné?“

„Nevím. Možná. Zjistím to.“

„Bud' opatrná,“ řekla Kazi. „Jistě chápeš, že nemůžeme jít s tebou...“

„I kdybyste mohli a chtěli, rozmluvila bych vám to.“

„Najdeš nás v zarubanském dvorci. Je to u cesty, několik honů na západ...“

„Pokud se neukážu před úsvitem, určitě na mě nečekejte.“

Vílí kněžna se bez rozloučení otočila a kočičím krokem zmizela v lese, nad jehož střapatými korunami se tyčila ponurá silueta Kavčí hory. Libuše se za ní mlčky, zamyšleně dívala.

„Pojď, sestro,“ vzala ji Kazi za loket. „Vlasta je odolnější než my tři dohromady. Určitě si poradí.“

Libuše se ještě naposledy pozorně zaposlouchala do zurčení potoka. Slyšela však jen obvyklý zvuk vody, tříštící se o kameny v korytě a šumící mezi vyčnívajícími kořeny stromů pod podezřelými břehy. Znamenalo to snad, že nadobro ztratila spojení se svou bohyní? Přišla o schopnosti, díky kterým ji Čechové drželi v úctě stejně jako jejího otce? Pokud ano, jakou měl její život ještě cenu?

Naplněná kousavými otázkami a pochybnostmi následovala ostatní k opuštěnému dvorci.

„Vím, co se ti honí hlavou,“ řekla Kazi, když zezadu přistoupila k Bivojovi a položila mu dlaně na ztuhlá místa mezi krkem a rameny. Seděl na špalku na zápraží zarubanského dvorce, ukusoval z krajíce okoralého chleba a hroudy tvrdého sýra a nespouštěl pohled z uličky vedoucí k vylomené bráně. U nohou mu ležel kruhový štít a dva lehčí a jeden těžší oštěp. O špalek měl opřenou sekeru. Hned po příchodu do Zaruban, ještě než začali hledat vhodný úkryt a nějaké jídlo, se Bivoj a Srdan důkladně vyzbrojili.

Škvírami v roubených stěnách stavení za jeho zády probleskovalo světlo skomírajících plamenů. Ani on, ani Srdan nepovažovali rozdělení ohně za dobrý nápad, ale Kazi našla v chatrči místní vědmy – samozřejmě opuštěné, jako celá osada – bohatou zásobu sušených bylin a trvala na tom, že uvaří uklidňující lektvar, který všem pomůže alespoň na chvíli zapomenout na prožité hrůzy, dobře se prospat a nabrat síly k zítřejší namáhavé cestě.

„Ovšemže to víš,“ zabručel a nechal hlavu klesnout dozadu, mezi její řadra. Okamžitě podlehl jejím konejšivým, únavu a napětí zahánějícím dotekům. „Čteš ve mně jako hadač v rozhozených

věšteckých kústkách. Někdy z toho mám divný pocit, ale teď to vítám. Alespoň ti nemusím vysvětlovat, co mám v plánu.“

„Ne, to opravdu nemusíš,“ vzdychla si. „Jakmile se Srdan trochu prospí a vezme za tebe hlídku, vyrazíš na jih, ke Strošovicím. Odsud tam vede nejkratší stezka.“

„Ano. Já... odpusť... Cesta do Kazína může být ještě nebezpečná a já tě nerad opouštím, ale... nemůžu nechat svůj rod napospas nepřátelům. Zůstal tam můj bratr. A všichni příbuzní. Přátelé z dětství. Ženy, děti...“

„Řekli jsme si přece, že nemusíš nic vysvětlovat ani se omlouvat,“ naklonila se tak, aby mu viděla do obličeje a aby i on viděl, že to, co mu říká, myslí upřímně. „Já to chápu. Co bys to byl za lecha, kdybys kvůli nějaké ženské nechal svůj rod v úzkých? Já sama bych si tě přestala vážit...“

„Nejsi pro mě jen *nějaká ženská*...“

„Víš, jak jsem to myslela. Udělej, co musíš. I Srdan s námi zůstává jen proto, že když mu v Kazíně dám dobrého koně, jak jsem slíbila, dojede do Levého Hradce dřív, než kdyby hned teď vyrazil na sever pěšky. A tebe váže stejná povinnost. Uvědomuju si, co ti ve Strošovicích hrozí, ale navzdory tomu tě nebudu přemlouvat, abys zůstal s námi. Naopak, přála bych si, abych ti mohla nějak pomoci...“

„Ne,“ vzhlédl k ní. „Tentokrát ne, Kazi...“

„Jen klid, nehodlám kňučet, abys mě vzal s sebou. Jsem možná paličatá, ale ne hloupá. Víím, kdy si můžu dupnout, a kdy je potřeba zachovat si chladnou hlavu. Ty musíš zachránit svého bratra, já se zase musím postarat o sestry. Je v nich tolik moci, a přesto jsou tak zranitelné. Potřebují mě.“

„Bezpochyby. Jen s tebou mají naději dostat se bez úhony až do Kazína. Znáš tyhle končiny.“

„Ano. Dovedu je tam. A ty, pokud to bude alespoň trochu možné, tam přijď za námi... Za mnou.“

Hrdlo se jí sevřelo. Zaslechl to v jejím vytrácejícím se hlase, ovinul jí pravici kolem pasu a přitáhl si ji na klín.

„Nebudeme se loučit,“ zachroptěl. „Protože tohle není naše poslední objetí. To ti slibuju.“

„Budu se za to modlit k Živě i ke všem ostatním bohům. Když to bude potřeba, vykonám i krvavou oběť!“

„To nech na mně. Abych se k tobě vrátil živý a zdravý, budu muset nakrmit bohy spoustou krve.“

Přikývla a vášnivě ho políbila. Když se po dlouhé chvíli odtáhla, obrátila pozornost k jeho levé tváři. „Vypadá to pořád ošklivě,“ jemně se dotkla opuchliny lemující nahrubo sešitou ránu. „Měla bych ti ty stehy vytáhnout a sešít to znovu, jinak budeš vypadat jako nějaký žrec s maskou z lidské kůže na obličejí...“

„Šerednější už nebudu,“ zakřenil se. „Hlavně aby se ta rána nezanítla. Už teď svědčí jako d'as.“

„To je dobře. Znamená to, že se začíná hojit. Ukaž, zase ti ji potru hojivou masťou.“ Kazi sáhla do brašny, kterou všude nosila s sebou. Hliněný tyglík však už vytáhnout nestačila. Náhle totiž ucítila, jak Bivoj ztuhl – jeho tělo, ještě před okamžikem vroucně pulsující a poskytující jí téměř něžné objetí, se rázem proměnilo v kus pružné oceli. Kazi se polekaně ohlédla. Venku u palisády zašustily obezřetné kroky. Vladyka vědmu rychle odstrčil, popadl štít a jeden z lehčích vrhacích oštěpů a vstal ze špalku. Kazi honem ustoupila za něj. Už se naučila, že jakmile Bivoj zavěťtí nebezpečí a zaujme bojový postoj, všechno před ním se promění v Moreninu hodovní tabuli.

Do průlomu v palisádě vstoupila nahrbená, pružně se pohybující postava. Bivoj ji viděl zcela zřetelně, přestože kolem panovala tma jako v ranci – už se ale účinku kouzel vetkaných v opasku přestával divit. Neslyšně vykročil vetřelci vstříc. V uličce mezi sruby se přikrčil a pozvedl oštěp k hodů. V tom okamžiku přichází buď zahlédl pohyb, nebo zaslechl zašustění oděvu či zavržení kůže, bleskurychle se otočil ke Strošovci a zvedl ruku v obranném gestu.

„Zadrž, Běsobjče! To jsem já!“

Bivoj zaváhal, ale zbraň nesklonil. „Velekněžko?“ zeptal se opatrně.

„Kdo jiný?“

Až teď se bojovník uvolnil, nechal oštěp sklouznout patkou k zemi a narovnal ramena. Kazi, neskrývajíc úlevu, spěchala Vlastě naproti.

„Bohům budiž díky, vrátila ses!“ vítala ji. „Na Sekáče jsi tedy nenarazila.“

„Ne, pod Kavčí horou je ticho a klid. Když nepočítám to podivné volání z hlubin...“

„Zjistila jsi jeho původ?“

„Jen částečně. Z jezírka pod horou na mě ty hlasy promlouvaly o něco zřetelněji, ale stejně jsem jim nerozuměla...“

„Mluvily cizím jazykem? Možná to jsou nějaké bludné duše z dávných časů. Z temných dob před příchodem Praotce...“

„Ne. Nejde o to, že bych neznala jejich řeč. Prostě jen byly příliš vzdálené a nejasné. Ty hlasy přicházejí z hlubiny. Z té *jiné* hlubiny, která nekončí dnem tůně, pokud mi rozumíš.“

„Jistě. Mluvíš o *lůnu bohyně*. Prý nějakým tajemným způsobem propojuje všechny posvátné prameny a jezírka...“

„Přesně tak. Tím je mění v brány do podivného božského světa pod povrchem toho, jímž teď kráčíme. A pokud z těch průchodů pořád proudí život, znamená to, že i Děvana je stále naživu a její moc nadále protéká všemi potoky, řekami a jezery. Jenomže to jezírko pod Kavčí horou je docela obyčejné. Nikdy nebylo zasvěceno bohyni, Děvaně ani žádné jiné, dokonce ani nemá vlastní vílí strážkyni. Proto to volání z něj zaznívá jen jako vzdálená, nesrozumitelná ozvěna. Přesto nepochybuju o tom, že ty hlasy žadoní o pomoc. Jako by někde uvázly a nedokázaly se odtamtud dostat bez pomoci zvenčí... Bez *mé* pomoci. Srdce mi svírá neblahé tušení...“

„Jaké?“

„Že by to mohly být duše mých sester, které zahynuly včera během bitvy o svatobor. Kvůli znesvěcení Jezerky zůstaly uvězněny někde mezi světy. Co si o tom myslíš?“

„Hm. Je to možné.“

„Pak je mou povinností je vysvobodit.“

„Ale jak?“

„Otevřu jim průchod zpátky do tohoto světa. Musím najít nějaké posvátné jezero, tůň nebo alespoň pramen...“

Bivoj a Kazi si vyměnili pohledy. Očividně jim hlavami prolétla stejná myšlenka.

„Vy o nějakém víte, že?“ pohlédla na ně Vlasta. „Někde nablízku...“

„Ano, víme,“ přisvědčila Kazi. „Bivoj mi o jednom vyprávěl. Dokonce v něm sídlí vodní víla.“

Rusalce zazařily oči. „To by mohlo být přesně to, co potřebuju. Kde to jezero leží?“

„Kousek od Strošovic,“ zabručel mladý vladyka.

„Jak ho najdu? Popiš mi cestu.“

Strošovec zaváhal a nakrčil obočí – napadlo jej, že by bojovnou divoženku raději viděl v doprovodu Krokových dcer. Kazi však odpověděla za něj: „Nemusí ti to popisovat, velekněžko. Sám tě k jezírku zavede. Už brzy vyrazí stejným směrem.“

„Takže ses rozhodl, že přece jen půjdeš na pomoc svým soukmenovcům,“ přikývla Vlasta chápavě. „Na oplátku za to, že mi ukážeš to jezero, ti pomůžu v boji s Budečskými. Ale nejdříve si musím doplnit šípy,“ ukázala palcem přes rameno. Na zádech jí pořád visel toulec, v němž však byl zastrčen pouze luk s povolenou třetivou.

„Nějaké tu budou,“ zabručel Bivoj. „Stačí se jen trochu porozhlédnout. Pro Zarubany je hlavní obživou lov, takže se tu nějaké zapomenuté šípy určitě najdou...“

„A já ti dám ještě něco, dcero pramene,“ zasvítit v očích Kazi nečekaný nápad. „Tedy, pokud jsem to někde neztratila...“

S těmi slovy otevřela brašnu a začala v ní naslepo šátrat.

„Á, tady to je!“ zvolala a s vítězoslavným výrazem vytáhla malou zazátkovanou hliněnou nádobku. Podala ji Vlastě.

„Co je to?“ vzala ji rusalka opatrně.

„Voda z Jezerky. Sice jen pár kapek, ale možná ti pomůžou otevřít lůno bohyně.“

Vlastě se rozšířily oči. „To rozhodně! Dáváš mi převzácný dar, kněžno...“

„Za to mi pohlídej Bivoje,“ řekla Kazi tlumeným hlasem, ale vladyka to samozřejmě slyšel a ocenil to babské dobírání pobaveným úšklebkem.

„Udělám, co bude v mých silách,“ vycenila Vlasta zuby a pečlivě ukryla lahvičku v záhybech svého oděvu. „A teď jdu najít ty šípy. Kdy budeš připraven, Běsobijče?“

„Nespěchej. Ještě chvíli nechám Srdana spát. I ty bys měla ten čas využít a načerpat síly. Protože jakmile vyrazíme, poběžíme, jako by nás honili všichni běsi. Nejpozději za úsvitu musíme být ve Strošovicích.“

Vlasta přikývla a bez dalších otázek zmizela mezi pobořenými chýšemi a sruby. Bivoj se s povzdechem otočil ke Kazi.

„Byl bych radši, kdyby její lučšnické umění chránilo vás ostatní cestou do Kazína.“

„Já vím,“ řekla a přitulila se k němu. „Ale mně zase dělá dobře pomyslení, že se nepostavíš Wulfhartovi sám.“

„Sám, nebo ve dvou, je v tom nějaký rozdíl?“

„Dvě hlavy vymyslí víc než jedna. Určitě najdete způsob, jak ten ořech rozlousknout.“

„Spíš budu louskat budečské lebky.“

„Nic proti tomu, ale pamatuj – lest je vždy účinnější než hrubá síla. Když se tím budeš řídit, snadněji splníš slib, že za mnou přijdeš do mého hradiště.“

„Svému slovu dostojím, neboj se.“

Kazi se zvedla na špičky a vtiskla mu na rty další vroucí polibek. Chtěla ho přesvědčit, že se mu vyplatí přežít a vrátit se k ní.

Ne že by o něčem takovém byl jen na okamžik zapochyboval.

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Strážkyně plamene

K K ránu, ještě za tmy, začalo pršet. Nijak prudce, ale zato vytrvale – byl to letos první podzimní déšť, studený a vlezlý.

Bivoj a Vlasta však za něj děkovali bohům. Když s úsvitem dorazili ke Strošovicím, jednolitě šumění deště v korunách stromů pohltilo zvuky jejich kroků, takže se mohli připlížit až těsně k osadě bez obav, že je zaslechne nějaké ostražitě ucho. Jako párek vlků se kradli hlohovým a lískovým houštím a pozornými, nedůvěřivými pohledy zkoumali zablácené dvory a uličky mezi dřevenicemi, zemnicemi, kůlnami a chlévy.

Osada byla až nepřírozeně klidná. Nikde ani živáčka. Nikde žádný pohyb. I zvířata byla zalezlá v boudách, kurnících a chlévech. Strošovice budily dojem poklidné, dřímající vesnice, která si kvůli dešti dopřává delší spánek než obvykle.

Bivoj se tím nenechal oklamat. Coby lechovi této osady mu neunikly ani nejnepatrnější rozdíly, které dnešní jitra odlišovaly od jiných běžných strošovických rán.

Ze žádného dymníku nebo větracího otvoru ve slaměné či drnové střeše se nekouřilo. Přitom ženy ve většině domů už za rozbřesku, nebo dokonce ještě za tmy, probouzely doutnající ohniště a chystaly jídlo. Zpod dlouhého přístřešku na opačném konci vesnice se ozývalo nespokojené bučení. Déšť neděšť, krávy potřebovaly nakrmit, napojit a podojit. Kdyby bylo všechno jako obvykle, už by se o ně někdo postaral.

Něco tady rozhodně nebylo v pořádku. Pod rouškou zdánlivého klidu se krčila číhající, zuby cenící hrozba. Bivoj pevně sevřel v dlani ratiště oštěpu.

Byl opět připraven zabíjet.

Při nočním běhu ze Zaruban ke Strošovicím s Vlastou neprohodil jediné slovo. V tom tichu, rušeném jen zvukem běžících nohou, zrychleným dechem a později šuměním deště dolehla na Bivoje hrůza včerejšího krveprolití. Ne, nezabíjel poprvé. Už předtím byl nucen vzít život několika zlodějům dobytka a jednou pomohl otci vyprovodit do Návu tlupu doudlebských nájezdníků. Ale taková jatka jako včera nikdy předtím nezažil. Obličeje všech, které vlastnoručně zabil, se mu postupně vynořovaly před vnitřním zrakem, vyvalovaly na něj oči, bědovaly a zahrnovaly ho výčitkami.

Jenomže teď, při pohledu na nepřírozeně ztichlé Strošovice, svědomí najednou umlklo a vnitřní chvění ustalo. Srdce se mu opět změnilo v hroudu neopracovaného černého železa. Pomyšlení na to, že budečská družina možná ublížila jeho bratrovi a ostatním členům rodu, v něm probouzelo nepotlačitelnou, zuřivou pomstychtivost. Ať už jsou jeho blízcí naživu, či ne. Samozřejmě, v duchu prosil bohy, aby měla Vlasta pravdu a Wulfhart Strošovce pouze zajal. V takovém případě udělá cokoli pro jejich vysvobození. Je přece jejich vladykou. Nenechá své rodné napospas nepřátelům.

Tak nebo tak bude nucen opět zabíjet. Ale teď se na to skoro těšil. Prahle po krvi těch neřádů, ohrožujících jeho rod...

„Jsou tady,“ řekla Vlasta tlumeně.

Pohlédl na ni koutkem oka. Vodou nasáklá zrzavá hříva jí zplihle padala do obličeje a na ramena zakrytá promočeným kožešinovým pláštěm. V ruce svírala luk s nasazenou třetivou – toulec na jejích

zádech byl opět plný šípů. „Ano,“ zabručel. „Něco je jinak. Sice jsem nezahlédl ani muže, ani jejich koně...“

„Schovávají se. Číhají. Cítím je. V proudech neviditelných sil se mísí strach zajatých vesničanů a netrpělivé, napjaté očekávání vetřelců. Čekají na tebe. Na nás. Většina Budečských se shromáždila v tom dlouhém srubu na návsi.“

„V mém dvorci,“ ucedil Bivoj.

„Jsou unavení, ale o to nebezpečnější, protože se jich zmocňuje netrpělivost, pochyby a vztek. Nemělo by být těžké vylákat je ven. Ale jak...“

Rusalka náhle zmlkla a zprudka se ohlédla do hlubin hvozdů. Bleskurychlým, téměř nepostřehnutelným pohybem pravačky nasadila do luku šíp. Bivoj si podobně hbitým, nacvičeným pohybem přesunul ze zad na levé zápěstí štít a pozvedl oštěp.

„Co se děje?“ sykl.

Vlasta nejistě zavrtěla hlavou. „Něco... někdo... nás pozoruje.“

„Wulfhartova hlídka?“ procedil Bivoj skrz zuby.

„Ne. Není to smrtelník...“

Srdce mu pokleslo. „Že by Sekáč? Nedivil bych se, kdyby jej Ašiga vyslala po naší stopě...“

„To už vůbec ne. Je to sice nasáklé kouzly, ale... je mi to podivně povědomé. Myslím, že nám to nechce ublížit. Spíš naopak.“

Navzdory té domněnce Vlasta dál držela luk připravený ke střelbě. Ukázala osadě záda a vykročila hlouběji do lesa. Bivoj ji následoval, ostražitý jako jelen, který zaslechl z houštin vlčí vytí. Šustění jejich chodidel v mokrému listí zaniklo v neúnavném šumění deště.

„Támhle to je,“ zastavila se Vlasta a ukázala hrotem šípu v napínaném luku.

Bivoj přimhouřil oči. „Vidím.“

V sychravém šeru se před nimi tyčil mohutný dub, jehož kmen se zhruba tři lokty nad zemí rozděloval. A tam, v rozsoše, něco dřepělo. Jejich zraku se to neukázalo, ale voda crčící z obou korun dvojklaného listnáče dopadala v prostoru mezi kmeny na nějakou překážku a jak po ní stékala, odhalovala její tvary. Stačil jediný pozornější pohled, aby zjistili, že neviditelná bytost má lidské rysy.

„Kdo jsi?“ zeptala se Vlasta.

Prostor obtékaný dešťovou vodou se naplnil zvláštním chvěním, podobným horkem zvlněnému vzduchu uprostřed léta. Chvění houstlo a postupně nabralo tvar, a dokonce i vybledlé barvy. Brzy se jim zjevil napůl nehmotný, průhledný přízrak vyzáblé nahé ženy s dlouhatánskými vlasy. Krčila se v rozsoše a pozorovala je vytřeštěnýma očima.

Bivoj si vydechl úlevou a sklonil hrot oštěpu. „Klid, velekněžko. To je Kupava. Naše víla. Strážkyně posvátného jezírka. Vyprávěl jsem ti o ní...“

„Opravdová víla,“ vydechla Vlasta ohromeně. „Jedna z těch původních, božských, z Děvanina rodu...“

„Zvláštní, nikdy se nevzdálila od pramene...“

„Nikdy,“ promluvil zjevení těžko srozumitelným hlasem, který tvaroval slova ze zvuků podobných zurčení vody v čirém horském potůčku, „nevěřilo v okolních lesích tolik neklidných sil. Dokonce i v hlubině mého jezírka, z níž dříve promlouvali jenom bohové a duchové, teď znějí jakési cizí hlasy.“

Vlasta jen stěží ovládla vzrušení. Povolila tětivu, vrátila šíp do toulce a přistoupila k dubu. „Ty je slyšíš také?“

„Jistě. Jsou bezradné a ztracené. Zoufale volají o pomoc a hledají cestu zpátky do tohoto světa. Nemůžu jim odpovědět. Neumím s nimi navázat pouto. Ale ty to možná dokážeš. Jsi služebnicí Děvany, mé sestry...“

„Víš, co jsou ty hlasy vlastně zač?“ naléhala rusalka. „Já si nějakou chvíli myslela, že je to volání samotné Děvany. Cizáci spálili její svatobor pod Chrastenem a znesvětili Jezerku. Domnívala jsem se, že bohyně unikla tajemnou vodní cestou v hlubině a pokouší se vrátit do našeho světa. A s ní i duše jejích služebnic, které zahynuly během boje o posvátný háj...“

„Nemýlíš se. Jsou to ony. Ale... já myslím, že to nejsou jejich duše.“

Vlasta ztuhla a oči se jí rozšířily. „Chceš tím říct... že nejsou mrtvé?!“

„Přesně tak,“ zurčel vílin hlas ve všudypřítomném zvuku kapající, crčící a tekoucí vody. „Jsou pouze uvězněné mimo tento

svět. V božském lůně, kterým jsi i ty prošla během obřadu zasvěcení.“

„A Děvana je příliš oslabená a nedokáže je přivést zpátky...“

„Přesně tak. Pojd'. Společně se nám možná podaří s nimi spojit.“

Vlasta se ohlédla po Bivojovi. Oči jí sršely vzrušením. „Musím jít, Běsobijče. Tohle nepočká. Říkal jsi, že jezírko je kousek od vesnice. Zabere to jenom chvílku.“

Bivoj přes rameno vrhl pohled na osadu, jejíž slaměné střechy prosvítaly clonou deště a hustého porostu. Když však obrátil zrak zpátky, nemračil se a neprotestoval. Myslel totiž na to, že mít tady po ruce družinu vyšehradských divoženek by mohl být způsob, jak vyzrát na Wulfharta a jeho tlupu.

„Naprosto tě chápu, velekněžko,“ přikývl. „Pospěšme k jezeru.“ Když Vlasta překvapeně zvedla obočí, zabručel jen: „Za těchto okolností bude lepší nerozdělovat se.“

„Máš mé díky, Běsobijče...“

„No jo. Hlavně ať to netrvá moc dlouho. Čím déle bude Wulfhart čekat, tím bude vzteklejší. A odnesou to mí soukmenovci.“

„Myslím, že Wulfhart počká. Nemá na vybranou.“

„Kéž bys měla pravdu. Dobrá, neplýtvějme časem. Kupavo?“

Víla seskočila z rozsochy a vyrazila mezi stromy. Její chodidla, chvílemi úplně neviditelná, se vůbec nedotýkala země.

#

„Slyším je!“ zvolala Vlasta vzrušeně a vyskočila z pokleku mezi vrásčitými, rozcuchanými vrbami, které se hrbily nad rozlohou nevelkým, ale zato značně hlubokým jezírkem. „Tady ty hlasy slyším mnohem zřetelněji!“

Bivoj pozvedl obočí a zvědavě se naklonil nad hladinu. Přestože byla zčeřená neustávajícím deštěm, viděl čirou vodou do zelenavých hlubin, téměř až ke kamenitému dnu. Jezírko vypadalo úplně stejně jako kdykoli předtím. O tom, že rusalčí velekněžka může vidět a slyšet i věci, které jsou obyčejnému smrtelníkovi zapovězeny, však nepochyboval.

„Jsou to ony?“ zeptal se. „Tvé sestry od Jezerky?“

„Ano. Ano!“

„Rozumíš jejich volání?“

„To ani ne, ale jasně cítím jejich beznaděj...“

„Pomůžesh jim?“ vyhrkla Kupava. Strážkyně tůně se ve své nehmotné, avšak částečně viditelné podobě vznášela nad mělčinou u břehu. Její hlas podivně vibroval vzduchem.

„Rozhodně se o to pokusím,“ přikývla Vlasta. Rychle si sundala kožešinový plášť, odložila luk i toulec a kvůli lepšímu pohybu ve vodě si zula i prosté kožené střevíce.

„Hlavně se neutop,“ řekl Bivoj.

„Už jsi někdy slyšel o utopené rusalce?“ zakřenila se a vkročila do jezírka.

„Tak neuvázni tam, kde zoufale kvílejí tvoje družky. Ještě tě budu potřebovat. Bez tvého lučištnického umění si s Budečskými neporadím.“

„Vrátím se,“ ujistila ho Vlasta. Pak obrátila pohled do středu jezírka, zvážněla a soustředila se. Když byla po pás ve vodě, sáhla do zánaďří a vytáhla nádobku, kterou jí darovala Kazi.

„Co je to? Co je to?“ nakláněla se k ní Kupava.

„Voda z Jezerky. Pokusím se ve tvé tůni otevřít průchod do Děvanina lůna.“

„Ráda ti pomůžu. Řekni mi, co mám dělat.“

„Vrať se do vody a nasyť ji vši svou kouzelnou mocí.“

Víla kývla vlasatou hlavou, očividně vzrušená a nadšená svou účastí na něčem, co vypadalo opravdu důležitě, a vklouzla pod hladinu – voda se tím pohybem jen lehce zčeřila. Vlasta otevřela lahvičku, vylila pár zbylých kapek do jezírka a odhodila nádobku přes rameno.

„Děvano!“ zvolala. „Matko! Víím, že jsi teď slabá a možná i zklamaná svými služebnicemi. Nedokázaly jsme ochránit tvůj lipový háj a nejsvětější pramen. Přesto tě snažně prosím o pomoc. Otevři své vlhké, životadárné lůno! Dovol mým sestrám vrátit se do světa smrtelníků! Máme tady ještě nedokončený úkol. Těm, kteří znesvětili tvé jezírko a svatobor, náleží naše pomsta. Jejich zlovolná kouzla musí být zadušena. Pokud žádáš oběť, ochotně dám svůj život výměnou za návrat sester!“

Výzva dozněla a Vlasta začala o něco tišším hlasem rytmicky zaklínat. Přitom se otáčela zprava doleva a zpátky a konečky prstů přejížděla po hladině skrápěné vytrvalým deštěm.

*Kapka, proud, vlna,
tys čaromoci plna,
síla všech bohyní
v tvém lůně pramení...*

Všemu kolem vládl vodní živel. Bivoj ani nedutal, bez hnutí stál mezi vrbami na břehu a napjatě zíral na jezírko. Co když vodní vládkyně na své služebnice zanevřela? Co když se teď, po útěku velekněžky na levý břeh Divoké, přetrhlo její pouto s bohyní? Není teď vlastně rusalka zase jenom obyčejnou smrtelnicí?

Jeho pochybovačné myšlenky přetrhlo světlo, které se najednou probudilo v hlubinách jezera. Přestože měla voda tůně odjakživa zelenavý nádech, teď se ode dna šířila výrazná, sytá modř. Bivoj vyvalil oči. Světlo na okamžik pohaslo, ale pak zazářilo jasněji. A potom znovu. Tepalo a očividně sílilo. Brzy už jeho pravidelné vlny pronikaly nad hladinu, ozařovaly koruny a kmeny okolních stromů a měnily kapky deště v drobné třpytivé safíry, sypoucí se na jezírko.

*Kapka, proud, vlna,
tys čaromoci plna...*

Vlasta nepřestávala zaklínat, ačkoli hlas se jí zachvíval a občas lámal radostným vzrušením. Tohle byl důkaz, že její bohyně je stále naživu, a dokonce při síle.

Náhle pulsování ustalo a modrá záře se ustálila. Rusalka zmlkla, nadechla se a vrhla se do vody. O hladinu plácly její bosé nohy a vzápětí už Bivoj viděl jen nezřetelný, vlnící se stín, plovoucí do středu záře, která stoupala ode dna – pokud tam vůbec nějaké dno bylo.

Do ticha znělo jen šumění deště v korunách stromů a žbluňkání kapek na jinak klidné hladině. Bivoj se nakláněl nad jezírko, snažil se něco zahlédnout a napětím zadržoval dech. Čas běžel. Dávno minula

doba, kterou by pod vodou vydržel na jedno nadechnutí obyčejný plavec. Rusalky samozřejmě mohly setrvat v objetí svého živlu mnohem déle, ale...

Modré světlo v hlubinách zhaslo.

Bivoj zaskočeně zamrkal. Tohle nevypadalo jako dobré znamení. Kouzlo se přetrhlo a spojení mezi tímto světem a tím, co rusalky nazývaly *lůnem bohyně*, se přerušilo. Hladina se zvlnila, nad jezero vzlétla Kupava, nesrozumitelně zakvílela, zoufale zakroužila nad hladinou a pak se opět vrhla do vody.

Mladý vladyka nervózně přehmátl na ratišti oštěpu, o který se opíral. Chtěl nějak pomoci, ale netušil jak. Byl si jist, že pokud skočí do jezírka, dole narazí jen na obyčejné kameny a bahno...

Náhle ve vodě opět zablikalo modré světélko. Bivojovo srdce, na okamžik jakoby sevřené železnými pásy, se opět rozbušilo. Podíval se pozorněji. Světélko zatepalo. Jednou, dvakrát... a při třetím tepu vytrysklo z jezera se vši silou. Vladyka instinktivně odvrátil zrak a ucouvl.

Když se odvážil podívat zpátky, na pozadí hlubinné záře se už ve vodě vlnily stíny plovoucích těl. Pohybovaly se zmateně, ale přesto stoupaly k hladině. Bivoj odložil oštěp a štít. Správně odhadl, že se brzy bude hodit jeho pomoc.

Vzápětí vystříkla voda a nad hladinu vyrazila první rusovlasá hlava. Lapala po dechu, plivala vodu a zmateně kolem sebe mlátila rukama, jako by se snažila za každou cenu zachytit tohoto světa a už se ho nepustit. Hned vedle ní se vynořila další rusalka. A pak třetí. Všechny se mezi záchvaty kašle a dávivými křečemi smály, a zároveň podivně naříkaly – radost z návratu se v nich mísila s ozvěnami beznadějného bloudění tajemnými hlubinami.

Snažily se dostat na břeh. Bivoj se jim brodil vstříc. Nejdříve se robustního tmavovlasého muže polekaly, ale vzápětí jej poznaly a ochotně se odevzdaly jeho silným pažím. Sotva vytáhl či vynesl na břeh první tři, objevily se další dvě. A pak u protějšího břehu ještě jedna. Zmateně si je prohlížel. Byly si všechny hodně podobné, mladé, sličné, s vodou ztmavlými rusými vlasy lepícími se na mrtvolně bledé tváře, ale rychle zjistil, že Vlasta mezi nimi není. Plný neklidu spěchal zpátky k jezírku.

V tom okamžiku modravá záře v hlubinách opět pohasla. Nějak věděl, že tentokrát nadobro. S obavami sestoupil do vody a brodil se po prudce klesající mělčině. Náhle se před ním vynořila víla.

„Honem!“ ševalila zurčivým hlasem, který téměř zanikal ve šplouchání vody a zvucích deště. „Potřebuje tvou pomoc!“

Bivoj bez zaváhání sepal ruce, sklonil hlavu a vrhl se do vody. Rychle jako pstruh mířil ke dnu. Chvilíčku trvalo, než jeho oči přivykly šeru v hlubině, ale pak spatřil kousek pod sebou zmítající se stín. Připlaval blíž. Vlasta zoufale lomcovala masivním předmětem, zaklesnutým mezi kameny na dně jezírka. Vladyka překvapeně zjistil, že je to vyřezávaná modla nějakého božstva – nemusel dvakrát hádat kterého. Popadl rusalku a rázně ji postrčil k hladině. Pohlédla na něj zprvu podrážděně, ale když viděla, jak se opřel do modly a ta se pod nápořem jeho síly okamžitě pohnula a začala klouzat ze zajetí, vyrazila nahoru, za světlem.

Bivojovy plíce už skučely po nadechnutí. To mu dodalo sílu. Rázně vyrval dřevěnou Děvanu z kamenitého dna a postkuje ji před sebou, plaval šikmo nahoru a ke břehu. Než ji vytáhl až ven, musel se dvakrát vynořit a nadechnout, ale nakonec hlava modly plácla do bláta na břehu a on se konečně vyhrabal z vody. Svalil se na břeh a hlasitě oddechoval. Skrz dunění, kterým se ozývalo jeho vlastní srdce, slyšel, jak se Vlasta jásavě vítá se svými družkami.

„Myslela jsem, že jste všechny mrtvé! Svatavo! Mlado! Radko! Děvana je dobrá a mocná bohyně! Ušetřila vaše životy! Ukryla vás ve svém lůně...“

„Ale jen díky tobě jsme z něj i vyvázly,“ odtušila Svatava zadýchaně. „Bohyně ztratila většinu síly. Před ohněm a železem útočníků nás schovala, ale pak zabloudila. Společně jsme tonuly v nekonečném neznámu a marně hledaly cestu zpátky na povrch...“

„Zoufale jsme volaly a doufaly, že nějaká Děvanina služebnice přežila bitvu pod Chrastenem a zaslechne nás,“ dodala Mlada a rozhlédla se. „Kde to vlastně jsme?“

„U Strošovic, v povodí Mže...“

„Na levém břehu Divoké?“ polekala se Svatava. „Žádná rusalka nikdy nepřekročila posvátnou řeku. Nevezme nám to naši sílu?“

„Jak vidíte, ne.“

„Nerad ruším toto radostné shledání,“ ozval se Bivoj chraplavě, vstal a zvedl ze země oštěp a štít, „ale musím ti připomenout tvůj slib, Vlasto.“

Velekněžka zvažněla a obrátila zrak zpátky k tázavě se tvářícím družkám. „Útok na svatobor byl jen začátkem války, sestry. Ti cizáci, nazývající se Zličany, chtějí ovládnout tuto zemi a zotročit české rody. Rody, s nimiž byl spojen váš lidský život v dobách před zasvěcením. A také chtějí zabít Libuši, nejoddanější uctívačku Děvany ze všech lidských vládců.“

„Pomsta,“ vycenila Svatava zuby. „Za svatobor, za Jezerku...“

„Příležitost je nasnadě,“ přikývla Vlasta. „Tady vladyka Strošovců potřebuje naši pomoc. A nemůžeme čekat. Zrádce z Budče ohrožují životy jeho blízkých. Jak jste na tom? Udržíte se vůbec na nohou?“

Svatava místo odpovědi rázně vstala. I ostatní rusalky se začaly zvedat, byť se některé ještě chvěly. V očích jim však doutnala nezkontrolovatelná touha po krvavé odplatě za všechno, čím byly donuceny projít.

„Dobrá,“ přikývla Vlasta. „Vidím, že některé pořád máte své nože a luky. To se hodí.“

„Sestro,“ zakvílel nablízku tichý hlásek. „Má sestřičko. Jsi tak slabounká. Ale já se o tebe postarám. Síla se ti brzy vrátí. Tvá modla bude opět vztyčena. Budeme tento pramen střežit společně.“

Ohlédli se. Kolem zablácené modly ležící na břehu poletoval průhledný přízrak.

„Takže tato tůň, z jejíž posvěcené vody jsme se všechny potřetí zrodily,“ řekla Svatava, „se stane novou Jezerkou.“

Bivoj pozoroval Kupavu, která se chvílemi úplně ztrácela a její polohu a tvary odhaloval jenom déšť, a oči se mu postupně užily, jak se mu v mysli rodil lstivý plán.

„Než začneš pečovat o zesláblou bohyni,“ promluvil nakonec, „možná bys mohla pomoci nejdříve nám, vílo. Nám a Strošovcům, kteří tě odjakživa chovali v úctě a nikdy nešetřili obětinami.“

Víla zvedla vlasatou hlavu a opět se částečně zhmotnila. „Mluv, vladyko. Co bych pro tvůj rod mohla udělat?“

Bivoj se usmál – byl to ale spíše škleb šelmy, která už brzy začne kousat a trhat.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

Bláto a krev

N „Nepřijdou,“ vyplivl ze sebe Zbygoš, čímž dal důrazně najevo, že ta slova v sobě dusí už nějakou chvíli. „Ani sem nepáchnou. Nejsou tak hloupí. A i kdyby je nenapadlo, že přesně tohle uděláme, mají přece jasnozřivé schopnosti. Ta čarodějnice Libuše určitě na celé hony vycítila past. Říkám vám, ti už jsou v půli cesty do Kazína. Anebo do nějakého úkrytu v lesích, kde je nevystopujeme.“

Wulfhart neodpověděl ani se neohlédl. S rukama založenýma na prsou stál nehybně u okna a škvírou mezi pootevřenými okenicemi pozoroval rozlehlou zablácenou náves. Neúnavný déšť crčel ze stříšky před vchodem a tkal tak před Durynkovým zrakem pohyblivou vodní clonu, která měnila tvary a barvy stavení na opačné straně širokého dvora. Na pozadí popelavě žlutavých slaměných střech se černal nevlídný les.

„Jen tady ztrácíme čas,“ zvedl se Zbygoš ze špalku a začal nervózně procházet mezi družiníky posedávajícími u středového ohniště a hloučky zajatých Strošovců, krčícími se v koutech a podél

roubených stěn. Počáteční zděšení už z vesničanů opadlo, teď se jen tiše choulili k sobě a napjatě čekali, co se bude dít. „Měli bychom skočit do sedel a hnát se ke Kazínu a větším osadám u Mže. Škoda, že jsme nenechali hlídku u severní stezky, třeba u toho zpustlého zarubanského dvorce. Určitě tudy prošli. Říkám vám...“

„Už jsi toho řekl dost!“ houkl Wulfhart, až sebou všichni polekaně trhli. Pomalu se otočil. Obličej měl potemnělý vztekem. Asi nejvíce ho podráždilo, že ten mladý neřád, rázující po dlouhé palotě jako rys v kleci, měl téměř ve všem pravdu. „Vyslechl jsem tě a vzal tvé námitky v úvahu. Takže si zase kecni na prdel a zavři zobák. Potřebuju se soustředit.“

Zbygoš pod nápořem Durynkovy autority nejdříve ucukl, ale pak se nadechl, sebral odvahu a udělal krok vpřed.

„Soustředit na co?“ zasyčel. „K ničemu tady nedojde. Tvůj plán vyšel nazmar. Přiznej to a dej nové rozkazy. Je nejvyšší čas z téhle zablžené díry vypadnout...“

„Ne!“ štěkl Wulfhart. „Zůstaneme. A počkáme. Možná máš pravdu a oni opravdu odhalili naši past. Pak ale vědí i o zajatých vesničanech...“

„To je přece za těchto okolností nemusí zajímat!“

„Kněžny možná ne. Ale strošovského vladyku určitě ano! Pokud jsem Bivoje správně odhadl, patří k těm bláhovým pošetilcům, co si ani neuprdnou, aniž by předtím nezpytovali svůj smysl pro čest. Jsem si jist, že nad osudem svých soukmenovců nemávne rukou. Přijde a pokusí se je vysvobodit, i kdyby se nám musel postavit sám!“

Zbygoš zúžil oči. Nechal velitelova slova doznít a pak jedovatým hlasem řekl: „Naším úkolem ale není lovit strošovského lecha. Máme dopadnout a zajmout ty tři čarodějnice!“

„Jsi hlupák, Zbygoši,“ zavrčel Wulfhart. „Bivoj je klíčem ke Krokovým dcerám. Dostaneme z něj, kam mají namířeno, ve kterém zapadlém doupeti chtějí přečkat štvanici...“

Durynkova slova přerušil tichý, syčivý smích. Wulfhart zmlkl a otočil se za hlasem, v očích vražednou hrozbu. Pohár jeho trpělivosti už byl plný až po okraj.

Nad palotou se po celé délce táhl masivní vyřezávaný trám. Na něm kousek od ohniště visel vyzábělý muž, v jehož dlouhých vlasech

a plnovousu se už matně leskly stříbřité prameny, ale přesto mu nebylo více než třicet let. Jeho nad hlavu zvednuté ruce do krve drásala smyčka provazu přivázaného ke krokvi. Špičky bosých chodidel se houpaly pouhou píd' nad zemí.

„Bivoj... vám neřekne... ani hovno,“ sípal muž. Visel už takhle zhruba od půlnoci, měl vážné potíže s dýcháním a oči se mu horečnatě leskly. „V jedné... z Krokových dcer... našel zalíbení... Opravdu si myslíte... že vám je vydá? Hlupáci... krysí mozky...“

Viselec se opět uštěpačně zachechtal, ale smích se změnil v záchvat kašle, který zněl i vypadal jako poslední křeče.

Wulfhart přistoupil těsně k zajatci a zblízka se mu podíval do sinalého obličej s poplivanými vousy. „Řekl jsem snad, že hodlám Bivoje mučit?“ zasyčel zlověstně. „Je mi jasné, že hromotluk jako on se tělesné bolesti nezalekne. Jsou ale i jiné, účinnější způsoby. Jak se asi zachová, když začnu podřezávat hrdla strošovským ženám a dětem? A myslíš, že bude krýt Krokovy dcery i v okamžiku, kdy začnu usekávat kousky z jeho bratra?“

S těmi slovy Wulfhart vytáhl z pochvy u boku svůj sax a přiložil dobře nabroušené ostří k zajatcově obličej. Milivoj, syn Sudivojův, vypouklil oči. Čepel mu rozřízla tvář a po vousech se skutálela šňůra karmínových kapek. Milivoj zaťal zuby a proměnil výkřik v pouhé přidušené zaskučení.

„Co myslíš,“ pokračoval Wulfhart, „jak dlouho se Bivoj vydrží dívat na tvé...“

Zmlkl uprostřed věty. Zvedl hlavu, o krok ustoupil a přimhouřil oči. Jeho družiníci na něj nechápavě pohlédli. Durynský míšenec se už nedíval do Milivojova obličej, ale nad něj, na krokev. Muži rovněž zvedli zraky k masivní kládě, ale když tam vůbec nic nezahlédli, začali si mezi sebou vyměňovat tázavé pohledy.

„Co se děje?“ zeptal se Zbygoš. Prsty bubnoval do hlavice válečné sekery, zastrčené za opaskem na pravém boku.

Wulfhart pořád zíral do prostoru mezi trámem a vysoko se zvedajícím krovem střechy. Sám byl na pochybách, jestli opravdu zahlédl kradmý pohyb nezřetelného, ale přesto lidsky tvarovaného stínu, který se okamžitě rozplynul v prostoru, anebo to byl jen prelud, vyvolaný únavou z téměř dvoudenního nedostatku spánku.

Ale zrovna když si řekl, že už asi má vidiny, zjevení se krátce mihlo ve větracím otvoru vysoko ve zlomu střechy. Bylo sice nehmotné a průhledné, ale přesto na okamžik změnilo úhel dopadu šedivého světla v otvoru.

Wulfhart pozvedl langsax a ucedil:

„Připravte se. Byl tady vyzvědač. Brzy budeme mít návštěvu.“

Družiníci na něj tupě zírali.

„Neslyšeli jste?“ vyštěkl a přelétl je planoucím pohledem. Okamžitě vyskočili z lavic, stolců a špalků a chopili se zbraní. Zbygoš si nasadil štít a vyškul od opasku sekeru. Spěchal k Wulfhartovi, který se mezitím otočil zpátky k oknu a vyhlédl škvírou na náves. Chtěl se velitele zeptat, co vlastně zahlédl, ale v tom okamžiku venku kdosi vykřikl:

„Wulfharte!“

Budečští bojovníci nejdříve zaskočeně ztuhli a pak se o překot rozběhli k oknům.

„Tiše, pitomci!“ zavrčel na ně velitel.

„Wulfharte, slyšíš mě?“ prodíral se šuměním deště známý mužský hlas. „Vím, že jsi tady! A taky vím, že držíš členy mého rodu jako rukojmí! Jdu si pro ně! A pokud se mi některý z těch tvých zkurvysynů odváží zkrřížit cestu, bude žrát bláto a prasečí sračky!“

„Támhle je,“ sykl Zbygoš.

„Vidím,“ odušil Wulfhart.

Ze sychravého šera mezi sruby a chýšemi se vynořila ramenatá postava. Tmavovlasý bojovník se kryl širokým okrouhlým štítem a v pravačce nesl masivní oštěp, jaký se používal k lovu kanců, losů či zubrů. Zastavil se na okraji kruhové návsi, přímo naproti dlouhému srubu se zajatci a budečskými vetřelci. Děliho je zhruba čtvrt honu.

„Vylez, Wulfharte!“ vykřikl. „Chlap jako ty se přece nemusí schovávat za ženské a děcka! Promluvme si tváří v tvář! Možná ti dám šanci vyváznout s hlavou na krku! Anebo zemřít v poctivém boji!“

„Ten si věří,“ zavrčel Zbygoš. „Nadutý parchant! Už se těším, jak bude klečet v blátě a skuhrat o život svého bratra!“

„Nepředbíhej,“ řekl Wulfhart. „Očividně má plán. A má i spojení. Nelidské spojení.“

„O čem to mluvíš?“ zneklidněl mladý pobočník. „Co jsi viděl?“

Durynk neodpověděl. Místo toho strčil špičkou saxu do okenice a otevřel ji dokořán.

„Dobrá, prasobijče!“ zavolal. „Jdu ven! Abys viděl, jak se směju tvým planým hrozbám!“

„To nemyslíš vážně, veliteli!“ zděsil se Zbygoš.

Wulfhart si ho vůbec nevšímal. Sebral štít, přešel k hlavnímu vchodu, vysunul závoru ze závěsů a otevřel dveře.

„Neopovažte se po něm strílet,“ varoval muže, kteří k otevřeným oknům pozvedali luky. „Potřebujeme ho živého.“

Pak pod jeho rozvážnými kroky zaskřípala prkna stříškou chráněného ochozu před prahem.

#

„Proč nejdeš blíž, Strošovče? Nechce se mi na déšť. Tady uvnitř je sucho a teplo. Pojd' se o tom přesvědčit. Očividně jsi celý promočený. Nerad bych, abys nastydl. Potřebuju tě živého a zdravého. Musíš mi odpovědět na spoustu otázek.“

„O mé zdraví nemusíš mít strach, Durynku. Déšť mi vyhovuje. Smývá únavu, občerstvuje mysl. Zkus si to. Možná ti pak dojde, že jsi sám sebe zavřel do pasti, z níž není úniku.“

„Opravdu?“ zachechtal se Wulfhart kousavě. Přetáhl si přes přilbici kapuci pláště a sestoupil po třech schůdcích z rozpůlených kmenů na dvůr. „To jsem zvědav, odkud jsi vzal tu jistotu. Ale nejdříve tě musím varovat. Ať už ti pomáhá kdokoli, v tom srubu za mnou jsou tři tucty nejlepších budečských družiníků. A s nimi je tam i většina Strošovců. Včetně tvého bratra. Uděláš jen jediný nerozumný pohyb a začneme je pobíjet jako telata.“

Bivoj pokýval hlavou, jako by neslyšel nic nového.

„Tak především – nemáš tři tucty mužů. Je jich jenom dvacet. Z toho jen deset je v dlouhém srubu. Ostatní jsi rozmístil do dřevěnic a chýší kolem návsi.“

Wulfhart se zastavil uprostřed nádvoří, zhruba patnáct kroků od Bivoje.

„To ti řekl ten tvůj neviditelný špeh?“ zabručel. „Co je vlastně zač? Nějaký duch vyvolaný kouzly tvých svěřenkyň?“

„Na tebe a tvou smečku nepotřebuju žádné čáry máry,“ ušklíbl se Bivoj.

„Jak myslíš... Rozmístění mých družiníků tedy znáš. Dobrá. Aspoň víš, že v domech kolem tebe číhá deset chlapů. Což znamená, že v tuto chvíli na tebe míří pěkných pár šípů a oštěpů.

Takže žádné pitomosti. Mí muži jsou někdy trochu zbrklí. Nedával bych jim záminku, aby na tobě vyzkoušeli své lučištnické umění.“

Bivojův zlověstný úsměv se ještě rozšířil. „A kde bereš jistotu, že tam ti muži pořád jsou?“

Wulfhart na okamžik zaváhal. Vzápětí se zasmál, i když bylo slyšet, že se k tomu musí nutit.

„Dobrý pokus, Strošovče! Skoro jsem ti to spolkl. Hej, chlapi!“ zavolal k obydlím kolem návsí. „Předved'te tomu drzounovi, že jeho lži jsou úplně zbytečné!“

Na jedné z chýší se pootevřela okenice. Wulfhart se zlomyslně ušklíbl. V temnotě, která v domě panovala, zadrnčela tětíva – zřetelně ten zvuk slyšel i v neúnavném hukotu deště.

Jenže výstražný šíp neletěl k Bivojovi.

Zapíchl se do bláta píd' od jeho vlastních nohou.

Wulfhart zaklel a o krok ucouvl.

„Ještě pořád ho považuješ za lháře?“ zaznělo z chýše. Hlas patřil ženě, ale přesto z něj číselá smrtelná hrozba.

Durynkovi zatrnulo. Pochopil, že udělal chybu. Další z mnoha chyb, jichž se dopustil v uplynulých dnech. A měsících. Možná i letech. Nedělal vlastně chyby po celý svůj život?

„Nehni se z místa, Wulfharte,“ poradil mu Bivoj. „Jakmile se pokusíš dostat zpátky do srubu, prošpikují tě šípy. Věř mi, že jsem přivedl dobré lučištníky. Nikdo z tvých se jim nemůže rovnat.“

„Uvědomuješ si, co dáváš v sázku, Strošovče?“ zavrčel budečský velitel. „Jakmile se od mého štítu či pancíře odrazí první šíp, mí chlapi utopí ty prašivé vesničany v krvi. A nejkřutěji si samozřejmě pohrají s tvým bratrem.“

„Vím, že jsou toho schopni,“ zvážněl Bivoj. „Rozložení sil je tedy vyrovnané. Ty držíš jako rukojmí můj rod, já zase držím tebe. Jak z toho ven? Nabízím ti poctivý souboj. Slyšel jsem hrdinské písně o tvém otci a dědovi. Byli z cizího plemene, a přece udatně bojovali za Sáma a Kroka. Po celý život věrně sloužili svým knížatům. Čest pro ně nebyla jen slovo, nýbrž cesta, z níž nelze sejít. O tobě se bude zpívat jako o zrádci. S tím už nic nenaděláš. Ale můžeš docílit alespoň toho, že si tě lidé nebudou pamatovat jako *zbabělého zrádce*.“

„To, co se bude o mně zpívat, záleží na tom, pro kterého vládce igricové ty písně složí,“ ucedil Wulfhart a pomalu, s pozvednutým štítem, vykročil proti Bivojovi. „Ale o mou pověst nemusíš mít péči. Ted’ mě spíš zajímá, čeho chceš tímto soubojem dosáhnout. Když padneš, a to se stane, je s vámi všemi konec. Když padnu já, stejně tím nic nezískáš. Tví lidé pořád budou mít budečské nože na krcích. Ať už sis přivedl jakékoliv spojence, budou muset obětovat Strošovce, aby dostali mé muže. Vyhlídky jsou tedy pro tebe tak nebo tak mizerné.“

„To se uvidí,“ škubl Bivoj ramenem, ukrytým za štítem. „Ted’ s tebou chci prostě zkřížit zbraň. Nic víc, nic míň.“

Wulfhart přikývl. Tak nějak tomu rozuměl.

Přidal do kroku.

Bivoj zůstal stát na místě. Jeho oči, podobné černým uhlíkům s doutnajícími jiskřičkami uprostřed, svítily přes bronzovou obruš štítu, pozvednutého do poloviny obličeje.

Durynk na posledních třech sázích zprudka přešel do běhu a rozmáchl se saxem.

V tom okamžiku Strošovec vyrazil jako rys, doposud tiše číhající ve stínu u srnčí stezky. Hrot oštěpu vyletěl dopředu. Směřoval pod okraj soupeřova štítu, na Wulfhartovy slabiny.

Tohle na Wulfharta neplatilo; nenechal se zaskočit. Švihl štítem a srazil hrot oštěpu dolů a stranou. Zároveň sekl saxem. Ostří zajiskřilo na kování pohotově pozvednutého Bivojova štítu. Strošovec rychle uskočil, aby získal prostor pro druhý výpad oštěpem. Tentokrát hrot sklouzl po štítu a jen těsně minul Wulfhartovo pravé rameno.

Durynk zařval a vrhl se na Bivoje se vší divokostí a razancí. Byl rozhodnut nedovolit mu další bodnutí. Zblízka bušil dlouhou čepelí do protivníkovy štítu a neustále postupoval, takže se Bivoj nemohl rozpráhnout. V pokusu zvrátit vývoj souboje Strošovec pozvedl oštěp do výšky a provedl výpad přes horní okraj Wulfhartova štítu, na protivníkovu krk anebo obličej. Opět však byl odražen hranou štítu. Durynk byl mnohem zkušenější válečník.

Jenže i ostříleného bojovníka může zradit jeho zbraň. Při jednom z drtivých úderů sax vydal slyšitelně jiný, praskavý zvuk. Bivoj, přikrčený za štítem, uviděl polovinu jednobřité čepele, jak rotuje deštěm a dopadá do bláta. Wulfhart zaklel jménem nějakého Bivojovi neznámého božstva, uctívaného v západní domovině jeho předků, odhodil zlomený meč a rychle sáhl po seceře. Jenomže strošovský vladyka vycítil příležitost a bleskurychle přešel do protiútoků. Možná se Wulfhartovi nemohl rovnat v bojové zručnosti, ale silou jej nepochybně předčil. Do dalšího bodnutí oštěpem dal všechno, přenesl do něj energii celého těla. Durynk sice výpad zachytil štítem, avšak síla nárazu ho přinutila potácivě ustoupit. Bivoj opět bodl pod spodní okraj protivníkovy štítu. Tentokrát Wulfhart nestačil včas zareagovat. Špička oštěpu směřující mezi jeho nohy rozerval kroužky na spodním okraji drátěné suknice a škrábla ho do vnitřní strany stehna.

Wulfhart vykřikl a zavrával. Do řídké hnědé břechky, mlaskající mužům pod nohama, crčely rudé kapky. Bivoj vší silou třískl štítem do Durynkova. Wulfhart upadl na záda a přilbice mu sklouzla z hlavy. Ještě sice vytáhl sekeru, ale to už byl Strošovec pánem situace a kopnutím do předloktí ho zbraně zbavil. Vzápětí otupený hrot oštěpu zaskřípal o horní okraj Wulfhartova pancíře, těsně pod krkem. Durynk znehybněl.

„Jen síla a mladická hbitost,“ procedil skrz vyceněné zuby. „Nic víc.“

„Já vím,“ přiznal Bivoj. „Ale počítá se jen to, kdo zůstal stát, a kdo leží na lopatkách v blátě.“

„A dál? Co uděláš? Zabiješ mě? Anebo mě použiješ jako rukojmí a pokusíš se mě vyměnit za svého bratra?“ Wulfhart se zachechtal, jako by se posmíval bohům, kteří mu deštěm pohrdavě močili na

obličej a do očí. „Marná snaha. Mí družiníci, ta smečka vrahounů bez kousku cti, by za mě nedali ani kus zlámané zrezivělé železné hřivny. Snad si nemyslíš,“ dodal s trpkým tónem v hlase, „že by kvůli mně dali v sázku své životy?“

„S tím jsem počítal, že mi jako zajatec budeš k ničemu,“ přikývl Bivoj. „Ale o výměnu mi stejně nešlo.“

„A o co tedy? K čemu tohle celé bylo?“

„Chtěl jsem získat čas,“ ušklíbl se Strošovec, naklonil se k ležícímu soupeři a tišším hlasem dodal: „A hlavně upoutat pozornost těch tvých hrdlořežů. Dokud zírají na nás dva – a já nepochybuju, že si naše představení žádný z nich nenechal ujít – nevšímají si, co se děje za jejich zády.“

Wulfhart ztuhl a oči se mu rozšířily.

Vzápětí varovně vykřikl, ale podle divokého ječení a zděšeného řevu, které ve stejném okamžiku zazněly z dlouhého srubu, poznal, že je pozdě.

#

„Je po něm,“ zavrčel Zbygoš ve chvíli, kdy se pod padajícím Wulfhartem rozstříklo bláto a hrot Strošovcova oštěpu polechtal Durynkův krk. „Říkal jsem mu, ať neleze ven. Teď kvůli té své pitomé zálibě v osobních soubojích zhebne.“

Mladý pobočník ustoupil od okna a přehmátl na topůrku sekery kvůli pevnějšímu úchopu.

„Od této chvíle je to jen na nás, hoši! Nevíme, kolik nepřátel je tam venku, ale dokud jim velí Strošovec, jsme ve výhodě.“

Máme rukojmí. Chopte se těch zablěšenců! Přivlečte ke dveřím nějaká děcka! Když Strošovec zaslechne kvičení těch podsvinčat, zkrotne a pochopí, kdo je pořád pánem situace!“

Družiníci se bez otázek otočili a vykročili proti hloučkům zděšeně kvílějících, v koutech se krčících vesničanů. Matky a otcové rychle strkali děti za sebe, připraveni chránit je vlastními těly a životy. Budečští vycenili zuby a pozvedli zbraně.

„Počkejte!“ vykřikl náhle Zbygoš.

Družiníci ztuhlí a obrátili k němu nechápavé pohledy.

Novopečený velitel se díval na zadní vchod, napůl se ztrácející ve stínu dvou dřevěných model předků, které jako by u něj držely stráž. Vrata vedla do menšího roubeného přístavku s ložnicemi vladky a jeho rodiny.

„Kdo,“ zeptal se Zbygoš chraplavě do náhlého ticha, „sundal závoru?“

Bojovníci vytřeštili oči na dveře. Ještě před několika okamžiky byly zabezpečeny masivní závorou, zastrčenou v kovových úchytech na dveřích a na zárubni z masivních trámů. Teď však byla závora opřená o zeď vedle dveří. Budečští se tázavě dívali jeden na druhého. Očividně nikdo z nich netušil, jak k tomu došlo. A kdyby se o něco takového pokusili vesničané zahnaní do koutů, určitě by si toho všimli.

„Vy dva,“ pokynul Zbygoš družiníkům, kteří stáli nejbliže ke dveřím. „Jděte a zasuňte ji zpátky.“

Muži opatrně vykročili. V tom okamžiku se ve stínu model předků něco pohnulo. Něco nehmotného, průhledného, v pohybu však nepatrně viditelného. Zbygoš postřehl, jak se to hbitě jako kočka vyšvihlo na jednu ze soch a z ní mrštným skokem na masivní krokev. A tehdy konečně pochopil, koho Wulfhart myslel tím „vyzvědačem“. I jak se závora dostala ze dveří, aniž by to postřehli.

Zároveň mu došlo, že souboj na návsi byl jen trik k odpoutání pozornosti.

„Tu závoru!“ zařval. „Rychle!“

Jeho výkřik však nebyl jen povel pro jeho družiníky, ale i znamením pro číhající útočníky. Prudký kopanec rozrazil zadní dveře. Do paloty vletěl oštěp a proklál břicho nejbližšího muže. Ten se s ohlušujícím řevem zřítíl na podlahu z udusané hlíny. Jeho druh nestihl ani vykřiknout. Šíp vystřelený z přítmí vladkovy ložnice ho zasáhl přímo do srdce a poslal ho k zemi jen s tichým, jakoby unaveným vzdechem.

„Kryjte se!“ zavyl Zbygoš.

Ze dveří se vyřinulo děsivé pomstychtivé ječení a do dlouhé síně mrštně naskákalo několik štíhlých, rozcuchaných, divokýma očima blýskajících postav. V jejich rukou zadrnčely luky, a než se Budečští

vzpamatovali z prvního šoku, na zem se zhroutili další dva těžce ranění.

Zbýlých šest mužů však na útok rázně odpovědělo. Zazvonily tětivy jejich vlastních luků. Jedna z útočnic upadla se šípem v krku do doutnajícího ohniště, kde ji zachvátily zběsilé křeče jako dodělávající zvíře. Vzduch naplnil zvířený popel a pach spálených vlasů a masa. Další rusalku šíp škrábl na lebce – jen těsně minul oko – a v mráкотách ji srazil na podlahu.

Pak se dvě nepřátelské skupiny s křikem, ječením a kletbami srazily. Ke slovu se dostaly nože a sekery. Byl by to nerovný boj, protože rusalky oděné jen v kůžích a kožešinách čelily mužům v kroužkových a destičkových pancířích, jenomže v tu chvíli se vzpamatovali i Strošovci. Muži, a dokonce i některé ženy se zuby, nehty, klacky a vším, co bylo právě po ruce, vrhli na Budečské.

Zbygoš se kryl pozvednutým štítem, máchal kolem sebe sekerou a couval k východu na přední dvůr. Právě v tom okamžiku však do dveří něco tvrdě narazilo.

„Otevřete mi!“ zařval Bivoj a znovu se vši silou a váhou obořil na masivní vrata.

Zbygoš pochopil, že není úniku. Obrátil pohled plný nesmyslné pomstychtivosti k Milivojovi. Přeběhl k bezvládně visícímu muži a rozmáchl se sekerou. Ať je to pro toho strošovského zkurvysyna, bušícího do dveří, pořádně trpké vítězství...

Náhle však na horním okraji zorného pole opět zachytil ten podivný pohyb. Zarazil se, vzhlédl... a vytřeštil oči.

Na trámu nad Milivojem se částečně zhmotnila dřepící ženská postava – úplně nahá, zahalená jen hřívou nevídaně dlouhých, rozčuchaných vlasů. Víla vycenila zuby, odrazila se od trámu jako divoká kočka od větve a zabořila ostré, v tuto chvíli dočista hmotné nehty do Zbygošova obličeje. Ničema zařval a potácivě couvl. Jen tak tak se udržel na nohou. Vztekla se zahnal sekerou a máchl štítem. Přízrak s ječením odletěl někam do stínů. Zbygoš obrátil pohled k Milivojovi. Z očí mu sršela touha po krvi...

Jenomže v tu chvíli se s rachotem rozletěly hlavní dveře. Do paloty nejdříve vpadl mohutný stín lemovaný proudem šedivého světla a vzápětí i sám vladyka. Jeden ze Strošovců, který mu dveře

duchapřítomně otevřel, před Bivojem vystrašeně uskočil. Silák se na něj divoce zazubil a bleskurychlým pohledem přeletěl síň proměněnou v bojiště. Zrak mu padl na Zbygoše.

„Nepřibližuj se, jinak tvému bratrovi...“ zkusil to Wulfhartův pobočník, avšak Bivoj ho vůbec neposlouchal, s pozvednutým štítem, širočinou nad hlavou a démonickým výrazem v obličeji vyrazil proti němu. Zbygoš nechal Milivoje Milivojem, rychle se přikrčil za štítem a rozmáchl se sekerou.

Tohle nebyl opravdový souboj jako před chvílkou s Wulfhartem. Bivojovo ostří třísklo do Zbygošova štítu s takovou silou, že ve spršce jisker rozrazilo kování a rozštíplo dubový podklad. Mladík otřeseně klesl na kolena. Úderem ochromená levačka mu bezvládně klesla i se štítem. Sice se ještě ohnal sekerou, ale Bivoj ji snadno odrazil hranou svého štítu. Pak šikmo, ze strany, ťal do Zbygošova krku. Hlava mladého Budečana dopadla na záda, houpajíc se na zbytcích kůže a krčních svalů. Bivoj kopancem srazil třesoucí se trup na podlahu. Všechno kolem pokropila krev.

Vladyka se ohlédl. Boj ve dvoraně už dozníval. Přezivší rusalky za vydatné pomoci pomstychtivých Strošovců dobýjely poslední Budečské. Dvě Děvaniny služebnice zaplatily za to vítězství životem, jedna měla na stehně ošklivý šrám od budečského oštěpu a té, které říkaly Šárka, roztrhl kůži na spánku hrot špatně mířeného šípu – jen pozvolna se probírala z mrákot. Rovněž několik vesničanu bylo raněných, jeden z mužů mohutně krvácel z tepny na ruce a vypadalo to, že už pro něj není záchrany.

„Bivoji! Vlasto!“ ozval se najednou z návsi výkřik, v němž se mísilo překvapení s bolestí a hněvem.

Vladyka a velekněžka spěchali ke dveřím. Když vyhlédli ven, spatřili Mladu, jak se snaží zvednout z bláta. Bivoj ji nechal hlídat Wulfharta, ale po budečském veliteli nebylo ani vidu, ani slechu.

Bivoj zaklel a vyběhl na nádvoří.

„Kam běžel?!“

Mlada ukázala ke stájím. V tom okamžiku se pootevřená vrata rozletěla dokořán a Wulfhart vyjel na náves v sedle svého koně. Spatřil, jak Vlasta přibíhající k Bivojovi pozvedá luk, sklonil se k hřebcově šíji a kopl ho do slabin. Velekněžka pustila tětivu. Šíp

vletěl do záhybů Wulfhartova vlajícího pláště a připíchl ho k jeho zádům. Dyrynkem škubla bolest, ale ze sedla se nezřítíl a jeho kůň nezpomalil. Ve sprškách bláta a kalné vody z kaluží pádil pryč. Vlasta přiložila k tětivě další šíp, ale než stihla zamířit, jezdec zabočil mezi vzdálenější obydlí na okraji vesnice. Vzápětí jej ještě na chvilku zahlédli, ale to už mizel v deštivém šeru lesa.

„Rychle na koně!“ vykřikla Vlasta. „Doženeme ho! Je raněný, dlouho se v sedle neudrží...“

Bivoj se však nehýbal. „Ne,“ zavrtěl hlavou. „To je zbytečné. Máme teď spoustu jiných starostí. Nemůžeme třístit naše síly...“

„Přivolá na nás další budečské hrdlořezy a možná i Zličany!“ namítla ostře.

„Stejně přijedou,“ odvětil Bivoj ponuře a otočil se na patě.

Rusalka ještě jednou pohlédla do míst, kam odjel raněný budečský velitel, něco si sama pro sebe zasyčela mezi zuby, ale pak následovala Strošovce zpátky do srubu.

KAPITOLA PATNÁCTÁ

Smrt na rozcestí

B „Bratře...“ zachroptěl Milivoj, když jej opatrně odřízli, složili na zem a zbavili pout. Do jeho údů se vracela krev a vousatý muž se svíjel v bolestech a tiše skučel skrz zaťaté zuby. „Tušil jsem, že se tu objevíš... Poprvé v životě jsem doufal ve tvou zbrkllost...“

„Přece bych vás nenechal napospas těm čubčím synům,“ ušklíbl se Bivoj.

„Byla to past... Chtěli tě zajmout, abys je pak zavedl na stopu Krokových dcer... Udělal jsi přesně to, co chtěli, abys udělal...“

„Přesně ne. Jinak by ses pořád houpal na krokvi a já vedle tebe.“ Vladyka podržel ležícímu bratrovi hlavu a dal mu napít. „Děje se něco nevýslovně zlého, bratře. Vyšehrad byl znesvěcen, Práh dobyt a vypálen. Většina lechů a jejich družiníků, nejlepších českých mužů, padla za oběť té ohavné zradě.“

„Velibor?“

„Ano, ten tchoř. Ať je proklet a utopí se v té nejsmrdutější žumpě – smrt ocelí si nezaslouží! Tak moc toužil po svržení Libušiny vlády,

že povolal na pomoc cizí žoldáky. Ale něco mi říká, že síla zličského vojska musela překvapit i jeho samotného. Že novým vládcem nad českými zeměmi se ve skutečnosti stane kníže ze Zliče. Krkavčí mišenec, zabiják, čaroděj, poloviční démon. To z jeho vůle se povodím Vltavy rozlévá Zlo. Tohle,“ kývl Bivoj hlavou na potlučené a pobodané mrtvoly Budečských, „byl jenom malý předvoj. Brzy se tu objeví další vrahouni, slídící po kořisti. Rod musí opustit vesnici. Čím dříve, tím lépe. Ukryjte se někde v lesích, daleko od osad a cest...“

„A ty?“

„Já musím do Kazína. Chvíli jsem uvažoval, že tam odvedu i vás... jenže Kazín už nikoho neochrání. Jeho palisády nevydrží zličský útok – a jsem si jist, že k němu zanedlouho dojde. Takže se musíte ukrýt někde jinde. Žil jsi v divočině, Milivoji, dobře znáš i ty nejodlehlejší končiny, určitě najdeš spolehlivé útočiště...“

„S tím si nelam hlavu,“ zasípal Milivoj. „Odvedu lidi ze Strošovic ještě dnes... a najdu jim bezpečnou skrýš...“

„Dobrá,“ pokýval Bivoj hlavou. „Teď mě dobře poslouvej, bratře. Chci, abys převzal povinnosti strošovského vladyky. Stejně jsi prvorozený...“

„Ale já přece nevznesl nárok...“

„Nech mě domluvit. Postarej se o rod. Já mám teď důležitější úkol. Musím ochránit Krokovy dcery. Na přežití kněžen závisí osud všech Čechů.“

„Ale... neděláš to jenom kvůli Kazi... že ne?“

„Kvůli ní taky. Co je na tom špatného?“

„Já jen... abys poznal rozdíl mezi povinnostmi vládce rodu... a nutkáním zamilovaného blázna...“

„Kdybych ten rozdíl nepoznal,“ zabručel Bivoj, „nebyl bych teď tady, nemyslíš?“

Milivoj přikývl a sevřel v dlani bratrovu ruku. „Ano. Díky, bratříčku. A teď mi pomoz vstát.“

„Jen si ještě odpočiň, dokud můžeš,“ zatlačil jej silák zpátky. „Já na všechno dohlédnu.“

„Vladyko?“

Bivoj vzhledl a pomalu se vztyčil. Přistoupila k němu hrstka mužů, zacákaných čerstvou krví. Vedl je Svatoslav, vladyka Zarubanů – podsaditý, ramenatý čtyřicátník s prořídlymi vlasy a trupem podobným sudu s medovinou. Připojili se k němu další tři muži ze Zaruban a dva družiníci z Kazína, kteří našli útočiště ve Strošovicích po útoku Sekáče na Kazinu družinu.

„Svatoslave,“ oslovil Bivoj zarubanského lecha, než ten stačil promluvit. „Odpusť, že moje osada neposkytla tvým lidem bezpečný úkryt, jak jsem sliboval. Ale tak neblahý zvrát situace nikdo z nás nepředpokládal. Dokonce ani Libuše. Nepřátelská kouzla ztupila její jasnozřivý zrak...“

„Neomlouvej se, příteli,“ zastavil jej Svatoslav. „Nic ti přece nevychítáme. Právě naopak – chceme ti nabídnout svou pomoc. Nejlepší z nás pojedou s tebou do Kazína a budou stát po tvém boku při ochraně kněžen...“

„Ne, Svatoslave,“ zavrtěl Bivoj hlavou. „Tvé nabídky si cením a jsem si jist, že by se mi vaše pomoc hodila, ale zličská přesila je příliš velká. V tuto chvíli se Hordagovým hrdlořezům nemůžeme postavit. Ani Kazín nevydrží. Zbytečně byste plýtvali svými životy...“

„Pokud to zachrání Krokovy dcery...“

„Ty teď zachrání jenom útěk. Musejí se ukrýt někde, kde je nevypátrají ani černá kouzla zličských čarodějů. Tam se vzpamatují z těch hrůz, zváží všechny okolnosti a až pak začnou plánovat protiútok. K tomu budou potřebovat všechny přeživší muže. Vaším úkolem je proto přežít, vylízat se z ran a nabrat sílu. Abyste byli schopni pozvednout zbraň, když se po českých zemích ozve volání do války.“

„Jen abychom se takové výzvy dočkali,“ zachmuřil se zarubanský vladyka.

„Dočkáme,“ odušil Bivoj přesvědčeně. „A pak Zličany přinutíme, aby trpce litovali svých choutek na zotročení kmene Čechů.“

„Stejně trvám na tom, že pojedeme s tebou. Já a tři mí nejlepší družiníci...“

„A my dva,“ přihlásili se mladí bojovníci z Kazína. „Mlčan jet nemůže, pochroumaná žebra mu nedovolí nasednout na koně, ale pověřil nás, abychom tě doprovodili. Naším posláním je chránit kněžnu Kazi. Už jednou jsme selhali – nemůžeš nám bránit, abychom se to pokusili napravit.“

„Půl tuctu mužů,“ uzavřel to Svatoslav. „Pořád s uprchlíky zůstane dost bojeschopných chlapů. Ubrání naše rody, kdyby je cestou do lesů zaskočilo nějaké nebezpečí. Co říkáš, Bivoji? Naše zbraně se ti budou hodit, uvidíš. Sám na ty čubčí syny, kteří teď určitě prohledávají lesy u Mže, nestačíš.“

„Nebudu sám. Vlasta a její družky mě doprovodí. Alespoň v to doufám.“

„Ovšemže s námi můžeš počítat,“ přikývla Vlasta. Ruce a obličej měla umazané krví, takže vypadala, jako kdyby se právě nakrmila masem zabitých nepřátel. „Já, Svatava, Mlada a zřejmě i Šárka jsme připraveny vyrazit. Radka je ošklivě zraněná, ale krvácení jsme jí zastavily. Možná to přežije. Tví lidé ji vezmou s sebou a postarají se o ni.“

„To už je nás deset,“ usklíbl se Svatoslav. „Shromáždil jsi docela údernou družinu.“

„Ty se toho úmyslu nevzdáš, co?“ vzdychl Bivoj, ale pak Zarubanův vlčí úsměv opětoval. „Dobrá, pojedete se mnou.“

Vás šest. Ani o chlapa víc. Je tady spousta žen, dětí a starců, kteří potřebují ochranu.“

Svatoslav se spokojeně zachechtal a nařídil mužům, ať se připraví na brzký odjezd.

Před Bivojem se podivně zavlnil vzduch a v šeru srubu se částečně zhmotnila nahá postava s vlasy sahajícími až ke skrčeným kolenům.

„Ráda bych ti pomohla, vладыko,“ promluvila víla, „ale jsem spoutána s jezírkem. Je zdrojem mé síly. Kdybych se příliš vzdálila, byla by to má záhuba. Budu tedy střežit posvátnou tůň a Děvaninu duši, přebývající v modle.“

„Patří ti naše nevýslovné díky, Kupavo,“ řekl Bivoj a uctivě sklonil hlavu. „Bez tebe bychom nezvítězili – a pokud ano, naše

ztráty by byly mnohem vyšší. Až se Strošovci jednou vrátí do svých příbytků, zahrnou tůň bohatými obětmi.“

„Hlavně se vraťte,“ zazurčel hlas přízraku krátce předtím, než se útlá postava opět rozplynula v přítmí. „Jiný dar nežádám.“

Plískanice venku neustávala, ale Strošovci se přesto horečnatě chystali k odchodu. Zvířata byla vyhnána z chlévů a maštalí a karabáče pobízely stáda k lesu. Vozy vezoucí raněné a nejnutnější věci pro přežití se kodrcaly blátem. Děti nařikaly a ani mnohý dospělý se neubráníl slzám při posledním ohlédnutí za spěšně opouštěnými domovy. Okolnosti jim ale nedaly na vybranou.

Když Bivoj a jeho družina v sedlech nejlepších koní vyrazili po úzké stezce na jih, ke Mži, Milivoj stál u lesa, opíral se o vyřezávanou starostovskou hůl a vyprávěl bratra a jeho společníky ustaraným pohledem. Bivoj na okamžik zastavil koně, otočil se v sedle a naposledy bratrovi zamával.

„Opatruj se, bratře,“ řekl tiše.

„Ty taky, Bivoji,“ odvětil Milivoj, jako by jej na tu dálku slyšel. Pak se otočil a kulhavým krokem zmizel v sychravém šeru hvozdu jako duch.

#

Bivoj se obával, že rusalky, které se hustými lesy na pravém břehu Divoké pohybovaly výhradně pěšky, budou družinu na koních zdržovat, ale brzy se ukázalo, že jejich jezdecké schopnosti podcenil. Bez nejmenších potíží udržovaly čím dál ostřejší tempo ostatních jezdců, a dokonce to vypadalo, že jejich pružná těla snášejí prostá, tvrdá sedla lépe než zbytek družiny.

Koně – ať už ty, na nichž jeli, anebo hrstku náhradních, které vedli za sebou – vůbec nešetřili, takže ke Mži dojeli coby dup. Jakmile za sebou nechali hrbolatou, křivolakou a hustým stromovým stíněnou strošovickou stezku a vyklusali na širokou hlavní cestu, lemující severní břeh řeky, mohli ještě zrychlit. Udělali to, přestože jim bláto odletující od kopyt stříkalo do tváří.

Děšť konečně zeslábl, ale mrholení, v něž se proměnil, nebylo o nic příjemnější a v občasných poryvech větru hrozilo opětovným

zesílením ve studenou plískanici. Bivoj a jeho společníci však nevlídné počasí už téměř nevnímali. Zpod okrajů zvlhlých kápí, stažených do obličejů, se zarputile dívali pořád dopředu.

Bivoj věděl, že se blíží k místu, kde se k hlavní cestě, držící se Mže, připojuje z půlnoční strany zkratka, směřující temným hvozdem k zarubanskému dvorci a Kavčí hoře. A právě tato cesta měla do povodí přivést Krokovy dcery a ostatní uprchlíky.

Bivoj už zvedal hlavu a vyhlížel rozcestí, když Vlasta, jedoucí kousek za ním, náhle vykřikla:

„U Děvany! Podívejte se tam!“

Strošovec se ohlédl. Rusalka ukazovala někam k řece. Bivoj proklál pohledem husté rákosí, které mu zakrývalo pohled naznačeným směrem... a srdce mu hrůzou jeden úder vynechalo. Škulb otěžemi a sáhl po jednom z lehčích vrhacích oštěpů, které měl upevněny k sedlu.

Družina postupně zastavovala. Koně neklidně frkali. Muži i rusalky vytahovali zbraně a ostražitými pohledy pátrali po případném nebezpečí.

Na travnatém břehu Mže leželo lidské tělo. V těchto dobách téměř nebylo pochyb, že se jedná o oběť násilí. A vrahové pořád mohli číhat někde poblíž.

„Nikoho necítím,“ prohlásila Vlasta po chvíli zvláště nepřítomného zírání do šera pod korunami stromů lemujících břeh. „Jsme tu sami.“

„Já nevidím žádné čerstvější stopy,“ ozvala se Svatava, jejíž zrak zkoumal bláto na cestě. „Možná toho muže nezabili tady.“

„Mohla ho přinést voda,“ přikývl Bivoj zachmuřeně, pobídl koně a sjel z cesty. Jak se po rákosím a trávou zarostlém břehu blížil k vodě, hrdlo měl čím dál sevřenější. Se zkracující se vzdáleností jeho počáteční obava přerostla v opravdové zděšení.

V muži na břehu, přestože ležel obličejem k zemi, záhy poznal Srdana.

Pocity, které mladého válečníka naplnily, byly ještě mnohem horší než ty, když dnes dopoledne tam v dlouhé strošovické palotě poprvé spatřil svého potlučeného a pořezaného bratra. Jednak kvůli

samotnému Srdanovi – rychle si hřmotného, bodrého Tuřana oblíbil – ale i kvůli tomu, co jeho smrt znamenala.

Dojel k mrtvole. Nebo spíše k tomu, co za mrtvolu považoval. Protože v okamžiku, kdy přehodil pravou nohu přes koňský hřbet a seskočil do pobřežní trávy, sebou až doposud nehybné tělo škublo a dávivě zakašlalo.

„Srdane!“ vykřikl Bivoj, upustil oštěp a přiskočil k vladykovi.

Srdan se v jakémsi dovětku přerušeného boje zprudka nadzvedl na levé ruce a ohnal se pravou. Bivoj se úderu snadno vyhnul, padl k Tuřanovi na kolena a stáhl si z hlavy kápi.

„Srdane, příteli! To jsem já, Bivoj!“

Vládce Levého Hradce na něj podezřívavě zamžoural, ale pak se uvolnil a znovu se rozkašlal. Na zvratky poplivané vousy mu prskaly zbytky říční vody a bahenního kalu. Na vlhkém obličejí se rozpíjela krev z tržné rány nad čelem. Bivoj se bušením do Srdanových zad pokoušel pomoci mu vykašlat zbytky vdechnuté vody. Zabralo to. Srdanovy dávivé křeče zakrátko ustaly.

„Ty svině...“ zachrchlal a převrátil se na záda.

„U všech předků v Návu, co se stalo?“ naléhal na něj Bivoj. „Kde jsou Kazi a ostatní?“

„Přepadli nás,“ lapal Srdan po dechu. „Znenadání... Tam na rozcestí...“

„Kdo?“ Strošovcova tvář zbledla, že by se za její odstín nestyděla ani třídní mrtvola.

„Ti zkurvení míšenci ze Zliče... Tři poloviční krkavci... A s nimi asi tucet čistokrevných Zličanů... Přihnali se jako smečka démonů... Jakmile jsme vyšli z lesa...“

„Říkal jsem vám, ať se držíte stranou cest a pěšin! Co je s kněžnami?“

Srdan zavrtěl hlavou. „Netuším... Snažil jsem se je bránit... Dva jezdce jsem srazil k zemi a pořádně jim pustil žilou, ale další parchant mě praštil kyjem do lebky... Ještě že mám tak tvrdou palici... Skutálel jsem se ze srázu do řeky a pak si vzpomínám už jen na tvůj hlas... Pomoz mi vstát, brachu. Musíme co nejdřív k místu přepadení...“

Bivoj myslel na totéž. Pomohl robustnímu Tuřanovi vstát a podepíraje ho kráčel vstříc Vlastě. Ta jim přivedla volného osedlaného koně. Hodila uzdu Srdanovi a Tuřan se s Bivojovou pomocí vyškrábal do sedla.

„Zvládneš to?“ staral se Strošovec, ačkoli jej v tuto chvíli svíral strach o něco úplně jiného. „Nepotřebuješ nejdřív ošetřit?“

Vládce Levého Hradce si promnul tvář, otřel si krvavou dlaň do mokrého kabátce a zavrtěl hlavou.

„Na mně teď nesejde. Jedme!“

Bivoj se podruhé neptal. Mrštně skočil do sedla a pobídl koně zpátky k cestě.

Tentokrát jeli tryskem.

#

Leželi rozházení v blátě na rozcestí jako hračky zapomenuté nedbalým dítětem; jako loutky s bezvládnými údy, netečnými obličejí a šaty umazanými rudou barvou. Stařešina Radovan z Levého Hradce, vladyka Žihař z Prahu i obě vdovy po leších z rodu Čjaradiců a z pohraniční tvrze Dřevíč.

Bivoj se zoufalým výrazem objel bojiště – či spíše dějiště masakru – a důkladně pohledem propátral okolní houštiny. Několikrát zakřičel do lesa jméno Kazi a pak i Tety a Libuše. Odpovědi se však nedočkal.

„Tenhle ještě žije!“ zavolal na ostatní Svatoslav. Skláněl se v sedle k šedivému Radovanovi. Srdan, přestože očividně zápasil s mdlobami a během krátké, ale rychlé jízdy podél Mže několikrát málem spadl ze sedla, teď honem sklouzl z koně a potácivým krokem spěchal k rodákovi z Levého Hradce.

Radovan ležel na boku, břicho rozpárané avarskou šavlí, střeva v blátě, a mezi rty se mu prodíral slabý, sípavý dech. Srdan zabořil kolena do krvavé břečky, odhrnul stařešinovi bílé vlasy z obličejí a nadzvedl mu hlavu. Radovan otevřel kalné oči a zamžoural na ramenatou postavu, která se k němu skláněla.

„Kdo...“ zeptal se a v koutku úst se mu pěnily růžové sliny.

„To jsem já – Srdan,“ vysoukal ze sebe vладыka. Hrdlo měl sevřené žalem i bobtnajícím hněvem.

„Tedy žiješ... Díky Perunovi...“

„Za tohle ta smradlavá prasata zaplatí, to přísahám při Velesově obětním kameni z našeho svatistě. Ale nejdříve musím najít kněžny. Řekni, co je s nimi? Určitě jsi něco zahlédl.“

Radovan slabě, téměř nepatrně kývl hlavou. „Zajali je... spoutali... přehodili přes sedla...“

„Takže jsou pořád naživu.“ Srdan vzhlédl k poblíž stojícímu Bivojovi, který rovněž napjatě naslouchal ševlení ze starcových úst. „Ještě je můžeme zachránit.“

Strošovec zachmuřeně přikývl. „Říkal jsi, že jich bylo asi patnáct. Dva jsi zabil...“

„A dalšího podřízla Kazi tím svým vědmáckým nožem, když se po ní začal sápat. Pěkně od ucha k uchu jako jehně. Statečné děvče.“

„Takže jich zůstal zhruba tucet...“

„To zvládneme,“ řekla Vlasta a ostatní jezdci souhlasně přikyvovali.

Bivoj vážně pohlédl na Radovana a pak opět na Srdana. „Musíme jet, příteli...“

„Já vím.“

„Po té ráně do hlavy očividně nejsi ve své kůži. Pokud tady chceš zůstat, nikdo ti to nebude...“

„To v žádném případě!“ Srdan sklonil pohled k chrčícímu Radovanovi. „Odpusť mi to, starý příteli. Musíš pochopit, že za těchto okolností...“

„Jen jeď,“ zarazil ho stařešina překvapivě jasným hlasem. „Na mě se vůbec neohlížej... Ale něco mi slib...“

„Poslouchám.“

„Zachraň svůj rod... Nedovol, aby Levý Hradec...“

Radovan nedokončil. Hlas se mu zadrhl v krku a proměnil se v poslední chrčivé zalapání po dechu. Tělem zaškubala smrtelná křeč a vzápětí šedivá hlava ochabla v Srdanově široké dlani. Vладыka ji položil zpátky do bláta. Pak pomalu vstal, obočí svraštělé a ústa pevně sevřená.

„Býval to nejlepší přítel mého otce,“ zabručel pod vousy. „Měl bych se postarat o jeho tělo. Aby ho nedostali mrchožrouti...“

„Na to nemáme čas,“ odmítl Bivoj nesmlouvavě. „Cestou se pomodlíš k Moreně, aby nenechala jeho duši napospas běsům a odvedla ji do Návu, na věčný hodokvas tuřanských předků. O tělo se podělí vlci a lišky. Ber to jako oběť lesním duchům.“

Srdanovi se to ani trochu nelíbilo, ale chápal, že za těchto okolností není jiné řešení. Na koně tentokrát nasedl bez pomoci.

„Vidíš?“ příklusal k Bivojovi Svatoslav. „Teď se ti družina hodí.“

Mladý hromotluk musel uznat, že zarubanský vladyka má pravdu. Byl rád, že má s sebou skupinu schopných bijců.

Vlasta mezitím poslala Svatavu, aby našla stopy útočníků. Déšť, opět o něco dotěrnější, dělal všechno pro to, aby jí to znesnadnil. Jenomže rusalky byly stopařky k pohledání. Dokázaly sledovat kořist, i když třeba po sobě nezanechala žádné šlápoty – vedly je jejich nadpřirozené smysly a zvířecí instinkty, probuzené kouzly Jezerky. Svatava proto bez větších nesnází zjistila, že zličská družina odjela na západ, po cestě vedoucí ke Kazínu. Bivojovi společníci zprvu nechápali, proč únosci vyrazili opačným směrem, pryč od Vltavy a od svých soukmenovců, ale pak to vladykovi Strošovců došlo.

„Kousek od Kazína se odráží na sever stará stezka. Určitě se chtějí dostat na ni...“

„Ta stezka vede přes kopce k Libušínu,“ přisvědčil Svatoslav.

„A právě tam mají bezpochyby namířeno. Stejně jako celé Hordagovo vojsko. Proč by se vraceli k Divoké, když můžou jet přímo k cíli zličského pochodu?“

O správnosti Bivojovy domněnky se přesvědčili krátce před setměním, když narazili na další, o něco nenápadnější rozcestí a zjistili, že Zličané opravdu odbočili na starou pěšinu vedoucí do severních lesů. Tentokrát ani nepotřebovali stopařské umění rusalek – Bivoj něco zahlédl, seskočil z koně a zvedl z bláta uprostřed rozcestí dutou dřevěnou sošku s dokořán otevřenými ústy.

„Tetina Striga,“ řekl temně, zastrčil si modlu za opasek a vyskočil zpátky do sedla. A přestože deštivé nebe nad hvozdy už temnělo v předzvěsti soumraku a na západě blikala na vrcholku strmého

skalnatého návrší mihotavá světla Kazína, Bivoj pobídl koně na stezku směřující do lesů.

„Má smysl jet dál?“ zeptal se ho Srdan. „V lese bude za chvíli tma jako v pytli. Měsíc a hvězdy se dnes neukážou...“

„No právě,“ zabručel Bivoj. „Ty svině budou muset na noc zastavit. My však můžeme jet dál. Já vás povedu.“

„To ta kouzla, která ti Kazi zašila do opasku?“

„Přesně tak.“

„My taky dobře vidíme i ve tmě,“ přidala se Vlasta. „Jedeme dál. Ale měli bychom poslat varování do Kazína.“

„Máš pravdu,“ uznal Bivoj a nařídil jednomu z kazínských družiníků, aby spěchal domů a vylíčil na hradišti, co se stalo na Chrastenu.

„Zličané co nevidět vtrhnou i do povodí Mže. V tuto chvíli jsou síly Čechů podlomeny a roztroušeny, takže žádný rod nedokáže nájezdníkům vzdorovat. Bude nejlepší vyklidit všechna hradiště a osady a zachránit co nejvíce životů. Řekni Kaziným lidem, ať jdou na západ, do Tetína, a pak ještě dál. Ať si najdou úkryt v hlubokých lesích, v roklinách a jeskyních někde v odlehlých kopcích. A také jim řekni, že je to jen dočasné. Že kněžna Libuše a její sestry se postarají o to, aby se zanedlouho mohli všichni bez obav vrátit do svých domovů.“

Mladík odjel ke kazínskému skalisku a družina vyrazila po stezce na sever, k Libušínu. Jeli tak rychle, jak to jen v houstnoucí tmě a na nepříteli schůdné, podmáčené pěšině šlo. Strošovec se držel v čele, neohlížel se, s nikým nepromluvil. Soustředil se na cestu a v duchu zápasil s pocitem, že únos Krokových dcer a povraždění ostatních uprchlíků je hlavně jeho vina. Kdyby se od nich neodpojil a nenechal je napospas osudu v kraji plném slídících nepřátel...

Ne, nemělo smysl utápět se ve výčitkách svědomí. Musí se soustředit jen na to, jak zjednat nápravu.

Což znamenalo, že ještě dnes bude nucen prolít další krev.

A opět tu myšlenku přijal klidně, chladnokrevně, dokonce s jistým zlověstným uspokojením.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Jeskyně tří bohyní

Kazi s narůstajícím neklidem sledovala, jak jsou jejich únosci čím dál podrážděnější a jak počáteční radost z rychlého vítězství a snadného polapení kořisti přehlušuje mrzutost a tu postupně střídá vztek. Jejich slova se nejdříve změnila ve vrčení a pak v téměř zvířecí štěkání.

Způsobily to neradostné vyhlídky na nadcházející noc. Když Zličané pozdě odpoledne kousek před Kazínem odbočili na stezku do Libušína, počítali s tím, že cestou narazí na nějakou menší vesnici, odlehlou samotu, loveckou chýši nebo alespoň pasteveckou salaš. Zkrátka na jakékoli suché útočiště před neustávajícím deštěm. Jenomže stezka se vinula zcela liduprázdnou divočinou. Když kolem nich začal houstnout soumrak a oni pořád nezahlédli ani náznak nějakého osídlení, ani jediný záblesk ohniště v šeru rozlehlých lesů, pochopili, že noc stráví pod otevřeným nebem. A z něj pořád pršelo. Kopyta znavených koní mlaskala v blátě a jezdce obcházely představy spaní v mokřém mechu a obtížného, pokud ne zcela neúspěšného rozdělávání ohně ve všudypřítomném vlhku. Velitel

družiny jménem Baslar, zachmuřený avarský míšenec s jakoby věčně pohrdavě zkřivenými rty pod dlouhým černým knírem, se začal nevlídně ohlížet po budečském družiníkovi, kterého vzali s sebou jako průvodce. Právě on je zavedl na pěšinu vedoucí přes kopce k Libušínu. Na to, že zkratka vede naprosto pustými lesy, je však jaksi zapomněl upozornit.

„Je tam jeskyně,“ ubezpečoval muž z Budče čím dál nevráživější Zličany. „Před námi, kousek od stezky. Jasně si vzpomínám, že je v ní tábořiště. Používají ho poutníci, které na cestě zastihne noc anebo zlé počasí...“

„Jak je to ještě daleko?“ zavrčel na něj velitel. „Za chvíli bude tma jako v kravské prdeli...“

„Blízko,“ opáčil horlivě Budečan, ale zmatek v roztěkaných očích ho prozradil.

„Nemáš zdání, kde ta jeskyně přesně je, že?“ ucedil Baslar. „Přiznal ses přece, že už je to dávno, co jsi naposledy jel po téhle pěšině...“

„Najdu ji!“ vyhrkl průvodce. „Namouduši...“

„To bych ti radil. Jinak neručím za to, že spatříš palisády Libušína.“

Budečský družiník polkl nasucho a pobídl koně. Předjel ostatní jezdce a zmizel v šeru.

Ani zvěst o naději na nocování v suchu nezlepšila Zličanům náladu. Pod dešťovou vodou ztěžklými oděvy bublal vztek a každou chvíli mohl nějakou puklinou vytrysknout na povrch a rozpoutat další krveprolití. Kazi to cítila. Ani nepotřebovala vidět zachmuřené tváře jezdců a slyšet jejich čím dál hrubší kletby – zlovolné pocity Zličanů skrze ni doslova protékaly.

Na kraj definitivně padla tma. Dotěrný déšť si zjevně nehodlal odpočinout. Muži se začali dohadovat, že najdou nějaké aspoň trochu sušší místo pod hustě spletenými korunami stromů a zhotoví si provizorní přístřešek z chvojí. Jak stoupali od Mže táhlými svahy pahorkatiny, výhradně listnaté údolní lesy vystřídal smíšený porost...

„Našel jsem ji!“ zazněl najednou před nimi výkřik a z deštivé černoty se vynořil budečský průvodce. „Už je to jenom kousek! Jeďte za mnou!“

To je trochu probralo. Pobídlí koně. Zakrátko dojeli k potoku, pramenícímu v puklině rozeklaných skalisek nalevo od stezky. Odbočili na užší kamenitý chodník, vinoucí se podél bystřiny ke skalám. Zanedlouho vstoupili do strže a ta je přivedla k široké černé díře do podzemí. Potok vytékal z jeskyně a zvukné ozvěny jeho zurčení prozrazovaly, že prostor v útrobách skaliska je opravdu rozlehlý. Bojovníci mohli klidně vjet dovnitř i s koňmi. Uvítaly je dva tmavé kameny, otesané do podoby stojících postav, snad bohů či udatných dávnověkých reků, kteří hlídali po stranách vchodu a odháněli od nocležiště běsy a zlé duchy.

Průvodcův život byl na nějakou chvíli ušetřen.

#

„Aby to prašivý pes ošoustal!“ nadával družiník, jemůž svěřili úkol rozdělat oheň. V jeskyni sice našli staré ohniště, ale žádné zásoby suchého dřeva. Museli se vrátit ven a nasekat větve smrků a borovic, vyrůstajících ze skalních puklin ve strži. Jenomže chvojí prozatím jenom syčelo a naplňovalo jeskyni hustým, dusivým kouřem. Naštěstí průvan, tiše skučící podzemím, dým úspěšně rozháněl.

„Proč tady tak táhne?“ zeptal se Baslar.

„Je tam druhý východ,“ ukázal muž z Budče do temnoty dál v podzemí. „Ona to vlastně není opravdová jeskyně. Jen taková díra ve skále. Není delší než dvacet sáhů.“

„To se tu moc neohřejeme. No... Hlavně že jsme pryč z toho deště.“

Kazi jim téměř bolestně záviděla i tu trošku tepla z neochotně se probouzejícího ohně. Zličané bezohledně strčili tři zajatkyně do skalní prohlubně opodál. Sestry seděly v mokrých šatech na ledově studené skále, celé roztřesené a popotahující, a tiskly se k sobě v marné snaze nastrádat si alespoň trochu tělesného tepla. Teta seděla uprostřed, protože jí bylo po půldenní jízdě na způsob „pytel zrní přehozený přes sedlo“ velice špatně a chvílemi upadala do mdlob. Své udělalo i poznání, že někde cestou ztratila amulet. Bez Strižiny modly jako by ji dočista opustila síla a přetrhlo se spojení jejího

vědomí s tímto světem. Libuše na tom nebyla o moc lépe – nic neříkala, jen nepřítomně, rozechvěle zírala skrz závěs crčící vody v zubatém vchodu do temnoty venku ve strži. Kazi cítila, že sestřino nitro pořád sužují výčitky za to *neodpustitelné selhání*; za to, že Čechy včas nevarovala před zličským útokem. S pocitem viny se mísil zmatek ohledně toho, co bude následovat. Libuše se snažila soustředit na to, jak Zličanům oplatit jejich útok, jak zachránit české rody před vyvražděním či zotročením... Ale těžko mohla uvažovat o něčem podobném, když její vlastní situace byla natolik zoufalá a na konci tohoto strádání už cenila zuby nelítostná Morena.

Ani Kazi na tom nebyla dobře – hlava jí třesla, z nosu teklo, žaludek se zvedal a zrak mlžil – ale možná by v sobě našla sílu, aby sestru ukonejšila a povzbudila. Jenomže nemohla nic dělat. První, co jejich únosci tam na rozcestí u Mže udělali, když jim sestry padly do rukou, bylo, že je pevně svázali a ucpali jim ústa roubíky ze špinavých hadrů. Jak pochopila z útržků jejich rozhovorů, neudělali to pouze proto, aby je umlčeli a zabránili jim utéct, ale hlavně aby jim znemožnili kouzlit. Sestry teď nemohly rukama provádět divotvorná znamení ani pronášet zaklínadla. Zličané velmi dobře věděli, že kněžny dokáží použít hlas jako zbraň. Stejně tak pohled – Kazi si všimla, jak si ti ničemové dávají pozor, aby se žádné z nich nepodívali přímo do očí. Věděli, že by toho okamžitě využily. A určitě to neměli z vlastních hlav. Za vším cítila rady a rozkazy té mrchy Ašigy.

Samozřejmě ji pořád zneklidňovalo i pomyšlení na Bivoje, Srdana a ostatní. Co se s nimi stalo? Podařilo se jejímu milému vysvobodit Strošovce, anebo při tom zoufalém pokusu sám padl do zajetí, či dokonce přišel o život? A co je vlastně se Srdanem? Viděla, jak se po úderu zličského kyje s tváří zalitou krví zřítíl do Mže. Rozlouskl mu ten zásah lebku? Anebo v mrákotách upadl do řeky a prostě se utopil?

Vznešená Živo, kdybych tak znala odpovědi na všechny tyto otázky, ať už jsou jakékoliv. I žal za mrtvého je lepší než tahle nejistota.

Dřevo konečně trochu oschlo; pryskyřice zaprskala, vyskočily první plameny a kouř prořídil. Muži se hned nahrnuli k ohništi a

natahovali k němu prokřehlé prsty. Sílící teplo utišilo jejich bručení a kletby. Ne však Baslarovy.

„Co je tohle vlastně za místo?“ zachmuřil se vojevůdce, když mihotavé světlo odhalilo bohaté rituální kresby na členitých stěnách. Opodál dokonce chřestily v průvanu návazy z kostí, vyřezávaných dřevěk a bronzových amuletů. „Slyšíš?“ obrátil se k budečskému družiníkovi, který se krčil ve stínu a zdálo se, že by se nejraději proměnil v jeden z mohutných balvanů roztroušených kolem. „Vypadá to jako nějaká svatyně.“

Budečan slyšitelně polkl. „Lidi tomu tady říkají Jeskyně tří bohyní. Ale nepřikládal bych tomu přehnaný význam, je to jen obyčejná...“

„Tří bohyní?“ nenechal ho Baslar domluvit. „Kterých tří bohyní?“

„No... Živy, Strigy a Děvany. V jeskyni totiž sídlí všechny jejich živly. Je tady voda, fouká tu a zároveň je to místo ukryté pod zemí...“

„Živa, Striga, Děvana,“ zopakoval míšenec. „Možná se pletu, ale... nejsou to bohyně uctívané těmito třemi vědmami?“ kývl hlavou k zajatkým. „Tak co, pletu se? Odpověz!“

„Nepleteš,“ zachroptěl Budečan.

„Takže jsi nás zavedl na místo, které těm čarodějnicím vrátí sílu a znásobí jejich kouzelné schopnosti, je to tak?“

„Ne!“ vyhrkl rychle průvodce. „Nehledej v tom záměr, veliteli. Je to jediné suché místo široko daleko. Nic víc než obyčejné nocležiště. Už dávno neslouží jako svatyně. Nikdo sem nechodí obětovat. Boží moc odsud dávno vyprchala. Není se vůbec čeho obávat!“

„Už toho pitomého Čecha nech, Baslare,“ ozval se od ohniště jeden ze tří avarských míšenců. „Ještě chvíli na něj budeš tlačit a nadělá si do kalhot. Nechci celou noc dýchat smrad jeho zbabělých hoven. I kdyby tohle opravdu byla svatyně, co nám záleží na zdejších bozích? Jsou to jen ubohé, zčernalé, popraskané modly krčící se v odlehlých hájích, nad kalnými jezírky a v plesnivých dírách v zemi, jako je tahle. Plivu na ně!“

„Pravda,“ přidal se třetí muž s polovinou avarské krve v žilách. „Já bych se spíš obával hněvu velkého Tengriho. Nepřipadá vám

divné, že od chvíle, kdy jsme zaútočili na tu svatyni za řekou, nestojí počasí ani za zlámanou rezavou hřivnu? Buď prší, nebo je mlha, všude vlhko, bláto a chlad. Skoro si začínám myslet, že od nás sluneční bůh odvrátil svou tvář. Jako by nesouhlasil s tímhle nájezdem...”

„Co to blábolíš, Jorkane?“ zavrčel na něj Baslar, otočil se a zamířil zpátky k ohništi. Budečan za jeho zády vydechl úlevou. „Proč bychom se měli obávat Tengriho vůle? My bojujeme ve znamení Simurga, posla noci, černokřídlého, krvelačného a dychtícího po duších vyznavačů jiných božstev. On je určitě spokojený. Nakrmili jsme ho teď tolika obětmi, že mu určitě prská břicho. A skutečné hody ho ještě čekají, až začneme dobývat jedno české doupě za druhým.“

Kazi jim naslouchala a v duchu se úpěnlivě modlila nejen k Živě, ale i k ostatním bohyním a bohům, dokonce i ke Svarogovi, jehož velekněz měl na svědomí celou tuhle pohromu.

Kupci, vyprávějící o děsivých nových modlách vztyčených nad Zličem, nelhali. Avarští vyhnanci, kteří se hradiště zmocnili, vnutili Zličanům nejen svou krutovládu a své sémě, ale i svou víru. Víru v podivné cizí výbojné bohy, pohánějící kočovné kmeny z východu k neustálým výpadům proti usedlým národům na pomezí západních království. A jejich synové, mocní a draví zplozenci avarských bojovníků a nejlepších zličských žen, ta čerstvá krev burácející tepnami kmene, se bohům svých otců nezpronevěřili. U míšenců, narozených slovanským ženám a avarským násilníkům, to bylo neobvyklé – ti většinou přijímali víru svých matek a pak pomstychtivě pozvedali zbraně proti vlastním otcům. I veliké povstání kmenů od Moravy a Nitravy, vedené Sámem, vlastně rozpoutaly družiny avarských míšenců ze slovanských osad a hradišť, ta smíšená, divoká, bojovná, už však Perunovi oddaná pokolení válečníků, vychovaných v touze zahubit prznitele svých matek. Bylo v tom jisté zadostiučinění, že krkavci vlastně jezdili do slovanských osad plodit své příští nelítostné nepřátele.

Zličští míšenci však byli jiní. Je nevychovaly slovanské matky, zanechané lhostejnými avarskými ničemy, na jaře odjíždějícími zpátky na dunajské pláň. Válečnickou zručnost, bojovnost i víru jim

vštěpovali jejich vlastní otcové, vyvrhelové nadosmrti odsouzení trčet v těchto nevlídně hornatých, ponurými hvozdy zarostlých končinách.

Oni se zdejšími kmeny nesrostli. Kdepak. Pohrdali jimi. Považovali je za méněcenné bytosti. Jak samotné Zličany, které si podřídili jako první, tak Pšovany, Čechy a všechny kmeny u Vltavy a Labe, taktéž určené k podrobení. Pro Hordaga a jeho družiníky byli všichni jenom zvířaty, která těm několika vyvoleným válečníkům obstarají obživu, a když si začnou stavět hlavu, je potřeba jim ji srazit.

Ne, s někým takovým nebyla rozumná domluva. Velibor to nepochopil a teď za to bude pykat stejně jako všichni jeho soukmenovci, na něž tu hrůzu přivolal. Jistě, zkáza by je dříve nebo později postihla i bez jeho zrady. Ale vysoko postavený český spiklenec Zličanům všechno neuvěřitelně usnadnil. Mor na něj!

Muži u ohně vytáhli skromné zásoby jídla, a hlavně čutory a měchy s medovinou ukořistěnou v Prahu. Jak si je podávali dokola a přejícně si z nich nahýbali, nálada se jim zlepšovala. Kazi zavětrila novou hrozbu. Ta na sebe nenechala dlouho čekat.

„Ten oheň je slabý a pití nám brzy dojde,“ zabručel kterýsi Zličan – jeden z těch čistokrevných, plavovlasých, co k trojici avarských míšenců vzhlíželi nesměle jako k polobohům. Medovinou už se mu zlehka pletl jazyk. „V noci bude zima. Měli bychom vymyslet, jak se ohrát.“

Nemusel vysvětlovat, co se mu honí podroušenou hlavou. Pohledy všech se obrátily k prohlubni se svázanými ženami. Pití z nich vyhnalo i strach z uřknutí pohledem. Naopak – v očích jim zaskvítila chtivost.

„To není špatný nápad,“ ohrnul Baslar rty. „Nikdo přece neřekl, že je máme přivést nedotčené. Ašiga je stejně hodlá upálit na počest bohů. Nevidím důvod, proč bychom se s nimi nemohli trochu potěšit. Bude to odměna za to, že kvůli nim podstupujeme tohle všechno.“

„Navíc,“ olízl si jeho mladší pobočník vousy, mastné od kusu slaniny, který právě spořádal, „to stejně nikdo nepozná. Ty čarodějnice už beztak nejsou panny.“

„Takové pěkné čubky?“ přidal se další družiník. „To bych se divil. Veliteli? Začni, ať se co nejdříve dostane i na nás.“

„Ano, začni,“ povzbuzoval náčelníka umaštěný pobočník, kterého Baslar předtím oslovil jménem Jorkan. „Kterou si vybereš?“

Velitel si změřil zajatkyň pohledem tak nestoudným, až ho Kazi pocítila jako slizký dotek – nejradši by se hned běžela umýt do potoka protékajícího jeskyní. Přesto se mu pevně podívala do očí. Pokusila se vydolovat ze svého nitra alespoň kousek kouzelné moci a zmrazit jeho medovinou rozdmýchaný chtíč, ale podařilo se jí to jenom částečně.

„Určitě ne tu tmavovlasou,“ odfrkl si. „Podívejte, jak na mě ta divoženka zírá. Ašiga měla pravdu, když nás varovala před přímým pohledem do jejich očí. Ta Češka vyvaluje bulvy, jako by byla posedlá zlým duchem...“

„Možná že opravdu je,“ zachechtal se Jorkan. „Všichni jsme viděli, jak podřízla Radoše. Bleskurychle, bez zaváhání, jedním tahem – jako zkušený žrec kohouta. Divil jsem se, že nezačala chlemtat jeho krev, upírka všivá.“

„Proto si radši vezmu tu zlatovlasou,“ stočil Baslar pohled k Libuši.

„Na tu si dej taky pozor. Tváří se, že vůbec nevnímá, co se kolem ní děje, ale Ašiga říkala, že jsou to všechno lstivé čarodějnice. V jednu chvíli jen tak tupě zírají do lesa, v následující už žvýkají tvoje koule...“

„Nežvaň, Jorkane, huby jsme jim přece ucpali,“ odfrkl si velitel. „A vůbec – když se bojíš, nech ptáka v kalhotách. Já strach nemám. Ale jak říkám, víc se mi líbí ta zlatovláška. Je sice trochu kostnatá, i boky má úzké, ale nechci po ní přece, aby mi rodila a kojila syny.“

Baslar si dopřál ještě jeden hluboký doušek medoviny, zvedl se od ohniště a vytáhl nůž. Kazi sebou škubla. Dokonce i Libuše se vrátila duchem do tohoto prostoru a času a vytřeštěnýma očima vzhledla k blížícímu se ničemovi. Baslar se ušklíbl a vykročil.

V tom okamžiku mu však někdo zastoupil cestu.

„Radši si to ještě rozmysli, náčelníku. Já bych to rozhodně nedělal...“

Míšenec pohlédl na družiníka z Budče. Počáteční překvapení v jeho obličejí během dvou úderů srdce vystřídal zlověstný výraz.

„Vážně? A proč?“ Ruku s nožem sklonil, ale rukojeť svíral pevně, téměř křečovitě.

Když Budečan viděl zlobu, tryskající z Baslarových očí, přešlápl z nohy na nohu a očividně v duchu zalitoval, že vůbec otevřel ústa. Teď mu ale nezbyvalo nic jiného než se z důsledků svého zbrklého jednání vymluvit.

„Protože... jsou to vědmy. Dcery velekněze Kroka, mocného čaroděje. Nepodceňoval bych jejich schopnosti. Co když na nás uvrhnou nějakou zákeřnou kletbu? Ošoustáte je a do rána vám uhnijí koule. Anebo něco mnohem horšího. Ty ježibaby ovládají řeč duchů a běsů. Znáám lidi, kteří to viděli a slyšeli na vlastní oči a uši. Přivolají na nás smečku lesních démonů a Hordag se pak jen dozví, že jeho družina, vyslaná na lov tří vědem, záhadně zmizela někde v hlubinách hvozdu...“

„Zmlkni, sráči!“ zavrčel Baslar. „Jestli se ztratíme v těchto lesích, tak jediné tvou zásluhou. Spoléhal jsem na tvou znalost kraje, ale vedeš nás někam do liduprázdné divočiny. Už nějakou chvíli si říkám, jestli za tím není nějaký úskok...“

„Úskok?“ vyvalil muž z Budče oči a udělal klopýtavý krok zpátky. „Já nejsem zrádce! Ta stezka je opravdu zkratka do Libušína...“

„A teď zničehonic začneš bezdůvodně bránit zajatkyň,“ sledoval zličský velitel vlastní tok myšlenek a přistoupil o krok blíž. Budečan už neměl kam couvnout, protože za ním v kamenitém korytě pod skalní stěnou zurčela bystřina. „Blábolíš něco o kouzlech a běsech. Přitom jsme už dávno udělali všechno pro to, aby nás neuhranuly a neproklely. Tak proč se jich najednou tak oduševněle zastáváš? A proč jsi nás vlákal na místo, zasvěcené jejich bohyním? To všechno přece nemůže být náhoda!“

„Přisahám při všech bozích, že nemám žádné postranní...“ začal družiník, ale jeho hlas se uprostřed věty změnil v sípavé lapání po dechu. Muž sklonil hlavu a vypouklil oči na své břicho. Míšencův nůž mu zajel do levého boku až po kostěnou střenku. Baslar vycenil zuby, levačkou popadl muže za rameno, otočil čepel v ráně a rázným

tahem rozpáral Budečanovo břicho až k pravému boku. Družiník konečně popadl dech a zařval, až jeskyni i rokli před vchodem naplnily ozvěny jeho hlasu. Ze strašlivé rány vyklouzl chuchvalec horkých střev. Muž klesl na kolena. Velitel ho popadl za vlasy, vrazil mu nůž pod bradu, pak čepel prudce vytrhl a nechal ubožáka upadnout na obličej. Krev vystříkla do bystřiny a na okolní kameny, pokropila dokonce i nedaleko visící návaz z ptačích pírek.

V temném koutě jeskyně frkali a dusali koně. Nikdo z mužů krčících se u ohniště ani nehlesl. Baslar přelétl jejich tváře významným pohledem a hlasitě si odplivl.

„Byla to jen obyčejná hnida. Pitomec z Budče. Jeden z přísluhovačů toho hlupáka velekněze, který si myslel, že bude vládnout Čechům, a přitom si sám nasadil na šíji otrocký chomout. Všichni na levém břehu Vltavy jsou stejní. Chvilku užiteční, ale pak už se hodí jen jako žrádlo pro bohy. Stejně jako tyhle tři děvky,“ otočil se zpátky k zajatkyním. Muži za jeho zády si vydechli úlevou.

„Jediná vědma, které se bojím, je Hordagova sestra,“ dodal Baslar, dřepł si k Libuši a špičkou zkrvavené čepele se snažil uvolnit uzel na jejích kotnících. „To je opravdová čarodějnice. Krutá, nebezpečná... a zlá. Hotový převtělený démon. Vy tři jste ve srovnání s ní jen bezmocně bečící jehňátka.“

Kazi s hrůzou pochopila, co způsobila. Svým nenávistným pohledem sice udusila míšencovu chuť na sebe sama, ale zároveň ho tím nechtěně pošťala na Libuši. Uvědomila si, že pokud se bude muset dívat, jak to prase znásilňuje její nejmladší sestřičku, asi na místě přijde o rozum. Zaškebala pouty a výhrůžně zafuněla.

„Jen vydrž,“ věnoval jí Baslar hnusný úsměv. „I ty si už brzy užiješ trošku lásky. Tak co, holomci, nikdo nemá zájem o tu hrdlořezku? Snad se opravdu nebojíte, že vás uřkne?“

Nikdo neodpovídal. Kazi vyhrkly do očí slzy bezmocné hrůzy. Kdyby alespoň neměla ucpaná ústa, uprosila by toho ničemu, aby si radši vzal ji. Výměnou za to, že nechá Libuši být, by mu v zoufalství nabídla uspokojení, jaké mu v životě žádá souložnice neposkytla.

Jenže nemohla udělat vůbec nic.

Provazy konečně sklouzly z Libušiných útlých, kostnatých kotníků. Baslar popadl přidušeně skučící dívku za vlasy, vztyčil se a

tahaje ji za sebou zamířil zpátky k ohništi. Kazi měla pocit, že zešílí. Přidušeně naříkala a před očima se jí zatmívalo.

„Udělejte mi místo,“ zavrčel Baslar na kumpány. „Nebo jste čekali, že s ní půjdu ven? Nechci, aby mi při tom přšelo na zadek.“

„Proč?“ zachechtal se Jorkan. „Stejně sis ho letos ještě nemyl.“

Náčelník po pobočnickovi vrhl tak zlověstný pohled, že umaštěnec raději hned zmlkl a klidil se mu z cesty. Baslar bezohledně mrštil s Libuší na sušící se kožešinové plášť. Zastrčil nůž do pouzdra a sáhl na pěkně tepanou přezku svého opasku.

V tom okamžiku Zličané zaslechli podivný pleskavý zvuk. Všichni jako jeden muž překvapeně obrátili zraky ke vchodu.

Zvuk zazníval z přístupové strže a rychle se blížil. Vzápětí proudy vody, crčícími z horního okraje zubatého otvoru, něco prolétlo. Po tábořišti se rozprskla voda. Zličané polekaně sáhli po zbraních. Koně splašeně zaržáli.

Černý stín zatřepotal mokkými křídly a dosedl na mrtvolu budečského družiníka. Temné korálky očí se zableskly odrazem plamenů v ohništi. Z masivního zobáku se vydralo chraplavé zakrākání – jeho zvučná ozvěna proletěla celou jeskyní.

„Ďas aby to...“ zachroptěl Jorkan. „Viděli jste už někdy něco takového? Ta vrána ale musí mít hlad, když ji pach čerstvé mrtvoly přinutil letět nocí a deštěm a přiblížit se k lidem a k ohni... Jedeš, potvoro?! Kšááá!“

„Nech toho, hlavo skopová!“ obořil se na něj Baslar. „Nechápeš, že to není obyčejná vrána?“

„Ne? Tak co teda... Ach.“

„Už ti to došlo? Všichni jsme slyšeli, že náš kapkan dostával před tímto tažením tajemné zprávy ze západu. Prý mu je nosil podivný černý opeřenec.“

„Ty myslíš...“

„Přesně,“ utál ho Baslar a obrátil se k nezvyklému nočnímu návštěvníkovi. „Ašigo? Jsi to ty?“

Pták poskočil, otevřel zobák a podivně zaskřehotal.

– *Přináším varování!*

Zličané si vyměňovali užaslé pohledy. Každý z nich se chtěl ujistit, že nezešlel a ten nepříjemný bodavý hlas proniká i do mozků ostatních mužů. Očividně tomu tak bylo.

„Před čím?“ zeptal se Baslar chraplavě.

– *K jeskyni se blíží nepřátelé! Spatřila jsem je náhodou, když jsem letěla za vámi, abych se přesvědčila, jestli jste dostali ty tři děvky. Po vaší stopě jedou pronásledovatelé...*

„Čechové?“

– *Kdo jiný? A budou tady brzy! Neztrácejte čas a chopte se zbraní! Ti tchoři za žádnou cenu nesmějí osvobodit zajatkyň!*

Tu nejmladší potřebuju živou. Musíš ji odsud dostat, Baslare. Ostatní dvě zabijte! Hned!

Vrána netrpělivě poskočila a opět hnusně zakrákala, aby dodala příkazu vyslanému do myslí družiníků důraz.

Ozvěna jejího hlasu překvapivě mocně zaduněla jeskyní. Země se zachvěla, z puklin ve skalách se vysypal prach a drobné kamení. Zličané polekaně stáhli hlavy mezi ramena a zmateně se rozhlíželi. Průvan protahující jeskyní citelně zesílil, dýchl do ohniště a naplnil podzemí rejem běsnících stínů. Návazy se divoce houpaly a zuřivě chřestily a cinkaly. Vody v bystrině viditelně přibýlo. Podrážděně narazila do kamenů lemuujících členité koryto a vystříkla vysoko nad břehy.

– *Tři bohyně! – pulsoval mozky zděšených mužů Ašižin hlas. – Probudila je krev toho Budečana! Když jsi ho zabil, Baslare, vlastně jsi jim obětoval! Rychle pryč!*

Baslar nezaváhal. Popadl zmítající se Libuši za vlasy, přinutil ji vstát a napůl ji postrkoval, napůl vlekl hlouběji do jeskyně, ke koním. Když míjel ohniště, vytáhl z něj hořící větev.

„Slyšeli jste rozkaz!“ okřikl družiníky. „Do zbraně! Braňte jeskyni! A podřízněte chřtány těm zbylým dvěma ježibabám!“

Zmatek, kterému muži zpočátku podlehli, teď stejně rychle setřásl. Byli to zkušený zabijáci. Všem těm kouzlům moc nerozuměli, ale když dostali rozkaz vzít někomu život, hned byli zase ve své kůži. Jorkan tasil šavli, zděděnou po avarském otci.

„Kryjte veliteli ústup!“ zařval. „Všichni ke vchodu! Probojujeme se ven! Těch pár špinavých Čechů pobijeme jako selata!“

Podivná vrána vyplašeně zakrákala, máchla křídly, odrazila se od mrtvoly a rychle odlétla dozadu, do černých útrob podzemí, za utíkajícím Baslarem. Zatímco ostatní Zličané rychle zvedali štíty, sekery a oštěpy a obraceli pozornost k ústí jeskyně, Jorkan zamířil k prohlubni se spoutanými kněžnami. Kazi sebou zoufale škubala a snažila se v sobě rozdmýchat kouzla, ale přestože všude kolem ní vířila moc Živy a ostatních bohyní, na pevně uvázaná pouta na jejích kotnících a zápěstích nic z toho neplatilo. Zděšeně vypoulila oči na blížícího se míšence. Rty mu zkřivil krutý úšklebek. Po zakřivené čepeli šavle přelétl odlesk mihotavého světla ohniště.

„Škoda, že jsme vás nestihli ošukat,“ zavrčel a pozvedl zbraň k úderu.

V tom okamžiku jeskyně opět nebezpečně zaduněla. Z útrob skalního masivu zaznělo varovné praskání. Na Kazi, Tetu a Jorkana se sesypal prach. Pobočník se zarazil uprostřed rozmachu a zaskočeně vzhlédl.

Veliký kus převisu nad prohlubní s kněžnami se s rachotem utrhł a z výšky zhruba dvou sáhů dopadł přímo na Jorkana.

Míšeneč nestihł ani vykřiknout.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

Všechno na popel!

Kazi na poslední chvíli odvrátila obličej. Těžký balvan nelítostně srazil Jorkana k zemi a rozdrtil mu lebku, jako když těžká bota šlápne na švába. Obě kněžny zacákala krev a sprška drobných slizkých chuchvalců. Kámen se zakolébal a chvíli hrozilo, že se svalí do prohlubně a rozmačká i kněžny, ale pak se převrátil na opačnou stranu a rozdrtil pod sebou Jorkanův trup.

Kazi nesměle obrátila obličej zpátky a zamrkala do mračna zvířeného prachu.

Díky ti, Živo! pronesla v duchu a úlevně zafuněla nosem.

Zličané užasle zírali na tu působivou ukázkou božské moci. To byla ale chyba, protože tím zároveň pustili ze zřetele ústí jeskyně.

„Hej!“

Třetí avarský míšenec obrátil pohled ke vchodu. Právě odtamtud, ze sychravé temnoty přístupové strže, zazněla ta výzva. Nejpodivnější bylo, že hlas patřil ženě. A přetékal nenávistí.

Ve tmě před jeskyní zadrnčela tětiva. Voda stékající z horního okraje vchodu se rozprskla na hrotu šípu.

Střela zasáhla Baslarova pobočníka do vytřeštěného levého oka, prošpikovala mu mozek a měla ještě dost síly, aby prorazila lebku – hrot se vynořil z vlasů na zátylku. Zezadu vytryskla krev, zepředu slizká tekutina z puklé oční bulvy.

Muž ani nezachrčel, nevydal jediný zvuk. Ztuhle, s dokořan otevřenou hubou, se svalil na záda. Upuštěná šavle zařinčela na kamenech.

„Do nich!“ zařval tentokrát mužský hlas.

Zličané se rozkřičeli. Několik jich ale hned rázně zmlklo, protože deštivá noc před vchodem vyplivla roj zatraceně přesných šípů. Tři muži se skáceli k zemi. Z temnoty v rokli se náhle zhmotnili útočníci. Nesourodý válečný pokřik byl směsicí hlubokého, rozechvívajícího mužského řevu a uši rvoucího ženského ječení.

Robustní postavu, která proskočila proudy vody v ústí jeskyně, Kazi okamžitě poznala. Bivoj vší silou mrštíł oštěpem. Jeden ze Zličanů se s trupem prošpikovaným skrz naskrz zřítíl do potoka, kde se ho okamžitě zmocnila Děvana. Strošovec štítem odrazil šavli dalšího soupeře a šikovně vyškubl zpoza opasku sekeru. Byla to jeho stará Dobromysla, přinesená ze Strošovic. Na rozdíl od ukořistěných zbraní, na které si musel v uplynulých dnech zvykat, byla věrná širočina jako jeho prodloužená ruka; jako dokonale ovládaná součást těla. Když jí máchl, jeho protivník neměl nejmenší šanci. Na kameny vychrstla krev a chuchvalce mozku. Bivoj se s divokým výkřikem ponořil do houfu nepřátel. Mezitím se do jeskyně vřítíli jeho druhové. Rusalky řádily jako posedlé a ani Srdan, Svatoslav a ostatní chlapi nezaháleli.

Jeden ze Zličanů se pokusil dostat k zajatkým a dokončit úkol. Když už lezl přes balvan, potřísněný Jorkanovou krví, za jeho zády náhle zadrnčel luk. Chlap vyhekl a se šípem mezi lopatkami se zřítíl do prohlubně, kde si vlastní váhou rozdrtil obličej o kameny u Kaziných nohou. Kněžna vzhledla a ke svému velkému překvapení poznala ve střelkyni Svatavu. Shledání s divoženkou, kterou považovala za mrtvou, nemohlo přijít v příhodnějším okamžiku.

Boj byl krutý, krvavý a překvapivě krátký. Zanedlouho Srdan srazil k zemi posledního Zličana – shodou okolností to byl muž, který ho dnes praštil po hlavě a shodil do Mže.

„Ukážu ti, jak se to dělá, parchante,“ zavrčel Tuřan, dupl na muže, který se snažil odplazit pryč, rozmáchl se kyjem a vši silou ho praštil do zátylku. Odporné mlaskavé zapraskání bylo důkazem, že Zličané zdaleka nemají tak tvrdé lebky jako bojovníci z Levého Hradce.

Bivoj vyškubl krev chlemtající Dobromyslu z prsou posledního protivníka a ohlédl se po Kazi. Jejich pohledy se setkaly. Ale jen na okamžik, protože do slábnoucího sténání raněných Zličanů, nelítostně dobíjených rusalkami a Svatoslavovými chlapy, zazvonily podkovy. Strošovec ponořil zrak do temné chodby, vedoucí do útrob skály. Ozvěny byly ošidné, ale vzdalující se zvuk nepochybně zazníval odtamtud.

„Někdo se snaží uniknout!“ zvolal a vyrazil do ponurých jeskynních hlubin.

„A má s sebou Libuši,“ zasyčela Vlasta, vložila do luku další šíp a rozběhla se za ním.

#

Baslar napůl poslepu klopýtal úzkou jeskyní a skrz vyceněné zuby cedil neustávající proud kleteb. Pryskyřicí olepená smrková větev blikala v hučícím průvanu a poskytovala zoufale málo světla. Kůň, kterého velitel táhl za sebou, poplašeně frkal a škubal uzdou, takže byl vlastně zázrak, že neshodil Libuši, přehozenou přes sedlo. Když ji míšenec přivlekl ke koním, pokusila se klást odpor, takže jí musel jednu vrazit. Nebyla to kdovíjak silná rána, ale kněžna už byla tak nebo tak na pokraji sil a moc nepotřebovala – ochabla jako hadrová loutka a Baslar si s ní mohl dělat, co chtěl.

Rychle stoupal podél bystřiny, padající do jeskyně v rozdivočených kaskádách. Voda se vylila z obvyklých břehů a pokoušela se podrazit nohy únosci své věrné služebnice. Ke všemu Baslar zakopával o kameny na hrbolatém břehu. Modlil se k Simurgovi a pro jistotu i k Tengrimu, aby ten pitomec z Budče o druhém východu z jeskyně nelhal. Za ním utichaly zvuky boje. Brzy je však vystřídal dusot běžících nohou. Kdyby tak věděl, kdo je vítězem potyčky... Běží za ním jeho druhové, anebo ty české hnidy?

Zrovna když si v duchu položil tu otázku, průvan kolem něj zahučel ještě divočeji a poslední plamínek na konci smrkové větve nadobro pohasl. Baslar odhodil čmoudící větev do potoka a vzhlédl. Před ním se opravdu rýsoval východ z jeskyně – o něco světlejší nepravidelná skvrna lemovaná černočernou skálou. S bušícím srdcem k němu šplhal a doufal, že si kůň ve tmě nezlomí nohu.

Nezlomil. Muž a zvíře s živým nákladem se vypotáceli z podzemí a ocitli se v úzké kamenité soutěsce. Svíraly ji srázy porostlé borovicovým houštím.

– *Pospěš, Baslare! Už ti dýchají na krk!*

Na větev u východu z jeskyně dosedla vrána.

„Udělej nějaké kouzlo, Ašigo!“ štěkl, zatímco lezl do sedla. „Jestli chceš, abych ti tu Češku přivedl živou, musíš mi pomoci! Ukaž mi cestu! Vyčaruj nějaké světlo! Když si v téhle temnotě srazím vaz, zajatkyni nikdy neuvidíš na vlastní oči!“

– *Přestaň kňučet a pobídni koně! Povedu tě...*

Baslar zbytek myšlenky neslyšel. V ústí jeskyně zachřestily kameny pod spěchajícími chodidly. Míšenec se ohlédl v sedle a sáhl po noži.

„Stůj, svině!“ vykřikla Vlasta a napjala tětivu s přiloženým šípem až k pravému oku.

Vrána se odrazila od větve a zapleskala křídly. Rusalka k ní překvapeně zvedla pohled. Do očí jí vchrstla dešťová voda, metaná mokkými perutěmi. Zaklela. Vrána se jí vrhla do obličeje, klovajíc zobákem a sekajíc pařáty. Křídla udeřila do luku a vychýlila ho. Vlasta bezděčně pustila tětivu. Šíp neškodně zašustil v jehličí borovic někde na svahu. Velekněžka vztekla vykřikla, máchla lukem a konečně srazila běsnícího ptáka stranou. Vrána dopadla na kameny před dírou do podzemí, ale hned se vzpamatovala a vzlétla ke stromům na úbočí.

Z jeskyně vyběhl Bivoj. Odstrčil klející a z několika škrábanců na tváři krvácející Vlastu a rozmáchl se sekerou.

„Nepřibližuj se, hovnivále!“ štěkl Baslar. „Jinak ji podříznu jako kuře!“

Bivoj zahlédl matný záblesk čepele na krku kněžny, bezvládně visící přes Zličanovo sedlo. Zpomalil, ale šel dál.

„Neslyšel jsi? Už ani krok!“

Strošovec neměl na vybranou. Zastavil a nechal ruku s Dobromyslou poklesnout. Mezi zuby mu skřípala bezmocná nenávist.

„Jestli se mě někdo opovází sledovat, vykuchám ji jako rybu!“ hrozil Baslar. „Přísahám při duších svých předků!“

S těmi slovy stiskl koleny koňské boky. Kůň vyrazil po kamenitém břehu potoka. Jakmile Baslar obrátil zrak dopředu, vstříc deštivé temnotě halící rozsedlinu, Vlasta sáhla do toulce.

„Dostanu ho,“ zasyčela, popoběhla kolem Bivoje dál do soutěsky a přiložila k těživě další šíp. „Prošpikuju toho krkavce...“

V černotě nad nimi opět zapleskala křídla. Vladyka a rusalka vzhledli. Vlasta pozvedla luk. Nejdříve se vypořádá s tím prokletým ptákem...

Vrána hlasitě, pronikavě zakrákala.

Nebyl to obyčejný ptačí hlas. Ozvěna ten nepříjemný, do kostí rezající křik nepřírozeně znásobila a naplnila jím rokli i jeskyni. Zároveň do svahů údolí švihl mnohonásobně větší stín mrchožroutových perutí. Poryv divotvorné síly zacloumal okolním porostem jako vichřice. Déšť zhoustl kapkami, setřesenými z větví, a proměnil se ve smršť, bičující okolní srázy a skalní stěny. Vlasta se zapotácela, jako by ji někdo praštil do brady, a upadla na zadek do šterku u potoka. Bivoj chtě nechtě upustil sekeru, přitiskl si dlaně k uším a zkroutil se jako v bolestné křeči. Něco vykřikl, ale jeho hlas dočista zanikl v tom nepopsatelném zvuku, pulsujícím rozsedlinou.

Když krákání konečně doznělo a Strošovec a rusalka zvedli hlavy, Baslar už byl dávno z dohledu. Temnotou nad rozkymácenými borovicemi se vzdalovalo pleskání vraních křídel.

Bivoj šťavnatě zaklel.

#

– *Tudy, Baslare! Musíš se dostat zpátky na stezku do Libušína! Zavedu tě k ní!*

Míšenec marně mžoural do nočního deště. Slyšel jen občasné mokré plesknutí perutí. Do obličejě ho švihaly pichlavé větve stromů.

„Kde jsi, Ašigo?!“ štěkl vztekle. „Jak tě mám následovat, když nevidím ani na krok?“

– *Podívej se lépe.*

Baslar zamrkal, aby z očí vyhnal dešťovou vodu. Ve tmě před ním zazářilo matné světlo, jako kdyby se z houštin náhle vznesla bludička. Ten přízračný svit však obklopoval černou siluetu vrány, usilovně mávající křídly v hustém stromoví. S mokrým peřím se jí rozhodně neletělo snadno. Kuň při pohledu na zjevení neklidně zafrkal a pohodil hřívou.

– *Pospěš!*

Baslar nesmlouvavě pobídl jančícího hřebce dolů svahem. Skaliska už nechali za sebou a teď se nořili do čím dál spleťtějšího hvozdu. Když si však velitelův zrak zvykl na tu bledou záři, kterou vrána za sebou táhla jako rozplývající se světelný chvost, dokonce kolem sebe začal rozpoznávat černé siluety stromů. Odvážil se zrychlit. Věděl, že Čechové se jen tak nevzdají a uspořádají na něj štvanici.

Za tohle všechno Hordaga požádá o větší podíl z kořisti.

Samozřejmě, pokud ještě ráno bude mít na krku hlavu, která by tu žádost vyslovila.

#

„A Libuše?“ vzhledla Kazi od těžce raněného Zarubana, když se Bivoj a Vlasta chvatným krokem vrátili do jeskyně. Bohyně se mezitím přestaly vztekat – dunění a praskání ve skalách ztichlo, průvan ustal a voda se vrátila do koryta bystřiny.

Vladyka a rusalka zachmuřeně zavrtěli hlavami.

„Ten prašivec odjel i s ní,“ zabručel Bivoj. „Zastavili bychom ho, ale chránila ho kouzla.“

„Ta vrána?“ zeptala se Kazi zdrceně. Odtáhla ruce, až po lokty umazané krví, od bezvědomého družiníka a pokynula ostatním mužům, aby ho opatrně přesunuli blíž k ohni. Zlišský šíp propíchl

nešťastníkovi břicho, pokusy vyjmout hrot střely ránu výrazně zvětšily a všechno kolem bylo zacákané krví. Kazi ho ošetřila, jak nejlíp mohla, přestože se teď sama cítila mizerně a zápasila s mdlobami.

„Ano, ta prokletá vrána,“ přisvědčila Vlasta. „Co je zač? Něco mi říká, že to má co dělat s tou čubkou Ašigou.“

„Ta vrána *je* Ašiga,“ potvrdila Kazi a otřela si čelo. Udělala to hřbetem dlaně, ale přesto jí na bledé pokožce zůstala rudá šmouha. „Přenesla svou duši na vraních křídlech, aby se přesvědčila o našem polapení. Náhodou vás zahlédla přicházet k jeskyni a varovala tu smečku. Jen díky tomu se veliteli podařilo utéct. Ašiga mu nařídila, že musí Libuši stůj co stůj dopravit k Hordagovi.“

„Nedopraví,“ zavrčela Vlasta. „Hned za tím zkurvysynem vyrazím. Svatavo? Jedeš se mnou?“

„Že se vůbec ptáš!“ odušila Svatava, věnující se vytahování nepoškozených šípů ze zličských mrtvol.

„Dobrá. To stačí. Ne, Běsobijče,“ udělala rusalka odmítavé gesto na nadechujícího se Bivoje. „Ani to nezkoušej. Vidím, jak tebou cuká touha připojit se ke štvanci, ale tady teď budeš užitečnější.“

Vladyka se zachmuřil, pohlédl na Kazi, pak zpátky na Vlastu a nakonec přikývl.

„Jed'te. Nešetřete koně. A nevracejte se, ať už Libuši osvobodíte, nebo ne. Cválejte do Libušína a varujte jeho obyvatele, že se blíží zličská horda.“

„A co jim máme vlastně říct?“ obrátila se Vlasta ke Kazi. „Ať se dobře opevní a brání hradiště?“

Kazi na okamžik zaváhala. Teď, když byla Libuše v rukou nepřátel, byla kněžnou Čechů vlastně ona. Záležitostí války sice kdovíjak nerozuměla, ale bezútešnost celkové situace posoudit dokázala.

„Ne,“ zavrčela hlavou. „Přesila je příliš velká. A nejlepší družiníci z Libušína zahynuli v Prahu během zákeřného útoku Budečských a jejich spojenců. V hradišti určitě nezůstaly víc než tři tucty bojeschopných mužů. Zličanů je obrovská přesila.“

„Takže útek?“ zabručel Srdan, neskrýváje nesouhlas. „Stejně jako ve Strošovicích a v Kazíně? Kdy a kde se to zastaví?“

To se celé české plémě obrátí na úprk a dobrovolně nechá svá sídla těch cizím potkanům? K čemu jsme stavěli všechny ty palisády? Proč jsme budovali hradiště na pahorcích a skalních ostrožnách? Můžou přece bojovat i ženy a odrostlejší děti – v minulosti už k tomu došlo, třeba za Sámovy války s krkavci. Musíme se postavit na odpor!“

„Postavíme, Srdane, o tom nepochybuj,“ namítl Bivoj. „Ale teď by to bylo jen zbytečné plýtvání života. Sám jsi to řekl – Zličané nás načapali se spuštěnými kalhotami. Naše síly jsou rozptýlené. Každý rod by teď bojoval sám za sebe – a nevyhnutně by podlehl. Nejdříve musíme ustoupit, abychom se mohli semknout, spojit síly a pak vyrazit do drtivého protiútoků.“ Strošovec se otočil k Vlastě a Svatavě. „Už dále neotálejte. Vzkažte v Libušíně, ať si všichni vezmou to nejnutnější a utečou na západ – do kopců, do hlubokých lesů...“

„A ať za sebou zapálí hradiště,“ řekla Kazi podivně bezbarvým hlasem. „Sruby, sýpky, strážní věže, palisádu... Ať naházejí do ohně všechno, co nevezmou s sebou. Chci, aby Zličané našli jen spáleniště. Ať je jim pohoštěním na uvítanou jen doutnající popel.“

Vrhli na ni překvapené a někteří i zděšené pohledy.

„Čím méně hradišť necháme padnout do zličských pracek,“ dodala pevně, se znovunalezenou rozhodností, „tím méně palisád nám bude stát v cestě, až později přitáhneme zpátky dobýt svá území.“

Nikdo se nezmohl na jediné slovo. Vlasta jen rázně přikývla, vzala si od Svatavy hrst šípů, které její družka mezitím opláchla v potoce, a pak rusalky bez rozloučení bok po boku vyběhly z jeskyně do tmy a nečasu. Koně čekali uvázání pod lesní klenbou před vstupem do strže.

Bivoj obrátil pohled ke Kazi. Smutně a nesmírně unaveně se usmála. Pustil štít i Dobromyslu na zem, rychle k ní přikročil a objal ji dychtivě jako člověk, který už nedoufal, že k něčemu takovému bude mít ještě někdy příležitost. Ovinula mu ruce kolem šíje a umazala ho Zarubanovou krví, ale na tom nezáleželo, Bivoj byl stejně celý promočený a zacákaný krví zabitých soupeřů.

„Odpusť mi to,“ šeptal jí do mokrých vlasů, zatímco mu úlevou a vyčerpáním zvláčněla v náruči. „Už nikdy tě neopustím a nenechám napospas nebezpečí...“

Umlčela ho polibkem. Ten však rychle ztratil sílu a Bivoj ucítil, jak se pod Kazi podlomila kolena. Zvedl ji do náruče a nesl k ohništi.

„Musím...“ mumlala slabým hlasem, když ji Bivoj položil a zabalil do jakž takž oschlého zličského pláště. „Musím... ošetřit ostatní. Potřebují mou pomoc...“

„Teď si hlavně musíš odpočinout,“ zatlačil ji zpátky. Držel ji v náruči jako dítě.

Kazi si nedala říct, ačkoli oči se jí klížily. „Srdane, měla bych se ti podívat na tu hlavu...“

„To nestojí za řeč, kněžno,“ ušklíbl se tuřanský vladyka a dotkl se pořád mokvajících rány na temeni. „Je to jen škrábnutí. Mí vlastní synové mě dokážou zřítit hůř, když je učím prát se...“

„Nedělej ze sebe hrdinu... Viděla jsem, jak ses po té ráně do makovice zřítit do řeky... Myslela jsem, že už tančíš s Morenou...“

„Kdepak, jen jsem si šel trochu zaplavat,“ vycenil Srdan zuby. „Odpočiň si, kněžno. Prožila sis své. Chlapi,“ obrátil se ke Svatoslavovi a zbylým mužům, „postaráme se o koně a odklidíme mrtvoly.“

Přestože i oni už klopýtali vyčerpáním z namáhavé jízdy, tvrdého boje a přemíry vnitřního napětí, bez odmlouvání se pustili do práce.

Šárka a Mlada dotáhly k ohništi Tetu. Prostřední z Krokových dcer byla ztrhaná, smrtelně bledá, a přestože měla oči otevřené, kalný pohled prozrazoval, že se pořád potácí kdesi na pomezí mezi skutečným světem a knížectvím vidin a přízračných stínů.

„Něco pro tebe mám, kněžko,“ vzpomněl si Bivoj a sáhl si pod halenu. Jakmile vytáhl vyřezávanou Strigu a průvan protahující jeskyní tiše zazpíval v duté sošce, Teta zamrkala a do jejího obličeje se vrátil příčetný výraz. Unaveně, ale vděčně se na Bivoje usmála a rychle si modlu vzala. Tisknouc ji na prsa jako malé děvčátko ztracenou a znovunalezenou panenku, schoulila se do klubíčka vedle ohniště a během několika úderů srdce tvrdě usnula.

Mlada laskavě, téměř něžně čistila ránu na Šárčině skrání – šrám po zličském šípu, který jí sklouzl po lebce během boje o strošovický dvorec, vypadal ošklivě.

„Potřebovala bys to zašít...“ řekla Kazi, pořád se zuby nehty držící bdělého stavu. Její potřeba pečovat o ostatní jí prostě nedovolovala jednoduše se poddat únavě. „Škoda, že mi ti parchanti vzali mošnu s léčitelským náčiním a zahodili ji do houští...“

„Alespoň to vyčistím medovinou,“ zvedla Mlada jeden z pohozených zličských měčů.

„Jsem ráda, že vás vidím,“ dodala Kazi. „Myslela jsem, že boj o Chrasten přežila jen Vlasta. Jak jste se vlastně...“

„Ty hlasy z hlubin, které slyšela Vlasta,“ vysvětlovala Mlada, zatímco polila cár jakž takž čisté tkaniny medovinou a přiložila ho k Šárčině ráně. Nejmladší rusalka zaskučela bolestí. „To bylo naše volání o pomoc. Když nás Zličané zahnali do svatoboru a všechno kolem zachvátily plameny, Svatava rozhodla, že skočíme do Jezerky a odevzdáme se moci bohyně. Děvana nás ukryla ve svém lůně. Z něj jsme se pak znovuzrodily v posvátné tůni u Strošovic.“

„Takže Děvana...“ zamrkala Kazi. „Ano,“ usmála se na ni Mlada. „Bohyně žije. I její modla byla zachráněna. Střeží ji teď víla z jezírka.“

„To jsou... dobré zprávy...“ řekla tmavovlasá kněžna slábnoucím hlasem. Únava ji konečně přemohla. Zašeptala ještě něco jako „chudinka Libuše...“ a pak se schoulila v Bivojově širokém, hřejivém náručí a pouto jejího vědomí s tímto světem se nadobro přetrhlo.

Bivoj naslouchal jejímu dechu. Přiložil na oheň. Smrkové dřevo konejšivě praskalo. Pak se vladyka Strošovců zhluboka nadechl, vydechl a v tom okamžiku z něj napětí opadlo a on zavřel oči.

Věděl však, že nejpozději ráno se všechny zlé pocity vrátí v plné síle.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

Štvanice

V V úvalu pod kopcem, z něhož právě sjely, se shromažďovala dešťová voda, takže stezka tam byla zaplavena blátem a kalnou vodou. A v té řídké břečce sebou plácala ochraptěle skřehotající vrána.

Vlasta ani na okamžik nezapochybovala, že jde o stejného opeřence, který jí v noci zanechal na čele a na předloktích několik mělkých, ale pořád nepříjemně pálících šrámů. Pokynula proto Svatavě, aby zůstala ostražitá. Když však pomalu přijely blíž, poznaly, že vrána už mele z posledního. Rusalky soustředily své nadpřirozené smysly. Jejich domněnky se potvrdily – dodělávající pták byl úplně obyčejný, nedoutnala v něm už ani nejmenší jiskřička magie. Ašiga ho propustila z otroctví, z neviditelných spárů své od těla odtržené a nad krajinou poletující duše.

„Ta bezohledná mrcha,“ odfrkla si Svatava, zatímco Vlasta seskočila z koně a brodila se mlaskajícím bahnem k tvorečkovi, bezmocně pleskajícímu zablácenými křídly. „Využila toho nešťastného ptáka, kouzly ho přinutila letět proti jeho přirozenosti

nocí a deštěm a pak, když jí přestal být k užitku, vyklouzla z jeho mysli a nechala ho tady pomalu chčipat vyčerpáním.“

„Otázka je, *kdy* vránu přestala potřebovat,“ odtušila Vlasta a sklonila se k ptákoví. Vrána se ji pokusila klovnout, ale už jí nezbyla síla. Namísto zakrákání se jí ze zobáku vydralo jen zoufalé zachroptění. Rusalka opeřence šikovně vzala za krátkou šíji a zprudka otočila rukama v protisměru. Křuplo to. Vrána ještě párkrát křečovitě plácla křídly do bláta a pak znehybněla.

„S prvním světlem,“ odvětila Svatava. „Jakmile už nemusela mišenci ukazovat cestu nočním lesem.“

Vlasta přikývla a začala se brodit k úpatí protějščího svahu. Cestou pozorně zkoumala stopy v blátě. Byly pořád viditelné, ale rychle je zalévala řídká břevka.

„Úsvit přišel před chvílí. Pod stromy se ještě zuby nehty drží tma.“

„Vím, kam tím míříš, sestro. Myslím na totéž. Vrána spadla do bláta jen krátce před naším příjezdem. Takže únoscův náskok je už jen velmi malý.“

„Nepatrný,“ potvrdila Vlasta, když vylezla na trochu sušší půdu a přelétla zrakem otisky kopyt v hustším blátě. „Pospěšme!“

Svatava jí hodila koňské otěže. Vlasta se hbitě vyšvihla do sedla. Pobídlý koně.

Děšť ztratil sílu už někdy po půlnoci, počasí se však nijak nezlepšilo. V lese pořád pršela voda zachycená v korunách stromů, všude bylo nepříjemně mokro a stezka místy připomínala proud bahna a jízdu lesem spíše ztěžovala, než usnadňovala.

A teď, když rusalky rychlým klusem stoupaly do svahu vstříc neochotně blednoucímu a stále ještě nevlídně zataženému nebi, z hvozdů kolem už vzlínala mlha. Rychle houstla, takže když vyjely na návrší, rozlehlé údolí na opačné straně uviděly jako oceán nadýchané bílé pěny, z níž tu a tam vystupují přízračně nezřetelné špičky jehličnanů a střapaté koruny listnáčů. Mlha nevypadala ani trochu přívětivě, ale ony se teď nesměly řídit vrtochy počasí. Proto ani nezpomalily, překlusaly přes temeno vyvýšeniny a vzápětí už se po táhlém svahu nořily do hustého oparu. Hvozd kolem nich se

proměnil v knížectví přízraků – stromy vystupovaly z odporne vlhké šedi jako obludy ze zászvětí, číhající na pocestné.

Rusalky si jich nevšímalý. Svižně jely dál.

A pak se najednou ta zjevení, natahující nad chodník drápopité pařáty větví, dala na ústup. Les vystřídala louka. Byla pokosená a pod příkrovem mlhy se krčily promáčené, smutně zplihlé kupky sena, které někdo nestačil včas odklidit před deštěm. Zanedlouho louku vystřídál hnědý lán sklizeného pole.

Vzápětí rusalky dojely na rozcestí.

Rozbíhaly se z něj tři cesty. Ony přijely z jihu. Druhá cesta vedla na východ, do povodí Divoké, třetí se táhla na severozápad, nepochybně k Libušínu. Vlasta a Svatava se však v tuto chvíli s přimhouřenýma očima a nakrčenými čely dívaly jinam.

Severně od rozcestí, vlastně jen několik desítek sáhů od nich, vystupovaly z mlhy slaměné střechy několika prostých chýší. Svatava se naklonila v sedle, zběžně prozkoumala stopy Libušina únosce a oznámila Vlastě, že otisky kopyt směřují k vesnici.

„Tak to se s námi bude muset podělit o snídani,“ utrousila velekněžka a pobídlá klisnu patami.

Nedaleko vesnice stál košatý ořech. Dozrávající plody vykukovaly z pukajících zelených slupek. Rusalky sesedly pod stromem a uvázaly koně k nejnižší větvi. Pak do luků napjaly tětivy a opatrně vykročily ke vsi. Jak se ale blížily k tichým dřevěnicím, v jejich srdcích začaly hlodat obavy. Už po několika krocích vytáhly z toulců šípy a nasadily žlábký na jejich koncích na tětivy.

„Něco se mi tu nezdá,“ sykla Svatava a zastavila. „Cítíš to taky?“

„Ano. Strach. Napětí. Někdo tady... číhá. A není sám. Koukni se támhle.“

Mladší rusalka pohlédla naznačeným směrem. Měla bystré oči, ale ne tolik jako Vlasta – proto si nehybného těla ležícího na dvorku jedné z chýší všimla až teď.

„Jsou tady,“ zachroptěla.

Vlasta přikývla. „Několik mužů. Půl tuctu, možná víc. Zřejmě předsunutý průzkumný oddíl.“

„Ten tchoř má ale štěstí! Potkal tady kumpány. Myslíš, že o nás vědí? Že nám nastražili past?“

„Míšenec musel počítat s tím, že ho nenecháme jen tak odvléct Libuši ke Zličanům. A Ašiga, když ještě na vraních křídlech vedla toho parchanta hvozdem, určitě vycítila, že někdo sleduje jeho stopu.“

Divoženky ani nemusely zdlouhavě rozebírat další postup – společně začaly couvat zpátky k ořechu. Luky třímaly připravené ke střelbě a ostřížími pohledy prohmátávaly okolní mlhu. K ořechu jim zbývalo už jen pár kroků, když koně za jejich zády neklidně zafrkali.

Mezi domy zazněl roh. Rázně, útočně.

„Nenechte je utéct!“ zařval někdo. Vlasta poznala hlas Libušina únosce.

„Pryč!“ štěkla.

Rusalky se otočily a běžely ke koním. Škubnutím uvolnily zlehka uvázané otěže a mrštným skokem se ocitly v sedlech. V okamžiku, kdy zabořily paty do koňských slabin, se z průchodů mezi chýšemi vyřítily povykující jezdci.

„K Libušinu!“ zavelela Vlasta a strčila si mezi zuby řemen uzdy. Šíp, který chvíli svírala v levé dlani podélně s tělem luku, opět zaklonila dozadu a přiložila k tětivě. Se střelbou z jedoucího koně neměla skoro žádné zkušenosti, ale byla natolik výtečnou lučištnicí, že ani za těchto podmínek nemohla minout. Tětiva zvučně šlehla a Zličan, který se jim pokusil zkřížit cestu k libušínské stezce, s výkřikem sletěl ze sedla. Svatava se divoce zasmála. Jejich pronásledovatelé sborově zařvali. Vztekla, záštiplně.

Koně rusalek nebyli po celonočním trmácení se lesem v nejlepších formě, ale Vlasta i Svatava se naklonily těsně k jejich šíjím a něco jim v tom divokém cvalu říkaly. Něco rytmického, pohupujícího se na prosté, dokola opakované melodii.

Zaklínadlo zabralo. Zvířata se rozjela rychleji. Šípy vystřelené Zličany se zabodly do země celé sáhy za jejich kopyty.

Dvě divoženky s půltuctem jezdců v patách přejely ve sprškách mokré hlíny přes pole a cvalem vyrazily na cestu, směřující do severozápadních lesů. Bláto stříkalo do všech stran, mokré hřívy pleskaly do tváří jako biče. Mlha kolem vířila jako v poryvech větru.

Opět zazněl roh. Zličané zběsile zavýli.

Štvanice na dvounohou kořist byla zahájena.

Bivoje probudilo tiché šoupání kroků na pozadí jednotvárného zurčení vody v bystřině. Trhl sebou, polekaně zvedl hlavu a sáhl po Dobromysle, která spočívala u jeho pravého boku jako věrná milenka. Kazi, spící vlevo, hlavu položenou na Bivojově široké hrudi, se zavrtěla a něco zamumlala, ale neprobudila se. Za jiných okolností by ji její šelmí smysly určitě probraly také, ale až k hranicím únosnosti vyčerpané tělo ji prostě drželo v zajetí spánku.

Bivoj se rychle rozhlédl. A zase se uvolnil a pustil topůrko sekery.

Šerem zahaleným skalním doupětem se nesměle rozlévalo nazlátlé světlo. Z doutnajícího ohniště vyskakovaly první nesmělé plamínky – někdo do skomírajícího žároviště před chvilkou strčil jakž takž oschlou větev. I nepravidelným otvorem vchodu vnikal do Jeskyně tří bohyní pozvolna sílící denní svit. Na jeho pozadí se tyčila mohutná silueta.

Bivoj se opatrně vysmekl zpod Kazi, jemně odstrčil její ruce, kterými se ho mimovolně, ze spánku pokusila udržet u sebe, položil jí hlavu na vyhrátou kožešinu a vstal. Přešel kolem Tety a Zarubanů, hlasitě oddychujících ze spánku. Jedna z rusalek – Mlada, pokud ho paměť neklamala – sáhla po luku a zamžourala na stín procházející okolo, ale když ho poznala, zalezla zpátky pod kožešinový plášť a opět se ponořila do neklidných dřímot. Druhá divoženka, Šárka, ta s ošklivou ránou táhnoucí se z čela nad ucho, vydala zvuk jako mlékem nakrmené kotě a přisunula se blíž ke své družce. Mlada ji zezadu pevně objala a zabořila tvář do Šářčiných vlasů.

Srdan se upřeně díval do šedivého světla venku. Když se k němu zezadu přiblížil Strošovec, neohlédl se, jen k němu napůl natočil hlavu a pak zase vyhlédl ven. Rokle před jeskyní byla zahalena hustou mlhou.

„Konečně přestalo pršet,“ promluvil tichým hlasem.

„To je dobře,“ přikývl Bivoj, zašel do stínu, rozvázal si šněrování na kalhotách a vymočil se na úpatí skalní stěny. „Brzy budeme muset vyrazit.“

„Já odjíždím hned teď,“ řekl Srdan a konečně se ohlédl. Jejich pohledy se setkaly. Bivoj si přitáhl opasek a přešel zpátky k Tuřanovi.

„Musím, Běsobijče,“ dodal vladyka Levého Hradce. „Už je nejvyšší čas. Nemůžu dál otálet. Už jsem osedlal koně a nachystal si výstroj – ti mrtví Zličané u sebe měli spoustu užitečných věcíček. Hlavně těch železných, špičatých, dobře nabroušených...“

Strošovec přikývl. „Chápu tě. Úplně tě chápu. Vůbec nic si nevyčítej. Na tvém místě bych to udělal už dřív. Tím, že jsi s námi vydržel až do této chvíle, jsi prokázal velkou statečnost a oddanost kněžnám.“

„Nerad vás opouštím v situaci, kdy nevíme, co je vlastně s Libuší, ale už opravdu musím domů. České rody opouštějí hradiště. Vrátním se ke svým lidem, a pokud ještě není pozdě, zabráním jim v útěku.“

Bivoj zvedl obočí. „Ty chceš zůstat v Hradci?“

„Rozhodně. Za každou cenu. Nehodlám vydat své hradiště cizákům, a už vůbec ne ho spálit, jen abych jim zabránil, aby se v něm uhnízdili. Můj otec započal budování velkého obranného valu, já dokončil příkopy, palisády, věže a brány. Levý Hradec má výtečné opevnění. Lepší než Budeč a Libušín. Budu ho bránit do posledního dechu.“

„Ale tamty,“ kývl Bivoj hlavou neurčitě někam ven, „nezastaví ani nejpevnější hradby. A k těm tvým určitě taky dorazí. Dříve nebo později.“

„Já vím, že přijdou,“ zabručel Tuřan. „Po Libušíně a Budči potáhnou k sídlu Tuřanů. Než stromy shodí listí, uslyším jejich válečné rohy. Ale neuteču. To přísahám při Perunovi, Velesovi i Svarogovi. Shromáždím co nejvíce mužů a možná i žen z okolních vesnic. Se stovkou odhodlaných bojovníků dokážu uštvout Hordagovi ztráty, které ho budou opravdu bolet.“

„To věřím. A rád bych stál během té bitvy na palisádě po tvém boku. Ale netuším, kde v té době budu. A jestli ještě budu naživu. Morena je v těchto dnech vrtkavá.“

„Hlavně do jejího náručí moc nepospíchej. Jsi teď ochráncem Krokových dcer. Musíš je udržet naživu.“

„Pěkný ochránce... Libuše je teď kdovídkde a já prospal celou noc jako batole...“

„Tvé síly přece nejsou bezedné. A kdo ví, možná rusalky dostihly únosce a teď už jsou se živou a zdravou Libuší na cestě do Libušína...“

„Kéž bys měl pravdu,“ vzdychl si Bivoj. „A teď už jed'. Spěchej domů. A buď cestou co nejopatrnější. Pojedeš přes válečné území.“

„Na brzkou shledanou, příteli,“ podal mu Srdan ruku. „Bohové s tebou.“

„I s tebou,“ opětoval Strošovec pevný stisk a vroucně poplácal vладыku po rameni. „Ať ti Perun dává sílu a Morena nedostane chuť zakousnout se ti do zadku.“

„Jen ať to zkusí,“ zachechtal se Srdan. „Aspoň ji pak přejde chuť na cokoliv jiného.“

Zvonění okovaných kopyt probudilo i ostatní spáče. Jakmile se Srdan v sedle statného hřebce ztratil v mlze a v roklině utichla ozvěna řinčících podkov, k Bivojově paži se přitulila Kazi, zachumlaná v jeho vlčím plášti.

„Takže je nás o jednoho méně,“ řekla tiše.

„Musí se teď postarat o svou rodinu. Pro nás už udělal dost.“

„Rodina. Ano. Tomu teď dokonale rozumím. A stydím se za to, že jsem prospala skoro celou noc, zatímco má sestra je ve smrtelném nebezpečí. Musíme co nejdříve vyrazit po stopách jejího únosce.“

Zvedl obočí. „Myslel jsem, že se vrátíme na jih a pojedeme do lesů, za ostatními uprchlíky z Kazína a Tetína. Nechceš ke svým lidem?“

„Ovšemže chci. Jenže Libušin život je mi teď přednější než shledání s Kazínskými. Nevím, jestli je to správné, nebo ne, ale nechci spoléhat, že to za mě vyřeší Vlasta a Svatava. Kdo ví, kde teď jsou. Co když se jim něco stalo? Kdo pak pomůže mé sestřičce? Musíme jet na sever a udělat všechno pro to, abychom dostali Libuši do bezpečí.“

„I za cenu životů nás všech?“

„Za jakoukoli cenu.“

Bivoj pohlédl Kazi do očí a viděl, že je opět plně při smyslech a při síle a že je plná odhodlání. Objal ji a přikývl.

„Dobrá. Pojedeme tedy na sever.“

Bylo v ní však něco nejistého, ztuhlého, chladného. Odtáhla se od něj. „Ale pokud bys chtěl jet za Strošovci, pochopím to. Jsi vladyka a v této situaci bys asi měl být se svým rodem...“

„Ne,“ skočil jí do řeči. „Svěřil jsem povinnosti lecha bratrovi. Milivoj je moudrý muž. O Strošovce se postará možná líp než já. Mé místo je teď vedle tebe.“

Nic neřekla, jen se mu opět schoulila v náručí a tentokrát odpověděla na jeho objetí vstřícně, vroucně a se vší láskou.

#

Vlasta cítila, jak její klisně dochází dech. Kouzlo, které se Svatavou použily, byl jen klam – zahnilo sice pocit únavy a osvěžilo zvířatům mysl, ale ve skutečnosti sílu jejich údům nepřidalo. Byla to vlastně krutá, bezohledná iluze, nutící koně cválat, aniž si uvědomovali své vyčerpání. Až do úmoru. Vlasta věděla, jak je to nebezpečné a že to zvířata zřejmě bude stát život, ale v tuhle chvíli neměly se Svatavou na vybranou.

Zličané se nevzdávali. Zarputile hnali své mnohem svěžejší koně za rusalkami. A pozvolna zkracovali jejich počáteční náskok.

Vlasta skláněla hlavu nízko nad kobylčinu šíji, aby jí co nejvíce usnadnila jízdu. Musela přitom mhouřit oči před špinavou vodou, blátem a hroudami vlhké hlíny, odletujícími od kopyt před ní jedoucího Svatavína hřebce. I ten už chraplavě chrčel a z nozder mu frkaly spršky pěny. Boky koní se leskly potem.

Nebylo pochyb o tom, že se štvanice chýlí k závěru. Pronásledovatelé se blížili. Vlasta cítila jejich krvelačnou dychtivost, příznačnou pro šelmy větrící slábnoucí kořist. Občas k ní zezadu dolehl výkřik či úsečné zatroubení rohu.

Široká stezka se klikatila hustým bukovým lesem. Mlha se před jezdcí trhala, podrážděně vířila kolem a za jejich zády se zase paličatě slepovala do jednolité bílé clony.

„Už to dlouho nevydrží!“ houkla Svatava přes rameno.

„Já vím!“

„Musíme zastavit! Dříve než pod námi padnou! Jen bohové vědí, jak je to do hradiště ještě daleko! Ubráníme se!“

Vlasta tu možnost už nějakou chvíli zvažovala. Měly by zkusit bojovat. Ukrýt se v mlze a houští a ze zálohy zasypat stezku šípy. Měly však proti půltuctu rozdivočených hrdlořezů šanci?

V gejzírech vody přejely přes potok. Koně jen zázrakem nezakopli v korytě plném vodou ohlazených kamenů. Na opačném břehu se kopyta začala ozývat zvučněji. Stezka, vinoucí se souběžně s bystrinou, byla kamenitější. Nejenže to slyšely a viděly, ale i cítily – koňská těla se skoro bolestivě otřásala tvrdšími nárazy kopyt do země. Vlasta se soustředila a kouzly posíleným pohledem rozčísla mlhu. Les prořídł a kolem se množily balvany. Stezka se začala zvedat. V protisměru plynoucí bystrina padala v čím dál prudších kaskádách. Rusalky stoupaly do svahu. Dusání kopyt se proměnilo ve zvonění.

A pak se k nim úderý podkov začaly vracet v rychle sílících, ušní bubínky rozechvívajících ozvěnách.

„Rokle!“ křikla Svatava.

Vlasta už to viděla sama. Vpravo se z mlhy vyhoupla temná masa vysokého útesu. Už tak skoupé světlo sychravého dne ještě zesláblo. Přesto se Vlastě radostně rozbušilo srdce. Když totiž zvedla pohled, na okamžik zahlédla na vrcholku skaliska zubatý stín palisády.

„Jsme tady!“ zakřičela na svou družku. „To je Libušín! Už je to jednom kousek!“

Než ozvěna stačila vrátit její hlas, Svatavin hřebec chraplavě, nešťastně zaržál, několikrát klopýtl a pak se najednou zřítíl k zemi. Svatava zaječela, vyletěla ze sedla a skutálela se po kamenitém břehu do potoka.

Vlasta jen tak tak stačila škubnout uzdou a strhnout klisnu stranou od padlého hřebce. Zastavila, hbitě sklouzla ze sedla a běžela k potoku. Svatava se už mezitím zvedala ze studené vody.

„Není ti nic?“ vyhrkla Vlasta, natáhla k ní ruku a pomohla jí vylézt zpátky na břeh. „Nic sis nezlomila?“

„Nevím,“ třásla Svatava hlavou. „Bolí to... až mi vyrazí dech...“

„Možná sis zlomila žebro...“

„Možná... Co na tom... záleží? Musíme odsud... Slyšíš je?“

„Slyším.“

Od příkré stěny skalního ostrohu se už odráželo řinčení podkov a pokřikování jezdců, stoupajících roklí. Vlasta podepřela kulhající Svatavu a napůl ji vlekla, napůl nesla ke klisně. Padlý hřebec žalostně frkal, hrabal kopyty a marně zvedal hlavu ve snaze postavit se.

Vlastina kobylka na tom nebyla o moc lépe. Viditelně se třásla, svaly pod potem orosenou kůží škubaly křeče a z unaveně svěšeného pysku odkapávaly chuchvalce pěny.

„Ta už nás obě neunese,“ hlesla Svatava.

„Ani nemusí. Nasedej!“

„Jak... To nemůžu...“

„Dělej!“

Na hádky nebyl čas. Velekněžka pomohla pádem otřesené Svatavě do sedla.

„Jed’!“ plácla klisnu po zadku. „Rychle! Přivolej pomoc z hradiště!“

Uřícené zvíře sebralo poslední zbytky sil a klopýtavě vyrazilo proti čím dál příkrějšímu úbočí. Když se Svatava naposledy ohlédla, Vlasta k ní už stála zády, v levačce svírala luk a pravačkou vytahovala z toulce šíp. Pak rusalky rozdělila bílá, vlhká, vířící clona.

Hlasy pronásledovatelů se rychle blížily. Vlasta napjala zrak. Díky kouzlům uviděla stíny jezdců stoupajících po stezce dávno předtím, než oni mohli zahlédnout ji. Natáhla tětivu se šípem k líci, krátce zamířila a s neslyšnou modlitbou k Děvaně vystřelila.

Kdyby u Vlasty stál obyčejný smrtelník, viděl by šíp zmizet nazdařbůh v hustém, neproniknutelném oparu. Vzápětí však někdo zařval bolestí a ozval se zvučný náraz provázený kovovým zachřestěním – to se tělo v kroužkovém pancíři zřítilo na balvany u potoka. Koně ržáli, jezdci kleli.

To už měla Vlasta tři prsty opět zaháknuté za tětivu a svírala mezi nimi druhý šíp. Prohnutý luk se zvučně vymrštil. Střela se ponořila do mlhy se zlověstným bzučením. Tentokrát zařičel kůň. Zvuk pádu byl mnohem hlasitější a vypovídal o ještě větším zmatku

a škodách. Vlasta vycenila zuby, v krátkém sledu vystřelila potřetí – opět křik a zuřivé kletby – otočila se na patě a vyrazila po stezce.

Věděla, že ostroh s Libušiným hradištěm je východním výběžkem rozlehlé náhorní planiny. Dva potoky – jeden z nich pramenil v otevřené svatyni nahoře u hradiště – odřízly skalnaté návrší hlubokými stržemi.

Ted' se jen včas dostat nahoru na planinu a pak k bráně hradiště, obrácené na západ.

Hlasy Zličanů, které za ní na chvíli zeslábly, se začaly opět přibližovat. Okovaná kopyta bušila do kamenité pěšiny. Vlasta běžela, seč jí síly stačily. Zanedlouho dorazila k místu, kde potok vyvřel z pukliny mezi mechem porostlými balvany. U pramene se ještě jednou otočila a vyslala do mlhy čtvrtý šíp.

Rozsedlinu opět naplnily ozvěny rozzuřených výkřiků. Zdržení pronásledovatelů bylo sice malé, ale poskytlo rusálce čas k překonání posledního, nejstrmějšího úseku stoupání.

Jenomže tam, v úzké skalní průrvě těsně pod ústím stezky na travnatou náhorní planinu, ležela na zemi její klisna a pod ní, s levou nohou zaklíněnou pod zvířecím tělem, Svatava.

„Sestro!“ vykřikla Vlasta, přeskočila křečovitým dechem chvějící se koňský trup a sklonila se k nehybné družce. „Žiješ? Slyšíš?“

Svatava pohnula hlavou a něco sotva slyšitelně zamumlala.

„Vydrž,“ odhrnula jí Vlasta mokré vlasy z obličeje, vztyčila se a obrátila zrak zpátky k níže položenému úseku stezky. Oči jí pomstychtivě žhnuly. Už měla té štvanice tak akorát. Mírně se rozkročila, přiložila k těživě šíp a ponořila pohled do oparu. Spatřila čtyři jezdce. Právě minuli pramen a pobízeli koně do úzké průrvy.

Vlasta zamířila.

V tom okamžiku přímo nad ní, na vrcholcích nevysokých skalních stěn, zaryčel roh. Hluboký, chvějivý zvuk naplnil rozsedlinu. Vzápětí se na stezku sesypaly šípy, oštěpy a kameny. Vlasta se bleskově přikrčila a pozvednutýma rukama si chránila hlavu. Zároveň vlastním tělem zaštitila Svatavu.

Smrtící déšť však nesměřoval na ně – sesypal se na úsek stezky poblíž pramene. Zličané se rozkřičeli. Někdo zavelel k ústupu, ale jeho hlas v půli věty umlčel drtivý náraz padajícího balvanu. Koně,

ať už s jezdci nebo s prázdnými sedly, vyrazili po stezce zpátky na východ, do údolí. Bušení jejich kopyt se rychle vzdalovalo.

Zato z opačné strany, seshora, po pěšině, se k Vlastě rychle blížilo pleskání chodidel v kožených a lýkových střevících. Z mlhy se vynořilo několik mužů s luky a oštěpy v rukou. Jakmile ji spatřili, začali křičet jeden přes druhého. Rusalka odhodila zbraň a ukázala jim prázdné dlaně.

„Nejsem nepřítel! Přináším poselství od Krokových dcer!“

Obklíčilo ji několik prostě oděných, ale dobře ozbrojených družiníků, z nichž cítila více obav než bojového odhodlání. Jejich tváře byly zachmuřené a nedůvěřivé. Až když se vztyčila a ukázala se jim, ti starší z nich protáhli obličeje.

„Ty jsi rusalka,“ řekl ten, který jim zjevně velel.

„Ano, to jsem. Z Chrastenu, z posvátného háje u Jezerky. Který už není, protože lehl popelem. Neslyšeli jste, co se stalo?“

„Přicházejí k nám jen útržkovité, rozporuplné zvěsti. Někteří říkají, že na Chrasten a Práh zaútočili duchové a běsové z lesů za Divokou. Jiní tvrdí, že je to Veliborova zrada, že družiníci z Budče povraždili všechny české vладыky. Proto jsme v bojové pohotovosti. Když jsme zaslechli z lesů zvuk rohu a pak se z mlhy v rokli ozval křik, mysleli jsme, že nepřátelé už dorazili k Libušinu...“

„Dorazili,“ přisvědčila Vlasta. „Ale jen malý výzvědný oddíl. Ostatní táhnou za nimi a řekla bych, že se nejpozději zítra objeví na dohled...“

„Ale kdo vlastně?“

„Zličané. A zrádci z Budče. Všechno vám vysvětlím. Ale až později. Nesu vám vzkaz od kněžny Kazi. Ona teď velí českému plemeni.“

„A Libuše?“ zachroptěl velitel libušínské stráže.

„Byla zajata nepřáteli. Chtějí ji použít jako rukojmí a pod pohrůzkou její smrti vás přinutit otevřít brány hradiště.“

„Ale...“

„K tomu nedojde. Nedáme jim příležitost vám vyhrožovat. To je ten rozkaz, který vám přináším.“

„Jak zní? Co máme udělat?“

Vlasta přelétla přes neklidné tváře okolostojících družiníků a zhluboka se nadechla.

„Řeknu vám to cestou do hradiště. Teď mi pomozte s tím koněm.“

Vytáhli Svatavu zpod dodělávající klisny a nešťastnému zvířeti uštedřili milosrdný smrtelný úder.

Pak spěšně vystoupali po stezce na travnatou planinu a odbočili doprava a dozadu, k východnímu cípu ostrohu. Vlasta cestou vyložila zachráncům, co po nich kněžna žádá. Když se pak z mlhy před nimi vynořila pyšná palisáda Libušina s hrdě se zvedajícími strážními věžemi, rusalka naprosto chápala chmury, které její poselství přivolalo do obličejů spěchajících mužů. Kupodivu se však žádný z nich nezačal rozčilovat, nepadla jediná námitka. Vstřebávali její slova v ponurém mlčení.

Bezvýhradně důvěřovali rozhodnutí Krokovy dcery – byť to nebyla jejich vlastní kněžna – a chápali, že není jiné řešení.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

Vojevůdcův syn

L „Libuše, holčičko... Prober se...”

Kněžna otevřela oči. Uprostřed potemnělé místnosti s roubenými stěnami syčelo špatně hořící ohniště. Z vlhkého dřeva stoupal k větracímu otvoru v hřebenu střechy hustý kouř. Libuše se nadvzdela a pak vstala. Poněkud ji to překvapilo. Jasně si vzpomínala, že usnula – či spíše omdlela – se spoutanýma rukama, pohozená na tvrdé podlaze jako ulovené zvíře, celá utrmáčená a rozbolavělá nepohodlnou noční jízdou. Teď se však cítila svěží a při síle. Žaludek se jí přestal tlačit do krku, nic ji nebolelo, v hlavě nehučela nahromaděná krev...

Vzápětí pochopila, jak je to možné.

Dým valící se z ohniště nejprve zavířil jako v náhlém průvanu a pak se začal podivně, nepřírozeně tvarovat. Zanedlouho před Libuší stanuly dvě přízračné kouřové postavy.

„Otče,“ hlesla. „Matko... Chápu. Tohle je jenom sen. Pouze vidina přivolaná mrákotami...”

„Spíš bych to nazvala zjevením,“ zaševelil hlas staré kněžny. „Víš přece, že když se mysl ve spánku, obřadním transu či horečnatém blouznění odtrhne od skutečného světa, stává se branou do světů za hranicemi viditelná...“

„Takže jste opravdu tady?“

„Ovšem,“ kývla hlavou nezřetelná Krokova postava. „Přišli jsme ti vdechnout sílu. Prožila jsi nevýslovné hrůzy a strádání. A další tě ještě čekají. Tebe i všechny Čechy. Musíš se sebrat a udělat všechno pro to, abys přežila. Kmen tě potřebuje. Je na tobě, abys ho zachránila před zotročením.“

„Ale jak?“

„Na to už brzy přijdeš sama. Tvůj jasnozřivý zrak ti to odhalí. Nejdůležitější je, aby ses přestala zabývat minulostí. Nic z toho, co se stalo, už nezměníš. Nemá smysl týrat se výčitkami. Nejsi to ty, kdo má ruce poskvrněné krví padlých na Chrastenu a v Prahu. Vzpamatuj se a soustřeď všechnu svou vůli a schopnosti na to, co teprve přijde. Jsi přece hadačka. Dívej se do budoucnosti. Události, které teprve přijdou, ještě můžeš ovlivnit.“

„Opravdu? Podívejte se na mě. Jsem zajatkyně. Rukojmí. Možná oběť pro cizí běsy, uctívané krkavčími zplozenci...“

„I svého zajetí můžeš přece využít. Díky němu jsi nablízku nepřátelům. Zanedlouho se setkáš s jejich vojevůdci. Máš příležitost poznat jejich úmysly, přečíst si jejich nejtajnější myšlenky...“

„A odhalit jejich slabosti,“ vyhrkla v náhlém popudu.

„Přesně tak. Zároveň se jim ale ty sama nesmíš otevřít. Nenechej se jimi ovládnout. Patří jim tvé tělo, ale za žádných okolností se nesmí zmocnit tvé duše. Síla tvé vůle bude neviditelným pancířem, kterým je odražíš...“

„Nevím, zda to dokážu. Jsou na mě dva. Hordag i Ašiga jsou mocní čarodějové...“

„Ale ty jsi moje dcera! Krev velekněze z Budče, strážce Svarogova plamene! Jsme tady proto, abychom ti dodali sílu vzdorovat černým čarům těch mrchožroutů. Přístup blíž.“

Libuši napadlo, že to všechno jí stejně bude k ničemu, pokud zůstane otrokyní, ale pak si uvědomila, že beznadějí ji ještě více oslabí. Pomyslela na Kazi a Bivoje, na Tetu, Vlastu, Srdana a na

všechny ostatní. Doufala, že jsou pořád naživu. A dokud kráčí světem živých, naděje nepohasne. Je to sice malý, slabounce blikající plamínek, možná jen doutnání v černém popelu zkázy, ale i to je lepší než jednolitá temnota bezútěšnosti.

Poslechla a přikročila blíže k ohništi. Zahalil ji kouř, ale kupodivu ji nedráždil ke kašli a neštípál v očích. Naopak – voněl. Příjemně, omamně, jako ohniště doma na Budči, když byla ještě dítě a matka dcerkám pekla medové koláče.

„A teď,“ nařídil jí Krokův slábnoucí hlas, zatímco se tvary postav ve sloupu kouře pozvolna rozplývaly, „se zhluboka nadechni.“

Zavřela oči a udělala to. Cítila, jak voňavý dým naplnil nejen její plíce, ale prostoupil ji úplně celou. Tělo i duši. Zadržela ho v sobě, jak nejdéle to šlo.

Pak vydechla a opět otevřela oči.

Tentokrát doopravdy.

#

Srdce jí divoce bušilo a krev dravým proudem šuměla tepnami. Do ztuhlých údů přinášela teplo a sílu. Smysly se jí zostrily. Cítila se, jako by se probudila po vydatném, zdravém spánku.

Zkusila se pohnout, ale bez úspěchu. Ruce měla pevně svázány za zády. Ležela na podlaze srubu poblíž středového ohniště. Tohle nesyčelo a nekouřilo. Suché dřevo vesele praskalo a hořelo vysokým plamenem. Palotou se šířilo teplo a vůně pečeně. Na železném rožni se pekl dobře vykrmený beran. Do ohně kapal tuk.

Pak ale nad podlahou z udusané hlíny zavanul chlad. Libuše zvedla hlavu a zamžourala k dokořán otevřeným dveřím. Na zápraží se tyčila vysoká postava jejího únosce. Kněžna zaslechla sílící hlasy a dusot kopyt a chodidel. Hned poznala, že ty zvuky musí vydávat spousta koní a ještě mnohem větší množství pěšky jdoucích mužů. Z mlžného pološera před srubem se beze spěchu vynořovaly siluety jezdců i chodců. Ty v čele Baslar přivítal uctivým skloněním hlavy. Začal něco vysvětlovat, ale příkrý ženský hlas ho netrpělivě umlčel.

„Já to všechno přece viděla, hlupáku!“

Ašiga. Libuše si její hlas nemohla splést se žádným jiným.

Zličské vojsko dorazilo.

Baslar spolkl zbylá slova, pokorně sklonil hlavu a ukročil stranou, takže Libuši zmizel ze zorného pole. Jeho siluetu nahradily dvě jiné postavy, blížící se ke dveřím. Jedna urostlá, ramenatá, druhá výrazně útlejší, s rozčuchanými vlasy a roztrhanou sukní.

Hordag vstoupil do srubu a Ašiga jako zmije vklouzla hned za ním.

Libuše okamžitě ucítila dotek pátravých vědomí. Jejich myslí ji osahaly ještě dříve než pohledy dvou párů tmavých očí, zlověstně žhnoucích odrazem mihotavých plamenů. Vzpomněla si na otcova slova a nesmlouvavě odrazila ty neviditelné pařáty štítem soustředěné vůle. Kníže a čarodějnice sebou nepatrně cukli a zdálo se, že světlo v jejich očích na okamžik zesláblo.

„To se podívejme,“ zabručel Hordag. „Je při vědomí a zdá se, že i při síle.“ Pomalu obešel ohniště a dřepl si k ležící zajatkyni. „Baslar říkal, že jsi ještě před chvilkou něco blábolila z horečnatých vidin. A podle potu na tvém čele,“ natáhl ruku a téměř něžně setřel studené krůpěje z jejích skrání, „tomu tak opravdu bylo. Teď se ale očividně cítíš líp. Jako by ses náhle, mezi dvěma údery srdce, uzdravila. Copak je to za kouzlo?“

Hlas měl až nepřírozeně klidný a dokonce v něm zaznívalo jisté pobavení. Libuše před jeho dotekem neucukla – možná proto, že vnímala stejnou vyrovnanost i v jeho duši. Až se jí nechtělo věřit, že je to tentýž muž, který s dravčím vytím vedl útok na vyšehradské palisády, provázen stínem strašlivého běsa. Zrak ji ale utvrzoval v tom, že je to opravdu on – na obnaženém, svalnatém trupu se mu vlnil obrazec okřídleného vlka a jeho černý plášť z havraního peří při každém pohybu šustil jako křídla neklidného mrchožrouta.

Zato Ašiga s očividnou chutí shodila masku zamlklé, poslušné, zrak klopící Veliborovy ženy. Pohybovala se jako podrážděná šelma v kleci – a stejně tak i vrčela. Přikročila k Libuši zezadu, sklonila se k ní, surově ji popadla za vlasy a zvedla ji do sedu. Dívka zadusila bolestné záupnění za sevřenými rty.

„Možná je ta čubka ve spojení se svými prašivými sestrami,“ zasyčela míšenka a zacloumala zajatkyni tak prudce, až jí mezi prsty

zůstal pramen světlých vlasů. Libuše klesla zpátky na podlahu. „Na dálku vlévají sílu do jejích žil...“

„To si nemyslím, sestro,“ pohlédl na ni Hordag. „Něco takového bych vycítil. A ty přece taky.“

Libuše zamrkala. *Sestro?* Takže Kazi se nepletla, když něco podobného předpokládala.

„To bude jen její vlastní vnitřní síla,“ sklonil kníže pohled zpátky k Libuši. „Nepochybuji o tom, že jí má i po tom všem dostatek. Není divu, že si ji Čechové i navzdory jejímu mládí zvolili za kněžnu a soudkyni.“

„Však já z ní ty čáry vymlátím!“ prskla Ašiga a opět popadla Češku za vlasy.

„Dost!“ vyštěkl Hordag a práskl Ašigu pohledem pálicím jako bič s kovovými háčky na konci. I Libuši na chvíli ztuhlo srdce. Ano, *tohle* byl ten muž, který zaútočil na Vyšehrad.

Míšenka ji okamžitě pustila a polekaně ucouvla. Zdálo se jí, že světlem ohně vrhaný bratrův stín zprudka rozepjal křídla – teď ne jako požírač zdechlin, ale jako dravec chystající se k drtivému útoku pařáty a mocným zobanem.

Rychle se však vzpamatovala. „Slíbil jsi mi přece, že si s ní můžu dělat, co chci. Zasloužím si odměnu. To já celou noc ukazovala Baslarovi cestu lesem. Nebýt mě...“

„Já vím,“ odsekl Hordag. „A svůj slib držím v paměti. Zajatkyni ti vydám. Třeba ji i obětuj Simurgovi, jestli chceš. Ale jen já určím, *kdy* k tomu dojde. A teď ještě ten čas nenastal.“

„Mám právo...“

„Zmlkni, sestro! Nepoznávám tě. Vždy jsi měla divokou, vášnivou povahu, ale takovou neovladatelnou zášť jsem z tebe nikdy předtím necítil...“

„Protože jsem nikdy předtím nestrávila rok v otroctví. Nemusela jsem si hrát na poslušnou ženu slabocha, který dal zabít mého manžela.“

„Neměla jsi to lehké, já vím, ale stejně... To své vražedné vášně nedokážeš zkrotit? Když už jsi je držela na uzdě tak dlouho...“

„Právě. Příliš dlouho. Už se nechci tvářit jako pokorná otrokyně.“

„To po tobě nikdo nechce. Ale Libuši ještě nějakou chvíli necháš být, rozumíš? Potřebujeme ji. Takové cenné rukojmí se nám bude před zavřenými bránami Libušína hodit.“

„Divím se tvé rozvaze a trpělivosti,“ zabručela Ašiga o něco krotčeji. „Podívej se na své rameno a vzpomeň si, kdo se odvážil vrazit ti do těla železo. To ti snad vrátí rozhodnost!“

Hordag neuznal za nutné odpovídat. Obrátil zrak zpátky k Libuši a ukázal jí ještě nezhojený krvavý šrám na rameni.

„Tohle mi udělala tvá sestra. Čepel šla hluboko. Pořád nemůžu dělat tou rukou prudké pohyby.“

„Já vím,“ ušklíbla se Libuše. „Kazi se mi pochlubila. Jak se cítí obávaný vojevůdce, kterému pustila žilou ženská?“

„Varuju tě,“ potemněl mu zrak. „Na posměch jsem háklivý. Tvá sestra by udělala lépe, kdyby nechala ten nůž v pochvě a radši rovnou utekla. Možná bych pak k ní byl milosrdnější.“

„Říkáš to, jako by byla tvou zajatkyní. Ať koukám, jak koukám, nikde ji tu nevidím.“

„Otázka času. Věř mi, padne do mých rukou. Stejně jako všichni uprchlíci. Tví soukmenovci zbaběle ustupují, prchají do lesů, zalézají do doupat v odlehlých kopcích, ale všechno marné. Přede mnou se neschovají. Simurg, jehož sílu v sobě nosím, je vyslídí. A pak je vyžene z doupat jako myši z děr na poli, přímo pod naše železné pařáty a zobáky.“

„Právě naopak,“ vycenila Libuše zoubky. „To my vás budeme štvát jako škodnou zvěř zpátky za Vltavu. A dojde k tomu ještě před prvním sněhem.“

Hordag se jí zhluboka podíval do očí. Nezačal zuřit ani se jí nevysmál. Přisunul si špalek, posadil se na něj a s mírně nakrčeným obočím si Libuši důkladně změřil.

„Začínáš se mi líbit,“ řekl. „Čekal jsem jenom kňourání a nesouvislé blábolení, ale vidím, že ty jsi z jinačího soudku. Na druhou stranu,“ ušklíb se, „i přes svou vzdorovitost a silnou vůli nejsi taková nezkontná dračice jako moje sestra.“

Ašiga jen zafuněla a radši se tvářila, že ji víc zajímá pečeně otáčející se nad ohništěm. Vytáhla nůž, uřízla dva kusy ještě napůl

krvavého skopového, jeden podala bratrovi a do druhého se s chutí zakousla sama.

„Je v tobě něco vznešeného,“ nespouštěl Hordag pohled z Libuše. „Hádám, že je to dědictví po Krokovi. Mnoho jsem o něm slyšel. Prý to byl moudrý muž. Já sám jsem poznal jen jednoho člověka, v jehož srdci tepala taková vnitřní síla a důstojnost. Svého otce.“

„Neopovaž se srovnávat mého otce se svým,“ ucedila Libuše. „Jsem dcerou velekněze, mocného a váženého vládce, který vzešel z krve samotného Sáma. Ty jsi synem bezohledného samozvance. Vyrhela. Psance, odkopnutého a prokletého vlastním kmenem...“

„Vůbec nic o něm nevíš,“ přerušil ji důrazně. „Řeknu ti, čím krev jsem zdědil. Můj otec byl z prastarého avarského rodu a dosáhl hodnosti kapkana, velitele všech posádek na hranicích s královstvími Bavorů a Langobardů. Zodpovídal se pouze mocnému tudunovi, místodržiteli západní třetiny říše. Tengri mu však nadělil nejen vznešenost, ale i dravost a výbojnost. Otec podnikl nájezd na osady Bavorů. Vybojoval několik velkých vítězství, vyplnil rozsáhlá území a vrátil se s bohatou kořistí, která z větší části skončila v tudunových truhlicích. Jenomže Bavoři běželi za francským králem a stěžovali si. Ten vyslal posly ke kaganovi do Panonie a pod pohrůžkou odvetného válečného tažení žádal od nejvyššího vládce Avarů náhradu za škody a potrestání viníků. Kaganovi se to hodilo, protože mu byla tudunova rostoucí moc trnem v oku. Nařídil mu vydat veškerou kořist z Bavorska... a hlavy velitelů. Zbabělý tudun samozřejmě nepřijal osobní odpovědnost, ačkoli nájezd se uskutečnil s jeho souhlasem. Všechnu vinu svalil na Varkula, mého otce, a jeho důstojníky. Několik tarkanů padlo do rukou tudunových pochopů a bylo popraveno. Otcí a hrstce jeho pobočníků se podařilo utéct. Pronásledování je zahnilo do severních lesů. Putovali podél Vltavy směrem k českým sídlům, ale Doudlebové je vytlačili na východ, takže skončili ve Zličí. A tam našli nový domov.“

Libuše pozorně naslouchala a sledovala Hordaga přimhouřenýma očima. „Proč mi to vyprávíš?“ zeptala se nakonec. Její tón už nebyl tak pichlavý. Mírné, téměř vlídné chování zličského vojévůdce ji zaskočilo a otupilo ostří jejích slov. „Abych pochopila, že jsi synáček, který se chce vyrovnat svému slavnému otcí?“

Míšenec chladně opětoval její pohled. „Zahráváš si s mou laskavostí, ženská. Krot' ten svůj hadí jazyk. Chtěl jsem, abys pochopila, že tvé pyšné proslovy o nadcházející české odplatě jsou pro mě jen šustěním suchého listí v ničivé vichřici. Ani trochu mě nezastraší. Víím, že považujete Zličany za tupé divochy z východních hvozdu. A možná jimi opravdu jsou. Jenomže teď jim velíme my, potomci urozených avarských vojevůdců. A to mění situaci. Nejsem synem nějakého zbabělého psance, jak sis zjevně myslela. Zdědil jsem bojovnou krev avarského kapkana. A mí družiníci jsou syny udatných tarkanů.“

„Tak jsou, a co?“ odfrkla si Libuše. „Tohle tažení žádnou tvou výjimečnost nedokazuje. Neslavíš hrdinně vybojované válečné vítězství. Zmocnil ses Vyšehradu a Prahu lstí a zákeřným úskokem. Povraždil jsi jen družinu rusalek a spoustu neozbrojených mužů a žen. A ani k tomu bys nedostal příležitost, kdybys neměl na své straně podlé zrádce a černá kouzla.“

„Tohle *je* vítězství, mrcho!“ utrhla se až doposud mlčky naslouchající Ašiga. „Tím cennější, že bylo vybojováno s nicotnými ztrátami na naší straně! To, že se tví prašiví soukmenovci nezmohli na obranu, že vlastně vůbec nedošlo k boji, není důkazem naší podlosti, ale vaší hlouposti a slabosti!“

Libuše k ní obrátila pohled, chladný jako oči zmije. „Jen vydrž, čarodějnice. Ještě není po všem. Zaskočili jste nás, to je pravda. Ale Čechové se z toho překvapení oklepou a pak se semknou a pozvednou zbraň. Dočkáte se opravdového boje. Střežte se té chvíle, protože pak poznáte, že nejsme ani hloupí, ani slabí!“

Ašiga si pohrdavě odplivla a pohlédla na Hordaga. „Proč se s tou špínou vlastně dohadujeme, bratře? Nemusíme jí přece nic vysvětlovat ani naslouchat těm jejím nadutým žvástům. Jsou jen skučením raněného zvířete těsně před ranou z milosti.“

Kapkanův syn vstal.

„Máš pravdu. Řečí už bylo dost. Je na čase vyrazit na cestu.“

„Nepřenocujeme tady?“ zvedla Ašiga obočí.

„Ne. Nezastavíme, dokud můj zrak nespočine na palisádách Libušína. I kdybychom měli putovat celou noc. A ty,“ sklonil zrak k

Libuši, „brzy poznáš, nakolik si obyvatelé hradiště cení tvého života.“

Popadl ji v podpaží, rázně ji zvedl na nohy a vlekl ji ke dveřím. Než překročil práh, venku náhle nastal rozruch. Kolem domu se prohnalo několik jezdců. Rachot kopyt ztichl na zápraží. Ve dveřích stanul Baslar.

„Kapkane! Vrátili se tví zvědové!“

„Ti, co pronásledovali rusalky?“ ožila i Ašiga a rychle následovala bratra. Společně vyšli ze srubu. A obličej je jim potemněly. Z pŕtuctu mužů se vrátili jen dva, z toho jeden těžce raněný – z levého boku mu vyčníval ostrý konec ulomeného šípů. Jakmile koně zastavili, muž se bezvládně svalil do bláta.

„Kde jsou ostatní?“ zeptal se Hordag ponuře.

„Mrtví,“ hlásil přeživší jezdec.

„A ty rusalky? Doufám, že za takové ztráty zaplatily svou krví.“

Velitel polkl nasucho a zavrtěl hlavou. „Ne. Podánilo se jim dostat do Libušína. Už jsme je skoro měli, ale přijeli jim na pomoc družiníci z hradiště.“

Hordag sevřel rty a v nastalém tichu bylo slyšet skřípání jeho zubů. Namísto něj promluvila Ašiga.

„Takže v Libušíně už vědí, že se blíží nepřátelské vojsko. Určitě hned vyklidí hradiště. Uprchnou do lesů a odvezou s sebou všechno, co má nějakou cenu. Kvůli vaší neschopnosti nás čeká jen mizerná kořist!“

„Pokud včas nezakročíme,“ zabručel Hordag. Vzápětí jeho hlas nabral na síle a zvučně zaduněl nad vojskem shromážděným okolo: „Všichni jezdci do sedel! Okamžitě vyrážíme!“

Nepadly žádné otázky, natož námitky. Zličští a budečští jezdci, ačkoli teprve před chvilkou sesedli z koní, se hned začali chystat k urychlenému odjezdu. Libuše vrávorala uprostřed toho zmatku. Najednou vycítila něčí upřený pohled. Ohlédla se a obličej se jí proměnil v kus hladce otesaného kamene.

Uličkou mezi chýšemi vjel na nádvoří před hlavním srubem Velibor, následován svými družiníky a zrádnými českými vladyky, Trutem, Belunem a ostatními. Většina mužů před tvrdým, upřeným pohledem hadačky zahanbeně sklopila zrak a raději zastavila opodál.

Velibor sebral odvahu a dojel až k zajatkyni. Se vztyčenou hlavou opětovala jeho pohled a čekala, že se začne povyšovat a vysmívat se jí, ale on jen zamyšleně pokýval hlavou a řekl:

„Takže tě přece jen dostali.“

„Pročpak ten ponurý tón, strýčku?“ ušklíbla se na něj a vložila do svých slov tolik jedu, že by to porazilo býka. „Ty se neraduješ? Tvá kletba se přece naplnila... Ne, počkat! To nebyla tvá kletba. Byl to plán. Pečlivě připravené spiknutí. Jenomže tvá role v něm se ukázala jako bezvýznamná. Vysnil sis, že budeš vládnout Čechům; že konečně svrhneš vládu tří slabých ženských. Ale nějak neslyším, že bys rozdával rozkazy. Že by tu byl pánem někdo jiný? Že bys byl jen loutkou, která se nechala ošálit stejnými kouzly, jež oslepila můj jasnozřivý zrak...?“

„Mlč, ženská,“ zavrčel a naklonil se k ní. „Ještě pořád sedím v sedle a mí muži třímají své zbraně. Zatímco ty stojíš po kotníky v blátě a hnoji, špinavá, otrhaná, určitě hladová a žízňivá, pokořená, zostuzená a s rukama svázanýma za zády. Takže tvůj posměch není na místě. Jsem na tom stále mnohem líp než ty...“

„Veleknězi!“ všiml si příchodu českých spojenců Hordag, který právě vyskočil na koně. „Jedete jako na zavanou. Potřebuju všechny jezdce. Včetně tebe a tvých mužů. Pojedete teď se mnou!“

Libuše nespouštěla zrak z Veliborovy pobledlé tváře. Opět vycenila zuby. „Opravdu jsi na tom líp, strýčku? A opravdu jsem to já, kdo by se měl propadat hanbou?“

Než jí stačil cokoli odpovědět, Hordag přiklusal blíž a tasil svůj dlouhý zakřivený meč.

„Ani se nehni!“ varoval Libuši a naklonil se v sedle.

Ucítila chladný dotek oceli na předloktích a rázné škusnutí. Rozříznutá pouta spadla do bláta a mladá kněžna si poněkud překvapeně promnula zápěstí.

„Pojedeš s námi,“ řekl Hordag. „Ale varuju tě – špetka vzdoru nebo neposlušnosti a má shovívavost k tobě vezme za své.“

S těmi slovy otočil koně a rozjel se ke své družině. Na Libušino rameno dopadl řemen. Ohlédla se. Byla to uzda osedlaného koně.

„Dělej,“ zavrčela Ašiga, která jí hřebce přivedla. Když se Libuše ztuha vyškrábala do sedla, míšenka se k ní naklonila a hlasem, který

slyšely jen ony dvě, dodala: „Drž se těsně u mě. O nic se nepokoušej. Při nejmenší zámince ti vyloupnu oči a s chutí je sním.“

„Jedeme!“ zavelel Hordag. Skupina zhruba padesáti jezdců, Zličanů i Čechů, Velibora a zrádné vladyky z toho nevyjímaje, pobídla koně a vyrazila z osady na rozcestí po úzké cestě na severozápad.

Počasí zůstávalo sychravé a družina projížděla mlžným oparem jako kavalkáda duchů.

KAPITOLA DVACÁTÁ

Hořící věže

K K večeru bylo ovzduší pořád prosyceno vlhkostí, ale mlha se už stáhla zpátky do lesů. Z jejich temně zelených hlubin tu a tam vystrkovala rozcuchaná, pozvolna se rozplývající chapadla. Připomínala paže duchů, napřažené v jakési zoufalé, němé prosbě k vládcům nebes. Ti však pořád zůstávali nevrlí a lhostejní, schovaní za silnou vrstvou šedivých mraků.

Bivoj, Kazi a jejich společníci jeli po úzké pěšině, vyšlapané spíše packami, tlapami a kopyty než chodidly. Chodník pozvolna, ale vytrvale stoupal k hřebenu táhlé vyvýšeniny. Kazi měla pocit, že se jí srdce proměnilo v drobný, svrasklý žmolek, ne větší než vysušená švestka. Už nějakou dobu viděli děsivě mohutný sloup kouře, zvedající se k severní obloze. A teď, jak stoupali k hřebenu, spatřili i mihotavé narudlé světlo, které rámovalo čím dál temnější siluetu návrší. Jak soumravné šero houstlo, chvějivá záře byla čím dál zřetelnější. Kazi doufala, že je to dobré znamení. Že požár založili ustupující obyvatelé Libušína, ne bezohlední nájezdníci z východu. Že Vlasta doručila varování včas.

Pach spáleniny zesílil. Vyjeli z mokrého údolního lesa na travnatý, chomáči keřů pokrytý svah. Nedočkavě zrychlili a zanedlouho dosáhli temene vyvýšeniny. Jakmile se jim otevřel výhled na sever, zprudka zastavili koně. Před nimi se znenadání rozevřela hluboká rozsedlina. Její protější stěnu už tvořil útes masivního libušínského ostrohu.

„Vznešená Živo...“ zachroptěla Kazi zděšeně.

Bivoj na ni po očku pohlédl. „Nařídila jsi to přece ty sama.“

„Já vím, ale... Libuše mě za tohle bude nenávidět.“

„To si nemyslím. Navíc je docela možné, že byla u toho; pořád je tady naděje, že ji Vlasta se Svatavou dostaly ze špinavých pracek toho únosce a živou a zdravou ji dopravily do hradiště. Takže se tohle dost možná událo s jejím souhlasem. A vůbec, proč by ses měla obávat jejich výčitek? Byl to správný tah.“

„Správný možná... Ale hryže mě pochybnost, jestli i nezbytný.“

„Taková věc nájezdníkům zkříží plány. Ať se radši nažerou popela, než aby nás později ostřelovali šípy z palisád našich vlastních dvorců a hradišť.“ Bivoj zkrivil rty. „Škoda, že nemůžeme zařídit, aby ještě před příchodem Zličanů vzplanula i Budeč. Přivítat ty psy pořádným obětním ohněm na Svarogovu počest, to by bylo něco!“

Setřela mu úšklebek z tváře nešťastným pohledem. Neměla náladu na žerty. Vlhký odlesk požáru v jejích očích říkal, že tak tak zadržuje slzy.

Libušín byl v plamenech. Sruby, chýše, palisády, všechno hořelo jako polité hořlavým olejem, a ne dešťovou vodou, která kropila kraj v uplynulých dnech. Ohnivě světlo se rozlévalo po náhorní planině na západě a stékalo i do hlubokých východních propastí, oddělujících ostroh od nízko položených hvozdu táhnoucích se ke vzdálené Vltavě. Bystřinu, která zurčela roklí hluboko pod nimi, proměnil odlesk tohoto světla v proud roztaveného kovu.

Bivoj, naklánějící se v sedle a dívající se dolů do rokle, najednou svrátil obočí a opatrně pobídl koně blíž k okraji kamenitého srázu.

„Co vidíš?“ zpozorněla Kazi a přiměla i svou klisnu přijet blíž.

„Dvě koňské mršiny,“ zamumlal. „A taky několik lidských těl. Nejsem si tím úplně jistý, ale řekl bych, že to jsou Zličané.“

„Takže tady přece jen došlo k boji,“ vrátilo se do Kazina hlasu zděšené chroptění.

„K boji ano. Ale k útoku na hradiště sotva. To by se kolem válelo mnohem víc mrtvol. Tohle vypadá na zbytky nějaké menší potyčky. Víc nám řeknou asi až uprchlíci z Libušína. Když si pospíšíme a pojedeme i za tmy, možná je dohoníme ještě před půlnocí.“

„Proti tomu nemám námitek. Nechci tábořit na dohled téhle hrůzy. Neztrácejme čas... Počkat. Co je to?“

„Co myslíš?“

„Támhle.“

Kazi ukazovala dolů do rozsedliny, do míst, kde potok ztrácel třpytivý odlesk požáru a mizel v temnotě hluboko pod východním cípem ostrohu. Tam, u lesa, na hranici světla dopadajícího z hradiště, se něco pohnulo. Bivoj se podíval pozorněji a spatřil jezdce, vyjíždějící z údolního hvozdu. Postupně zastavovali u potoka a zvedali pohledy k ostrohu.

„To jsou oni, že?“ zeptal se Svatoslav, který kvůli lepšímu výhledu taky přiklusal blíž. „Zličané.“

„Nepochybně,“ odvětila Kazi nepřítomně. Napínala nadpřirozené smysly ve snaze zachytit alespoň vzdálené ozvěny pocitů, aby určila, s kým přesně mají tu čest. „Nevypadá to na celé vojsko. Zřejmě je to jen menší předvoj. Tři, možná čtyři tucty jezdců.“

Bivoj vycenil zuby. „Dal bych měsíc života za to, abych teď mohl vidět jejich obličeje. Jak se jim asi líbí takové hřejivé přijetí?“

„Vztekají se,“ odtušila Kazi. „Vidím, jak ten hněv vzlétá k hradišti v podobě temného stínu. Má podobu okřídleného vlka, příšery s tesáky šelmy a pařáty dravého ptáka...“

„To je Hordag,“ ucedil Bivoj. „Ten démon na jeho kůži...“

„Sídlí především v jeho srdci. Dodává mu sílu. Tělesnou i divotvornou. A ta mrcha Ašiga nejspíš taky nebude daleko...“

„Můj otec je s nimi taky,“ dodala Mlada a její hezký obličej se zatáhl chmurami tak temnými, že napohled zestárla o deset let. „Nebo spíš ten, jehož jsem tak nazývala, když jsem ještě žila mezi smrtelníky...“

„Tvůj otec?“ nechápala Šárka.

„Velibor,“ vysvětlila jí Kazi.

Mladší rusalka protáhla obličej. „Cože? Je to pravda, Mlado? Jsi dcerou toho...“ Nedokončila.

„Ne,“ sykla Mlada. „Jsem dcerou Děvany, stejně jako ty. Ale i kdybych neprošla zasvěcením v lůně bohyně, toho zrádce bych už otcem nikdy nenazvala! A nejen to – přísahám při všech duších v Návu, že jestli se mi ten zbabělec někdy někde připlete do cesty, vlastnoručně ho rozsekám na žrádlo pro Morenu!“

Všichni pohlédli na rusalku s údivem a tak trochu i vyděšeně. Očividně svůj strašlivý slib myslela smrtelně vážně.

„Sestro...“ ozvala se náhle Teta. Hlas měla slabý, chraplavý a bylo to dnes její první slovo. Prostřední z Krovových dcer byla během jízdy uzavřená do sebe, shrbená, schoulená a zachumlaná v teplém plášti. Úzkostlivě strádala zbytky sil, aby se vůbec udržela při vědomí.

„Cos to říkala?“ obrátila k ní Kazi tázavý pohled.

„Naše sestra...“ Teta vystrčila hlavu z pláště jako hlemýžď z ulity. „Je tam dole. S nimi. Zřetelně cítím její bolest a zoufalství. Ty to snad nevnímáš, Kazi?“

Tmavovlasá vědma odtrhla zmatený pohled od Tety a opět se pozorně zadívala dolů, ke vzdálenému okraji lesa. Soustředila se, přimhouřila oči, zhluboka se nadechla...

„Máš pravdu,“ vydechla a zvedla hlavu, oči plné slz. „U všech bohů, máš pravdu. Jak jsem si toho mohla nevšimnout? Libuše je opravdu s nimi! Takže je pořád zajatkyní. Vlasta ji nevysvobodila.“ Kazin hlas se změnil v naléhavý, úpěnlivý šepot, který se však překvapivě lehce nesl vzduchem a bylo ho slyšet i na pozadí hukotu požáru za rozsedlinou. „Sestřičko... naše malá sestřičko... Kéž bych ti dokázala pomoci... Jestli mě slyšíš...“

„To bych radši nedělal,“ natáhl Bivoj ruku a sevřel v prstech její předloktí. „Libuše je určitě na pokraji sil. Sotva zachytí tvé myšlenky. Spíše tě zavětrí ti mrchožrouti. A to nechceme...“

Zmlkl. V tom okamžiku se totiž temný shluk jezdců dole u lesa dal do pohybu, přešel přes potok a vyrazil rychlým klusem po stezce vzhůru roklí.

„Pozdě,“ zasyčel Strošovec. „Uviděli nás! Pryč odsud!“

Bleskurychle trhli uzdami a zabořili paty do koňských slabin.

Když družina Zličanů a českých zrádců vyjela ze šerého lesa a zastavila u potoka pod ostrohem, Hordag a Ašiga strnuli a dlouhou chvíli nehybně zírali nahoru k ohněm stravovanému hradišti. Beze slova, bez jediného záchvěvu ve ztuhlých obličejích. Libuše však zřetelně vnímala vichřici jejich pocitů – počáteční překvapení rychle vystřídalo poznání a pak v jejich duších zabublal vztek.

Šílený, nelidský, záštiplný, pomstychtivý vztek.

Kněžna by se možná radovala z toho, že ty dva sebejistě nafoukance konečně něco opravdu zaskočilo a rozzlobilo, ale v tu chvíli měla co dělat, aby zvládla bouři ve svém vlastním nitru.

Zpočátku jen užasle a nechápavě zírala na to obrovské, horkem sálající a mohutně dýmající žároviště, v něž se proměnilo její sídlo. Vzápětí porozuměla, jak a proč k něčemu takovému vůbec došlo, a na obličej se jí objevil zprvu křivý a nejistý, ale postupně čím dál škodolibější úsměv.

A pak se najednou rozesmála. Štěkavě, nenávistně, nepřičetně.

„Na co čekáte?!“ vykřikla, když k ní Hordag a Ašiga obrátili podrážděné pohledy. „Rychle mě vezměte nahoru k bráně! A vyhrožujte, že pokud vám nebude otevřena, podříznete mě a pak hradiště spálíte na popel!“

Jejich zadržovaný vztek okamžitě vytryskl na povrch a obrátil se proti ní.

„Ta špindíra má pravdu!“ vyštěkla Ašiga, obrátila koně a jela zpátky k zajatkyni. „Teď už rukojmí nepotřebujeme. Takže jí můžu klidně vyříznout jazyk. A pak srdce!“

„Ne!“ štěkl Hordag a rychle strhl koně mezi sestru a Libuši. „Její jazyk i srdce necháš tam, kde jsou!“

„Proč?“ zasyčela Ašiga. Očividně začínala mít dost ostrého, panovačného tónu, který na ni bratr používal už od chvíle, kdy opustili Práh. „Slíbil jsi mi ji! Řekl jsi, že jakmile přestane být k užitku, můžu si s ní dělat, co se mi zamane! Ta chvíle je tady. Nesnesu, aby se mi ta krysa smála do očí. Uvidíme, jak se bude posmívat s podříznutým chřtánem...“

Ašiga skutečně sáhla po noži v pochvě u pasu, ale Hordag ji hbitě popadl za zápěstí. Zasyčela jako naježená kočka a šklubla sebou, ale jeho sevření bylo pevné jako stisk kovářských kleští.

„Neublížíš jí, sestro,“ řekl jí zblízka do zlostí zrudlého obličej. „Vůbec se jí nedotkneš.“

Kníže nezvýšil hlas, pronesl ta slova pomalu, klidně, rozvážně. Přesto se Ašiga zarazila a nepatrně ztuhla. Konečně přes rudou mlhu vlastního vzteku spatřila nesmírně temný výraz v bratrově obličejí a v jeho zdánlivě nevzrušeném hlase zaslechla strašlivou hrozbu. Hordag byl jako vrstva zledovatělého sněhu, která klidně, tiše spočívá na jarním sluncem zalévaném srázu. Každou chvíli se mohl utrhnout, proměnit se v lavinu a smést všechno, co mu stálo v cestě.

Proto když po nějaké chvíli opět promluvila, učinila tak mnohem tišším a pokornějším hlasem: „Simurg si žádá její krev, bratře. Nevšiml sis, že naše tažení naráží na čím dál větší překážky a nesnáze? To nám mocný bůh připomíná, abychom jeho přízeň nepovažovali za něco samozřejmého. Chce oběť. A taková oběť,“ blýskla pohledem po Libuši, „ho nasytí a uspokojí. Pak se nám opět začne dařit. Nebo snad chceš, abychom na naší cestě nacházeli už jen vypálená obydlí a prázdné ohrady a sýpky?“

„Mluvíš nesmysly, sestro,“ opětoval Hordag její planoucí pohled chladnými očima. Kteréhokoli jiného muže by její uhrančivý, pod kůži zalézající hlas, namíchaný z medu a jedu, okamžitě zlomil a vnutil mu její vůli. Na Hordaga však takové triky neplatily. „Vím mnohem líp než ty, co Simurg žádá. Jeho síla přebývá v mém těle, v mé mysli i v mé duši. Bůh projevuje svou vůli prostřednictvím mých činů. Tohle,“ kývl bradou k ostrohu, „není žádný nezdar. Je to jen jedno české hradiště, z něhož k ránu nezůstane nic než dýmající popel. Stejně jsme to chtěli udělat my sami...“

„Ale válečná kořist...“

„Válečná kořist je teď nacpaná ve vozech a rancích, směřujících někam do západních lesů. Uprchlíky dohoníme a všechno jim sebereme. Nejdříve životy a pak to ostatní. Vlastně za nás udělali špinavou práci. Spálili hradiště a roztřídili kořist.“

„Hodláš je pronásledovat?“ zvedla Ašiga obočí.

„Samozřejmě. S tím vším, co s sebou táhnou, se stády a vozy, jsou pomalí jako šneci. Ještě před půlnocí pohnojíme les jejich střevy.“

„Není nás na bitvu málo? Nepočkáme na zbytek vojska?“

„Málo?“ ušklíbl se Hordag. „Padesát dobře vyzbrojených jezdců zadupe hrstku zblešených...“

Nedořekl. Zachmužil se, zúžil oči a vzhlédl. Ne k hořícímu hradišti, ale k hřebeni strmého úbočí na protější straně rozsedliny. Ašiga se na nic neptala. Soustředila vlastní kouzelné smysly. Okamžitě zachytila to, co až doteď přehlušoval její nespoutaný vztek.

„To jsou ony,“ zasyčela.

„Krokovy dcery?“ hádal Hordag.

„Nepochybně. Ta jejich slizká kouzla už znám. Jsou jako lejno přilepené na podrážce.“

„Určitě nás zahlédly. A teď pojedou za těmi šváby z Libušína, aby je před námi varovaly.“

„To jim nesmíme dovolit.“

Hordag se narovnal v sedle a rázně pokynul mužům. „Do zbraně! Na těch vršcích nad námi jsou nepřátelé. Pozorují nás a můžou nám překazit plány. Musíme je dostat. Za mnou!“

Zličané ani Čechové žádné složitější vysvětlování nepotřebovali. Pobídl koně, v dešti cákající vody přejeli přes potok a svižně vyrazili po stezce vzhůru strží. Hordag a Ašiga jeli v čele. Libuše se držela těsně za nimi a pohledem pátrala po návrší nad rozsedlinou. Pochopila, proč míšenci tak prahnou po nových zajatcích.

Prchněte, sestry! volala v duchu. Neohlížejte se a ujíždějte do bezpečí! Ať vás bohyně vzduchu, země a posvátných pramenů ochraňují!

#

„Sestro!“ křikla Kazi přes rameno, když zjistila, že Teta zůstala na místě, jako by si vůbec nevšimla, že zbytek družiny už pobízí koně po hřebeni směrem k západní planině. „Na co čekáš? Ta čubka nás vycítila! Pojed', rychle!“

Její volání však prolétlo kolem Tety jako vánek okolo masivního balvanu – vůbec se jí netklo. Prostřední ze sester rozšířenýma očima zírala na protější útes. Tam, na okraji srázu, vyrůstala z hořící palisády vysoká dřevěná věž. Až dodnes sloužila ke střežení rokle a stezky na jejím dně. Požár ji však proměnil v obrovskou pochodeň. Její plamen šlehal do výše, zdánlivě až k rychle tmavnoucímu večernímu nebi. Špičatá stříška už prohořela a sesypala se do nitra věže. Břevna tvořící čtyři roubené stěny se už také začínala bortit.

„Sestro?“ zopakovala Kazi naléhavěji, když doklusala zpátky k Tetě. Jenže kněžka se v tom okamžiku narovnal v sedle a zpod pláště vystrčila ruku, v níž svírala sošku Strigy. Vzápětí začala odříkávat:

*Živa živá,
Striga divá
a Děvana nespoutaná...*

Nad návrším zakroužila divotvorná síla. Soška větrné bohyně zazpívala otevřenými ústy. Kazi se zadívala ve směru Tetiných vyřeštěných očí. První poryv kouzelného větru prosvítl nad roklí a dýchl do žároviště na protilehlém útesu. Plameny v útrokách věže zahučely a celá konstrukce se viditelně zachvěla.

Kazi pochopila.

„Zadrž, sestro!“ polekala se. „Je s nimi přece i Libuše! Chceš ji zahubit?“

„Nechci nikoho zabít,“ odsekla Teta. „Jen je zadržet. Získat nám náskok. Pomoz mi!“

*Živa živá,
Striga divá
a Děvana nespoutaná...*

Vítr zesílil a plameny požírající palisádu se zatřepotaly jako rudožluté stuhý. Ohnivě světlo zarejdilo roklí. Z věže, už notně prohořené, se utrhl jeden z trámů a zřít se na okraj útesu. Kazi s bušícím srdcem ještě jednou nerozhodně pohlédla na stoupající

průvod jezdců dole ve strži a pak se rázně nadechla a zaměřila pohled a všechnu svou vůli a sílu na hořící věž. Její hlas splynul s Tetiným.

*Živa živá,
Striga divá...*

Vítr v soutěsce hlasitě zaskučel, plameny požáru na okraji ostrohu opět zahučely a věž hlasitě zapraskala. Utrhlo se z ní další břevno, dopadlo na palisádu a vyvrátilo dva uvolněné, napůl prohořelé kůly.

Kazi a Teta jako na povel začaly zaklínat hlasitěji.

#

Jakmile první silnější poryv větru rozcuchal Hordagovi vlasy, kníže škulb uzdou a rázně pozvednutým předloktím zastavil muže za svými zády.

„To není obyčejný vítr,“ zachmuřil se.

„Ne,“ zastavila u něj Ašiga. „Vyvolaly ho ony.“

„Ano, už slyším ozvěnu jejich zaklínání. O co se to snaží?“

Odpověď nezazněla z úst čarodějnice. Přiletěla z vrcholku pochmurného útesu po Hordagově pravici. Měla zvuk praskajícího, bortícího se dřeva. Míšenec vzhlédl. A pochopil.

„Zpátky!“ zařval.

Koně vycítili nebezpečí dříve než jezdci a začali ržát a jančit. Muži se je s kletbami a zděšenými pohledy vrhanými k vrcholkům skal snažili ovládnout a otočit. Až teď si naplno uvědomili, jak je stezka úzká. Jezdci vpředu křičeli na ty vzadu, aby jeli zpátky a uvolnili jim cestu. Přitom do sebe vráželi a jeden druhému překáželi. Několik z nich sjelo do potoka a pokoušelo se ujet kamenitým korytem. Jednomu hřebci se kopyta zachytila mezi balvany. Upadl za hlasitého praskání kostí. Šílené řičení se neslo roklinou.

Hordag musel praštit svého koně otupujícím kouzlem, aby ho přinutil zůstat na místě. Bleskově omotal uzdu kolem sedlové hrušky

a zprudka rozpráhl ruce. Plášť z peří se rozprostřel jako krkavčí perutě. Z knížete vzlétl temný, rychle se zvětšující stín.

Ašiga obrátila klisnu. Kousek od ní Libuše trhala uzdou a tiskla koleny jančícího hřebce ve snaze otočit ho a nasměrovat za ostatními prchajícími jezdci. Ašiga blýskla očima a tvrdě pobídla kobytku k Česce. Samozřejmě jí nespěchala na pomoc. V plné rychlosti do ní ze strany vrazila. Libušin kůň zaržál a klopýtavě uskočil před tím nečekaným výpadem – jen zázrakem se nezřítíl do potoka. Libuše už takové štěstí neměla. Ztratila rovnováhu, svalila se ze sedla a dopadla na břeh, odkud se skutálela do bystřiny.

Ašiga zlomyslně, vítězoslavně vykřikla a pobídla klisnu dolů po stezce.

Hordag sebou škubl v sedle a nesrozumitelně zařval. Simurgův přízrak vzlétl k vrcholku útesu, máchl nehmotnými křídly a chňapl vlčí tlamou po dvou jezdcích na jižním návrší. Jedna z Krokových dcer se s výkřikem zhroutila ze sedla.

Kouzelný vítr okamžitě ustal a vytí větrné bohyně zesláblo jako řev člověka, padajícího do hluboké propasti.

Jenomže v tom okamžiku se několik prohořelých trámů ve spodní části věže zlomilo. Vysoká roubená stavba se s hlasitým rachotem naklonila a pak, jak její ohněm oslabená konstrukce postupně podléhala tlaku, se zřítíla na stranu, na palisádu. Strhla několik sáhů zčernalé kolové hradby a celá ta praskající, plameny sršící změt' se převalila přes hranu útesu.

Ohnivě světlo dopadající seshora do strže prudce zesílilo. Hordag vzhlédl. Nezřetelný Simurgův stín se potrhal a rozplynul. Roztažený plášť se šustěním klesl na koňský zadek.

Planoucí břevna se s hrozivým hukotem řítí do propasti.

Hordag popadl uzdu a s výkřikem obrátil koně. Než jej však stačil pobídnout, zahlédl Libuši, která se právě s námahou hrabala z bystřiny. Lapala po dechu, třesla oči a tiskla si dlaň k hrudi.

Kníže bez zaváhání seskočil z hřebce, plácl ho po zadku a přiskočil k Libuši. Levou rukou ji strhl do náruče a pravou, svírající cíp pláště, prudce máchl proti dopadající zkáze. Rozsedlinou svištivě plesklo obrovské přízračné křídlo. Zasáhlo břevna, řítící se na dvojici

přikrčenou v potoce, a srazilo je stranou. Hordag odvrátil obličej, skrčil se, Libuši strhl pod sebe a oba je zakryl pláštěm.

Trosky věže a palisády s pronikavým rachotem, praskotem a sykotem, ve smršťích jisker, plamenů a úlomků zuhelnatělého dřeva, v gejzírech vody a oblacích páry dopadaly na stezku a do potoka. Kus ohořelého břevna práskl do balvanu, za nímž se krčili Hordag a Libuše, a roztrástil se na kousky. Hořící tříska zasáhla Zličanův plášť, a než ji kníže setřásl a uhasil oheň ve studené vodě, spálila několik havraních per.

Lomoz utichal. Zličané i Čechové z bezpečné vzdálenosti zírali do mračna kouře, páry a zvířeného žhavého popela, které naplnilo rokli a valilo se po stezce směrem k nim. Pak zaslechli drásavý kašel. Hlas patřil ženě. Ašiga zúžila oči a procedila skrz zuby hrubou kletbu.

Z kouře se vypotácela Libuše, téměř laskavě podpíraná Hordagem. V Ašižině obličejí by se krve nedořezal. Kníže vzhlédl a zachytil nenávistný pohled, kterým jeho sestra probodávala Česku. V očích mu zasvítilo, jako kdyby se mu tam zachytily doutnající kousky z roztráštěné věže. Nechal Libuši klesnout do mechu vedle stezky a přistoupil k Ašize. Pohlédla na něj svrchu, vzdorovitě a neústupně. Očekávala vzteklý výbuch, výčitky a kletby, ale Hordag ji bez jediného slova najednou popadl za pas a strhl z koně. S překvapeným výkřikem se zřítíla na kamenitou pěšinu. Naklonil se k ní, švihl rukou a bronzovými nýty pobitým chráničem předloktí srazil stranou její v obraně natažené ruce. Druhou rukou jí vjel do vlasů a surově škulbl. Opět zajechla, tentokrát bolestí.

„Řekl jsem, že jí neublížíš!“ štěkl jí do očí, vytřeštěných překvapením a návalem strachu. „To byl rozkaz! A mé rozkazy platí i pro tebe, sestro! Budeš mě poslouchat, jinak ti zakroutím krkem! Rozumělas?“

Zírala na něj a neodvážila se bránit. Stín vlčí tlamy, který Hordagovi vystoupil z obličejí a vycenil na ni tesáky, možná viděla jen ona, ale úplně jí to stačilo.

„Tak rozuměla?“ zvýšil hlas a opět jí škulbl vlasy.

„Proč...“ zakvílela. „Proč tu děvku ochraňuješ... bratře? Našel jsi v ní snad zalíbení? Já... já myslela, že se vrátíš do mé náruče... Byla

jsem to já, kdo z tebe udělal muže... A ty sis vzal mé panenství... To milenecké pouto mezi námi nepřetrhneš... Je tak mocné, jak jen mezi bratrem a sestrou může být..."

„Zmlkni! Mám s tou Češkou své úmysly. A tvá žárlivost nesmí stát v cestě mým plánům! Rozumíš?!“

Až když Ašiga trhaně, otřeseně přikývla, pustil kníže její hřívu, znechuceně ji od sebe odstrčil a narovnal se. Muži na celý výjev ohromeně civěli ze sedel svých ještě pořád neklidně přešlapujících koní.

„Na co čumíte, psi?“ zavrčel na ně vojevůdce a našel pohledem Velibora. „Ty, veleknězi! Dobře mě poslouchej. Mám pro tebe úkol. Potřebuju ji živou a zdravou,“ ukázal na oddechující Libuši, „a nechci, aby byl její život znovu vystaven takové hrozbě. Hodlám pronásledovat uprchlíky z Libušína, takže ji hned teď vezmeš a dopraviš do Budče, kde na mě počkáte. Nesmíš mě zklamat!“

Velibor horlivě přikyvoval. „Kolik s sebou můžu vzít mužů?“ zeptal se pokorným hlasem.

„Tvé družiníky a spojence budu potřebovat v nadcházející bitvě,“ ut'al Hordag. „Ale nenechám tě s ní jet samotného. Nejspíš by tě uhranula a pak utloukla k smrti tou tvou velekněžskou holí. Takže tě někdo pohlídá. Baslare?“

„Ano, kapkane?“

„Vyber si další dva muže a společně doprovodíte žrece do Budče. Ale varuju tě – jestli cestou přijdete o zajatkyni, najdu si vás třeba i v záhrobí a nakrmím Simurga vašimi dušemi.“

„Nezklamu tě, kapkane!“

Vybraní muži přivedli Libuši koně a pomohli jí do sedla. Velibor odvrátil zrak od tázavých obličejů svých družiníků a českých vladků a pobídl hřebce po stezce zpátky do údolí, k černému lesu. Trojice Zličanů a Libuše bez otálení vyrazili za ním.

„Kudy se dostaneme nahoru, kapkane?“ staral se jeden z Hordagových pobočníků.

„Snad nechcete hledat okliku?“ zabručel kníže mrzutě a obrátil pohled zpátky do rozsedliny. Trosky věže přehradily stezku, rozhořely se jasnějším plamenem a brzy od nich chytily i zakrslé

jehličnany na stráni. „Vody je tady dost. Uhasťte to a uvolněte stezku. A hněte sebou! Nemáme času nazbyt!“

Poté co byli svědky vůdcova zacházení s vlastní sestrou, muži bez odmlouvání a dalších otázek vyrazili k planoucímu zátarasu.

Ašiga se vytáhla do sedla, prsty si prohrábla rozčuchané vlasy a promnula si obličej. Musela soustředit všechnu svou vnitřní sílu, aby před muži – a hlavně před Hordagem – skryla slzy.

#

„To bylo o fous,“ vydechl Bivoj vzrušeně, když seskočil z koně u Kazi a pomohl jí zvednout napůl omráčenou Tetu. Kněžce, kterou protiútok Hordagova černého kouzla srazil ze sedla, tekla krev z nosu. „Málem jste zranily – nebo ještě hůř, zabily samotnou Libuši...“

„Ale získaly jsme čas,“ opáčila Kazi, ačkoli ještě před chvílí sama s útroby zkroucenými úzkostí zírala do kouře v rokli, pátrala zrakem po sestře a modlila se k bohům, aby byla v pořádku.

„A neměli bychom... jím plýtvat...“ zachroptěla Teta.

„Pravda,“ souhlasil Bivoj a lehce jako dítě vysadil kněžku do sedla. Kazi sestře zastrčila špičky chodidel do třmenů.

„Zvládneš to?“ strchovala se. „Pojedeme rychle. V sázce jsou životy všech z Libušína...“

„Nemusíš mi to připomínat... Dost řečí. Pojďme.“

Pobídl koně patami a vyrazili rychlým klusem na západ. Ostatní na ně čekali na planině, kousek od ústí prudce stoupající rozsedliny. Před nimi se teď vinula širší cesta, vedoucí od hradiště k polím a menším osadám na západě. Kazi na okamžik zastavila a zalétla pohledem k bráně. V tomto okamžiku už vlastně neexistovala – obě strážní věže se nedávno zřítily a vyplnily průchod v palisádě hromadou planoucích břev.

Naprázdko polkla. Nejednou byla v Libušíně hostem a společně s nejmladší sestrou se těšila z pohledu na rozrůstající se a čím dál rušnější hradiště.

Teď zde vládl jenom zmar.

Naposledy vzdychla, přinutila ten drobný svrašťelý chuchvalec ve své hrudi, aby se pro tuto chvíli proměnil v tvrdý kámen, a obrátila pohled na západ, do budoucnosti. Její kůň rychle dohnal ostatní.

Mihotavé světlo hořícího hradiště však ještě dlouho ozařovalo obzor za jejich zády a plnilo lesy i opuštěné usedlosti podél cesty zlověstnými stíny.

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

Soutěska

Dolina byla dlouhá, klikatá a z obou stran ji svíraly příkré svahy porostlé hustým smrkovým lesem. Vysoko na návrších čněla z temně zeleného porostu rozeklaná šedivá skaliska, připomínající kamenné strážní věže, jaké měli v příbězích cizích poutníků a kupců hrady v zemi Franků či v daleké Konstantinopoli. Cesta na dně soutěsky byla místy tak úzká, že se stromy, naklánějící se z protilehlých úbočí, nad ní dotýkaly větvemi a vytvářely tak jakési přírodní brány.

A právě jeden z takových úseků, kterým by vedle sebe neprojely ani dva vozy, si Vlasta, Svatava a desítka bojeschopných mužů z Libušína vybrali za své stanoviště. Rusalky už nějakou dobu cítily, že po stopách uprchlíků jede skupina jezdců. Prozatím netušily, o koho se vlastně jedná, ale musely počítat s nejhorší možností. A jelikož uprchlíci jeli na vozech a hnali s sebou stáda krav a ovcí – Vlasta je sice přesvědčila o nutnosti zapálit hradiště, ale přimět je, aby si vzali jen ty nejn nutnější věci a všechno ostatní obětovali

duchům ohně, to už bylo nad její síly – pronásledovatelé jim brzy začali dýchat na krk.

Bylo před půlnocí a soutěsku halila neproniknutelná tma. Foukal mírný vánek, v němž hvozd na úbočích zádumčivě šuměl. Tu a tam zaznělo zapraskání suchých větviček, když se v houští nad cestou neklidně zavrtěl některý z číhajících mužů. Vlasta seděla na vyčnívajícím kořenu u pryskyřici vonícího smrku a špicovala uši. Tma jejímu šelmímu zraku nepřekážela, ale bylo jí jasné, že příjízďející pronásledovatele dříve zaslechne, než spatří.

Vedle ní tiše zasykla Svatava. Úporně se snažila udusit bolestné zaskučení za stisknutými zuby, ale nepodařilo se jí to.

Vlasta k ní obrátila nevrlý pohled. „Já ti to říkala. Měla jsi zůstat na voze. Nejspíš máš pochroumaná žebra...“

„Nemám,“ odsekla Svatava podrážděně. Už to velekněžce vyvracela poněkolkáté. „Kdybych měla něco zlomeného, věděla bych o tom. Jsem jenom potlučená a pohmožděná. Slabý důvod k válení se na voze, když se ty chystáš zachraňovat ostatním zadky. Nemusím přece jezdit ani stanout v přímém boji tváří v tvář. Stačí jen zasypávat stezku dobře mířenými šípy...“

„Dobře mířenými, ano. Jenomže když budeš napínat tětivu, bolest ti zase vyrazí dech. To se pak těžko přesně míří, nemyslíš?“

„Možná nebudu střílet nejlíp,“ Svatava ztlumila hlas, aby ji nezaslechla pětice mužů, dřepících v porostu kousek pod nimi, „ale i s nejistou rukou jsem pořád lepší lučištnice než kterýkoliv z těch chlapů.“

Vlasta si zhluboka povzdechla. V téhle věci musela dát Svatavě za pravdu. Nejlepší bojovníci z Libušína odjeli s kněžnou do Prahu a v tuto chvíli svým tlejícím masem krmili mrchožrouty a mravence někde na břehu Divoké. Ti, co zůstali, neměli skoro žádné válečné zkušenosti. Trochu to uměli s oštěpy a luky, protože tu a tam vyrazili do lesů na lov, ale většina z nich v životě nestřílela na člověka. A zabít divoké zvíře nebo muže, navíc jedoucího na koni, v tom byl velký rozdíl.

Neměli však na vybranou. Než se pořád ustrašeně ohlížet přes rameno a třást se, kdy jim jezdci vpadnou do zad, bylo lepší si na ně

počíhat. Ke všemu by byla škoda nevyužít takový terén, který snad bohové stvořili výhradně pro nečekané přepadení ze zálohy.

Vlasta si promnula obličej. Několik dní a nocí beze spánku udělalo své. Krátké zdřímnutí, které si dopřála odpoledne během čekání na vyklizení Libušína, jí spíše připomnělo nesmírné vyčerpání, než aby ji opravdu osvěžilo. Udržovala se v bdělém stavu pomocí nadpřirozených sil, avšak i tento pramen pozvolna vysychal.

„Chvílemi mě napadá,“ otočila se ke Svatavě a zvuky vycházející z jejích úst zněly spíš jako steny než opravdová slova, „jestli má tohle naše snažení nějaký smysl. Jestli jsme povinny to dělat. Ochraňovat tyhle smrtelníky a umírat za ně...“

Svatava jí položila ruku na rameno. „Naprosto chápu, jak to myslíš. Taky jsem unavená a z vyčerpání se rodí bezútěšné myšlenky, nejistota a pochyby. V boji o Chrasten jsme ztratily většinu sester. A v šarvátkách, které následovaly a které nás ještě čekají, se náš počet dál ztenčuje...“

„Právě. Jestli to takhle půjde dál, rusalky se brzy stanou jen vybledlou vzpomínkou. Je tohle Děvanina vůle? Chce, abychom obětovaly životy v této válce, která se nás vlastně netýká?“

„Týká, sestro,“ namítla Svatava. „Nemůžeme se k lidem otočit zády a jít si po svých. Jsme přece z jejich krve. V Jezerce jsme byly znovuzrozeny a staly se tak dcerami bohyně, ale to pouto s lidským plemenem se nikdy úplně nepřetrhlo. Každá z nás pochází z některého českého hradiště či vesnice...“

„Já vím, já vím,“ potřásla Vlasta hlavou. „Jen mě občas hryžou pochybnosti. Vždy si pak vzpomenu na Libuši. Ta dívka je... výjimečná. Od mala byla oddanou služebnicí bohyně. Jen díky její víře a nadání české rody ochotně obětovaly Jezerce své dcery. A Děvana v Libuši rovněž našla zalíbení. Žádnému jinému smrtelníkovi nedovolila koupat se v posvátném prameni a čerpat z něj jasnozřivou sílu... Občas si říkám, jestli v tom není něco víc. Jestli v Libuši nesídlí nejen moc, ale i duše velké bohyně.“

„Tím spíše je naším posláním věrně jí sloužit a ochraňovat ji. A její kmen také. A to znamená, že jsme ve správný čas na správném místě.“

„Ano... Ano, asi jsme. Já... když jsem ti před chvilkou spílala, nebylo to proto, že bys mi tady překážela. Jsem ráda, že jsi tu se mnou. Neustále děkuji bohyni za to, že jsi přežila ta jatka u Jezerky. Ty i další děvčata. Když jsem utíkala z Chrastenu, byla jsem přesvědčena, že jste všechny zahynuly. To pomyšlení mě málem připravilo o rozum. Ale pak jsem zaslechla to volání z hlubin...”

„Taky jsem vděčná za život každé rusalky, která se zachránila v lůně bohyně. Jen škoda, že nás nezůstalo víc...”

„A postupně přicházíme o další sestry. Asi proto na tebe vrčím. Nejsi úplně při síle a nechci, abys na to doplatila...”

„Já strach nemám, Vlasto, tak proč by ses měla bát ty? Odhod' pochybnosti. Tenhle boj *má* smysl. Obě to víme. I kdyby šlo jen o pomstu za mrtvé pod Chrastenem, za vypálený svatobor a znesvěcenou Jezerku, stojí to za to. Ani naše sestry se neobětovaly nadarmo. Každá z nich s sebou vzala houf nepřátelských duší. Kéž je nám dopřáno zemřít také tak...”

„Ale na druhou stranu,“ vycenila Vlasta zoubky, „spěchat do Moreniny náruče samozřejmě nebudeme...”

Velekněžka náhle zmlkla, když se Svatavina ruka, spočívající na jejím rameni, téměř křečovitě sevřela a zabořila jí prsty do svalů.

„Co...”

„Poslouchej!”

Vlasta zpozorněla. Okamžitě zachytila vzdálené, slabounké, ale rychle se blížící dunění. Setrásla z klesajících víček únavu, přiložila dlaň k ústům a vyslala do ticha krátké soví zahoukání. Ani to nejostřejší ucho by nepoznalo, že to není hlas opravdového nočního dravce. Muži na úbočích však na ten signál čekali. V temnotě zaznělo šustění šípů klouzajících z toulců a tiché vrzání napínaných luků. I rusalky přiložily k třetivám opeřené střely a vstaly, aby získaly lepší výhled na cestu.

Jezdci se blížili svižným klusem. Ozvěny dusání sílily. Když příchozí projeli zákrutem stezky zhruba půl honu od stanoviště rusalek, tmu rozervalo mihotavé světlo pochodně. Vlasta třemi prsty zaháknutými za třetivu napjala luk a zamířila. Svatava se rozhodla počkat. Nechtěla se zbytečně vysilovat.

Třepotavá záře plamene už pronikla i do houštin nad nejužším úsekem soutěsky. Siluety rusalek a mužů, krčících se v porostu, však splynuly s neklidnými stíny. Nikdo je nemohl zahlédnout.

Přínejmenším nikdo, kdo spoléhal jen na obyčejné smysly.

Jenomže jezdci se znenadání zastavili. Ve vzdálenosti mimo jistý zásah šípem.

„Odhalili nás...“ špitla Svatava.

„Pšššt!“

Soutěskou se na křídlech šepotavého vánku nesly tiché, vzrušeně se dohadující hlasy přijíždějících. Vlasta napíнала všechny smysly – i ty, jichž se mužům z Libušína nedostávalo – aby zachytila vzdálená slova a pocity a dokázala tak určit, s kým mají vlastně tu čest. Něco však jejímu pátravému vědomí bránilo proniknout blíže k jezdcům. Považovala to za zlé znamení.

Kopyta opět zadusala na trávou zarostlé cestě. Dva koně se blížili krokem, s největší obezřetností. Ostatní jezdci zůstali vzadu a čekali. Ani světlo pochodně se nehýbalo – dvojice zvěďů pokračovala ve tmě, což vypovídalo o jejich čarodějném zraku. Byli to snad samotní Hordag a Ašiga?

„Děvano...“ hlesla Vlasta téměř neslyšně, opět natáhla tětivu se šípem až k líci a zamířila. Její rysí zrak už zachytil pohyb. Zpoza stromů se vynořili dva jezdci.

„Teď“, sykla Svatava a pozvedla luk.

Ano, teď!

„Vlasto?!“ zvolal jeden z příchozích zvučným ženským hlasem.

Rusalčí velitelce jako by někdo podřal všechny šlachy. Uvolnila se, téměř ochabla, povolila tětivu a obrátila hrot šípu ke svahu pod svými chodidly. I Svatava hlasitě vydechla úlevou a hřbetem dlaně si otřela z čela studený pot.

„Vím, že jsi tady, Vlasto!“ pokračoval hlas. „Ukaž se! To jsme my!“

„Nestřílejte!“ zavolala velekněžka na muže z Libušína pod sebou a na protějším svahu. „Skloněte zbraně! To je kněžna Kazi!“

#

„Vlasto! Svatavo!“ Kazi sklouzla z koně, a přestože byla ztuhlá a rozbolavělá dlouhou jízdou, kulhavě spěchala vstříc rusalkám, které se právě vynořily z houští u cesty. Bivoj se mezitím otočil, popojel kousek zpátky a přivolal ostatní jezdce.

„Moc jsem se o vás dvě bála,“ pokračovala Kazi rozradostněně. „Potkali jsme Zličany a viděli jsme, že je Libuše pořád v jejich rukou. Od toho okamžiku mě obcházela zlá předtucha, že jste možná za snahu vysvobodit ji zaplatily životy. Ale já nikdy nebyla dobrá jasnovidka. Bohům budiž díky...“

„Ten parchant, co odvěkl Libuši, měl štěstí,“ vysvětlovala Vlasta. Sama byla natolik potěšena tímto shledáním namísto očekávané srážky s nepřáteli, že rovněž jen s námahou potlačovala vzrušení. „Narazil na předsunutou zličskou hlídku a hned své soukmenovce poštal na nás. Jen tak tak jsme stačili dojet do Libušína...“

„Ti mrtví v rokli pod hradištěm,“ zeptal se Bivoj, vracející se v doprovodu Tety, Svatoslava, dvou mladých rusalek a ostatních členů družiny, „to byla vaše práce, že?“

„Ano,“ přikývla Vlasta. „Tady Svatava tam přišla o koně a sama se ošklivě potloukla...“

„Podívám se na to,“ slíbila Kazi. „Jakmile bude víc času. Teď ho však nemáme nazbyt.“

Vlasta jí pohlédla do obličeje a okamžitě pochopila. „Zličané. U Libušína neodbočili na sever, k Budči. Táhnou za námi, že?“

„Ne všichni. Jen menší jízdní předvoj. Ale to je spíše zlá zpráva, protože se pohybují mnohonásobně rychleji než pěší vojsko. Máme malý náskok, ale stejně se tu brzy objeví...“

„Kolik jich je?“

„Asi čtyři tucty.“

Muži z Libušína, slézající z okolních strání, to zaslechli a začali neklidně bručet a vyměňovat si vystrašené pohledy.

„To je tak jako tak přesila,“ řekla Vlasta vážně. „Tihle muži, co jsou tady se mnou, tvoří zhruba polovinu nynější bojové síly uprchlíků z Libušína...“

„Určitě se najde mnohem více užitečných rukou,“ namítl Bivoj. „Kde jsou ostatní?“

„Táboří v malé kotlině asi míli odsud...“

„Potřebujeme tady každého, kdo udrží v rukou zbraň – luk, oštěp, prak, to je jedno. Budeme muset povolat do boje i ženy, odrostlejší chlapce a starší muže.“

„Chceš se Zličanům postavit tady?“

„Proč ne? Tohle je vynikající místo na přepadení ze zálohy. Přehradíme cestu zátarasem a ukryjeme se na těch svazích kolem. A když přijedou Zličané, udeříme na ně zprudka, vší silou. Není jiná možnost. Když je nezastavíme, dříve nebo později dostihnou celý průvod a pak už masakru nic nezabrání.“

„Bivoj má pravdu,“ přikývla Kazi. „Uděláme to přesně tak. Teto! Jak jsi na tom, sestro? Zvládneš ještě krátkou jízdu? Spěchej do tábora Libušínských a vzkaz tam, ať nám co nejdřív pošlou posily.“

„Nepůjdeš radši s ní, Kazi?“ zeptal se Bivoj. „Tady to bude divoké...“

Zmlkl, když zahlédl ve světle Svatoslavem třímané pochodně její obličej. Zachmuřil se, ale chápavě pokýval hlavou.

„Tenhle tvůj výraz už znám. Nemá smysl cokoli ti vymlouvat, že?“

„Ne, to tedy nemá,“ ušklíbla se, ačkoli pohled měla pořád neústupný. „Nezapomeň, že s nimi jedou i Hordag a Ašiga. Takže budeme potřebovat obranu nejen proti železu, ale i proti temným kouzlům. O to se musím postarat já.“

„Dobrá.“ Bivoj seskočil z koně a vytáhl z oka u sedla Dobromyslu. „Neztrácejme čas. Chopte se seker, chlapi! Porazíme pár stromů u cesty a vytvoříme zásek...“

Náhle jehličnany na svazích zašuměly v silnějším poryvu větru a soutěskou zavál takový chlad, až se všichni zachvěli a jejich dech se proměnil v bílé chomáče. Plamen pochodně ve Svatoslavově dlani se zasmítal a okolní stíny se zběsile rozskákaly. Kazi si přitáhla Bivojův vlčí plášť pod bradu a obrátila se čelem zpátky na východ. Ve směru, z něhož přijeli, halila dolinu neproniknutelná, děsivá temnota – taková, která vnucuje pocit, že z ní každou chvíli vyskočí a zaútočí něco ohavného. Vědma se snažila soustředit, přestože jí tělo obsypala husí kůže a měla co dělat, aby nezačala jektat zuby. Napnula zrak posílený kouzly...

A pak zprudka vzhledla k černému nebi. I Teta a rusalky zvedly pohledy. Bivoj napjal zrak. Muži z Libušína zírali do tmy bezradně a nechápavě, ale Strošovec – snad díky kouzlům v opasku – něco zahlédl.

Nad špičatými vrcholky smrků přeletěl obrovitý stín. Doširoka rozepjatými křídly se otřel o skaliska na návrších, udělal otočku nad skupinkou v soutěsce a zase splynul s nocí. Vítr zeslábl a chlad ustoupil.

Postavy na dně rozsedliny ztuhly, jako by je zjevení proměnilo v sochy. Naopak koně frkali, ržáli a pohazovali hřívami.

„To byl on,“ hlesla Kazi. „Zličský kníže. Lépe řečeno přízrak démona, sídlícího v jeho duši.“

„Viděl nás,“ zabručel Bivoj. „Určitě mu došlo, co tady chystáme.“

„Má vůbec smysl v tom pokračovat?“ zneklidněl Svatoslav. „Když už jsme přišli o výhodu překvapivého útoku...“

„Postavit se jim musíme tak jako tak. Pořád je lepší čelit jim tváří v tvář na námi zvoleném bojišti, než aby nám vpadli do zad na útěku.“

„Zůstanu tady,“ obrátila Teta pohled ke Kazi. „Pomůžu ti se zaříkáním...“

„Potřebuješ si odpočinout, sestro! Tam u Libušína jsi sáhla na dno svých sil...“

„Ale nevyčerpala jsem úplně všechno. Navíc máme ještě chvíli čas. Zkusím si vydechnout a nastřádat aspoň špetku síly...“

„Ať to zkusí,“ zastal se jí Bivoj. „Kdo tedy pojede do tábora pro posily?“

„Já,“ ozvala se Mlada a přijela s koněm blíž.

Vlasta k ní vzhledla a přikývla. „Vezmi s sebou i Šárku. Pro jistotu. Ten zlý duch by se mohl vrátit a pokusit se vás zastavit. Alespoň jedna z vás musí vzkaz doručit.“

Rusalky jen přikývly a rázně pobídly koně. Než se ostatní nadáli, zmizely ve tmě a tlukot kopyt ztichl za ohybem klikaté soutěsky.

Bivoj pozvedl sekeru. „Do práce, chlapi. Nepřítel se blíží. Přichystáme mu hezké uvítání.“

Hordag si zhluboka vydechl, svěsil doposud napjatá ramena a spustil ruce, s nimiž k zemi klesl i jeho šustící plášť z peří, až do této chvíle široce roztažený. Mohutný stín okřídleného vlka se scvrkl a splynul s postavou klečící na kamenité cestě.

Družiníci čekající opodál zpozorněli. Ale jen Ašiga se odvážila přistoupit blíž k bratrovi a zeptat se:

„Viděl jsi je?“

„Ovšem,“ zvedl ten, jenž sám sebe tituloval kapkanem, hlavu. Oči měl ještě ptačí, ale když je zavřel a po chvíli zase otevřel, vrátil se jim lidský výraz. „Jsou v té soutěsce před námi. Je tam úzké místo, jímž vedle sebe projedou nanejvýš tři jezdci. Vynikající místo pro nenadálé přepadení ze zálohy a pro obranu. Tam si na nás počíhají.“

„Hlupáci,“ ušklíbla se Ašiga a zadívala se do doliny, zařezávající se mezi strmé, hustě zalesněné pahorky. „Snad si nemyslí, že nás můžou překvapit...“

„Ne, tak bláhoví určitě nejsou. Hlavně ne teď, když mne spatřili.“

„Zahlédli tě? Opravdu?“

„Jistě. Jsou s nimi obě starší Krokovy dcery. Cítil jsem, jak mě zachytilo jejich vědomí.“

„Tak na co čekáme, bratře? Jedme tam a skoncuje to s nimi! Se všemi najednou. S rusalkami, s tou tupou hlavou ze Strošovic, a hlavně s těmi čubkami od Mže!“

Hordag neodpověděl. Zůstal na kolenou, mračil se do temného ústí soutěsky a očividně zvažoval všechny možnosti.

„Proč váháš, bratře?“ přešlápla Ašiga netrpělivě z nohy na nohu. „Jsme přece v přesile. Smeteme je z povrchu zemského...“

„Nechci se ukvapit,“ zavrtěl hlavou. „Místo pro boj vybrali oni, a než k němu stačíme dojet, budou připraveni...“

„A musíme jet tou soutěskou? Není tam jiná přístupová cesta, nějaká boční stezka, kterou bychom jim vpadli do zad?“

„Obhlédl jsem to na míle kolem a kraj vypadá neschůdně. Pěšky bychom to možná zvládli, ale pro koně je tohle jediná cesta. Ne, tady nic nevymyslíme. Pojedeme soutěskou a zaútočíme na ně zpřímá. Ale jinak, než od nás očekávají.“

„Jak to myslíš?“

Vzhlédl a podíval se jí do očí. „Chci, abys přivolala svého služebníka. Ty víš kterého. Pošleme ho napřed. Zaútočí na ně, způsobí pořádný zmatek, zaseje do jejich srdcí hrůzu... a pak mezi ně vpadneme my a postaráme se o zbytek.“

Ašiga se mračila. „To dává smysl, ale než takové kouzlo provedu... a než sem opravdu dorazí... bude ráno, bratře! Tak dlouho přece nemůžeme čekat!“

„Proč ne?“ ušklíbl se a pomalu vstal. „Prahneš po zabíjení tak moc, že nejsi schopna střízlivé úvahy, sestro. Aspoň na chvíli se uklidni a přemýšlej. Když už se naši nepřátelé jednou uhníždili v soutěsce a uzpůsobili ji k boji, určitě se odtamtud nestáhnou. Takže máme jistotu, že nám neutečou. Můžeme se klidně utábořit a trochu se prospat. A za úsvitu, odpočatí a na čerstvých koních, pojedeme do střetu s někým, kdo určitě napětím a strachem celou noc nezamhouří oči.“

„Ale já...“ Ašiga se nadechla, jako by chtěla protestovat, ale pak ta slova polkla a zase vydechla. Dychtivý svit v jejích očích pohasl. „Máš pravdu, bratře. Je to dobrý plán. Uděláme to po tvém.“

Hordag pokýval hlavou, přikročil k ní a sevřel v dlaních její ramena. „Tak se mi líbíš víc, sestro. V posledních dnech tě nepoznávám. Vzpomínám si, že tam doma, ve Zličí, za starých dobrých časů, si z nás dvou ty bývala tou rozvážnější a moudřejší. Dokonce jsi chápala i nutnost svého sňatku s knížetem Pšovany. Věděla jsi, že to podřídí Pšovany moci Zliče, abychom pak společnou silou mohli udeřit na Čechy a na další kmeny na západě. Dokázala ses obětovat, protože jsi viděla do budoucnosti. Velice ses změnila. Tvá rozvaha a lstivost se vytratily – anebo úpí někde v koutě tvé mysli, přehlušené záští a nesmyslnou pomstychtivostí. Nemůžu se zbavit dojmu, že už nejsi tou, již jsem tak zbožňoval. Co se s tebou stalo?“

Ašiga si povzdechla. Klidný bratrův hlas jí naplnil duši a utišil temné vášně. Udělala krok vpřed a schoulila se mu v náručí. Váhavě ji objal.

„Ty netušíš, čím jsem prošla,“ řekla přiškrceným hlasem. „Myslím doopravdy. Víš, že mi zabili muže a odvěkli mě do Budče,

ale nemáš ponětí, co to pro mě znamenalo, jakou bolest jsem musela protrpět. Já svého pšovanského manžela milovala. Ne tak jako tebe, ale našla jsem v něm zalíbení. A ta česká chátka ho před mýma očima připravila o hlavu. Byla bych se Veliborovi a jeho poskokům pomstila okamžitě, spláchla bych slzy jejich krví, přehlušila vlastní pláč jejich smrtelným řevem... ale tys mi to zakázal. Chtěl jsi, abych se podřídila a potají snovala to spiknutí, které ti pomohlo vtrhnout na české území. Napadlo tě někdy, kolik mě to stálo sil? Jak velkou hroudu žalu, vzteku a nenávisti jsem musela spolknout? Málem mě to připravilo o zdravý rozum.“

Hordag se zhluboka nadechl a pohladil ji po vlasech. „Pleteš se. Umím si to představit. Odpusť mi to. Netušil jsem, jak těžké to pro tebe bude a jak moc tě to změní. Ale musíš svou divokost zkrotit. Jinak nás tvoje zbrklost přivede do záhuby.“

Mrzí mě, že jsem byl na tebe tam u Libušína hrubý. Ale zkus pochopit i ty mě. Nesmíme se nechat ovládat návaly hněvu a ozvěnami starých křivd. Ty tři děvky se ukázaly být houževnatějšími protivnicemi, než jsme se kdy nadáli. Musíme jednat s rozvahou, jinak na nás vyzrají.“

Ašiga ucouvla a pohlédla mu do očí.

„Dobrá,“ souhlasila po chvíli. „Udělám, co po mně žádáš. Přivolám na ty zahnojené drnohryzy hrůzu z temných hlubin hvozdu. Ale za rozbřesku, až na ně udeříme, po mně rozvahu nežádej, bratře. Chci, aby naplno okusili mou nenávist.“

Hordag opětoval její pohled. Viděl, že jí v očích opět doutná divokost. Přesto cítil, že si teď rozumějí o něco víc. A že možná budou, tak jako před lety ve Zliči, opět konat jako jedno tělo a jedna mysl.

I proto přikývl.

„Dostaneš svá jatka, sestro. Když budeš chtít, můžeš se v krvi Čechů třeba i vykoupat.“

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

Chvění

V Vánek, který se k večeru zvedl nad krajinou, během noci zesílil v opravdový vítr.

„To je dobré znamení,“ řekla Kazi, choulící se k Bivojovi u plápolajícího ohniště za spletutým, půldruhého sáhu vysokým valem z poražených smrků. Zvedla hlavu a naslouchala šumu stromů na úbočích, jako by v něm slyšela hlasy přinášející zvěsti o nadcházející bitvě. „Možná to není jen změna počasí. Snad se konečně otočí i vítr osudu.“

Jak jinak, nejvíce ožila Teta. Probrala se z neklidných dřímot, vysoukala se z huňatého pláště jako motýl z kukly, vstala a překvapivě svižně vylezla na jeden z masivních kmenů ležících přes soutěsku. Na něm se vztyčila, rozpřáhla ruce a dovolila větru, aby ji šimral na obličej, cuchal popelavé vlasy a povlával cáry poničeného oděvu. Modla na jejích prsou zazpívala a ona se zasmála a volala Strigu, aby jí dodala sílu.

„Dobré znamení,“ zopakovala Kazi, přestože jí vítr způsobil husí kůži. Ale to nevadilo – prostě se zachumlala hlouběji do Bivojovy náruče a pod vlčí kožešinu a bylo to.

„Uvidíme, jaké znamení to je,“ zabručel vладыka. „V boji budou naše životy záviset hlavně na přesné lukostřelbě. A ve větru se střílí špatně.“

Kazi a Tetě však svým reptáním náladu nezkazil.

Než se dočkali úsvitu, větrní duchové prohánějící se oblohou rozpárali neviditelnými čepeli neproniknutelnou vrstvu mraků. A tak ráno, když obránci záseku zaujali své pozice, do soutěsky najednou zasvítilo slunce. Kazi rozradostněně vylezla na zátaras k hlídajícímu Bivojovi. Skrz zaostřené pahýly větví čnící z kmenů na vrcholku valu se prodíraly hřejivé paprsky. Vědma jim s téměř rozkošnickým výrazem nastavila tvář.

„Brzy přijedou,“ pronesl Bivoj pochmurně. Na levé rameno si pověsil štít, za opaskem měl zastrčenou Dobromyslu, kterou v noci důkladně naostřil, a po ruce měl připraveny dva oštěpy – jeden lehčí, vrhací, druhý těžší, s masivním hrotem, pro přímý střet. Copy padající ze skrání mu Kazi svázala na zátylku, aby mu vlasy nepadaly do očí.

„Ano,“ přisvědčila prostě, načež ho rychle, dychtivě objala. „Dávej na sebe pozor, láska.“

„Budu. Ale když to bude opravdu zlé – a já vím, že bude – očekávám, že mě ochráníš svými kouzly.“

Sice se u toho zazubil, ale Kazi vážně přikývla. „Možná k tomu opravdu dojde. Nevíme, čím na nás ve skutečnosti zaútočí; jaké temné síly ti prokletí míšenci v noci vyvolali. To není jen tak, že počkali do rozbřesku. Určitě vymýšleli nějakou lest. Způsob, jak prorazit naši obranu.“ Ještě jednou ho pohladila po zarostlé, zjizvené tváři a vtiskla mu na rty vroucný polibek. „Jdu se připravit. Je na čase probudit síly vzduchu i země.“

Seskočila z valu a spěchala k ohništi. Teta už u něj seděla a házela do plamenů suché kopřivy, aby nakrmila větrné duchy voňavým kouřem.

Bivoj obrátil pohled zpátky na východ. Přimhouřil oči a tiše zaklel. Nechtěl Kazi zbytečně zneklidňovat a brát jí naději, ale jeho změna počasí ani trochu nepotěšila.

„To prokleté slunce nám svítí rovnou do očí,“ ucedil tlumeně. Poblíž čekající Svatoslav přikývl a nakvašeně si odplivl přes vrcholek valu.

#

Sluneční světlo se nesměle prodíralo i do spletitého porostu na svazích před zátarasem. V houští nad stezkou se však pořád zubu nehty držely noční stíny. Mezi nimi se krčily nehybné, s lesem splývající, tiše číhající postavy. Jedna z nich se pohnula a vystrčila hlavu do proudu jantarového světla, prodírajícího se temně zelenými závěsy jehličí na povislých větvích. Mlada se ohlédla, a když viděla, jak Šárka při doteku slunečního paprsku slastně mhouří oči, usmála se. V náhlém popudu si přehodila kůží opletený dřík luku do pravé ruky, natáhla levačku a klouby prstů se jemně dotkla Šárčiny tváře.

Nejmladší z rusalek na ni tázavě pohlédla. Při pohledu na něhu v Mladině pohledu jí líce polil ruměnec. Nemohla si nevšimnout, s jakým svitem v očích ji Mlada v posledních dnech sleduje, jak pečuje o její zdraví a jak horoucně se k ní v noci tiskne, když spí v těsném objetí. Naplňovalo ji to zmatkem, rozpaky... a tajemným vzrušením. Proto teď před její rukou neucukla. Ten dotek jí byl stejně příjemný jako předchozí sluneční pohlazení – ne-li příjemnější...

„Hojí se ti to dobře,“ zašeptala Mlada a konečky prstů přejela po zaschlém strupu na Šárčině spánku. Stehy vypadaly úhledně, ne jako běžná, narychlo sešitá rána, s nimiž se muži vraceli z bitev a do smrti pak byli poznamenáni ošklivými jizvami.

„Aby ne, vždyť mě ošetřila sama Kazi.“

Mlada opatrně vjela prsty do Šárčiných vlnitých, zářivě měděných vlasů. Mladší rusalka se opět plaše usmála, ale neodtáhla se, právě naopak – sklopila víčka a s tichounkým zasténáním se poddala družčině doteku. Cítila, jak se Mlada, osmělená její vstřícností, naklání blíž. Vzápětí ji v obličeji polechtaly její vlasy a pak se Mladiny vláčné rty pomalu, zkoumavě dotkly jejích. Šárka si

vzpomněla na šeptané povídačky, které o rusalkách tu a tam zachytila doma v Brodech. Nikdy jim moc nevěřila, považovala je za bujně představy těch, kteří o strážkyních pramene vlastně nic nevědí, a tak si o nich vymýšlí šťavnaté příběhy. Jenomže teď už nějakou dobu věděla, že to nebyly jen báchorky mumlané nad poloprázdnými džbány medoviny. Síla rusalek byla silou ženské bohyně, pocházející z jejího vlhkého životadárného lůna. Ta ženská kouzla do nich přecházela během rituálu znovuzrození a spojovala je silnou vzájemnou náklonností, která pro některé zůstávala sesterským poutem, pro jiné však znamenala víc.

A Mladiny doteky a péče byly Šárce tak příjemné, až měla chuť příst jako kočka.

Opětovala polibek. Zpočátku váhavě, avšak čím dál naléhavěji. Tepnami jí burácela zpěněná krev a v podbřišku a na hrotech ňader ucítila něco mezi lechtáním a příjemným svěděním. Jejich ruce byly v dotecích čím dál odvážnější.

Nakonec to byla Mlada, kdo musel téměř násilím přetrhnout dychtivé spojení. Udýchaná Šárka otevřela oči. Její družka se na ni dívala vážně, se stínem obav v hlubině šedých očí.

„Ať už tou soutěskou přijde cokoliv,“ kývla Mlada hlavou na východ, „nedovolím, aby ti to ublížilo. Tohle je poslední jizva, kterou jsi v téhle válce utržila. Přísahám při posvátné vodě, že tě ochráním.“

„A já tebe,“ usmála se Šárka.

Mlada na ni zkoumavě pohlédla, ale když viděla radostný, láskyplný třpyt v jejích očích, také se uvolněně zahihňala. Šárka se k ní připojila, vděčná za příležitost uvolnit jisté napětí, kterým je předchozí okamžiky naplnily...

Náhle však obě zmlkly a úsměvy jim ztuhly na rtech. Něco se změnilo. Rusalky polekaně obrátily pohledy zpátky do soutěsky.

Sluneční světlo zastřel stín a úzká dolina se opět ponořila do šedivého přitímní. Nebyl to však náhodný mráček, přihnáný větrem a drze se deroucí před Svarogův žhavý kotouč. Mezi strmými stráněmi se něco plížilo. Rusalky to jasně vnímaly. Mrazivě studený, světlo pohlcující, nejistotu a strach rozsévající stín. Vítr, ještě před chvílí svěží a nápomocný, najednou přinášel hrozbu a zatuchlý pach.

Mlada a Šárka vytáhly z toulců šípy a přiložily je k tětívám. Opatrně vyhlédly z houští. Za nimi, na svazích blíže k zátarasu, to šustilo pohybem dalších číhajících střelců a vrhačů. I na protějším úbočí se nepatrně zachvělo houští. Tam měly stanoviště Vlasta a Svatava. Nepochybně i ony si všimly té změny a pátraly teď obyčejnými i nadpřirozenými smysly po jejím původu.

Slunce viděly pořád, ale bylo teď bledé a chladné, jako by ho Svarog kovářskými kleštěmi sundal z oblohy, ponořil do hluboké řeky a pak zakalené do barvy oceli pověsil zpátky. Už nehřálo a netěšilo, jen slepě zíralo do soutěsky jako oko leklé ryby. A stín, který to způsobil, postupoval k záseku. Rusalky držely luky skloněné – věděly, že proti tomuto přízračnému předvoji, tomuto nehmotnému zvěstovateli nadcházející zkázy, šípy nic nezможou. Místo toho se šeptavými hlasy modlily k Děvaně a drmolily zaříkadla proti zlým duchům.

Stín odpověděl zašuměním větru v korunách stromů. Na okamžik se zdálo, že v něm zní vzdálené vytí.

Běsí bůh zličských vládců na ně cenil vlčí tesáky.

#

„Co to, u všech d'asů, znamená?“ zabručel Bivoj a obrátil pohled k ohništi, u něhož usilovně zaříkaly Krokovy dcery. „Co je to, Kazi? Co máme dělat?“

Zvedla zrak od mohutně dýmajícího ohniště. Sotva byla skrz hustý kouř vidět. „Zličané vědí, že tu na ně čekáme. A tak se nás snaží vyděsit, ještě před bitvou nám roztrást kosti, naplnit střeva ledem a proměnit srdce v huspeninu. Soustřed'te svou vůli a snažte se to nevnímat. Jsou to jen stíny. Vytěsňte strach z mysli. Připravte se na skutečný útok.“

„Nemůžete to zahnat?“

„Když si budete hledět svého a přestanete nás rušit v zaklínání,“ zavrčela Teta, zírājíc rozšířenýma očima do plamenů, „možná se o to pokusíme!“

Sestry se sklonily nad ohniště. Vdechovaný kouř je kupodivu nedusil a nevháněl jim slzy do očí. Jejich rytmické hlasy se opět spojily do jednolitého proudu.

*Na zlé kouzlo boží moc,
přijď, Svarogu, na pomoc,
i ty, Živo vznešená,
Strigo vichrem nesená...*

Teta začala zprudka máchat rukama a těmi pohyby jako by stříhala kouř na menší šedivé cáry. Ty na sebe přímo před očima braly tvary přízračných postav. Duchové v sílícím větru nejdříve kroužili kolem ohniště a sester, pak to podivné hejno náhle změnilo směr a vyrazilo přes zátaras. Obránci valu před přízraky instinktivně skláněli hlavy, ale bylo to samozřejmě zbytečné, nízko letící duchové jim jen pocuchali vlasy a polechtali nosy pronikavou vůní spalovaných bylin. Pak se hnali dál, do soutěsky, vstříc stínu pohlcujícímu světlo.

Dřevěná Striga na Tetiných prsou zazpívala. Ostře, úsečně, znělo to spíše jako výkřik či vztekklé zavytí.

Ve skutečnosti to byl povel k útoku.

Kouřoví duchové se jako roj rozzuřených vos vrhli na nehmotného nepřítele. Až doteď pomalu se sunoucí šero najednou prudce zavířilo. Vypukla prapodivná, jen částečně viditelná bitva na prahu smrtelného světa a říše duchů, vymykající se lidským smyslům. Vítr ještě zesílil a nelítostně zacloumal smrky na stráních. V jejich hučení zaznívaly nezřetelné útržky vztekklých nelidských hlasů. Stíny v soutěsce se divoce zmítaly.

Najednou Kazi zmlkla, zaklonila se a vydechla z plic zbytky kouře. Teta nepřestala zaklínat, ale vrhla na sestru prosebný a zároveň varovný pohled. V tomto okamžiku potřebovala všechnu její sílu!

Kazi se však od Tety odpojila a soustředila energii zpátky do sebe. Na okraji vědomí, ještě před chvílí rozprostřeného po okolí, totiž zachytila něco nového, co se k nim nenápadně snažilo připlížit z nečekaného směru.

Něco zákeřného.

Tu výstrahu nedokázala – a nesměla – ignorovat. Prodchnutá neklidem rychle vstala a couvla od ohniště. Teta se zachvěla a její hlas zakolísal, protože najednou nesla tíhu mocného kouzla sama. Jenže Kazi se nevšímavě otočila, odtrhla duši od řádění vzdušných mocností a soustředila se na svůj živel. Dokonce si chvatně sundala kožené střevice, aby cítila zemi pod bosými chodidly a navázala s ní přímé spojení. Kráčela po cestě pryč od ohniště a zátarasu. Neklid se v ní proměnil v neblahou předtuchu. V dostatečné vzdálenosti zastavila a zaostřila všechny smysly.

Naslouchala půdě.

A země jí odpověděla. Pod povrchem proběhlo jako vlna na vodní hladině sílící, pravidelným rytmem hnané chvění. Kazi se zachmuřila. Potřebovala vědět víc. Vyhrnula si sukni, klesla na obnažená kolena a přitiskla ke stezce dlaně. Jménem Živy vzývala všechno živé v půdě, aby jí odhalilo původ těch otřesů. Z měkčí hlíny pod travnatým pásem táhnoucím se středem cesty začali houfně vylézat červi, brouci a stonožky. Z díry opodál dokonce vycupitala malá myška. Všichni ti tvorové spěchali k vědmě a brzy se jí hemžili mezi prsty, na hřbetech dlaní, obtáčeli jí zápěstí. Rozrušeně se kroutili, šustili krovkami, cvrlikali tykadly a pištěli, snažíce se jí sdělit výstražnou zvěst.

Rozuměla jim. Varovali ji před těžkými kopyty, která to sílící chvění způsobovala. Nepatřila koni, nýbrž jinému mohutnému zvířeti. Tajemné, neživé bytosti, která už dávno měla přebývat v knížectví duchů. Namísto toho teď dusala hvozdem nad stezkou a plnila neklidem a vědomím nepatřičnosti ovzduší, les i půdu. Prahla po odplatě, po soustu krvavého lidského masa.

Kazi vyděšeně vyskočila na nohy. Červi a brouci se jí sypali z rukou a šatů. Myška polekaně skočila zpátky do díry.

Soutěskou prolétlo pronikavé krákání. Vědma sebou škubla a vzhledla. Na smrku vysoko na úbočí, až u skalisek vyčnívajících z návrší, přistála vrána. Opět chraplavě zavolala. Země se znovu zachvěla. Pak se na stráni otřáslo houští. Jakékoli Kaziny pochyby se nadobro rozplynuly. Něco se valilo dolů úbočím, s praskotem a

lomozem to rozráželo hustý porost. Dosud neslyšné chvění v hlubinách se proměnilo ve zřetelné dusání.

„Bivoji!“ zaječela Kazi, otočila se na bosé patě a rozběhla se zpátky k zátarasu.

Strošovec mrštně seskočil z provizorní hradby. Už před chvilkou si všiml Kazina podivného chování a pochopil, že vycítila něco neobvyklého a bezpochyby nebezpečného. Se štítem na zádech a dvěma oštěpy v dlaních jí vyrazil vstříc. I Svatoslav a jeho družiníci popadli zbraně a následovali Bivoje. Správně vytušili, že se mu bude hodit jejich pomoc.

Kazi utíkala, seč jí síly stačily. Už tomu všemu přišla na kloub. Zličané se jim nemohli dostat do zad; kraj byl příliš neschůdný. A tak vyslali někoho, koho ani členitý, pro koně nevhodný terén nezastavil. A Ašiga, duše nesená vraními perutěmi, mu ukazovala cestu po nenápadných zvířecích pěšinách a teď ho pobízela k útoku.

„Kazi! Dej pozor!“

Kazi vrhla pohled na Bivoje a postřehla, že poulí oči někam nad její hlavu. Bleskurychle se ohlédla. Vrána neslyšně slétla do údolí a zezadu na ni zaútočila. Vzduch zvířený pleskajícími perutěmi rozcuchal Kazi vlasy. Jen na poslední chvíli odvrátila obličej od pařátů a klovajícího zobáku. Pták jí však vrazil do zátylku tak prudce, že Kazi ztratila rovnováhu, klopýtla a upadla na stezku.

Bivoj hrubě zaklel. Vrána se vznesla výš a přistála na větvi jednoho ze smrků nad cestou. Ze zobáku se jí vydralo posměšné, vítězoslavné zakrákání. Hlas však náhle zmlkl, když ptačí tělo skrz naskrz proklál šíp. Vrána se bezvládně zřítla do porostu. Jeden ze Svatoslavových družiníků sklonil luk s ještě chvějící se třetivou.

Kazi se pokoušela vstát. Bivoj k ní přiběhl, zarazil těžší oštěp hrotem do země a rukou vsunutou do podpaží pomohl vědmě na nohy.

„Všichni zpátky,“ hlesla. „Přichází...“

Nedokončila. Ani nemusela. V tom okamžiku totiž soutěskou prolétlo táhlé, vnitřnosti rozechvívající zachrochtání a z lesa na úpatí svahu vyrazil Sekáč.

„Utíkej, Kazi!“ křikl Bivoj a nešetrně postrčil vědmu k zátarasu. „Vylez nahoru, tam na tebe nedosáhne!“

Kazi se s ním nedohadovala a rozběhla se k poraženým smrkům přehrazujícím údolí. Lomcoval jí strach, o kterém ani netušila, že je ho vůbec schopna.

„Ustupte!“ zakřičel Strošovec na blížící se Zarubany a pozvedl vrhací oštěp nad rameno. „Tohle je jen mezi mnou a tím špinavým prasetem!“

Sekáč na robustního lovce zablýskal rudě planoucíma očima. Poznal svého starého protivníka, jenž už nad ním dvakrát zvítězil. Zvedl naježenou štetinatou hlavu a vydal zvuk, který by u obyčejného kance zněl jako podrážděné prasečí zakvičení – z jeho tlamy se však vydral v podobě strašlivého démonického řevu, zakusujícího se až do morku kostí.

Pak sklonil obrovskými kly vyzbrojený rypák a vyrazil. Teď už se země chvěla doopravdy.

Strošovec zařval a odvážně se rozběhl proti Sekáčovi. Několik sáhů před srážkou však znenadání prudce zabočil doprava. Vyběhl na úpatí svahu ve snaze dostat se k divočákovi z boku. Částečně se mu to povedlo. Vší silou mrštil oštěpem.

Sekáč se ale nenechal překvapit. Mrštně uskočil. Oštěp se neškodně zabodl do země pod jeho zadními kopyty. Kanec opět děsivě zaryčel a zahrnul za Bivojem. Vladyka vrhl pohled na svůj druhý oštěp, který zůstal zapíchnutý do stezky, zaklel a vyškubl zpoza opasku sekeru. Stačil se jí rozmáchnout, udeřit však už ne. Sekáč byl rychlejší. Špinavý rypák zasáhl Bivojovy nohy. Trhnutí kančí hlavy přehodilo Strošovce přes štetinatý hřbet. S vyraženým dechem se skutálel zpátky na stezku. Sekáč si pohrdavě odfrkl, otočil se a vyrazil k ležícímu muži s úmyslem ušetřit mu rozhodující, smrtelné zranění.

V tom okamžiku se mu do srstnatého boku zabodl šíp. Kňour zakvičel, spíše vztekle než bolestně, a blýskl očima po přibíhajících Zarubanech. V jejich čele pádil Svatoslav. Právě pozvedl oštěp k hodů. Od Sekáče jej dělilo už jen několik kroků. Obličej měl zkřivený touhou po odplatě za svůj zničený dvorec a zmrzačené, či dokonce usmrčené soukmenovce.

Kanec nehodlal čekat na místě a stát se snadným terčem. Nechal Bivoje Bivojem a bleskurychle vyrazil proti novým soupeřům. Kolem ucha mu zabzučel špatně mířený šíp. Soutěskou proletěl pomstychtivý ryk a v následujícím okamžiku běs vtrhl do houfu mužů. Svatoslavův oštěp mu sklouzl po hřbetě a zanechal šrám ronící slzy lepkavé černé krve, ale divočák zranění nevěnoval ani tolik pozornosti jako šípu zarytému hluboko v pleci. V plné rychlosti udeřil.

Bivoj, který se právě zvedl na všechny čtyři a vzhlédl, měl dojem, že se Zarubané proměnili ve slaměné strašáky, mezi které se vevalil těžký balvan. S řevem létali stranou i pod běsova kopyta. Křupaly kosti. Zněl trhavý zvuk klů párajících oděvy i kůži a svalstvo. Mohutné tělo proklál další oštěp, ale hrot vzápětí vyklouzl z rány a namísto silného gejzíru krve potřísnil stezku jen jediný cákanec lepkavého tmavého slizu.

Sekáč nechal ječící a skučící Zarubany za sebou. K Bivojově hrůze se neobrátil, aby dokončil dílo zkázy. Jen pohodil rypákem, jako by chtěl setřást z klů krvavé krůpěje, a pak vyrazil k zátarasu.

„Kaziii!“ zařval Bivoj, zvedl se, zastrčil Dobromyslu za opasek a vrávoravě se rozběhl ke svému druhému oštěpu.

Vědma se ohlédla přes rameno, a když poznala, že se Sekáče nepodařilo zastavit, přiskočila k ohništi a trhnutím přinutila Tetu vstát.

„Honem, sestro!“ táhla ji k valu. Tetina zaklínadla byla zlomena. Nadpřirozený vítr zeslábl, Striga na kněžčiných prsou ztichla a kouř nad ohništěm se přestal točit v nepřirozeném víru. Větrní duchové se změnili v obyčejné cáry kouře a rozplynuli se ve vzduchu.

Sestry si toho ale v tu chvíli nevšímalý. Přiběhly k zátarasu a začaly šplhat na hromadu poražených smrků. Nebylo to jako stoupat po schodišti – stačilo jedno špatné došlápnutí a noha sklouzla do škvíry mezi kmeny. Sekáč, který vzápětí dorazil k valu a mermomocí se hrabal za sestrami, to brzy poznal taky. Kopyta mu na kmenech klouzala a zachytávala se mezi nimi, rypák narážel do kůry, srstnaté boky drásaly ostré konce osekáných větví. Soutěskou se nesl jeho zuřivý ryk.

Kazi a Teta se s pomocí žen a chlapců z Libušína vyškrábaly až na vrchol valu. Obránci zátarasu plýtvali na démonického útočníka střelivem nachystaným k uvítání Zličanů, ale Sekáč si zásahů kameny a šípy vůbec nevšímal, a dokonce to vypadalo, že necítí ani bodání oštěpy. Šíleně zuřil a bušil do valu kopyty i strašlivými kly. Nárazy provázel ohlušující rachot, jako by zvíře pod srstnatým rypákem skrývalo lebku z oceli. Rozechvělé kmeny se nebezpečně posouvaly, z útrob hromady znělo varovné praskání a vrzání. Sekáč vycítil příležitost, sevřel v tlamě větve čnicí z jednoho masivního kmene a vši silou jí zacoulmal.

Celý zátaras se otrásl a smrky se s duněním posunuly. Uprchlíci z Libušína, kteří našli odvahu postavit se na primitivní hradbu a bojovat s pronásledovateli, teď s křikem padali dolů. Zhruba dvanáctiletý kluk se skutálel přímo pod Sekáčův slizký rypák. Běsnící kanec po něm chňapl, sevřel mezi čelistmi jeho ruku, zacoulmal chlapcem jako hadrovou loutkou a odhodil vřískajícího nebožáka stranou. Tahle bezvýznamná lidská havěť ho však nezajímala. Díval se jen na Kazi a na Tetu, které zoufale objímaly tlusté větve smrku na vrcholku valu. Sekáč našel pevnější oporu pro zadní nohy, vyšvihl se výš a dosáhl předními kopyty na kmen hned pod tím, na kterém se snažily udržet Kazi a Teta. Zvedl hlavu, rozšklebil tlamu a nenávistně na sestry zaryčel. Obě zbledly a měly co dělat, aby se nepozvracely. Z mordy se valil příšerný puch vnitřností, rozkládajících se v útrebách mrtvého těla. Kancův jazyk byl jen šedozeleným kusem červy prolezlého hnijícího masa. Ze chřtánu se ve sprškách žlutavého slizu sypaly larvy a brouci, hodující na této chodící mršině.

Kazi se přistihla, že ječí jako smyslů zbavená.

Ztichla, až když Sekáčem něco rázně škusblo. Nejdříve si pomyslela, že ho zasáhl gejzír kouzelné síly, který se z ní vyřinul spolu s vřískotem, ale pak odtrhla zrak od jeho d'ábelsky planoucích očí a smrdutého rypáku a zalétla pohledem dál.

Na úpatí valu stál Bivoj a s obličejem zkriveným nenávistí nořil hrot těžkého oštěpu do Sekáčových slabin.

„Tak to už by snad stačilo, ty hnusné prase!“

Jak už se přesvědčili, kanec necítil bolest – anebo ji v té vražedné posedlosti nevnímal – ale Bivoj se opřel do ratiště vší silou a přinutil tak kňoura, aby mu věnoval pozornost. Sekáčovy zadní nohy sklouzly z kmene, na kterém stály. Bivoj ponořil hrot oštěpu ještě hlouběji a snažil se stáhnout vepře až dolů na cestu. Zdálo se, že je to nad jeho síly, ale v tom okamžiku k záseku dokulhal Svatoslav a vrazil oštěp do divočákova druhého boku. Společně potáhli. Sekáč upadl na mordu a se zuřivým chrochtáním se sunul z valu. Vladykům přiskočil na pomoc jeden z mladších Zarubanů a se širokým rozmachem a odhodlaným výkřikem ponořil oštěp do mohutného hrbu běsova hřbetu. Sekáč zakvičel, mocně sebou škubl, zabubnoval kopyty do smrků a ohnal se po mužích rypákem.

Ten prudký pohyb definitivně uvedl rozechvělý zátaras do pohybu.

Dřevo dunivě, výhruzně zaskřípalo a kmeny se posunuly. Obránci záseku s křikem seskakovali na stezku. Nejmhutnější z poražených smrků se utrhl od pařezu nahoře na úbočí, s nímž byl až do této chvíle částečně spojen svazky lýka, sklouzl níž a za hlasitého vrzání a praskotu větví se pootočil. Sekáč ucítil tlak té valící se masy, odvrátil pohled od tří mužů a opět ohlušivě zakvičel.

„Pryč!“ vykřikl Bivoj, duchapřítomně vyrval oštěp z kancových slabin – z rány namísto krve vychrstl tmavý sliz, v němž se hemžily bílé larvy – a uskočil. I Svatoslav a jeho družiník pohotově uvolnili zbraně a hbitě ustoupili.

„Kazi, Teto, pozor!“ řval Bivoj směrem k vrcholku valu. „Držte se!“

Kmeny se hýbaly. Ten úplně vespod se otočil a přimáčkl pod sebe Sekáčovy zadní nohy. Zapraskaly drcené kosti. Vepř přišerně zaryčel. Zároveň se totiž nad ním pohnul nejmhutnější smrk. Kňour do něj zabubnoval předními kopyty, jako by se ho pokoušel zastavit, ale na tohle ani jeho nadpřirozená síla nestačila. Kmen převrátil srstnaté tělo na záda a vzápětí ho nemilosrdně, za zvuku, který byl stonásobným zesílením krupnutí příšlápnutého švába, rozdrtil o udusanou stezku. Zoufalé kvičení se změnilo v ohavný chropot.

Val se naposledy zachvěl, zapraskal a pak kmeny znehybněly v nových, pevnějších pozicích.

„U Svaroga, Peruna a všech bohů, běsů a duchů,“ vyrazil ze sebe Svatoslav, otřel si potem orosenou pleš a ještě pořád zděšeně vytrěštěnýma očima pohlédl na Bivoje. „Ty jsi opravdový Běsobijce!“

„A ty snad ne?“ ušklíbl se Strošovec. Pak ale zaslechl nářek z valu a uvědomil si, že radost z vítězství nad démonem si bude muset nechat na později.

Jednu z libušínských žen kmeny strhly mezi sebe a nemilosrdně rozdrtily. Ještě žila, něco nesrozumitelně blábolila a šátřala kolem sebe slábnoucíma rukama, ale její tělo uvázlé mezi stromy bylo na kaši a krev tekoucí z jejích úst naznačovala, že Morena už zubatým srpem odřezává její duši od masa a kostí. Kromě toho tady byla jedna zlomená noha a chlapec, který se na okamžik ocitl v Sekáčově tlamě, měl zlomené kosti na levém předloktí. Přesto soukmenovce ubezpečoval, že na točení prakem mu stačí pravačka a že se rozhodně hodlá zúčastnit boje.

„Kazi!“ zavolal Bivoj na vědmu, která pořád objímala větev hořejšího kmene. „Jsi v pořádku? Nejsi zraněná?“

Její vytrěštěné oči se nedokázaly odtrhnout od kančí hlavy a křečovitě se škubajících předních nohou, trčících zpod mohutného kmene na úpatí zátarasu.

„Vzpamatuj se, lásko!“ zvýšil Bivoj hlas. „Honem se vrať k zaklínání! Tam vpředu budou potřebovat tvá kouzla! Všichni zpátky na pozice!“ rozhlédl se po ostatních. „Mrtvé opláчете později, ranění musejí počkat!“

Kazi konečně opětovala jeho pohled, zamrkala a promnula si obličej. Tím jako by si setřela masku téměř nepřítčtné hrůzy, pod níž se objevil střízlivý, odhodlaný výraz. Začala naplno vnímat a okamžitě ucítila poryv zlovolné síly za svými zády. Ohlédla se přes vrcholek valu na východ.

Když se Tetino kouzlo zlomilo a kouřové přízraky rozmetal vítr, nepřátelský stín opět zesílil a narostl. Zlověstné přítomí se valilo dolinou jako temná povodeň. Slunce stoupající nad zalesněné svahy se nadobro změnilo ve studený kotouč z dlouho nevyčíděné oceli. Šero zavířilo a vzalo na sebe tvar obrovité čtyřnohé postavy. Přízrak máchl mohutnými perutěmi, plácl jimi do svahů a způsobil, že se

stromy zakymácely a houští divoce zavlnilo. Pak chňapl obludnou vlčí tlamou po zátarasu.

Kazi měla pocit, že jí zamrzla krev v žilách. Kolena jí změkla a ona musela opět rychle obejmout silnou větev, aby se neskutálela z valu. Teta vedle ní ochromeně dosedla na jeden z kmenů.

Zásek se opět rozechvěl. A nezpůsobily to poslední záškuby rozmačkaného Sekáče. Tenhle třas pocházel ze země. Kazi ponořila pohled do soutěsky a rozčísla kouzly posíleným zrakem nadpřirozené šero.

„Živo, chraň nás...“ hlesla přiškrceně a sevřela v dlani stříbrnou schránku na amulety, která jí chřestila na prsou.

V patách stínu, který byl jen varováním, jen nehmotným rozsévatelem hrůzy a požíračem vnitřní síly, přicházela skutečná, hmatatelná hrozba.

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

Souboj se stínem

U „Už jedou...“ zachroptěla Svatava. Rusalky samozřejmě slyšely zvuky zápasu s nelidským útočníkem na zátarasu a přímo jimi cukalo nutkání vyrazit obráncům na pomoc, když se z opačné strany ozval neméně hrozivý zvuk. Obrátily pohledy na východ, k šedivému slunci. „Milosrdná Děvano! Zní to, jako by jich byly stovky...“

„To je jenom ozvěna,“ ucedila Vlasta a pozvedla luk se šípem nasazeným na tětívě. „Nenech se zastrašit klamy a kouzly, sestro. Připrav se na zabíjení. Zvládneš to?“

„Dobře víš, co ti odpovím,“ odtušila Svatava a sáhla do toulce.

Dunění rozechvívající půdu na stráních se rychle blížilo. A s každým ohybem klikaté stezky, kterým cválající kopyta projela, bylo zřetelnější a zlověstnější. Svatava se snažila poslechnout družku a zahnat malomyslné pocity. Na tohle přece čekaly celou noc! Věděly, že k útoku dojde. A věděly, co mají dělat. To musel způsobit ten stín, že se jich náhle zmocnila nejistota, sklíčenost a nutkání dát se na ústup.

Vlasta vrhla pohled na protější svah. V porostu se pohnuly dva štíhlé stíny. Velekněžka se na okamžik pozvedla z úkrytu a pokynula jim, ať se připraví. Mlada a Šárka přikývly a nachystaly si luky. Svatava se zhluboka nadechla – mezi žebry ji píchlo, ale díky léčivému obkladu, kterým jí hrudník ovázala Kazi, už bolest nebyla tak intenzivní jako včera – a taky zahákla tři prsty za tětivu. Teď záleželo jen na nich – a na tuctu střelců z Libušína, kteří číhali na svazích kolem – kolik jezdců se dostane až k zátarasu. Vzhledem k tomu, že obránci smrkové hradby teď měli co dělat s docela jiným nepřítelem, musí oslabit jízdní útok víc, než se od nich původně čekalo.

Jednolitě dunění se změnilo ve zřetelný rachot několika tuctů kopyt.

Pak zpoza ohybu soutěsky zhruba půl honu od číhajících rusalek vyjeli jezdci. Jakmile zahlédli zásek, zpomalili, ale nezastavili. Překážka je nepřekvapila – dobře věděli, že je cesta přehrazená. Přesto klusali dál, shrbení za pozvednutými štíty. Ostražitými pohledy prohmátávali okolní srázy a pátrali po pohybu v houštích, po vyčnívající špičce luku či hrotu oštěpu.

„Není jich trochu málo?“ zasyčela Svatava, když napočítala jen něco kolem dvaceti mužů.

„To je jenom předvoj,“ špitla Vlasta. „Jen návnada, která nás má přinutit k předčasnému útoku, odhalit naše pozice, vylákat z úkrytů. Hlavní skupina zůstala mimo dohled někde za ohybem. Pěkně v závětrí počká, co se začne dít... a až pak udeří plnou silou.“

„Co uděláme?“

„Teď to chce chladnou hlavu,“ sykla Vlasta a napůl povolila tětivu. „Necháme předvoj projet. Uvidíme, jak se s ním ti vzadu vypořádají.“

„Nevypadají jako Zličané,“ přimhouřila Svatava oči.

„Ani nejsou. Hordag poslal napřed své české spojence. Přece neobětuje nejlepší muže.“

„Možná spoléhá na to, že na Čechy střílet nebudeme...“

„Pokud ano, tak se šeredně plete,“ vycenila Vlasta zuby. „Ti prašiví zrádci pozabíjeli nejlepší české družiníky v Prahu. Nezaslouží si ani tolik slitování jako mrchožrouti ze Zliče.“

Cesta byla úzká, jezdci jeli po dvou, nanejvýš po třech vedle sebe. První dvojice se rychle blížila k skrytým stanovištím rusalek. Náhle družiníci přitáhli uzdy a zastavili. Vlasta ztuhla.

„Ti do pasti nevlezou,“ zašeptala Svatava. „Nedají se kvůli Zličanům prošpikovat šípy.“

„Vidím. Připrav se, sestro. Přece jen si na ně zastřílíme.“

Vůdce, patrně jeden z českých vladyků, kteří se přidali k Veliborovi, dal zbytku družiny rázný pokyn. Muži začali sesedat z koní.

„Do prdele,“ ulevila si Vlasta a už si ani nedávala pozor na sílu hlasu. Zprudka se narovнала a natáhla tětivu se šípem k pravému koutku úst.

„Ted'!“ zaječela.

Rusalky se rázně vynořily z úkrytů. Tětivy zadrnčely. Čtyři šípy zasáhly čelo průvodu. Dva muži se s křikem zřítili na stezku. Jednoho z koní zasáhl šíp do svalnatého plece. Zvíře zařičelo a vyrazilo cvalem nazdařbůh k zátarasu.

„Kryjte se!“ zařval vůdce českých zrádců a s vysoko pozvednutým štítem se rozběhl k lesu na úpatí.

Z porostu mezi stanovištěm rusalek a zásekem se zvedli střelci z Libušína a obrátili luky na východ. Stříleli na větší vzdálenost, než bylo v plánu, ale rychle se přizpůsobili situaci. Jejich šípy letěly v nepravidelném roji k houfu zmatených, spěšně sesedajících jezdců.

V tom okamžiku však dal opět o sobě vědět mohutný stín blokující soutěsku. Máchl přízračnými křídly a zazmítal se jako ve smrtelných křečích. Mezi svahy se zatočil vítr. Šípy strhl vzdušný vír a většina z nich neškodně popadala na cestu a do houští na úpatí svahů. Několik Čechů už obracelo koně s úmyslem dát se na útěk, ale když viděli, že je opravdu chrání kouzla, jak jim zličský kníže slíbil, sklouzli ze sedel a se štíty, oštěpy a sekerami v rukou vyrazili za svými vůdci do lesa na stráních. Jejich pokřikování, ještě před chvilkou splašené a zmatené, se najednou slilo do odhodlaného pokřiku.

„Dostali za úkol vystrnadit nás z úkrytů!“ křikla Vlasta, vytahujíc z toulce už třetí šíp. Přivolala Děvanu, a než střelu vyslala dolů po úbočí, opatřila ji zaklínadlem. Stín okřídleného vlka sebou zmítal nad

cestou ve snaze překazit jim střelbu, ale hrot Vlastina šípu stříbřitě zazářil, proletěl vzdušnými víry a proklál hrdlo jednoho z útočníků.

„Zpátky k valu!“ zakřičela velekněžka.

Lučištníci z Libušína poslechli a rychle se dali na ústup. Pomaleji couvající rusalky je kryly neustávající střelbou, přestože většinu šípů odfoukl nepřírozený vítr, a těch pár, které se jím prodraly, skončilo ve štítech útočníků.

Zrádcové se prodírali houštinami nahoru k pozicím střelců. Přímý střet byl neodvratný.

#

Kazi viděla, že se bitva vůbec nevyvíjí dobře. Nepřátelé útočili na svahy a postupně vyháněli střelce z úkrytů jako lovečtí psi sluky z hnízd. Vířící šero, z něhož chvílemi vyletovala obludná křídla a chňapala obrovská vlčí tlama, znesnadňovalo, ba znemožňovalo střelbu z luků. Bylo na čase tomu učinit přítrž.

„Sestro!“ zacloumala Kazi Tetou, bezvládně svalenou na kmeni u jejích nohou. „Prober se, prosím! Soustřed' vůli, rozdmýchej zbytky vnitřního ohně. Potřebuju tě!“

Teta vzhlédla, oči vytřeštěné. Kazi musela výzvu zopakovat, aby přinutila sestru setřást ten nepřítomný pohled a trhaně přikývnout. Teta se chopila podávané ruky a zvedla se na nohy. Kněžny se společně zadívaly vstříc nepřátelskému stínu. Vítr jim cuchal vlasy a vhaněl slzy do očí. Společně se chopily amuletů, strhly si je z krků a pozvedly je v široce rozpažených rukou.

*Na zlé kouzlo boží moc,
přijď, Svarogu, na pomoc...*

#

Bivoj věděl, že nemá času nazbyt, ale bylo tady něco, co musel dotáhnout do konce. Sklonil pohled k Sekáčovi. Kanec, přestože měl polovinu těla rozdrčenou na smradlavou břečku, pořád ohavně

mlaskal tlamou a křečovitě škubal předníma nohama. Ďábelské světlo v jeho očích stále doutnalo jako uhlíky v silném průvanu.

„Smradlavé prase!“ zavrčel Strošovec, zabodl oslizlý hrot oštěpu do země a vyšklubl zpoza opasku Dobromyslu. „Ta palice ti přirostla opravdu pevně. Ale já ti ji zase urazím a postarám se, aby to tak zůstalo!“

Sekáč, jako by rozuměl tomu nenávistnému slibu, přešel z chroptění do hlasitého, uší rvoucího kvičení. V jeho hlase se mísila zuřivost se zoufalstvím. Jediný sluch, kterému ten zvuk lahodil, byl Bivojův. Vladyka se vyhnul škubajícímu se rypáku, popadl šířčinu obouruč, rozkročil se a začal rubat.

Sekáč strašlivě zaryčel a zasmítal sebou ještě zběsileji. Val se otřásl. Bivoj na to však nedbal. Sekal jako smyslů zbavený a bylo mu jedno, že mu sliz ze zvětšující se rány cáká po celém oblečení i do obličeje.

Zanedlouho běsův hlas zmlkl a nechal naplno zaznít zaklínání sester nahoře na zátarasu.

*...i ty, Živo vznešená,
Strigo vichrem nesená...*

#

„To jsou ty děvky!“ vyprskla Ašiga nenávistně, když ze záseku vzlétl čirý větrný vír a udeřil na stínového Simurga. Hordag, tyčící se v sedle po jejím boku, sebou nepatrně škubl a šero v soutěsce viditelně zesláblo. „Sekáč je měl vyřídit! Ale na tu chodící hromadu červů nikdy nebyl spoleh. Rychle, bratře! Musíme podniknout hlavní útok, než tě ty dvě coury oslabí!“

Hordag vytřeštěnýma dravčíma očima zíral na vzdálený zátaras. Ruce měl rozpažené a plášť z černého peří kolem něj vlál, jako by chtěl vzlétnout a vynést svého pána nad strmá úbočí.

„Bratře! Teď je ten pravý čas! Rozmázneme je jako šváby!“

Hordagova duše se vrátila do těla. Pokynul svému pobočníkovi. „Trubte do útoku! Udeřte na tu českou chamrad' vší silou. Pobijte je

do posledního muže. A do poslední ženské a posledního děcka! Kupředu! Ve jménu Simurga!“

Míšenec po jeho boku zadul do velkého zatočeného rohu.

Netrpělivi Zličané sborově vykřikli a vrazili ostruhy do koňských slabin.

#

Rusalky a střelci z Libušína ustupovali k valu. Nepřátelé deroucí se nahoru po úbočích se je pokoušeli dostihnout, ale často museli zastavovat a krýt se před šípy či kameny dopadajícími z vyšších poloh srázu.

Couvající Mladě se navzdory větru, který cloumal lesem na stráni, podařilo zasáhnout jednoho z nepřátel doprostřed hrudi. S hrotem šípu v srdci se skutálel zpátky na stezku. Mlada vykřikla divokou radostí, znovu sáhla do toulce a udělala další krok zpátky. Její vítězoslavný pokřik se však náhle zlomil. Šlápla na vyčnívající kořen starého smrku, noha jí uklouzla a vzápětí už se rusalka řítila dolů srázem jako utržený kámen.

„Sestro!“ vykřikla Šárka zoufale.

Mlada se zastavila o jeden z kmenů jen pár loktů nade dnem soutěsky. Naštěstí to nebyl příliš silný náraz – její kosti to vydržely. Ale zatímco se snažila popadnout dech, smrkovým mlázím jen několik kroků od ní se náhle prodral jeden z budečských družiníků. V ruce svíral kyj, jehož hrbolatá hlavice už byla potřísněna krví – zřejmě některého z libušínských lučištníků. Mlada vytřeštila oči, nadzvedla se, napřáhla proti muži ruku svírající luk a sáhla přes rameno do toulce.

Byl prázdný. Zděšeně se ohlédla a zjistila, že zbylé šípy se během pádu rozsypaly po svahu. Pouze jeden ležel na dosah. Natáhla se po něm. Budečan poznal, že si musí pospíšet. S funěním přiběhl blíž a rozmáchl se kyjem.

Nahoře na srázu zadrnčela tětiva. Svištící střela těsně minula spodní okraj mužova štítu a skrz naskrz mu probodla stehno. Družiník zařval a zřít se na levý bok. Kyj však nepustil, nadzvedl se

na lokti zachyceném v řemení štítu a znovu se masivní zbraní rozmáchl.

Jenže v tom okamžiku už Mlada nahmatala upadlý šíp. Pevně ho sevřela v dlani, bleskově se zvedla do sedu a s výkřikem vrazila hrot do Budečanových otevřených úst. Muž vydal dávivý zvuk a poplival jí ruku krví. Pustila šíp, sáhla k opasku, vytrhla z kožené pochvy nůž, sekla ostrím do opět se zvedající ruky s kyjem a pak vrazila čepel do mužova hrdla. Rázné škubnutí mu otevřelo krční tepnu, takže když k Mladě napůl seběhla, napůl sklouzla Šárka, přivítala ji družka s obličejem strašidelně zacákaným krví.

„Tys to říkala,“ chechtala se Mlada nepřičetně, když se Šárčinou pomocí vstala. „Slíbila jsi, že mě zachráníš...“

„Pryč odsud!“ ohlédla se Šárka.

Soutěskou letěl řev útočného rohu. Ze zatačky se vyřítili dosud neviditelní Zličané a cvalem se hnali k záseku. Ječeli jako zplozenci temných sil z nejhlubšího podsvětí a mávali zbraněmi dychtícími po čerstvé krvi. Šárka postrčila Mladu nahoru do svahu a vložila do luku další šíp. Pohyb v porostu přitáhl planoucí pohled jednoho z mužů v čele útoku. Rozdivočený Zličan strhl koně k úpatí a vzápětí proti srázu. S hlavou skloněnou před nízkými větvemi vjel mezi stromy. Když v lesním šeru zahlédl dvojici rusovlasých divoženek, štěkavě se zasmál a rozmáchl se dlouhou šavlí.

V tom okamžiku se mu však smích zadrhl v krku a muž se přes koňský zadek skácel ze sedla. Šárka, jejíž šíp byl žlábkem na konci pořád nasunutý na tětívě, se překvapeně ohlédla. Mlada sklonila ještě tiše zvonící luk. Střela, kterou teprve před chvilkou sebrala ze země, jedna z těch vysypaných, měla tolik razance, že pronikla i pancířem z kůže pobité bronzovými plíškami a našla si Zličanovo srdce. Jeho kůň zaržál, prudce odbočil zpátky k úpatí a vyjel na stezku, kde se zamíchal do proudu jezdců cválajících k zátarasu.

„Nejsi jediná, kdo umí držet slovo,“ vycenila Mlada zuby.

Šárka se syčivě zachechtala.

Vzápětí už rusalky bok po boku běžely lesem na stráni k valu.

#

Nad vrcholkem zátarasu zasvištěly první zličské šípy. V čele útoku cválali avarští míšenci, které jejich otcové naučili střílet za jízdy, přímo ze sedla. Kazi a Teta byly nuceny opět přerušit zaklínání, skrčit se a spěšně opustit vrchol valu. Okamžitě je vystřídali obránci čekající právě na tuto chvíli. Muži se chopili luků a oštěpů. Ženy pozvedly štíty a vytvořily z nich podél horního kmene téměř jednolitou předprseň. Chlapci roztočili kožené praky nabitě pečlivě vybranými kameny s ostrými hranami.

Řvoucí Zličané ještě ani nedorazili k valu a už je zasypala smršť střel všech druhů a velikostí. Padali z koní nebo i s nimi a naplňovali úzký prostor před valem šíleným zmatkem. Jeden z jezdců se odvážně, ale nemoudře – ostatně tyto dvě vlastnosti často kráčely ruku v ruce – pokusil na koni vyjet nahoru na zátaras. Nechtěně tím ušetřil obráncům práci. Okovaná kopyta podklouzla na kmenech, nohy koně se sesmýkly mezi ně a váha padajícího zvířete se už postarala o to, že kosti praskly jako suché větve. Nešťastné zvíře příšerně zařičelo. Jezdec se zřítíl na ostrý pahýl jedné z větví, které záměrně trčely z čelní strany valu a vítaly nepřátele zahrocenými konci. Napíchl se na něj břichem tak prudce, že mu špička vyjela ze zad. Všechno kolem pokropila krev.

Zličané pochopili, že takhle to nepůjde. V tlačenci před zásekem začali seskakovat z koní a pak se štíty nad hlavami lezli nahoru. Jiní zůstali v sedlech a pokoušeli se vyjet na srázy po stranách valu a kolem pařezů poražených smrků se dostat na druhou stranu. Byli však nemile překvapeni krupobitím šípů, které se na ně náhle sesypalo z lesa na stráních. To se vrátili ustupující střelci. Lučištníci včetně čtyř rusalek seběhli z úbočí na zásek, odvážně pobíhali po kmenech na vrcholku hromady a stříleli jeden šíp za druhým do nahoru šplhajících pěšáků i dalších příjíždějících jezdců.

„Utečte, vy dvě!“ křikla Vlasta a seskočila za kmen, kde se krčily Krokovy dcery. „Stáhněte se do bezpečí!“

„Ne,“ pohodila Kazi vzdorovitě kaštanovou hřívou a sáhla po oštěpu, který vypadl z ruky muže zasaženého zličským šípem. „Budu bojovat...“

„Nebud' hloupá!“ okřikla ji rusalka neuctivě. „Za chvíli tady bude spousta raněných. Kdo je pak ošetří? Zmiz odsud a nech ty neřády na nás!“

Kazi zachytila Vlastin naléhavý, planoucí pohled a bylo to, jako by dostala políček. Přikývla. Velekněžka měla pravdu. Bude užitečnější v týlu. Popadla dočista zmatenou a nemohoucí Tetu a táhla ji pryč z místa nejlítějšího boje. Jak po zadku klouzaly po kmenech dolů na stezku, najednou se přímo před jejich obličejí rozštěbila strašlivá, černými štětinami lemovaná tlama s nahoru čnicími zakrvavenými kly. Obě zaječely hrůzou. Až pak si všimly, že rozevřeným chřtánem prosvítá denní světlo a hlava postrádá zbytek těla.

„Co takhle nějaké kouzlo, které z té mršiny vyžene zlého ducha?“ zachechtal se na Kazi Bivoj, který Sekáčovu useknutou hlavu nesl za jedno ze štětinatých uší. V druhé ruce svíral sekeru zacákanou hnilobným slizem. Hlava ještě žila, cukala sebou, koulela očima, mlaskala hubou a frkala rypákem.

Strošovec nečekal na odpověď a vyběhl na zátaras, k rusalkám, které tam stály bok po boku a častovaly útočníky jedním dobře mířeným šípem za druhým. I ony zhnuseně ucukly, když Bivoj pozvedl děsivou trofej, v níž pořád doutnal černými kouzly probuzený život.

„Nevyhládlo vám?!“ zařval vладыka na dorážející Zličany. Jeho hlas měl takovou průraznost, že se k němu zvedly pohledy všech mužů před zátarasem i těch, kteří už šplhali nahoru. „Co takhle kousek vepřového? Tady je jedno pěkně uleželé sousto! Nechte si chutnat, vy pytle hoven!“

S tou kletbou se rozmáchl a mrštil hlavou daleko do soutěsky. Bohové vědí, jestli to udělal úmyslně, nebo šlo o náhodu, ale Sekáčova štětinatá palice zasáhla jednoho z jezdců, a to s takovou razancí, že se muž s výkřikem zřítíl ze sedla. Kančí morda se skutálela mezi Zličany a ti od ní zděšeně uskakovali.

Hned se ale vzpamatovali, sborově zavyli a poslali Strošovci odpověď. Hřeben zátarasu zasypal lijavec šípů. Jenomže to už se Bivoj krčil za silným kmenem a hlavu a trup si kryl širokým štítem. Zatímco do valu jako zobáky vzteklých datlů klovaly hroty šípů,

Strošovec zachytil pohled Vlasty, dřepící vedle něj a držící hlavu vraženou mezi ramena. Rusalka pozvedla obočí, jako by se ptala, co ten nadutý projev měl znamenat.

„Měl jsem dojem, že ta bitva nemá říz,“ vycenil na ni zuby.

Krupobití šípů ustalo a namísto drnčení tětív a klepání hrotů opět zazněl válečný pokřik mužů šplhajících na zátaras.

„Jen račte!“ odplivl si Bivoj a bleskově se narovnal. Jednoho Zličana lezoucího přes vrchní kmen srazil štítem – tím zároveň zbavil kruh zabodaných šípů – a druhému zasadil úder sekerou. Krev vystříkla přes půl sáhu vysoko a útočník se s rozpolcenou lebkou skácel na své druhy. Zličané strašlivě zařvali a bitva se rozhořela novou silou. Bivoj, rusalky i stateční lidé z Libušína bojovali s nasazením všech sil. Vzduchem létaly šípy, oštěpy i dobře mířené kameny. Bivoj viděl, jak hranatá střela z praku onoho chlapce, kterému Sekáč pochroumal ruku, zasáhla jednoho Zličana přímo do obličeje a ve spršce krve ho srazila ze sedla. Strošovec se divoce zasmál a přispěl ke ztrátám na straně soupeřů další uťatou hlavou. Dobromysla se dychtivě krmila člověčinou.

Chvíli to vypadalo, že se můžou ubránit. Jenže pak přízrak nad bojištěm očividně zesílil, narostl a ztemněl, takže šero v soutěsce ještě zhoustlo – téměř jako by pahorkatinu zahalil předčasný soumrak. Bivoj se podíval lépe a za zády dorážejících Zličanů spatřil jezdce, z něhož to stínové kouzlo vzlínalo. Hordag přijížděl, plášť z peří doširoka rozprostřený, oči planoucí v děsivě potemnělé tváři. Rusalky jej spatřily také a pokusily se ho zasáhnout, ale jejich šípy pohrdavě srazila k zemi magická síla, která vířila kolem knížete, a nutila dokonce i jeho vlastní muže, aby se mu klidili z cesty.

Hordag dojel až k úpatí zátarasu. Tam najednou vysunul nohy ze třmenů, hbitě se vyšvihl chodidly na sedlo a vzápětí se odrazil v nevídaně mrštném skoku, který se proměnil v let na vlajících křídlech z havraního pláště. Bivoj vytřeštil oči a duchapřítomně proti němu pozvedl štít.

Tím už ale ničeho nedosáhl. Hordag vrazil patami do dubového kruhu a oba soupeři se za hlasitého klení, hekání a praskání smrkových větví v jednom chumlu skutáleli z valu. Jejich pád zastavila až stezka na dně soutěsky.

Obránci záseku zděšením oněměli. Naopak ze zličských hrdel se vydral triumfální pokřik. Jejich houfy už byly sice notně prořídle, ale zbývající hrdlořezové se s novou vervou vrhli na unavené, potlučené a z mnoha ran krvácející obránce valu. A rusalkám a lukostřelcům z Libušína už docházely šípy.

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

Duše čarodějky

Ostrá bolest v levé ruce vyhnala z Bivojova hrdla chraplavou kletbu – napadlo ho, že řemeny na vnitřní straně štítu, pořád nasazeného na předloktí, mu při pádu zpřerážely kosti. Když se ale nadzvedl a zkusil rukou pohnout, šlo to. Nebyla zlomená, jen pohmožděná.

Popadl dech a vycenil zuby na rovněž vrávoravě vstávajícího Hordaga.

„Co to mělo znamenat, míšenče? To byl nějaký kousek, kterému tě naučil tvůj tatík? Nevěděl jsem, že byl šaškem na kaganově dvoře a bavil ho takovým skotačením. Co ještě uměl? Dokázal si třeba hodit nohy za hlavu a olíznout vlastní koule?“

„Můj otec,“ odvětil Hordag a tón jeho hlasu, zlověstný výraz v obličeji a stín Simurga, který na okamžik zmizel, ale teď opět rozepjal křídla za jeho zády, nasvědčovaly tomu, že Bivojova slova ťala do živého, „byl vznešeným kapkanem, nejlepším z avarských vojevůdců. A ty budeš trpce litovat, že sis o něj otěl svou nevyhmáchanou hubu.“

„Opravdu?“ posmíval se mu Strošovec, přestože byl v této chvíli beze zbraně – Dobromysla mu v pádu vyletěla z prstů a konec jejího topůrka teď čouhal ze škvíry mezi dvěma kmeny valu.

„Věř mi,“ zavrčel zličský kníže a z pochvy u boku tasil zakřivený meč. Sevřel rukojeť v obou dlaních a bez otálení vykročil proti soupeři. Bivoj uskočil a popoběhl stranou, jako by náhle dostal strach a chtěl se vyhnout střetu. Ve skutečnosti jenom potřeboval zbraň. U úpatí valu byl do země pořád zabodnut jeho těžký lovecký oštěp, který tam nechal, když se chystal useknout rozmačkanému Sekáčovi hlavu. Sáhl po ratišti.

Hordag vykřikl – spíše to bylo krkavčí zakrákání než lidský hlas – rozběhl se a skočil. Jeho černý plášť se rozprostřel a okřídlený vlk, stvořený snad ze šera samotného záhrobí, máchl perutěmi.

Bivoj vytrhl oštěp ze země, ukročil pravou nohou, bleskurychle se rozmáchl a hodil. Zdálo se, že na tu vzdálenost nemůže minout.

Jenomže Zličan se ve skoku, proměněném v krátký let, hbitě natočil bokem. Oštěp mu neškodně přelétl pod pravou paží, utrl několik per z pláště a dopadl na stezku.

Hordag doskočil a švihl mečem. Bivoj v poslední chvíli ucouvl a pozvedl štít. Ruka pořád bolela, ale jinak poslouchala.

Avarská čepel zasadila drtivý úder. Stranou odlétlo několik nýtů i s kusem obvodového kování a dubový kruh až ke středové puklici rozřala široká prasklina. Strošovec se zapotácel. Hordag toho využil, zhoupl se a ťal vodorovně, těsně pod okrajem vysoko pozvednutého štítu. Chtěl hromotlukovi otevřít břicho a pokochat se pohledem na jeho vyhrzlé vnitřnosti. Ostří ale zasáhlo Bivojův opasek.

To, co se v tom okamžiku stalo, nečekal ani jeden ze soupeřů. Zablesklo se, meč zařinčel a zajiskřil jako při úderu do kamene. Oděvy, vlasy a vousy obou mužů zacloumal poryv nadpřirozené síly. Bivoj sice nezraněný, ale otřesený upadl na zadek a na levý bok. Nezhojená jizva na jeho obličejí vyronila několik krvavých slz. Hordag se odpotácel stranou. Potřásal hlavou jako kočka, které se mezi zuby zachytil úlomek kuřecí kosti. Simurgův stín, který ho obklopoval, na okamžik vybledl, téměř se rozplynul v ovzduší opět prozářeném sluncem. Kníže si musel dlaní promnout oči, aby zbavil zrak tančících černých skvrn. Jakž takž se vzpamatoval, pozvedl meč

– na jehož ostří se objevil výrazný, hluboký zub – a sklonil pohled zpátky ke Strošovci. Bivoj hrubě klel. Štít mu uvázl pod levým bokem a loktem. Snažil se obrátit na druhou stranu a pozvednout ho, ale poznal, že to nestihne včas. Přízračný vlk po něm chňapl nehmotnými, přesto však ledovými a sílu z těla vytrhávajícími tesáky. Zakřivená čepel se začala zvedat...

„Hordagu!“ zavřískal znenadání známý ženský hlas a za míšencem vyšlehlo ohnivé světlo – bylo tak prudké, že se Zličan před Bivojovým zrakem na okamžik proměnil v černou siluetu.

To křičela Kazi. Plameny s hučením vyletěly z ohniště, u něhož Krokovy dcery opět s plným nasazením zaklínaly a už nějakou chvíli se úporně snažily rozdmýchat dostatečnou sílu na souboj se Simurgem.

Hordag se otočil. Jeho záštiplné oči opětovaly planoucí pohledy Krokových dcer.

*Na zlé kouzlo boží moc,
přijď, Svarogu, na pomoc...*

A Svarog vzývání vyhověl. Plamenné jazyky z ohniště zavířily a šlehly jako karabáč spletený z ohnivého světla. Hordag na poslední chvíli odvrátil obličej. Zato Simurga zasáhlo prásknutí plamenného biče naplno a doslova useklo vlčí hlavu od zbytku přízračného těla. Skučení přízraku splynulo s Hordagovým řevem. Kníže klel jako pominutý a potácel se na nejistých nohou. Před dalšími ohnivými výpady byl nucen krýt si obličej cípem pláště z vraních per. Stín okřídleného vlka se rozpadl na cáry a zoufalé vytí rychle sláblo, jako by chřtán, z něhož se dralo, sevřela nelítostná popravčí smyčka.

Hordag se sesul na kolena a ruka s mečem klesla k zemi, jako by zbraň pro ni byla náhle příliš těžká.

Bivoj mezitím přiskočil k valu, sáhl mezi kmeny a vytáhl z mezery Dobromyslu. Než se však otočil ke klečícímu, jakoby na poslední úder čekajícímu Zličanovi, pohled mu na okamžik zaletěl k vrcholku záseku.

Obrana byla prolomena. Přes zátaras se už sáпали Zličané, povzbuzení prudkým výpadem svého vojevůdce. Obránci valu – moc

jich už nezůstalo – byli nuceni dát se na ústup. Rusalky už vystřílely všechny šípy – ty vlastní i ty nepřátelské, které vytrhaly ze štítů a kmenů, za nimiž se kryly. Teď už bojovaly jen noži a oštěpy, a s těmi jim to zdaleka nešlo jako s luky.

Zdálo se, že jsou ztraceni.

#

Hordag, pořád bičovaný Svarogovou mocí z ohniště, se snažil vzpamatovat a vstát. Nedokázal však ani pozvednout meč – zbraň jako by měla váhu celé hory. Syčivě zaklel a krví podlitýma očima se ohlédl po Bivojovi.

A vytřeštil bulvy. Strošovec se už řítíl na něj a obouruč se rozháněl širočinou. Očividně si nedělal starosti s tím, že útočí zákeřně, napůl zezadu. Všichni byli ve smrtelném nebezpečí, a tak nebyl čas zabývat se otázkami cti.

Hordag byl k doskakujícímu Strošovci natočen levým bokem a jeho meč byl stále jakoby přilepený k zemi. Vypadalo to, že nemá naději úder jakkoli odvrátit či se mu vyhnout. V zoufalém obranném gestu pozvedl levačku. Napjal svaly a pevně sevřel pěst, jako by doufal, že tím promění paži v kus kalené oceli.

Sekera ho zasáhla do lokte. Ohavně praskl drcený kloub. Kolem se rozprskla krev. Hordag se skácel k zemi a zařval. Tak strašlivě, až Bivojovi zalehlo v uších a zatrnulo v zubech. Zapotácel se, jako by i on právě utrpěl ochromující zranění. Pokusil se zasadit druhý, smrtící úder, ale vtom ho z opačné strany udeřil ohlušující výkřik, útočící přímo na duši a drtící mysl.

„Bratře!!!“

Překvapeně se ohlédl.

#

I Kazi a Teta, pořád urputně zaklínající, se zaskočeně otočily. Na úbočí za nimi, na pařezu jednoho z poražených smrků, se jako přerostlý mrchožrout krčila Ašiga. Dočista na ni zapomněly. A teď

byla najednou tady, strašlivý rozcuchaný démon provázený vraním stínem své bující magické moci.

Ašiga opět něco zaječela a mrštně se odrazila od pařezu. Přeletěla nad úpatím srázu, podobně jako její bratr částečně nadnášena přízračnými perutěmi, a jako lovící dravec se snesla na Krokovy dcery.

„Čubko!“ vykřikla Kazi.

Ašiga dopadla přímo na ni. Čarodějky ve víru rozcuchaných vlasů, drápajících nehtů a šíleného záštiplného křiku přeletěly nad ohništěm a skutálely se na stezku. I Teta byla nárazem odmrštěna stranou, upadla a zůstala nehybně ležet.

Svarogovo kouzlo bylo zlomeno. Plamenné jazyky zkrotly, téměř pohasly.

Hordag rázně zvedl hlavu.

#

„Kazi!“ vykřikl Bivoj, ale než se jí stihl rozběhnout na pomoc, koutkem oka zachytil rychlý pohyb. Hbitě se otočil zpátky k Hordagovi. Míšenci, konečně vysvobozenému zpod náporu Svarogových kouzel, se zprudka vrátila síla. Jako bolestí rozběsněná šelma se vztyčil a ve výbuchu zuřivé pomstychtivosti máchl mečem.

Bivoj jen s nesmírným štěstím odrazil útočící čepel ostrím Dobromysly. Měl dojem, že se jeho zbraň střetla s kladivem samotného Svaroga, nebeského kováře – zajiskřilo to a ohlušující řinčení muselo být slyšet až k rozeklaným špičkám skalisek nad soutěskou. Zapotácel se a sekera mu téměř vyklouzla z brnicích prstů. Naštěstí zrovna v tom okamžiku seskočili z valu poslední dva přeživší Zarubané. Svatoslavovi a jeho o polovinu mladšímu pobočníkovi stačil jediný pohled, aby poznali, že jejich soused ze Strošovic je v nesnázích.

„Zachraň kněžny, Běsobijče!“ vykřikl Svatoslav a ohnal se po Hordagovi kyjem, ulepeným krví a mozky. „Dostaň je odsud!“

Bivoj ucouvl a bleskurychle kolem sebe zakroužil pohledem. Na valu rusalky a hrstka přeživších mužů a žen z Libušína urputně, ale už z posledních sil vzdorovali zhruba tuctu Zličanů. Zdálo se, že

jejich snaha je marná – nepřátelé už je nesmlouvavě vytlačovali dolů ze zátarasu. Dva z nich už dokonce seskočili z nejnižšího kmene a rozběhli se na pomoc svému vůdci. Tím však zároveň zkřížili cestu Bivojovi.

Silák vykřikl, zatočil Dobromyslou a vrhl se na ně. Zličská krev vystříkla.

#

Teta zasténala a nadzvedla se na lokti. Promnula si obličej, setřásla mrákoty a vytřeštila oči na výjev na opačné straně slábnoucího ohniště.

Ašiga klečela na Kazi a tiskla ji lopatkami k zemi. Duch obrovské vrány, který ji obklopoval, nehmotným zobákem kloval do Kaziny hlavy a obličejů a vyškubával z ní poslední zbytky magické síly jako jestřáb vnitřnosti z ulovené myši.

Teta sebrala zbytky sil, vrávoravě se zvedla, vytáhla z ohniště hořící klacek a zahнала se jím po míšence.

„Jdi od ní, mrcho!“

Ašiga k ní ptačím pohybem natočila tvář a blýskla dravčíma očima. Tetino dopadající zápěstí uvázlo v její pohotově pozvednuté ruce jako v železných kleštích. Míšenska jí šikovně vykroutila dýmající poleno z prstů, a než se Teta nadála, praštila ji s ním z boku do hlavy. Kolem se rozprskly kouřící úlomky, zasyčely škvířící se vlasy. Teta vyjekla a s bolestným skučením se odkutálela stranou.

To všechno však Kazi poskytlo dostatek času, aby soustředila všechnu svou vůli a zbylou sílu, sáhla k opasku a vyšklubla z pochvy u boku nůž. Ašiga zaslechla zvuk obnažovaného kovu a obrátila k vědmě ležící pod sebou zaskočený pohled.

Vzápětí se jí špičatá, oboustranně broušená čepel zabodla z boku těsně pod spodní žebro a nelítostně pronikla nahoru, do hrudního koše. Ašiga nevykřikla – jen sípavě zalapala po dechu. Kazi se jí vztekla, zlomyslně zašklebila do vytřeštěných očí a otočila čepelí v ráně. Obě zalila krev.

V tom okamžiku však Ašiga popadla dech, strašlivě zařvala a do údů se jí vlila síla, jakou je lidská bytost v sobě schopna rozdmýchat

jen tváří v tvář smrti. Sevřela v pařátech Kazino hrdlo, zamávala stínovými křídly a šedivý zoban se zakousl hluboko do vědmína čela. Kazi zachrčela a zoufale sebou zasmítala, ale ničeho tím nedosáhla. Avarská čarodějnice byla připravena s posledním dechem vysát sílu ze své vrahyně. Kazi vyrvala nůž z rány a hnaná pudem sebezáchovy se mocně rozmáchla a vrazila čepel až po střenku doprostřed Ašižiných prsou. Stisk na jejím hrdle však ani poté nezeslábl. Mísenka se k ní s příšerně sešklebeným obličejem naklonila a vtiskla jí na chroptící ústa dusivý polibek.

Přízračná vrána nad zápasícími čarodějkami zapleskala křídly.

#

„Sestro!“ zařval Hordag zoufale, když zaslechl Ašižin smrtelný výkřik. Dorážejících Zarubanů už měl akorát tak dost. Vzduchem se opět mihl Svatoslavův kyj. Zličský kníže hbitě uskočil, plácl o hlavu nižšího soupeře do očí cípem havraního pláště a švihl mečem. Vzápětí už byl zarubanský vладыka o dvě hlavy nižší než on. Čerstvou krví postříkaná lysina bouchla do stezky; bezhlavé tělo ještě udělalo několik vrávoravých kroků a pak se skácelo.

Mladší Zaruban zděšeně vykřikl. Zaútočil hrotem oštěpu na Zličanovo břicho, ale Hordag se bronzové špičce snadno vyhnul a uťal ji i s třetinou ratiště. Zároveň podrazil Zarubanovi nohy. Mladík upadl na obličej. Hordag otočil meč hrotem dolů, klesl na jedno koleno a vrazil čepel družiníkovi mezi lopatky, čímž ho připíchl k zemi jako hmyz.

„Ašigo!“ zavyl Zličan ještě v pokleku, vstal a vrávoravě se rozběhl k ohništi. Levačka se mu ochable houpala u boku. Krvácela však jen slabě, takže nebyla zasažena tepna.

„Uteč, Kazi!“ křičel Bivoj, který už sice nelítostně skolil jednoho ze svých soupeřů, ale druzí dva proti němu pozvedli štíty a tlačili ho zpátky k valu, marně Dobromysla poskakovala tam a zase zpátky a drtivě bušila do okovaných kruhů.

Hordag se dopotácel k ležícím vědmám. Očima přetékajícíma hrůzou zavadil o Ašižino tělo s rukojetí nože trčící z prsou. Pak obrátil pomstychtivý pohled ke Kazi. Držela se za pohmožděný krk,

lapala po dechu a vrhala kolem sebe zmatené pohledy jako člověk, který ztratil paměť a nechápe, jak se ocitl právě na tomto místě.

„Ty čubko,“ zavrčel a rozmáchl se mečem. „Tys ji zabila!“

Kazi k němu vzhledla a vyvalila oči. „Bratře! Zadrž!“ vykřikla.

Zaváhal a nechápavě naklonil hlavu. Co to...

Pak jí pohlédl do očí.

Byly to oči vrány. Oči, kterými se Ašiga obvykle rozhlížela krátce poté, co se její duše po dlouhém letu na ptačích křídlech vrátila zpátky do těla.

„To jsem já...“ zachroptěla a napřáhla k němu ruku, napůl v obranném gestu, napůl v prosbě o pomoc. Zároveň s rukou se do vzduchu zvedlo i přízračné vraní křídlo. Hordag překvapením o krok couvl.

„Sestro? Je to pravda? Ale jak... Co se to...“

„Dokázala jsem to...“ Užasle si prohlížela pozvednutou ruku a pak sklonila zrak ke zbytku těla. A k mrtvole avarské míšenky, která jí ležela křížem přes nohy. „Přenesla jsem svou duši do jiného člověka... V okamžiku své smrti... jsem vdechla duši do těla té mrchy... Do tohoto těla...“

Hordag ztuhle přikývl. Uvěřil jí. Když silou vůle potlačil vlastní tělesnou bolest a soustředil se, zřetelně poznával vědomí své sestry, pulsující v těle Česky. „Pojď,“ zapíchl meč do země a podal jí zdravou ruku. „Vstaň. Musíme to dotáhnout do konce...“

„Kněžno? U všech bohů, co se to tady děje?!“

Hordag trhnutím zvedl Ašigu, dívající se na svět Kazinýma očima, a oba se otočili za hlasem.

Stály tam Vlasta a Svatava, obě zadýchané a zbrocené krví jako párek vlčic po úspěšném lovu. Svatava svírala v dlani oštěp, pozvednutý k hodů. Vlasta se opět chopila luku a vytáhla ze země jeden ze zbloudilých zličských šípů.

„Kněžno?“ zopakovala velekněžka a natáhla tětivu se založenou střelou. „Co to má znamenat?“

Tmavovláška se ušklíbla a rychle se postavila tak, aby vlastním tělem chránila i Hordaga, opět svírajícího v dlani jílec meče.

Nechápavě přimhouřené oči obou rusalek se rozšířily děsivým poznáním.

„Jak...“ hlesla Vlasta.

„Jestli mě prošpikuješ tím oštěpem,“ varovala ji Ašiga, promlouvající ústy Kazi, „zabiješ současně i svou kněžnu. Skloňte zbraně. Obě. A jděte nám z cesty.“

Hrot šípů se mírně zachvíval, ale pořád mířil na sourozence ze Zliče.

„Snad si nemyslíte, že vás necháme odejít?“ ucedila rusalka a oči se jí opět zúžily.

„Vlasto?“ Chraplavý hlas patřil přicházejícímu Bivojovi. Z ostří Dobromysly v jeho spuštěné pravačce odkapávaly lepkavé rudé krůpěje. Rozdrtil i dva Zličany se štíty, a to vítězství náhle zvrátilo vývoj bitvy. Přesto se za ním, na úpatí valu, pořád urputně bojovalo – Šárka, Mlada a zbylí uprchlíci z Libušína měli plné ruce práce s posledními Zličany.

„U Peruna, o co tady jde?“ bručel Strošovec nechápavě. „Vlasto, proč míříš na...“

„To není Kazi, Běsobijče. Ta avarská ježibaba posedla její tělo!“

„Cože?!“

„Je to tělo tvé milé, ale mluví z něj Ašiga.“

Zmatený Bivoj přeskakoval pohledem z jednoho míšence na druhého a snažil se to nějak pochopit. „Pokud je tomu tak, potom Kazi je...“ Hlas se mu zasekl v krku.

„Ne,“ odvětila mu Ašiga. „Žije. Hluboko ve mně. Její duše se teď krčí někde v tmavém koutě a třese se strachem. Ale pořád je v tomto těle. Takže pokud chceš svou milenkou ještě někdy spatřit živou a při smyslech, na tvém místě bych zkrotila tu divoženku.“

Bivoj zachmuřeně pokýval hlavou. Vypadalo to, že už chápe, oč tady běží. „Vlasto?“ zabručel. „Skloň luk.“

„Nemůžu tě poslechnout, Běsobijče,“ zasyčela velekněžka. „Přesně takhle to bylo s Libuší, tam u jeskyně, pamatuješ? Ustoupila jsem a teď je kněžna kdovíkde, v zajetí těch sviní někde na Budči. Podruhé už se to opakovat nebude. Míšence prošpikuju šípem a Kazi chytíme a toho zlého ducha z ní vyženeme...“

„Ne, Vlasto!“ zavrčel Bivoj. „Nestřílej! Můžeš trefit Kazi...“

„Podceňuješ mé lučištnické schopnosti!“

S těmi slovy pustila tětivu.

Bivojovi se zastavilo srdce.

Tělo luku se vymrštilo. Jelení střevo vydělané v pevnou tenkou strunu šlehlo Vlastu do koženého chrániče na zápěstí. Šíp vyletěl směrem k neobvyklé dvojici.

Ašiga bleskurychle máchla rukou, která ve skutečnosti náležela Kazi. Přízračné vraní křídlo zvířilo vzduch. Poryv vychýlil zblízka vystřelený šíp jen o kousek, ale stačilo to. Hrot těsně minul hrdlo jejího bratra, stojícího hned za ní. Letky šípu mu pocuchaly černé vlasy, ale to bylo všechno.

Ašiga se zasmála. Z toho hnusného tónu v Kazině hlasu Bivoje obsypala husí kůže.

Pak stínová křídla opět prudce zamávala. Oděvy a vlasy všech kolem zacloumal nepřírozený vítr. Ve vzduchu zavířilo suché jehličí, žhavý popel z ohniště, cáry posekaných oděvů i úlomky šípů. Také Hordagův plášť sebou neklidně zacukal, vzedmul se a nad knížetem opět rozprostřel své průhledné perutě Simurg. Když jimi mávl, vítr se proměnil ve vichřici, před kterou Bivoj a rusalky museli couvnout a zakrýt si oči pozvednutými předloktími.

„Chtějí uprchnout!“ vykřikla Vlasta do hučení vichru a vytí přízraků.

Svatava to pochopila jako rozkaz. Pozvedla oštěp a s přimhouřenýma očima a divoce vlající rusou hřívou ze strany přiskočila k Hordagovi. Pokusila se ho bodnout, ale Zličan byl opět plně při síle a nenechal se zaskočit. Máchl mečem, srazil Svatavin oštěp k zemi a okamžitě sekl v protisměru, zespodu, na její trup. Čepel vyryla krvavou stopu do divoženčina boku, sklouzla po žebrech a rozťala jí ňadro. Svatava se s výkřikem skácela. Vlasta přišerně zaječela, odhodila nepotřebný luk a tasila nůž. Avšak v okamžiku, kdy se jím rozmáchla a chystala se vyrazit do útoku, její předloktí uvázlo v Bivojově pěsti.

„Nech toho, rusalko!“ houkl na ni zblízka. „Nevidíš, že to nemá cenu?!“

„Pusť mě!“ zavřískla a pokusila se mu vytrhnout. „Copak ty nechceš Kazi zachránit?!“

„Jistěže chci,“ odsekl tvrdě. „Ale ne tady a ne teď!“

Stíny Simurga a Ašižina vraního přízraku se mezitím spojily a proměnily se ve zběsile vířící a skučící proudy šera. Kasino tělo se vrhlo Hordagovi do náruče. Pevně ji k sobě přitiskl zdravou rukou a vzápětí ten mocný kroužící vichr zvedl oba ze země. Bivoj a Vlasta byli nuceni ustoupit o další krok.

Dvojice, zdánlivě nesená Hordagovým pleskajícím pláštěm, ve skutečnosti nadnášená běsnící mocí přízraků, v pevném objetí vzlétla nad zátaras. Vichr zaškubal vlasy a vousy mrtvých, pokrývajících zakrvavený val. Pak míšenci zmizeli na opačné straně záseku a hučení větru utichlo.

Bivoj běžel za nimi. Minul nechápavě zírající Šárku a Mladu, rysími skoky vyběhl na val a vyhlédl přes horní kmen, naježený šípy jako nějakými podivnými větvemi s pírkami namísto listů. Vířící šero se už trhlo, a tak si musel zastínit oči před stoupajícím sluncem. Spatřil Hordaga a Ašigu, jak nasedají na koně.

„Najdu si tě, Kazi!“ zakřičel zoufale. „Jestli mě slyšíš, tam v hloubi duše, přijedu za tebou a vysvobodím tě!“

„Tak to aby sis pospíšil, Strošovče!“ zasmála se Ašiga ústy jeho milované. „Protože dlouho v těle té děvky nezůstanu. Jakmile si najdu nové, tohle vykuchám na Simurgovu počest!“

Míšenci obrátili koně a ujížděli zpátky na východ. Připojilo se k nim několik raněných Zličanů a zrádných českých vladkyň, kteří se po celou dobu snažili krveprolití na zátarasu vyhnout.

„Jen jed'te,“ zavrčel Bivoj. „A vyprávějte soukmenovcům, jak vás tady zpráskaly ženské a děcka.“

K tomu, aby se cítil vítězoslavně, však měl zatraceně daleko.

#

Kmeny valu byly kluzké krví. Zhruba půl tuctu přeživších mužů a žen z Libušína dobíjelo Zličany a pečovalo o raněné soukmenovce. Bivoj se na okamžik zastavil u Svatoslavova bezhlavého těla a tichou modlitbou požádal Morenu, aby se dobře postarala o duši statečného vladky i ostatních padlých Zarubanů.

Víc pro ně v tuto chvíli udělat nemohl. Přistoupil k rusalkám. Vlasta, Šárka i Mlada se skláněly ke skučící a klející Svatavě a

snažily se jí zastavit krváčení. Rána po Hordagově meči sice nebyla hluboká, ale rudá z ní přesto crčela proudem.

„Jestli tomu dobře rozumím,“ vzhlédla ke Strošovci Mlada, „tak tohle všechno znamená, že si po tom únavném zabíjení vůbec neodpočineme. Rovnou skočíme do sedel a pojedeme za Hordagem do Budče, že?“

„Nevím, jak vy,“ zabručel Bivoj, zastrčil si Dobromyslu za opasek a sebral ze země pohozený oštěp a nepoškozený zličský štít, „ale já to udělám přesně tak, jak říkáš.“

„Pojedeme s tebou,“ odtušila Vlasta. Pohled však k němu nezvedla a v jejích slovech nezbyla ani stopa po nějaké přívětivosti. Ještě se vztekala, že jí Bivoj bránil v pokusu zabít Hordaga – přestože si zpětně uvědomovala, že opravdu neměla šanci cokoli změnit.

Přikývl. Chápal důvody její strohosti. „Počkám, než ošetříte sestru. Stejně je nejdříve potřeba udělat ještě něco.“

„Co?“ zeptala se Mlada.

„Ze zátarasu uděláme pohřební hranici. Pro Zličany, a hlavně pro támhleto nestvůru.“

Sekáčovo bezhlavé tělo, přestože z něj padlý smrk udělal jen změř rozdrčených kostí, rozmačkaného masa a vyhřezlých vnitřností, sebou pořád cukalo.

„Jsem zvědav,“ procedil Bivoj skrz vyceněné zuby, „jestli vstane z mrtvých, i když ho proměníme v hromádku popela a zuhelnatělých kostí.“

Neměli času nazbyt. Pustili se do práce. Stíny nepřátelských přízraků nadobro zmizely a do soutěsky opět zářilo slunce, ale než urazilo polovinu cesty k polední poloze, oblohu opět zastřela tmavá clona – tentokrát to bylo mračno kouře valící se z hořícího zátarasu.

„Přived' mé sestry zpátky,“ požádala Bivoje Teta, která se už před nějakou dobou probrala z bezvědomí. Měla ošklivě popálený bok hlavy a pravé ucho, na zrudlé skrání a části tváře jí naběhly ošklivé puchýře. Proti Strošovcovu návrhu, aby se odebrala s uprchlíky z Libušína do lesů na západě, vůbec neprotestovala. Věděla, že v tomto stavu by Bivoje a rusalky jenom zdržovala. Kromě toho i ona měla jisté léčitelské schopnosti – ačkoli Kazi se rovnat nemohla – a bylo jí

ted' potřeba při péči o raněné. Včetně Svatavy, pro kterou zhotovili prostá nosítka a upevnili je za jednoho z koní.

„To přísahám, kněžko,“ přislíbil vážně. „Pokud je nevyrvu z parátů těch prašivých zličských krkavců, ať mě Perun srazí bleskem. A ať mi Svarog rozdrť kosti kladivem, a co zbude, nechť Veles těžkými kopyty zadupe do bláta v nejvzdálenějším koutě zásvětí.“

„Nemusíš říkat nic takového,“ zavrtěla Teta hlavou. „I bez toho vím, že pro Kazi a Libuši uděláš všechno, co je v tvých silách.“

Když zachmuřený vladyka a jeho tři průvodkyně netrpělivě odjížděli soutěskou na východ, Sekáčova hlava na vrcholku planoucí hromady smrkového dřeva a zličských mrtvol se ještě pořád hýbala. Svého přemožitele vyprovázela táhlým kvičivým nářkem.

Pak ji plameny konečně umlčely nadobro, ale to už byla čtyřčlenná družina dávno z dohledu.

KAPITOLA DVACÁTÁ PÁTÁ

Začátek cesty

S Stalo se to za soumraku, když Veliborem vedené skupince zbývalo k Budči pouhých pár honů. Velekněz netrpělivě vyhlížel konec lesa, kde se stromy tísnící se k cestě konečně rozestoupí a oni vyjedou na planinu, která byla úzkou šíjí spojena s masivním hradištním ostrohem.

Namísto toho za zatáčkou náhle spatřili jezdce.

Stál uprostřed cesty, hlavu skloněnou, tmavý plášť splývající ze širokých ramenou na koňský zadek, dlouhé kopí položené křížem přes sedlo, na levé ruce oprýskaný štít. Jeho pochmurnou siluetu obklopovalo soumravné šero, a proto tak trochu splývala s temným pozadím hvozdu. Dodávalo jí to na strašidelnosti.

Baslar a další dva Zličané okamžitě sáhli po zbraních, ale Velibor je zadržel kvapně napřáhnutou velekněžskou holí.

Jezdec totiž právě zvedl hlavu a ukázal jim tvář.

„Wulfharte?“ podivil se Velibor. „U posvátného plamene, jsi to ty? Už jsem nedoufal, že jsi ještě naživu! Bohům budiž díky!“

„Neděkuj předčasně, veleknězi,“ zabručel Durynk. „Pro tebe by bylo v tuto chvíli lepší, kdybych opravdu chcipl tam v Strošovicích, stejně jako zbytek mé družiny.“

Velibor v nedobré předtuše naprázdno polkl. „Cože? Jak tomu mám rozumět?“

Baslar si vyměnil pohledy se svými druhy a pomalu začal z pochvy u sedla vytahovat šavli. Druhý muž následoval jeho příkladu, třetí nenápadně sáhl po luku.

„Nevrátil jsem se, abych ti dál sloužil,“ odvětil Wulfhart a přimhouřil oči. Kradmé pohyby Zličanů mu samozřejmě neunikly. „Naopak – jsem tu, abych vás zastavil.“

„Jakže?“ sílil ve Veliborově obličeji zmatek. „Ty se mi stavíš na odpor? Přisahal jsi přece věrnost Budči! Je to tvé poslání, tvé rodové dědictví...“

„Ne!“ štěkl Wulfhart, narovnal ramena a pozvedl kopí. „Přisahal jsem oddanost vládci kmene Čechů. A tím jsi přestal být před několika dny tam v Prahu, když Zličané překročili Divokou a stali se pány této země. Už ti nejsem nijak povinován.“

„Ale tví předkové...“

„Mí předkové to pochopí. V průběhu uplynulých dní jsem vzýval jejich duchy, úporně se k nim modlil a žádal je o radu. Ptal jsem se jich, nakolik je tohle všechno i moje vina a jak mám odčinit své selhání, neomluvitelnou slabost, díky níž jsem se nedokázal včas postavit zhoubě, pozvolna zaplavující duše ostatních na Budči. A oni ke mně promluvili. Byli to právě mí předkové, kdo mi vnukl tohle rozhodnutí.“

Veliborův obličej ztvrdl. Zkřivil rty. „Obávám se, že se mýlíš, Wulfharte. Ať už se ti zjevil kdokoli, nebyli to tví předkové. To byli čestní muži. Ty jsi jen prachobyčejný slaboch a zrádce.“

„Opravdu?“ ucedil Durynk. „Opravdu jsem to já, kdo tu trpí slabostí a nedostatkem oddanosti? Strhni si z očí ten černý závoj a pozorně se rozhlédni. Nevíš, kam tím mířím? Tak ti řeknu, co vidím já. Krokovu dceru jako otrokyni. Budeč jako hnízdo hadů odněkud zpoza východních hvozdů, ze země běsů a přízraků. Svarogův oheň udušený studeným stínem nových, cizích model. Vidím spálené vesnice a vydrancovaná hradiště...“

„Je mi ukradené, co vidíš,“ ut'al ho Velibor netrpělivě. „Zajímá mě jen jedno – co teď hodláš podniknout?“

„Co myslíš?“ zavrčel Wulfhart a sklonil pozvednuté kopí hrotem proti družině.

„Jsme na tebe tři,“ ozval se Baslar a pobídl koně. Tentokrát ho velekněz nezastavil.

„To je dobře,“ ušklíbl se bývalý velitel budečské družiny. „Konečně mi bohové dopřáli boj hodný opravdového válečníka.“

„Brzy jim za to poděkuješ osobně,“ zachechtal se Baslar a pozvedl šavli.

V tom okamžiku zazvonila třetiva. Všechno, co Baslar v uplynulých okamžicích udělal a řekl, byl jen zastírací manévr – jen trik k odpoutání pozornosti od střelce, který mezitím za jeho zády pozvedl luk a bleskurychle zamířil.

Šíp prosvištěl mezi Veliborem a Baslarem a letěl na Durynkovu hruď chráněnou kroužkovým pancířem.

Wulfhart nebyl hlupák. Takové úskoky sám své družiníky učil. Hbitě pozvedl štít. Při tom prudkém pohybu musel zatnout zuby a zadusit v sobě heknutí. Šrámy, které utrpěl ve Strošovicích – včetně mělké rány na zádech po šípu té ztracené rusalky – sice nebyly nijak hluboké ani vážné, ale přesto bolely jako d'as.

Šíp zaduněl do okovaného kruhu. Hrot se vynořil z prasklého dřeva palec od Wulfhartova předloktí.

Durynk se zuřivě zařehotal a kopl hřebce do slabin.

V tutéž chvíli pobídl koně Baslar a druhý míšenec třímající šavli.

Střetli se, ještě než se koně stačili pořádně rozběhnout. Baslar se až v poslední chvíli vyhnul hrotu kopí a málem se při tom zřítíl z koně. Prohnal se kolem Wulfharta, ale na protiúder se nezmohl – visel z koňského boku a měl co dělat, aby se vytáhl zpátky do sedla.

Wulfhart se pokusil včas obrátit hrot kopí vpravo, proti druhému útočníkovi. Nestihl to, a tak ho pouze praštil ratištěm pod pozvednutou ruku se šavlí. Muž zaklel a zřítíl se ze sedla do houští u cesty.

Lučištník přiložil k třetivě druhý šíp. Wulfhart šklubnutím za uzdu zastavil koně, šikovně přehmátl kopí, vztyčil se v třmenech, rozmáchl se a hodil.

Špičatý železný list proklál Zličana skrz naskrz. Tětiva ještě zadrnčela, ale šíp odletěl někam mezi stromy.

Velibor se zahnal po bývalém pobočnickovi chřestícím, amulety ověšeným žezlem. Durynek ho pohrdavě odrazil štítem a tím drtivým úderem zároveň srazil křičícího velekněze ze sedla. Pak rychle vyškubl zpoza opasku sekeru a obrátil koně.

Baslar se hnal zpátky. Wulfhart se mu rozjel vstříc. Střet byl prudký, výměna krátká. Šavle třískla do štítu. Pak dopadla sekera. Zasáhla míšencův obličej. Baslar se ve spršce krve a úlomků lebky sesul na stezku.

Třetí Zličan se právě soukal z pichlavého ostružiní. Wulfhart na něj bezohledně najel. Koňská hrud' srazila muže zpátky. Když se podruhé pokoušel vstát, jezdcova širočina mu rozštípla lebku.

Durynek se ohlédl krví podlitýma očima. Velibor se vzpamatoval a vrhaje přes rameno zděšené pohledy se rozběhl k lesu. V tom okamžiku se ale k němu z opačné strany přihnala rachotící kopyta. Velibor polekaně obrátil pohled za zvukem.

Libuše vytáhla chodidlo z třmenu a koplá strýce přímo do obličeje. Vyjekl a zřítíl se do kapradí u cesty.

Kněžna přitáhla klisně uzdu a nejistě pohlédla na přijíždějícího Wulfharta. Opětoval její pohled. Výraz jeho tváře byl chladný, neproniknutelný. Uvažovala, jestli má obrátit koně, kopnout ho do slabin a pokusit se mu ujet, ale pocity, které z bojovníka sálaly v temných, intenzivních vlnách, jí ten úmysl vymluvily.

Durynka teď zajímal skučící Velibor. Zastavil koně, sklouzl ze sedla, odhodil štít, došel k veleknězi, popadl ho za vlasy a vyvlekl zpátky na cestu. Tam ho přinutil zvednout se do pokleku a surovým šklubnutím pozvedl jeho zakrvácenou tvář s rozdrceným nosem ke kněžně.

„Jak s ním naložíš, kněžno?“ zavrčel.

„Já?“ podivila se.

Vzhlédl k ní. „Je to tvůj zajatec. A já s ním udělám, cokoli mi nařídíš. Přisahám při bozích svých předků, že od této chvíle udělám všechno, co mi řekneš.“

Libuše zamrkala a nadechla se, ale pak otázku, která se jí drala na jazyk, polkla. Usoudila, že v tuto chvíli není moudré se ptát ani zpochybňovat jakékoli Wulfhartovo rozhodnutí.

„Jsi soudkyně,“ řekl Durynk. „Tak sud’.“

Libuše sklonila pohled k Veliborovi. Vytřeštěnýma očima ji prosil o milost.

„Jsem tvůj strýc...“ huhlal a z nosu mu na ústa a vousy tryskala krev. „Jsme jedné krve...“

Nadechla se a nelítostně zúžila oči.

„Teď se najednou dovoláváš našeho příbuzenství? Plivu na ně, rozumíš?! To, že někdo jako ty je bratrem mého otce, vznešeného Kroka, je největší hanbou českého plemene od doby, kdy se Praotec poprvé rozhlédl z Řípu!“

Wulfhart vycenil zuby.

„Mám to tvé ostudné pouto s touhle krysou přeseknout, kněžno?“ zeptal se, dalším škubnutím za vlasy zvrátil Veliborovu hlavu na stranu a odhalil tak jeho hrdlo. Rozmáchl se širočinou. Velekněz zaječel.

„Zadrž!“ pozvedla Libuše ruku. „Nech ho žít. Přijde chvíle, kdy ti to dovolím dokončit, ale teď ještě nenastala.“

„Proč?“ zavrčel Durynk tak trochu zklamaně. „Co s ním?“

„Nevím,“ pokrčila rameny. „Ale něco mi říká, že se nám ještě může hodit.“

Wulfhart sklonil sekeru. „Doufám, že k tobě promlouvají tvé opět se probouzející jasnozřivé schopnosti.“

„Chovám v sobě stejnou naději.“

Válečník kopnutím srazil Velibora k nohám Libušina koně, otočil se a zamířil k nepříteli probodnutému kopím. Zbraň uvázla ve Zličanově břiše – muž skučel jako spráskaný pes, svíjel se v kaluži vlastní krve, a jak se pokoušel vytáhnout hrot z rány, na světlo vylezla jeho střeva.

Wulfhart s netečným obličejem popadl míšence za dlouhé černé vlasy, trochu ho nadzvedl a zešíroka se rozmáchl širočinou.

Udeřil jen jednou.

„Tohle je pro vás, otcové!“ zakřičel do lesa, pozvedl čerstvou trofej nad hlavu – nedbal na to, že mu na oděv i do tváře cáká horká

krev; možná v tom dokonce nacházel jisté uspokojení – a pak ji hodil mezi stromy. Měl dojem, že se z houští vyhrnuly stíny a nedočkavě se hlavy zmocnily. Že přijaly oběť a odpustily mu tak všechny jeho dosavadní slabosti, selhání a skutky přičící se zákonům rodové cti.

Pak náhle zasténal a klesl na kolena. Na oděvu se mu zvětšovaly tmavé skvrny. Špatně zhojené rány, utržené ve Strošovicích, se opět otevřely. Libuše seskočila z koně a rychle ho podepřela, ačkoli sama neměla sil nazbyt. A Wulfhart jí unaveně sklonil hlavu do klína.

Jako syn, choulící se ke své matce. Jako muž, který našel svou ztracenou duši. Anebo aspoň zahlédl cestu, která k ní vede.

Na hvozdy u Budče padala tma.

říjen 2007 – březen 2008

pevnost

NĚJLEPŠÍ SF&F ČASOPIS LET 2004, 2005, 2006 a 2007

LITERATURA

- fantasy & sci-fi klasy (Zeměplocha, Temná věč, Erogen, Černokněžník aj.)
- mistrovská díla (Philip K. Dick, Stephen King, Jaroslav Volný aj.)
- každý měsíc: 15 recenzí na nové tituly a 1 klasiku + knižní novinky za aktuální období
- přírodní rozhovory (Měšník, Peist, Gaiman, Dosěděl, Mostecký, Kulhánek, Procházka aj.)
- literární novinky (informace o chystaných titulech, souhrny cen apod.)
- povídky od českých i zahraničních autorů (Zamboch, MacLenn, Mostecký, Medek, Měšník, Šlecht, Rosnick, Červenák, Režek aj.)
- doplnky: teoretické články o literatuře, poradna pro začínající spisovatele, fan fiction

FILM

- recenze snímků filmu a DVD; novinky o chystaných filmech, anime, televizní seriály

HRAČSKÉ DOUPĚ

- od roku 2007 ročník Pevnosti doplní DECH DRAKA ody 16-ti stránkové příběhy (noveletické texty a RPG + nové jeskyně na DrD), dále: počítačové hry, deskové hry, karetní hry

LIVING FANTASY

- LARS, reportáže z conů, fantastická historie, magie, skutečná Středověká aj.

NEJLEPŠÍ SF&F ČASOPIS LET 2004, 2005, 2006 a 2007

EXTRA BONUS! PEVNOST S KNIŽNÍ PŘÍLOHOU ZA POUHÝCH 125 Kč!

V Edici Pevnost vydáváme knihy autorů zvučných jmen: Andres, Dosěděl, Dvořák, Mostecký, Neff, Režek, Zeměplocha aj.

fantázia

nový začiatok slovenského
časopisu o fantastike

televízia hry filmy knihy komiks lifestyle

**S novým románom
Juraja Červenáka**

Sekera z bronzu, rúno zo zlata

...nové postavy, nové prostredie, nový príbeh.

v lete 2008

Juraj Červenák

BIVOJ BĚSOBIJCE

Jazykový redaktor Jiří Popiolek.
Odpovědný redaktor Robert Pilch.
Obálka a ilustrace Michal Ivan.

Vydání první.

Vydalo nakladatelství Robert Pilch – BROKILON,
Nuselská 1418/51, 140 00 Praha 4
roku 2008 jako svou 21. publikaci.

<http://www.brokilon.cz>
brokilon@brokilon.cz

Tisk Marten, s.r.o.

Cena 248,– Kč
ISBN 978-80-86309-20-0